

מבחר עלונים

אמור
שנת תש"פ

ר"ת	בעלזא	מוצ"ש	ער"ש	
08:42	08:20	08:05	06:49	ירושלים
08:40	08:18	08:08	07:04	בני ברק
08:43	08:21	08:08	06:57	חיפה
08:40	08:18	08:07	07:04	אשדוד
08:41	08:19	08:06	06:48	בית שמש
08:41	08:19	08:06	07:05	קרית גת
08:43	08:21	08:07	06:59	נוף הגליל



כסףסו ושירות נפגשים...

רח' אהלי יוסף 5, ירושלים 📍 שעות פתיחה: א.ה. 19-10 רצוף, יום שישי 12-10
טל. 02-5337722 | פקס. 02-5383018 ✉️ g5337722@gmail.com

מארכפוט 
דפוס דיגיטלי מהיר ומקצועי

כשכואב

מתפללים
גם עבור אחרים
שכואב להם

רק אחד שבאמת כואב לו, מבין ויודע

כמה חשוב להתפלל בכדי לזכות לרפואה

וזה בעצם כל הרעיון מאחורי המיזם המיוחד

קו התפילות

ולא לחינם כבר אמרו חז"ל

כל המתפלל בעד חברו הוא נענה תחילה

הרעיון פשוט מאוד:

אתם תתפללו עבור חולה אחר והוא יתפלל עבורכם

נא האשיכו
להתפלל עבור
השק אותו הנכח
אקבלים לפחות
30 יוק!


מאוחדים
יחד למען עם ישראל

לפני החיוץ הכינו את השק לתפילה

חייגו עכשיו ל'קו התפילות' ופעלו לפי ההוראות:

02-6325070

לפניות בנוגע לפעילות מאוחדים חייגו: 054-845-8815

המתנה המצליחה ביותר לכל בית יהודי! סט "מדות טיש" - מדות והליכות לאור הפרשה

גיליון מס' 405

פרשת אמור, ט"ו באייר תש"פ

שבת טיש

מתוך סדרת ספרי "שבת טיש"

ספורים ואגדות פנינים ופרפראות מדות והליכות

פנינים

יקח אשה (כא, יד) - בגימטריה משיח ברוך, לרמוז לדברי חז"ל ביבמות, אין ברוך בא, עד שיכלו הנשמות שבגוף. (מתוך לחי)

אלהם כיתבאו אל-הארץ (כג, י) - בגימטריה זכות אבות, ותבת תבאו היא אותיות אבות, שבזכות האבות הקדושים קבלו ישראל את ארץ ישראל לנחלה, וסופי התבות כיתבאו אל-הארץ בגימטריה קול, כי בזכות התורה יושבים בה ובגימטריה עניו וכן קמון, שבזכות הענוה והצדקה נזכה לגאולה. (בית מאיר)

את-עמר התנופה שבע (כג, טו) - ראשי התבות בגימטריה שלום, לרמוז לדברי המדרש, שעל ידי העמר עשה הקב"ה שלום. (תורת משה)

פרי עץ הדר (כג, מג) - במסכת סנה נאמר על האתרוג שאם חסר פלישהוא פסול, ורמז נאה יש בתבת אתרוג שהיא נוטריקון אתרוג, תשובה, רפואה, גאולה, שכל אלו צריכים להיות בשלמות ואם חסר בהם פלישהוא הרי זה פסול, וכן קמון במדרש שאמרו שהאתרוג כנגד הלב והוא נפסל על-ידי חסרון פלישהוא במחשבה פסולה. (פתיל חיי)

וענף עץ-עבת (שם) - רמז יש כאן בדרך צחות להדסים המכתרים שבגיר הקדש צפת, כי סופי התבות הללו הם צפת... (שם)

על המנרה הטהרה יערה את-הנרות לפני ה' תמיד (כד, ד) - המנרה הטהרה בגימטריה תלמוד בבלי, וכן ה' תמיד בגימטריה תלמוד, לרמוז ללמוד תמיד תלמוד בבלי, שעליה אמרו חז"ל אין לך מדה גדולה מזו. (קטרת סמים)

שני עשרנים יהיה החלה האהת (כד, ה) - שני עשרנים מרמז על שני יהודים, עשרון זה יוד, כיון שרואה אותם הקב"ה שהם ביהוד ובאהבה, הוא משפיע עליהם מדת ה"ה ראשי תבות חנון המרבה לסלח. (אמרי חיים)

ואיש כיתו מום בעמיתו כאשר עשה בן יעשה לו (כד, יט) - תבת מום נקראת מימין ומשמאל, לרמוז לאדם שמי שנותר מום בחברו, כאשר עשה בן יעשה לו, וכן מום ראשי תבות מהרסוף ומחברוף ממה יצאו, שהנותר מום בחברו ודאי לקוי בעצמו בכך. (חסדי דוד)

ספורים בפרשה

שבת הוא לה' בכל מושבתיכם (כג, א)

פעם נסעו רבי יצחק יהודה יחיאל מקומראן ושאר-בשרו רבי יהודה צבי מרוזנול, אל הסבא קדישא רבי ישראל מרוזין, אך מרב ענותנותם לבשו בגדים של סוחרים והסתירו את עצמם. הנסיעה באותה תקופה, נמשכה מספר ימים, ואל שני הצדיקים התלווה גם השוחט ר' יודל, שרק על שחיטתו הסתמכו. עם הגיעם לעיר סדיגורא, בה התגורר הצדיק מרוזין, סרו האורחים לאחת האכסניות בעיר, אך עוד בטרם עלה בידם לניח מעט, הגיע שליח מבית הרבי והודיע לבעל האכסניה, כי הצדיק מבקש לראות את פני האורחים הצדיקים שבאו לביתו. תמה האכסנאי לשמע הבקשה, וטען בתקף כי לא מתארחים אצלו צדיקים, אלא מספר סוחרים באו לאהלו. יצא השליח בלעמט שבא, אולם לאחר זמן-מה חזר ואמר, כי אמנם לאותם 'סוחרים' התכונן הרבי, והוא מבקש מהם לבוא אליו בהקדם. ראו האורחים כי אין דבר נסתר מעיניו של הסבא קדישא, ומיד לבשו את בגדי המשי שלהם והלכו לקבל את פניו. יצא רבי ישראל לקראתם וקבלם בכבוד גדול, ואמר: "מדוע התחפשטם והתנכרתם אלי? וכי לא ארגיש כי צדיקים פה חשובים עומדים לבוא אלי?! ומיד ישב להתועד עמם ועסקו זמן רב בענינים העומדים ברומו של עולם. לשבשבו להפיר, הפציר בהם הסבא קדישא לשבות אצלו בשבת הקרובה, אולם הרבי מקומראן התנצל על שאין האפשרות בידו לקבל את ההזמנה, ואלו רעהו הרבי מרוזנול נותר שם לשבת. במקומו לביתו, שאל השוחט את רבו מדוע לא נענה לבקשת הצדיק מרוזין לשבת אצלו, ונענה: "מנהגי ללבש בגדי לבן בשבת-קדש, כמנהג רבותי מלבין וזידיטשוב. איני רוצה לשנות ממנהגי, אולם לנהג כן בפני צדיק אחר שאינו נוהג כן, איני רוצה, שכן ראה הדבר פאלו אני נוהג רבנות במקומו, והגם שמשותקק אני לשבת במחצתו של הצדיק מרוזין לפחות שבת אחת ולהנות מאורו, מנעתי מזה משום כך".

עד מקחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום (כג, טז)

באחד מחדשי הקיץ, פגש רבי חיים עוזר גרודזינסקי את רבי מאיר יחיאל מאוסטרובצא, ובקש לשמע דבר-תורה מחדש. אמר לו רבי מאיר יחיאל בענוה: "הרי אתה הוא רבה של וילנא ובקי אתה בכל התורה, ומה תרצה לשמע ממני?" הפציר בו רבי חיים עוזר להשמיע את דבריו, והרבי הרצה בפניו דברים מתוקים מדבש עד שהיו מאירים בנתינתם מסיני. השתומם רבי חיים עוזר לשמע הדברים, ומרב התפעלות קרא: "הרי אתה גברא רבה! התעטף הרבי בענותנות ואמר: 'בתאר גברא רבה אין מעטרים גדול בתורה, אלא מי שעושה חסד עם האלת'. תמה רבי חיים עוזר לדבריו, והרבי הביא מיד ראיה איתנה לכך: 'ידועים דברי הגמרא כמה טפשים הם העומדים מלפני ספר תורה ולא מפני גברא רבה, שבתורה כתוב להלקות ארבעים מכות וחכמים פחתו מזה אחת. ותמוה, שהרי גם בספירת העמר נאמר שצריך לספר חמשים יום, ואלו רבנו פרשוהו שהפונה לארבעים ותשעה ימים בלבד, והיום החמשים הוא חג השבעות, ומדוע אפוא לא הביאו חז"ל ראיה מפאן לבחם של חכמים? אלא על-כרחי, שגברא רבה הוא מי שמתחית מהזולת הפאה אחת וממעט בצערם של ישראל..."

היה היה

ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון

מחשובי הקהלה היהודית התרדית בעיר האג שבהולנד, היה ר' שרגא פיבל פרינס. זכה ר' פיבל לשני שלחנות, תורה וגדלה התאחדו על-שלחנו. לפרנסתו, הקים ר' פיבל מפעל גדול לשיטחים, בו השקיע את מיטב כחו ומרצו. ובחסידי שמים רצה ברכה בעמלו. לשיטחיו המפארים והמשפחים יצאו מוניטין, ורבים באו לרפש אצלו את מיטב האריגים והמרכדים, עמם עטרו את בתיהם. בליל שבת אחד, ישב ר' פיבל בראש השלחן בביתו, כשמסביב מסבים כל משפחתו ומספר אורחים, ונהנים יחד מנעם השבת וקדשיתה. והנה לפתע, בעצומן של זמירות השבת אותן שוררו הסועדים בדבקות וחדרת קדש, נשמעו דפיקות בדלת. פקיד גבוה מחצר המלכות, נכנס אל הבית ובקש לשוחח עם אבי המשפחה. "אני מצטער על הפרעתו", אמר הפקיד עם פניסתו, "אולם בא אני בשליחותו של הוד מעלתו הנסיך הדרויקי. הערב, נערך בחצר הארמון פנוס חשוב לאצילי בית המלוכה, ולשם כך זקוק הנסיך לכמות גדולה של שטיחים מפארים, והוא שלחני אליך כדי לרפש אותם על-אתר". המסבים הביטו זה על זה במבוכה, אולם היחיד שלא אבד את עשתונותיו, היה אבי המשפחה, שאמר בקול שלו לפקיד: "צר לי מאד, אולם גאלץ אני לדחות את בקשתך. אין באפשרותי למלא את רצון הוד מעלתו הנסיך, שכן שרויים אנו היהודים עתה בעצומה של השבת, שפרשה את כנפיה לפני שעות אחדות, וכל מלאכה או משא ומתן אסורים עלינו עד ליציאתה. שוב נא אפוא מחר עם רדת הלילה, ואוכל למלא את בקשתך במקל תשומת הלב".

"ביצע יכול אתה לבקש ממני להופיע מחר"? שאל הפקיד בתמיהה, "זהרי הפנוס עתיד להערך בעוד זמן קצר, ולא נתן אספר להמתין עד מחר". אך ר' פיבל דבק בסרובו, ובעדינות אך בנחרצות, בקש מהפקיד לשוב אל הנסיך ולמסר לו את צערו העמק על פי אין בידו האפשרות לסייע לו. אך יצא הפקיד מהבית, ובני הבית שבו לשזור את זמירות השבת בהקלה, וקונו פי הלה לא ישוב פעם נוספת לביתם, אך התבדו. לא עבר זמן רב, ושליחו של הנסיך הופיע שוב בבית. "מר פיבל", אמר הפקיד, "הוד מעלתו הנסיך מבקש במפגיע לשלח אליך מיד את השטיחים הדרושים. לא נתן להשיג אותם בחנות אחרת, והוא זקוק להם נואשות, שכן העדרם משבש את כל תכנית הפנוס החשוב בבית המלוכה". שוב נותר ר' פיבל בשלחו, ובקול נחרץ אמר: "אני מכיר מאד את רצונכם, אולם לצערי אין לי אלא לחזור ולהשיב את פניכם ריקם. שבת היום, ואין באפשרותי למלא את רצון הוד מעלתו". שוב יצא הפקיד מלפניו, אך זמרה לאחר מכו, כאשר בני הבית סימו לברך על מזונם, הופיע הלה בשלישית כשבידו אגרת בכתב-ידו של הנסיך. במקרב פנה הנסיך אל ר' פיבל בחדות ובתקיפות, וכה כתב: "זקוק אני למספר שטיחים מפארים לרגל הפנוס שנגער בעוד זמן קצר בארמוני, ומוכן אני לשלם כל סכום שאדרש בעבורם. אם בכל זאת תמשיך לעמד בסרובך העקש, תוכל לשער בעצמך את תוצאות הענין, וכדאי לך לשקל שוב את הדבר".

הפקיד המתין בסבלנות עד שר' פיבל סים לקרא את המכתב, ובטוח היה כי הלה יבהל מנימת הדברים וימהר למלא את רצון הנסיך, אולם לפליאתו הרים ר' פיבל את עיניו, ואמר בקול נחרץ: "שוב בבקשה אל אדונך, ואמר לו בשמי, כי אמנם שליט רם וזקוק הוא, ומחובתי לשמע בקולו ולמלא את רצונו, אולם מצוה אני לשמע בקול אדון האדונים, מלך מלכי המלכים, שהוא גבוה מעל גבוה ובלנו עבדיו ועושי רצונו. הוא צוה עלינו לנוח בשבת-קדש, ועלי לשמע בקולו, בלי להביט על כל נזק שהוא". עם יציאתו של הפקיד מהבית, נותרו בני הבית במבוכה עזה. כמה מן הנוכחים החלו להרהר בקול, כי אולי יש כאן בגדר סבנה והפסד גדול, ואולי אפשר להעניק לנסיך את השטיחים המבקשים בתורת מתנה פינתים, אך לימינו של אבי המשפחה, נעמדה אמו הישישה, שהיתה אשה צדקנית וחשובה, והיא השתיקה את כלם באמרה: "עלינו לשמח על-כך שהקב"ה המציא לנו את ההזדמנות להתמסר למען תורתנו הקדושה. בידו בודאי למלא את מחסורנו, וקלת לנו יותר ממה שאנו רוצים ומבקשים ממנו".

עם צאת השבת, כאשר נראו שלשה בוכבים בשמים, שוב הופיע שליחו של הנסיך, ובידו צו הזמנה אל הנסיך באחד הימים הקרובים. בני המשפחה הטרדו לא מעט מההזמנה הבהולה, אולם ר' פיבל הרגיע את הרוחות וזקק את בני ביתו בדברי אמונה ובטחון. במועד הנקוב, נקש ר' פיבל על דלת לשפתו של הנסיך, ולפליאתו התקבל על-ידו בסבר פנים יפות. "עלי לבקש את שליחתך, מר פיבל היקר", פנה אליו הנסיך בלבביות, והמשיך: "הבה ואספר לך את פשר הענין. באותו ליל שבת, בליתי בארמון עם ברוך נכבד מאצילי בית המלוכה, ושיחתנו התגלגלה אודות היהודים. הלה טען כי אתם המדנים גדולים המוכנים למכר את הכל בעבור בצע פספס, אולם אני התנגדתי לדבריו. החלטנו להעמיא אותך במקרה, ושמתחי מאד לראות שעתידת בנינו בגבורה. מעתה ואילף, אשתדל ששבת המלוכה בלו ימנה בין לקוחותיך הקבועים ותוכל להרויח מכך רוח נאה. זמן קצר לאחר מכן, הגיע לביתו של ר' פיבל תעודה מלכותית, המאשרת כי הוא נמנה בין ספקי חצר המלוכה. מאז עמד ר' פיבל בקשר הדוק עם חצר המלוכה, ובאחד הבקורים שערך אחד ממני המלוכה בארץ ישראל, הביא לו הלה מזכרת משם, זוג תפלין מירושלים.

מאורות

רבי יחזקאל לנדא מפרג
ליום ההולאה ר"ז באדר תכנ"ג

מגדולי ישראל המפרסמים, רבה של פרג ומנהיג דורו, ונודע על-שם ספרו "נודע ביהודה". נולד למשפחה מיוחסת, וכהן ברבנות פרג במשך עשרות שנים, כשהוא מרביץ תורה לרבים ועומד לימין בני דורו. הגן בלה על חומת היהדות הצרופה, ולחם מלחמת חרמה בראשי המשפילים שהרימו ראש בזמנו. בנשואיו קבל נדוניה גדולה, אותה החזיק בבית כיון שלא רצה להפקידה תמורת רוחים, מחשש רבית. פעם בא אליו אחד מבני קהלתו, וספר לו כי בתו הגיעה לפרקה ואין בידו פרוטה להוצאות נשואיה. "אני זקוק לסכום שתק של שלש מאות רבליים", אמר האיש, ורבי יחזקאל עמד ושקל לו מאתיים ותשעים רבל מגדוניתו. "את השאר יגרב מישוה אחר, כי איני רוצה להתנאות בכך שעשיתי את כלי-המצוה, ואין המצוה נקראת אלא על-שם גומרה", אמר. שמו נשא לתהלה בני גדולי הדורות, וכאשר רצה פעם ה"קהלות יעקב" להשיג על דבריו, אמר לו גיסו החזון אי"ש: "עד כאן, עד ה'נודע ביהודה', מפני שהיה רבן של כל בני הגולה". רבי חיים מצנזר אמר עליו: "אלו היה חי אהנו פיוס, הייתי מתגולל אצלו תחת שלחני, כי כל פגנותיו היו רק לשם-שמים ונפלא היה בקדושתו ובצדקתו". לפני פטירתו אמר: "קניתי לי אוהבים וקניתי לי שונאים, אלו לשון אהבתם ואלו לשון שנאתם. הדרך המציעת היא דרך האמת והשלום, להיות נוח לבריות, וכה ימצא חן בעיני אלקים ואדם". בענינותו צוה שלא לכתוב עליו צדיק וחסיד, ולא לבנות אהל למקרו.

יוסיף דעת

אחת המשפחות המפורסמות והמיוחסות בישראל, היא משפחת אוזולאי. שאחד מראשיה הוא רבי אברהם אוזולאי מחברו בעל חסד לאברהם, וחוסרם היה מחכמי קאשטיליה ממגורשי ספרד מעברש לפאס שבמרוקו. שמועה הייתה מהלכת, כי שם המשפחה אוזולאי הוא נחלתו של הפוסק שבראש פרשתו: "אשה יונה וחללה לא יקחו", ולפי זה נכתב השם אוזולאי חסד אל"ף כפי שרבי מעוד אוזולאי המוקבל מצפת, נהג לחתום את שמו בלא אל"ף. יש שהתייחסו לכך בחיוב וכתבו, שלאחר גירוש ספרד נטמעו הגולים בין גויי הארצות ונשאו נשים נוכריות, ולכן התעטרו בשם זה לומר שמשפחתם לא נטמעה בין האומות, ובטעם זה תלו גם את הסיים האפורים ס"ט שפירשוהו ספרדי טהור, שלא נתערבו בין האומות, אולם על-זה כבר הוכיחו שראשי התיבות הכנונים הם סין טין, רפש וטיט. ויש אף שטענו, שאבות משפחת אוזולאי היו כהנים, אלא שברבות הימים נשכח הדבר מהם. מאידך, החיד"א שהיה פאר משפחת אוזולאי, כותב על שארי-בשרו רבי אברהם אוזולאי מברקש שדבריו הובאו ב"מקדש מלך" על זוהרה, וזה לשונו: "שמעתי מפי מגידי אמת, שהרב שמע שהיו אומרים כי תיכת אוזולאי הוא ראשיתיתוב אשה זונה וחללה לא יקחו, והחרים הרב על-זה, שעוד לא יאמרו כן, והאומר יילכד בחרם. ושמעתי מזקן אחד מופלג ודחיל חטאין ששם נמצא, ושמו מפי הרב החכם שחרים על-זה". נראה שאחרי פירוש את הענין לגנאי, כאילו אבות המשפחה הינם פסולי כהונה, ולכן החרים רבי אברהם אוזולאי את האומרים כן. מענין, שבקהילת קורפו השתמר מנהג, שבשם "אוזול" היו מכנים כהנים שנשאו נשים האסורות להם. ובפסקי-דיו מקורפו משנת תס"ה, נאמר על בני זכריה בן יהודה כהן, שנשא אשה גרושה וחלוצה: "שמכאן והלאה, לא ייקראו על-שם אביהם, דהיינו בני זכריה כהן, אלא זה שם אשך יקראו להם שמואל אוזולאי ואברהם אוזולאי, זה יהיה משפט אלו הגולדים עבר הווה ועתיד".

הוצאת את-המקלל אלי-מחוץ למחנה

פניני אור החיים

מדברי האור החיים הקדוש על הפרשה

וספרתם לכם וגו' - ואמרו לכם, לצד שיצו ה' לספור שבע שבועות, ואמרו ז"ל כי לצד שיהיו בטמאת מצרים ורצה ה' להודיע לאמהם, דן בה כמשפט גדה שדינה לספר שבועה נקיים, וצוה שיספרו שבועה שבועות ואז יהיו מלשורים להנסיחם פלה לחפה, והגם כי שם שבועה ימים וכאן שבועה שבועות, לצד הפלגת הטמאה וגם היותה בכללות ישראל שער התמים דעים כי כן משפטים. והוא מאמר הקתוב כאן וספרתם לכם, פרוש, סבת ספירה זו היא לסבתכם לטהרתכם, שזולת זה תקף היה ה' נותן להם התורה. וקדוה זה יזיק על כבוד טעם ממחרת השבת ולא מיום השבת עצמו, כי כן משפט הספירה שהיו כל הימים שלמים, ולצד שיום ט"ו בניסוח שהוא יום השבת האמור כאן מקצת היום היו עדין בארץ מצרים, לזה יצו ה' לספר ממחרת, והגם כי זה היה בפסח מצרים, כמשפט הזה יעשה באותו פרק עצמו מדי שנה בשנה, כי כמוכן יעשה כסוד ה' כדוע ליוצאי חו. וכפי הפשט לזכרון העובר ביום השבת לזכרון כי ששת ימים וגו' והמשכיל יבין. ועין מה שפרשתי בפרשת בראשית בפסוק ויכל אלהים ביום השביעי. וקדוה רמז רמז באמרו וספרתם, על דרך אומנם ז"ל כי נשמות עם בני ישראל הם בבחינת הלוהות, ובאמצעות תחלואי הנפש וטמאת התעוב יתכללו ויחשיף אורם, ואמרו רז"ל כי הלוהות של ספרינון היו. לזה אמר וספרתם לכם, פרוש, באמצעות מנין זה אתם מאירים כספרינון את עצמכם:

יום הפסחים מקרא קדש וגו' - פרוש, בלא אמצעות קריאתם אותו קדש ובכל עניני שמעונים בו הוא יום כפור מצד עצמו, ומעשה יש שכר למצות קריאת קדש ועניו בו מלבד רוח הפסחה:

דברי הימים

ב"ח באייר שנת ד' אלפים קכ"ג, אירעה רעידת אדמה קשה בירושלים, ואותה מקשרים עם הפסקת בניית בית המקדש של יוליאנוס. היה זה כמעט 300 שנה לאחר חורבן בית המקדש השני, שנחרב בשנת ג'תתכ"ח, כאשר יוליאנוס התמנה לקיסר רומא, והחליט לאפשר ליהודים לשוב לארץ ישראל ולהקים בה מחדש את בית המקדש שנחרב בתקופתו כבר חדרה הנצרות לרומא. אולם הוא התנגד לה וטען שהיא דת מזויפת, ולכן העניקו לו הנוצרים את הכינוי 'הכופר'. וכדי להכחיש את תורת הנצרות, החליט להשיב את היהודים לירושלים ולאפשר להם את בניין בית המקדש על חשבונם, ואף הבטיח שאם ישוב בשלום ממלחמתו בפרס, יבוא להתפלל לבורא העולם בבית המקדש החדש. על מלאכת הבניין העמיד את ידידו אליפינוס, והלה כבר הספיק לפנות את כל ההריסות מהבית שנחרב, אלא שלפתע קרה אסון גדול והבנייה נפסקה. מהו האסון שאירע? ובכן נתון זה לא ברור דיו. הדעה הרווחת היא שהיתה זו רעידת אדמה שאירעה כאמור ב"ח באייר, ל"ג בעומר, אולם באחד המקורות שמספרים את אירועי הימים ההם נאמר, כי 'כדורי אש יצאו ושרפו את אתר הבנייה, על כל מה שנבנה שם עם בוניו'. היו ששיערו כי היתה זו תוצאה של גזים כלואים עוד מימי החורבן השני שהוצת באש, והללו התפרצו בבתי אחת וכלו את הבונים, ויש אומרים שהיתה זו תחבולה של הנוצרים שהתנגדו לבניית בית המקדש מחדש. הרב אברהם קורמן קבע הנחת יסוד מעניינת, כי הר המוריה הינו הר געש כבוי, והוא מתפרץ לפי תכנון מדויק הגלוי לעיוכל. לפי זה מובן המדרש שמתחילה היה עמוק והקב"ה רמז לטביעותיו עד שנעשה הר, ולכן נקרא 'המוריה' לשון מורא, ועל-פי מוסברים מקרים נוספים במקום.

עד-לאחת היה רבי מנחם מנדל מקוסוב, בעל "אהבת שלום", אבי שושלת קוסובוויז'ניץ, דבוק ברוו הנערץ, רבי צבי-הירש המגיד מנדבורנא בעל "צמח ה' לצבי". רבו בה אהבו, עד שבערב ימיו, באשר נר אלקים טרם יבנה, הסמיך את ידיו על ראש תלמידו חביבו זה, וקבר בו להיות ממלא מקומו בהנהגת עדתו. לאחר הסתלקות רבו זה בשנת תקס"ב, נותר רבי מנחם מנדל בעירו קוסוב, אולם מצודתו היתה פרושה גם בעיר נדבורנא, וכל עניני העיר התנהלו על-פיו.

מעשה שטן הצליח, ובעטים של מחרתרי ריב ומדון, גבה טורף בינו לבין רב העיר, רבי יצחק מרדויל, בנו של המגיד רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב, וקתנו של המגיד רבי צבי-הירש מנדבורנא. שָבָא למלא את מקומו חתנו בעיר. מחלקת קשה פרצה בעיר, לאחר שהשוטחים בנדבורנא מאנו לקבל את מרותו של הרבי מרדויל, שפך כפופים היו זה מכבר למרותו של הרבי מקוסוב, ואש המחלקת פלטה כל חלקה טובה וגבתה קרננות יקרים. כמה שוחטים חדשים שהתמנו בידי חסידי קוסוב, הסתלקו בקצור ימים ושנים, בקפידתו של רבי יצחק מרדויל, ואף האחרים שבחשו בקדוה, לא יצאו נקיים לאחר שגכו בגחלתם של צדיקים.

באחד הימים נודע בעיר, כי "אוהב ישראל" מאפסא מתעתד לבקר את מחתנו רבי יצחק מרדויל, אבי חתנו רבי דן. השתוקקו חסידי קוסוב להשפין שלום בין הנציים, ולכן בקשו מרובם לצאת על-אם הדרך אל העיר זבלוטוב, כדי לפגש את "אוהב ישראל" ולבקש ממנו לפעל לישור את החדורים. מספרים, שבאשר נודע לחסידי קוסוב, כי הרב מאפסא הקדים והגיע לזבלוטוב עוד בטרם הספיק רבם להגיע לשם, בקשו לעכבו, ומפני שגדול השלום, הורו התר לעצמם לכך. מה עשו? כמה חסידים התחפשו לשוטרי גבול, הממנים על בדיקת עוברי דרכים, והללו עכבו באמתלאות שוא את הרב מאפסא ואת בני לוינתו, ובדקו זמן רב את מסמכיהם. בינתים הגיע הרבי מקוסוב, וה'שוטרים' התגלו לפתע כחסידיים. הרב מאפסא הבין מיד את התרמית, ובהיותו "אוהב ישראל" אמתי, נהנה מהתחבולה וקבל את הדברים ברוח טובה.

למרבה הצער, לא עלה בידו של הרב מאפסא להשקיט את המחלקת העזה. במהלך שהותו בנדבורנא, התרשמו חסידי קוסוב כי דעתו נוטה לטובת מחתנו, ורוחם נפלה. לפתע נגש אחד החסידים, הנגיד רבי יעקב פולק, ומרב אהבתו את רבו, הרהיב עז ואמר לרב מאפסא: "רבי, אם תעשו הכל כפי רצון חסידי רדויל, בזה אתם נותנים יד לפושעים". לשמע הדברים החריפים, הביט בו הרב מאפסא ואמר: "אברך, יודע אתה אל מי אתה מדבר? השמר-לך פן אהפך אותך לגל של עצמות!" נבהל רבי יעקב, ומפיון שפקח היה, השיב על-אתר: "רבי, את הגסח הזה אתה נותן יד לפושעים, אנו מזכירים לפני הקב"ה בכל שנה בתפלת נעילה, והקב"ה מקבל את הדברים בסלקנות. ומדוע תרצו על דברי? התפייס "אוהב ישראל" וקבל את הדברים, אולם החסיד חשש מקפידת הצדיק מאפסא, ואץ לרבו לבקש ממנו הבטחה שלא יפנה בגחלתו. הרגיעו הרבי מקוסוב והבטיחו כי לתקופת השנה יוכל לו בן, "אשר יאיר את עיני ישראל בתורתו". ואמנם, נולד לו אז בנו רבי שלמה דרמור אב"ד סקולא, בעל "בית שלמה" ו"ישרש יעקב".

אולם היה אחד שנכשל במעשה חמור, וסופו ששלם על-כך מחיר יקר מאד ונכונה בגחלתו של הצדיק מרדויל. בקר אחד, נכנס רבי יצחק מרדויל לבית מדרשו, ולאחר שהתעטף בטליתו, הגיע אחד מחסידיו קוסוב ותלש בחשאי שני חוטי ציצית מטליתו. לאחר זמרימה הוציא הלה לעז בקהל, כי הרבי מתעטף בציצית פסולה ובית המדרש נעשה פמרוקה. כשנודע הדבר לצדיק, הצטער מאד והתבטא כי בן-הגלעל שעשה את מעשה הנבלה סופו להשתמד ולהמיר את דתו, רחמנא לצלן. כששמע האיש את הדבר, נבהל עד עמקי נשמתו ומהר לנסע לקוסוב, כדי לבקש מרבו עצה ותושיה. אך שמע הרבי מקוסוב על מעשהו, ומיד נזף בו בחמרה והודיע לו כי אין תרופה למכתו. פרץ האיש בבכי מר, ולאחר הפצרות מרבות, הבטיח לו רבו כי כל עוד הוא חי, לא יאנה לו מאומה, אך יעץ לו לעבר לגור במקום אחר. האיש שמע לדבריו, ועבר להתגורר בישוב קטן בשם מוקף, בסמוך לעיר סיגט, בה בהן אז ברגנות רבי מנחם שטרן בעל "דרך אמונה", מחשובי חסידי קוסוב.

עם פטירתו של רבי מנחם מנדל מקוסוב בשנת תקפ"ו, החלה קללתו של הרבי מרדויל להגיב פרי, ורוח עושים של שמד החלה לתקף את היהודי, ובלבו פרסמו ההוגרי בפירה. מן-חש חלול השם שלא יאמרו שיהודי שומר תורה ומצוות המיר את דתו, העדיף האיש לשלח יד בנפשו, והוא הזתיר אחריו מכתב בו הוא מסביר את מעשהו הנורא. כשנודע האסון לרבה של סיגט, הושיב מיד בית-ידיו של שלשה רבנים, והם פסקו כי מפיון שהיהודי הלך עשה את מעשהו כדי שלא לחלל שם שמים, אין הקולר תלוי בצנאו ומגיע לו בעד מעשהו חלק לעולם הבא, על-אף שאמרו חז"ל שכל המקאד עצמו לדעת אין לו חלק לעולם הבא. את הפסק רשמו הדגנים בכתב והניחו בקברו של האיש, ותהום כל הארץ פשראו בעיניהם את דברי חז"ל "היו זהיר בנתלתן שלא תכונה, שנושכתן ושיכת שיעל, ועקיצתן עקיצת עקרב, ולחישתן לחישת שרף, וכל דבריהם בגחלי אש".

בשכהן מן החת"ס סופר ברבנות קהלת דרסניץ, החזיק בה ישיבה לתלמידים, אולם מפיון שהקהלה לא התחייבה בשטר הרבנות להחזיק לו ישיבה, התקשה לכלכל את התלמידים והללו רעבו ללחם. באחד הימים הגיעה אליו הזמנה להתעטר ברבנות קהלת מטרסדורף בצרוף הקטטה לאחזקת ישיבתו, והוא נענה להזמנה זו בשמחה. לא עברו ימים ארבים, והגיעה אליו הצעה חדשה מקהלת פרוסטיץ, שהיתה קהלה גדולה יותר מקהלת מטרסדורף, אך החת"ס סופר דחה את ההצעה בהסבירו, כי הוא כבר קבל את ההצעה של קהלת מטרסדורף, ולא אהתל בהם חסי-שולום, ולא אחזר אחר תרוצים ואמתלאות כנהוג, אם אחזו בו, הלא יאמרו בחפזם בלי-האדם כזב, וזה האיש משה אשר שמנו המשרה עלי-שכמו, בדיא הוא, וכדי בזיון וקצף, ובמקום שיש חלול השם, אין חולקין כבוד לרב".

אל רבי יוסף דב מברסק, הגיע פעם אדם אחד לבקש הסקמה עלי-ספרו. בשהביט בו הרב, ראה שמלבשו העליון מרפט ומרוב, והוכיחו בדרכי גס כי יש בזה משום חלול השם וזלזול בכבוד התורה ולומדיה. הצטדק הקהל, כי רב הוא בעיניו קטנה ומשברתו דלה, ואין ידו משגת לרכישת מלבוש חדש, ואף בגד זה הוא מלבוש השבת שלו. קמל עליו רבי יוסף דב, הוציא מהארון את בגדו והעניקו לאורח שבא אליו, וכדי להפיס את דעתו נתנו לו בתור 'דמי קדימה' לספרו.

מדותיו הנאצלות של רבי אברהם יעקב מסדיגורא בעל "אביר יעקב", היו מהוללות בכבוד שמים. ספר רבי מרדכי אריה הלוי הורביץ מבנילה, שפעם ראה את הרבי מהלך בדרך בשלצוד הגבאי, והרבי נושא את תיקו בעצמו. פנה אליו ותמה על-כך, והשתאה אל מול התשובה הנפלאה: "הגבאי נראה מבגד ממוני, ויהיה זה בגדו חלול השם אם אניה לו לשאת את התיק בפרהסייה".

אחד מבני ירושלים, בא פעם לרבי יוסף חיים זוננפלד, רבה הנערץ של עיר הקודש, וספר לו כי לוח מפלוני סכום גדול, אלא שאין בידו להחזיר לו, והלה תובע אותו לבית המשפט הגרטי. הזמין רבי חיים את המלוה ותמה באזניו, ביצד יתכן שיהודי שומר תורה ומצות פונה לערפאות, פאשר יש דין ויש דין בישראל. החל הלה לטעון שבסכום גדול מדבר, סכום של חמש מאות לירות שטרלינג שנחשב באותם ימים לסכום אדיר, ועל סכום כזה אין הוא יכול להסתכן בדיני ישראל, מפני שאין בידם הכח להוציא לפעל ולחייב את הלווה בדין. שמע רבי חיים את דבריו, הוציא חמש מאורו והראה למלוה את דברי רש"י על מי שפונה לערפאות שהוא מחלל בקד את השם ומינקר את שם הקלילים ומשחבתם, והאריך בעון חלול השם שאינו מתכפר לא בתשובה ולא ביום הכפורים, לא ביסורים ולא במיתה. נבהל הלה לשמע הדברים הנוקבים, ובטל את תביעתו בערפאות והזמין את הלווה לדיני ישראל. שמח רבי חיים על ותורו של הלה, ואמר: "שמח אני לראות, כי גם בדרונו קימים אנשים אשר מקימים את הפסוק 'בכל מאדך, כפשוטו, ואני מאמינו באמונה שלמה ובטוח אני שאינם מפסידים מאומה מך'".

בערב ימיו, התפלל ה"חפץ חיים" במגן מיוחד בביתו. לעתים, היה מצטרף למגן מרב חלשתו רק באמצע פסוק דומרה, ולאחר התפלה היה אומר לנוכחים: "אל נא תביטו עלי ואל תלמדו ממני, כי מצד ההלכה אני בכלל פטור מן התפלה". חושש היה מחלול השם, ודאג שלא ילמדו ממעשיו דבר שאינו להלכה. וכה פתב בקנטרס "לקוטי אמרים": "כל מה שהאדם גדול ביותר, עליו החיוב יותר לזהר שלא יצא חלול השם על-ידו, ואפלו אם יודע בעצמו שאינו תלמיד-חכם כל-כך, אך העולם חושבים שהוא תלמיד-חכם, אזי יזהר מאד שלא יצא חלול השם על-ידו, שבעניני חלול השם לא מירי איד שהוא באמת, אלא כפי מה שהעולם חושבים אותו". פעם, אף התנצל בפני שני לומדים בכולל קדשים שלו על אחורו להתפלל. בשתמחה השנים על התנצלותו והצטדקותו, הסביר ואמר להם: "מורה אני לכם דרך בתיכם, פאשר תצאו בין הגריות, אף אתם תתנהגו כך, כדי שלא יתחמו עליכם ולא יתבזהו בכבוד התורה ולומדיה". מספרים גם, בשנה האחרונה לפני פטירתו, כשהעיון היה קשה עליו, בקש להניח בסמוך לו ספר פתוח, כדי שאם יכנס מישהו וימצאהו יושב בטל, יהיה בקד משום חלול השם.

כפי ימיו התיירא רבי שרגא פיבל מגדלוביץ, מקים קלה שלי-תורה בארצות הברית ומיסדה של ישיבת "תורה ודעת", מקונו החמור של חלול השם. פעם התבטא ואמר: "מוטב תפגר הישיבה לחלוטין, ולא יתחלל שם-שמים אפלו במשהו, והיה אומר שפאשר בחור צעיר מולול בזמני התפלה, עליו לחוש שמא חלול השם בידו. כך גם אמר על אלו שמשליכים פסלת בגנת הישיבה וכדומה, והם נכשלים באבק חלול השם. פעם הוכיח פועל הנקיון שבפנימיה,

גוי מקומי, את בחורי הישיבה על שאינם נזהרים כראוי בנקיון החדרים. "אדם דתי שלומד כל היום את תורת האלקים", כך אמר הערל בתמימות, "עליו לשמור על הנקיון יותר מאשר על אדם רגיל". כשהגיעו הדברים לאזניו של רבי שרגא פיבל, ככה תמרוים וקוננו: "אוי, איזה חלול השם נגרם כאן, איזה חלול השם! הגוי מבין, אולם הבחורים שכלנו..."

מטעים

והוא אשה בבתוליה יקח (כא, יב)

תבת והוא בזקף גדול, לרמוז למה שאמרו חז"ל במסכת אבות, בו שמונה עשרה לחפה, והוא אחר שכבר למד מקרא, משנה וגמרא, ואי בידו להכין לפרנסת ביתו. ומפיון שקומתו כבר זקופה והוא גדול בתורה, לכן אשה בבתוליה יקח, כפי שאמרו חז"ל ילמד תורה ואחר-כך ישא אשה. (פני יוסף)

הוא בתרומת הקדשים לא תאכל (כב, יב)

אמרו חז"ל ביבמות, שבת כהן הזורת לאביה כשאין לה זרע, רק לתרומה, ואינה הזורת לקוה ושוק. ולמדו זאת מפסוק זה הוא בתרומת הקדשים לא תאכל - במוזם מן הקדשים לא תאכל. ויש גם רמז בטעמי המקרא, שבתבת הוא מטעמת זקוף גדול, ובמסורה מסוף גם הפסוק ששנאמר אצל תמר והוא לא-נתנה לו לאשה, והרי תמר היתה בתו של שם ברנה שהיה כהן, ולא היו לה בנים מער ואונן, ומשתי המלים הדומות והטעמים הדומים נלמד, שאפלו תמר שהיתה בת כהן ושבה לאביה בלי בנים, היא בתרומת הקדשים לא תאכל, דהינו לקוה ושוק ששנאמר לה. (לקט באורים)

ביום השבת ביום השבת (כד, ח)

בטעמי קדמו ואולא, כי בכח קדשת השבת, אזי הלמוד בשבת-קדש, וכן התפלות והמוצות, מקדימים ועולים מנד למעלה. (דברי אליהו)

מדגש

על הפסוק העוסק במקלל שבפרשתנו, מוזכרים במדרש רבה את הפסוק בקהלת "יבעל כנפים יעיד דבר", ודרשוהו: "רבי לוי אמר, אוננים לדרך ואוננים לבתל". רש"י במסכת ברכות מוזכר בטוי זה, אך כותב: "דאמרי אינשי אוננים לבתל", ורבים תמהו מדוע הוא מוזכר את בשם תהמון ולא מביא את המקור מדברי המדרש הללו? ויש המתרצים, כי כונת רש"י היתה על המדעים שאינם יועצים אלא בשדה, משום דאמרי אינשי אוננים לבתל, והם אינם יודעים כמובן את דברי המדרש. אחרים מתרצים שכלשוני המדרש שאין אומרים עצה אלא בשדה, נאמר 'מתלא אומר', דהינו המשל אומר, וזה פניו דאמרי אינשי. יש להוסיף, כי 'אמרי אמת' המליון על דברי חז"ל אלו 'אוננים לבתל', שיש כאן רמז לבתל המערבי שממנו לא זזה שכינה מעולם, ולכל התפלות מאזינים בשמים.

ממלכה

בתקופות רבנותו של רבי יקותיאל יהודה טיטלבוים ה"י יטב לב", בתחלה בעיר אוהל ולאחר מכן בסיגוט, סבל רבות מבני קהלתו. פעם אמר במרירות: "כשהייתי בעיר אוהל, סבלתי רבות ממשפחה אחת שאביה נקרא בשם אהרן, וכשבאתי לסיגוט, סבלתי ממשפחה אחת מפרסמת של כהנים. והנה רש"י בתחלת פרשת אמור מתחבט על כפילות הקשון אמור אלה-כהנים בני אהרן, מדוע היה צריך לומר גם כהנים וגם בני אהרן? ולכאורה אחד מהם מותר. אולם אצלי, שניהם היו מותרים בעיני, גם בני אהרן של קהלת אוהל, וגם 'כהנים' של קהלת סיגוט..."

מדות טיש
מחיר מיוחד לרגל הנוצאה לאור

חידושי חז"ל על רב המדרש "שבת טיש" ודעות נוספות על פסוקי התורה

1240 חידושי חז"ל
900 דעות נוספות

מחיר מיוחד לרגל הנוצאה לאור

לחשיב בכל תנוית הספרים המובחרות
למטרס ורומנות מרוכות במחיר מיוחד: 02-586777 • דוא"ר: 586777@gmail.com

"ויניצו במחנה בן הישראלי ואיש הישראלי". למה לא פרט הפתוב שם כל אחד מהם? כדי להורות ששניהם היו פגומים. כי כל היצא לרבי מהר, ודאי הוא שאינו מן האנשים הנוצעים בשמם, אלא מן הפחותים, אנשי בליעל, אנשים בלי שם... (כלי יקר)

אגעד אנק

על פרשת השבוע

פרשת אמור תש"פ

כל הזכויות שמורות למו"ל. אין לקרוא בזמן התפילה וקריה"ת

בס"ד, בכל ענייני הגיליון ניתן לפנות לדוא"ל: g.agedank@gmail.com

תמיד אפילו באותו פעם אל ה' כי "הוא" יוציא מרשת, תיבת הוא למעט מלך שאינו מצווה על הבתולה.

"לא יקרחו קרחה בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו שרטת" (כא, ה)

הואיל והכהנים רתחנים הם – אומר ה"בן איש חי" – באה התורה בפסוק זה להזהיר במיוחד על מדת הכעס. שכן, אמרו חז"ל (פסחים סו ע"ב): "כל אדם שכוועס, אם חכם הוא – חכמתו מסתלקת ממנו", והיכן נמצאת החכמה? בראש. לכן הוזהרו הכהנים: "לא יקרחו קרחה בראשם" – אל תכעסו כדי שלא תסתלק חכמתכם מראשכם.

והנה, ביום צום, גם אנשים שבדרך כלל הנם רגועים – נעשים עצבניים יותר, ויש צורך אפוא להזהיר באופן מיוחד שלא לכעוס בימי הצומות.

וכך הוא הרמז בפסוק: "זקן" – לפני האות ז' באה האות ו', לפני ק' – צ' ולפני נ' – מ', יוצא צום. אומרת התורה: "לא יקרחו קרחה" – אל להם לכהנים לכעס, כדי שלא יפסידו את חכמתם מחמת הכעס. "ופאת זקנם" – את צדו של הזקן, האותיות שלפני מלה זו, היינו צום – "לא יגלחו".

מעבר לזה, "ובבשרם לא ישרטו שרטת" – עליהם לשמור על הבריאות ולא לכעוס.

שאלו פעם את רבי שלמה כהן זצ"ל, מתלמידי ה"חזון איש", שה"חזון איש" העיד עליו שהוא כהן מיוחס:

"מדוע, באמת, אמר עליך ה"חזון איש" שהנך כהן מיוחס?"

- "אינני יודע" – ענה. "אולי בגלל שאני רתחן..."

- "אתה רתחן? הלא מעולם לא ראינו אותך כועס!"

- "האמת שמלידה הייתי כעסן מאד, אלא שעבדתי על עצמי להתגבר על מדת הכעס. לדוגמא: פעם ראיתי באיזה ספר, עוד בוילנא, עצה – שלכל אדם תהיה בבית חליפה מיוחדת עבור הכעס, וכשירצה לכעוס – ילך לחדר השני, ילבש את החליפה כדי לכעוס, ובינתיים ישכך הכעס".

- "אבל לך יש חליפה ליום חול וחליפה לשבת בלבד, היכן היא אותה חליפה של כעס?"

- "אני שכללתי את השיטה, השארתי אותה בחנות..." (ומתוק האור)

כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לה' וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא מלפני אני ה'. (כב, ג)

כתב רש"י: "ונכרתה וגו' - יכול מצד זה לצד זה יכרת ממקומו ויתיישב במקום אחר ת"ל אני ה' בכל מקום אני".

שמעתי מעשה נורא שאירע פעם ליהודי אחד שהיה חוכר אצל פריץ במדינת גאליציה, והלך אצל בית הפריץ בחוה"מ פסח כדי לעבור עמו על חשבונות החכירה, וסוף דבר, אחר זמן ארוך שהיו טרודים בחשבונות, הגיעו למסקנה שהכל הוא על הצד היותר טוב, ישר ונכון, והוציא הפריץ בקבוק י"ש - שכר כדי לשתות לחיים על גמר החשבונות, ואחרי ששתה היהודי והלך לדרכו נזכר פתאום שפסח היום ויאחזנו רעדה על שנכשל ושתה חמץ גמור בפסח.

הלך היהודי אל הגאון בעל שואל ומשיב, הג"ר יוסף שאול נאטאנזאהן ז"ל, אב"ד לעמבערג, ובקשו שיסדר לו הרב סדרי תשובה על חטאו הנורא.

השו"מ, אשר כידוע, למרות התנגדותו לתנועת החסידות היה מעריך את ראשיה, המליץ על האדמו"ר מבעלזא האמצעי, הרה"ק רבי יהושע'לע זצ"ל, ואמר ליהודי שיסע אליו ויציע לפניו את תוגת לבו. אלא שהוסיף וצייה עליו לא לשאול כמו חסיד תמים, אלא כשהרב יתן לו עצה מה לעשות שישאל ממנו למה נותן לו דווקא עצה זו.

עשה האישי כמצות הרב בעל שואל ומשיב, ונסע לבעלזא, והאדמו"ר ר' יהושע'לע ז"ל אחרי ששמע את סיפורו של היהודי אמר לו שימכור את עסקו ויעקור ממקומו ויקבע את דירתו בארץ ישראל.

כי אם לשארו הקרב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו (כא, ב) יש להבין מדוע הקדים להזכיר את האם קודם האב, בשונה מכל התורה שהאב מוקדם לאם כדאיאת במשנה סוף כריתות "האב קודם לאם בכל מקום"?

ב"אבן עזרא" כאן, כתב תירוץ פלאי: "וטעם להזכיר אמו קודם האב כי הזכר חי יותר מהנקבה ברוב". אמנם יש להבין, שבהמשך הפסוקים לגבי כהן גדול, אומרת התורה (כא, י - יא) "והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו וגו' ועל כל נפשת מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא", והקדים את האב לאם, ולפי האבע"ז הרי האב מאריך ימי יותר?

ואפשר לתרץ עפ"י דברי חז"ל (מכות יא, א) "אימותיהן של כהנים מספקות להן מחיה וכסות כדי שלא יתפללו על בניהם שימותו", דהיינו שאימותיהם של הכהנים גדולים היו מספקות מזון ובגדים לתושבי העיר מקלט בכדי שלא יתפללו על הכהנים הגדולים שימותו. והנה איתא בגמ' "רבה ואביו מדבית עלי קאתו, רבה דעסק בתורה חיה ארבעין שנין, אביו דעסק בתורה ובגמילות חסדים חיה שיתין שנין". חזינן מכאן שגמילות חסדים מאריכה את ימיו של האדם.

ובזה מיושב הקושיא שהבאנו, שאכן בדרך כלל האנשים מאריכים ימים יותר מהנשים כנ"ל מהאבן העזרא, אבל אצל כהן גדול, שאמו עסוקה תדיר בגמילות חסדים לספק מים ומזון לתושבי ערי מקלט, היא מאריכה ימים יותר, ולכן כתוב אצלו "לאביו ולאמו" שכן אמו מאריכה יותר ימים.

(ציוני תורה)

בספר "טעמא דקרא" מביא הגר"ח קנייבסקי לתרץ בשם אביו, שהיות וה"כהונה גדולה" בדרך כלל עוברת בירושה, א"כ אביו של הכהן גדול הרי גם היה כהן גדול ו"הרבנות מקברת בעליה", לכן מת אביו קודם לאמו.

(טעמא דקרא)

בספר "אמרי בינה" כתב לתרץ, שלכן כתיב אצל הכהן הגדול קודם לאביו ואח"כ לאמו, שכן בזמן שנאמרה פרשה זו – בר"ח ניסן, היו ג' כהנים בעולם: אהרן, אלעזר ואיתמר. והנה אצל אהרן לא שייך לומר שלא יטמא לאביו ולאמו שכן אביו ואמו כבר לא היו אז בעולם, על כרחך שהכוונה היא לאלעזר, שכשיתמנה לכהן גדול לא יטמא לאביו ולאמו. והנה באם אמו תמות לפני אביו, עדיין לא יהא כהן גדול כי אביו אהרן עדיין משמש ככהן גדול, ורק אם קודם ימות אביו – אהרן, אז יתמנה הוא במקומו לכה"ג, וע"ז מזהירה התורה שלא יטמא לאביו, ולאחמ"כ כשאמו תמות, ג"כ לא יטמא לה שכן הוא כה"ג.

בספר "ציוני תורה" מבאר עפ"י ה"אמרי בינה" הנ"ל אף את הטעם למה אצל כהן הדיוט בתחילת הפרשה מזכיר קודם "לאמו ולאביו": היות שדברה התורה אל "בני אהרן", ובאם ימות קודם אביהם אהרן הרי אחד מהם יהפוך לכהן גדול ולא שייך לומר עליו "יטמא" שהרי אסור לו להיטמאות לאביו, לכן כתב "לאמו ולאביו" שקודם מתה אמו ונשארו כהנים הדיוטים שמצוים להיטמא, ואין זה סתירה לדברי ה"אמרי בינה", כיוון שכשדיבר הכתוב מעניין כהנים הדיוטים כתבם בסדר הראוי למקרה זה וכשהזהיר על כהנים גדולים כתבם בסדר הנכון לענין זה, והרי נאמר זה לדורות, אלא שסדר הכתובים כפי העניין באותו שעה.

(ציוני תורה)

והוא אשה בבתוליה יקח (כא, יג)

בתורת כהנים (אמור ב, ז) וכן בירושלמי (הוריות פ"ג ה"ב) "הוא ולא המלך ונזיר", הביא ב"פרדס יוסף" בשם "פרפראות לחכמה", לפרש את הפסוק בתהילים (כה, טו): "עיני תמיד אל הוא כי הוא יוציא מרשת רגלי", שהיה תירוץ לדוד על בת שבע, דגט כותב לאשתו, אך עדיין היה עבד איסור אם היה מוזהר אבתולה דהיא היתה בעולה, ואע"ג דאינו חייב מיתה משום אשת איש מכל מקום היה נלכד ברשת מצודת איסור, לזה אמר עיני

להם כח לעבוד כל ימי השבוע, והנה איך נידע באם כוונת האדם בשמירת השבת היא בכדי לנוח יום אחד או שכוונתו לקיים מצוות ה'?

באם נראה שהאדם מתגורר בין האומות ששם קבעו למנוחה יום אחר בשבוע, ואעפ"כ מוסיף לשבות גם ביום השבת – ע"כ שכוונתו במנוחתו לקיים מצוות בוראו שהרי לצורך מנוחת הגוף כבר שובת ביום אחר. וזה כוונת הכתוב "שבת היא לה" – שיש לקיים את השבת כי היא מצוות השם, והיכן זה ניכר. באם תשמרו שבת "בכל מושבותיכם" גם בין האומות, כפי"ל. (עפ"י כתב סופר)

דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם מועדי ה' וגו' ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון (כג, ב)

הנה הקושיא ידועה מה ענין שבת אצל מועדות. ויש לפרש על דרך רמז דהנה המספר של הימים טובים הם ששה ימים ב' של פסח וא' של שבועות וא' של ראש השנה וב' של סוכות. והנה בכל יום טוב מותר לעשות מלאכה של צורך אוכל נפש. וזאת הוא הכונה דקאי הכל על מועדות רק ששת ימים דהיינו כל המועדות תעשה מלאכה לצורך אוכל נפש אבל וביום השביעי דהיינו יום כיפור שבת שבתון הוא כל מלאכה לא תעשה אפילו צורך אוכל נפש אסור.

למען ידעו דורותיכם כי בסכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים וגו' (כג, מג)

הנה רבים מקשים למה אנחנו עושים סוכות בתשרי כיון שהוא נגד היקף ענני כבוד היה ראוי לעשותו בניסן כי בניסן היה תחילת היקף עננים, אמנם י"ל לפי שכשעשו את העגל נסתלקו העננים ואז לא חזרו עד שהתחילו לעשות המשכן, ומשה ירד ביום הכפורים וממחרת יום הכפורים ויקהל משה וצוה על מלאכת המשכן, וזה היה ב"א בתשרי, וכתוב (שמות לו, ג) והעם הביאו עוד נדבה בבוקר בבוקר עוד ב' ימים, הרי י"ג בתשרי, וב"ד בתשרי נטלו כל חכם לב ממשה את הזהב במנין ומשקל, ובחמשה עשר התחילו לעשות, ואז חזרו הענני כבוד ולכך אנו עושים סוכות בט"ו בתשרי.

ויצא בן אשה ישראלית (כד, י)

וברש"י: "לגלג ואמר ביום השבת יערכנו דרך המלך לאכול פת חמה בכל יום שמא פת צוננת של תשעה ימים בתמיה".

כתב בספר "אזנים לתורה" חובה על האדם לקיים את מצוות התורה כהלכתן וכמשפטן, בין אם מבין טעמן ובין אם לאו. על האדם להשריש בלבו שכאשר אינו מבין ומשיג איזו הנהגה מהנהגות השי"ת או איזו מצוה ממצוות התורה, אין זאת אלא מחמת קוצר ומיעוט המשיג, ולפיכך לא יפגום כהוא זה בקיומה בשלימות.

ראיה לנו ממעשהו של המקלל. תחילת חטאו היתה בכך שלגלג על מצות לחם הפנים, לאחר שעניינו היה תמוה בעיניו, וסופו שקילל וגידף שם המפורש ששמע בסיני.

והנה אכן על פי הבנתו ראוי המלך לאכול פת חמה בכל יום ולא פת צוננת של תשעה ימים, ברם, לו היה מאמין שמשפטי ה' אמת צדקו יחידיו, וממתין שבוע ימים, היה נוכח לדעת כי לאחר שמונה ימים היתה עדיין הפת חמה, ואז היה ניצל מחטא חמור זה ומעונשו.

(טללי אורות)

מאוצרות המגידים

ושמרת מצוותי ועשיתם אותם אני ה', ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל (כ"ב, ל"א-ל"ב)

הבה נלמד ונחזיר ללבונו את דברי חז"ל בגמ' יומא (פ"ו) להבין ולהתבונן מהו קידוש השם:

"מי שקורא ושונה ומשמח ת"ח, ומשאו ומתנו באמונה, ודיבורו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו, אשרי אביו שלמדו תורה, אשרי רבו שלמדו תורה, ראו פלוני שלמד תורה כמה נאים דרכיו וכמה מתוקנים מעשיו, עליו הכתוב אומר ישראל אתה עבדי אשר בך אתפאר".

הנה אנחנו מורגלים במושג "קידוש השם" למסור נפש ולמות על קידוש השם. אולם כאן מלמדים אותנו חז"ל, שדבר ראשון חובתנו "לחיות על קידוש השם!!" וכן רח"ל בהיפוך כמו שחז"ל ממשיכים שם עיי"ש, זהו לחיות בחילול השם רח"ל.

ומהו לחיות על קידוש השם?

הנה שמענו ולמדנו בגמרא זו שלושה יסודות.

(א) שאפי' ה"בריות" הפשוטים שאינם ת"ח, מכירים ויודעים שיש הנהגת עדינות פנימית והנהגת אמת של בן תורה!!! וגם יודעים הם כולם ומכירים שיש הנהגת נימוסין של אדם רגיל.

וכמצות הרב בעל שואל ומשיב שאל אותו יהודי מה ראה על ככה ליתן לו דווקא עצה זו, אמר לו האדמו"ר, שני נימוקים עמי, האחד הוא מכח מדרש באיכה רבה (א, כח) "לכך נאמר גלתה יהודה מעוני על שאכלו חמץ בפסח כדכתיב "לחם עוני", הרי שבגלות יש תיקון על עוון אכילת חמץ, ועוד טעם שני, שבפסוק (שמות יב, ט) כי כל אוכל מחמץ ונכרתה הנפש וגו' הנגינה על תיבת ונכרתה היא "גרשיים", ושונה בזה משאר מקומות שכתוב בהם ונכרתה, שיש להם נגינה אחרת, ובוזה יש רמז דב"גירוש" אפשר לצאת ידי חובת ה"ונכרתה" הזה. ואם יש כבר צורך לגלות ממקומו למקום אחר אז בוודאי עדיף לנסוע לארה"ק.

כשהלה חזר אל הגאון בעל שו"מ והציע לפניו את הדברים, הוציא חומש והתחיל לבדוק בכל המקומות שכתוב בהם ונכרתה עד שמצא שבפר' אמור יש עוד פעם שכתוב ונכרתה ונגינתו גרשיים "כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדשו בני ישראל לה' וטומאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא מלפני אני ה'". ויאמר לו השו"מ בוודאי לפני צאתך לדרך לנסוע לאר"י תפקוד עוד פעם את בית האדמו"ר מבעלזא כדי לקבל ממנו ברכת פרידה, ואז תשאל ממנו מה עם המקרא הזה שגם בו נמצאת נגינת גרשיים על תיבת ונכרתה.

וכך הוה, היהודי נסע עוד פעם א' לבעלזא ושאל את שאלתו כפקודת הרב בעל שו"מ, ויען האדמו"ר מבעלזא ז"ל ויאמר לו שיעיין שם ברש"י מה שכתב, ששם מסיים בו הכתוב אני ה' וכתב על זה רש"י וז"ל: ונכרתה וגו' יכול מצד זה לצד זה יכרת ממקומו ויתיישב במקום אחר ת"ל אני ה' בכל מקום אני" עכ"ל (והוא מתורת כהנים). ולכאורה תמוה שזה הוא המקום היחיד שבתורה שהוסיף כן על ונכרתה, ולמה בשאר מקומות לא חש שנפרשנו 'מצד לצד זה יכרת ממקומו וישב במקום אחר' דווקא כאן האריך הכתוב בדבריו כדי להוציא מלבנו הוה אמינא כזו.

אלא שכאן הנגינה על ונכרתה היא גרשיים והיה מקום לטעות ולחשוב שדי בזה שיכרת ממקומו וישב במקום אחר, לכן האריך לומר "מלפני אני ה' בכל מקום אני. נמצא שרק ב'ונכרתה' דחמץ ששם הנגינה היא גרשיים ולא אמר 'מלפני אני ה' יש אפוא מקום לדייק שיכול לצאת ידי חובתו בגירוש בלבד.

שור או כשב כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו וגו' (כב, כז)

אינתא במדרש: "מכאן לתחיית המתים מן התורה". ותמוה. באר המהר"י אסאד: האדם הוא נזר הבריאה. והנה למרבה הפלא, בעת שהוא נולד, אין בכוחו לדאוג לעצמו. הוא נזקק לאחרים שיאכילו אותו ויטפלו בו במשך כמה שנים עד שיעמוד על רגליו. וכשמגיע לימי הזקנה – שוב זקוק הוא לעזרה ולסיעוד. לעומת זאת השור, הכשב או העז, שבוע לאחר לידתם הם כבר עצמאיים, ומשום כך "ביום השמיני והלאה ירצה לקרבן".

היתכן שכך יראה האדם – נזר הבריאה?

על כרחך שישנו המשך לאחר המיתה, והרי לנו תחיית המתים מן התורה.

ובענין הזה ראוי להזכיר את המעשה הבא:

בחור שעמד להתקלקל ולסטות מן הדרך, בא לשוחח עם רבי שלום שברון זצ"ל.

שאל אותו רבי שלום: "מי יותר מאושר אתה או הפרה?" "אני" ענה הבחור - "מדוע?"

- "מפני שהפרה שותה מים ואוכלת קש, ואילו אני שותה קפה ואוכל עוגות. הפרה ישינה בבוקר ואילו אני יושן במטה על מזרון. על הפרה יורד גשם ולי נעים בבית".

- "האם ראית פרה שהולכת לרופא כי כואב לה הגב?" - "לא".

- "האם ראית פרה שהולכת לרופא להתלונן על קלקול קיבה?" - "לא".

- "אם כן מה יעזור לך לישון על מזרון ולחיות בבית חם ונעים בחורף, או לאכול מאכלים משובחים?"!

התחיל הבחור לבכות.

"מדוע הנך בוכה?" שאל רבי שלום.

ענה הבחור: "אני בוכה על כך שאינני בהמה..."

אמר לו רבי שלום: "תנוח דעתך, אתה באמת בהמה..."

(ומתוק האור)

שבת הוא לה' בכל מושבותיכם (כג, ג)

יש להבין מה הכוונה "בכל מושבותיכם", וכי תעלה על דעתך שאין צריך לשמור שבת בכל מקום?

אלא, ידוע שבכל העמים בחרו להם יום אחד למנוחה, ואפי' במצריים, מצינו במדרש שמשוה רבינו פעל אצל פרעה שישבתו יום אחד בכדי שיהא

דעו לכם, כי בעלי ז"ל, חי איתי כעשרים ושש שנים ובלא בנים, כפי שאפשר להבין מאליו, הרי בדרך הטבע, שבכזה מצב שאין לבני הזוג ילדים, נוצרים חיכוכים ונערמות טענות בלב וכי' וכמוכן שהמצב רוח בבית ירוד ואפלולי, מה שגורם לכך שהכבוד ההדדי, לא שלם.

נאים דרכיו

ועתה, מעידה אני על בעלי ז"ל, שבכל העשרים ושש שנים, עד יומנו האחרון, ועד רגע הפטירה, לא שמעתי ממנו ולו מילה אחת שיכולה היתה להתפרש כאילו ישנה איזה תרעומת או איזה תביעה כלפיי, והשלום והשלוה, הכבוד והאחווה, שררו בינינו כל חיינו, כמו בשנה הראשונה לנישואינו!!

מתוקנים מעשיו

ועוד יתרה מזאת, שהיו פעמים שכאשר הייתי ממהרת לצאת, ולפיכך לא הייתי מכינה בשבילו ארוחת ערב, לא די שלא הקפיד, אלא שכאשר הייתי שבה הביתה, היו מוכנים על השולחן שתי חתיכות עוגה, לצידם היו ערוכים שני כוסות עם קפה, והקומקום אף הוא היה חם, מוכן למזיגה. הכל ערוך ומסודר בשבילי!!

הנה שמעתם ממני, שיעור במידות ממנו! סיימה הרבנית את דבריה. וכפי ששמעתי את כל זה מהגה"צ ר' משה אהרן שטרן זצ"ל שהיה נמנה על תלמידי.

הנה ראינו "כמה נאים דרכיו וכמה מתוקנים מעשיו" עליו אפשר להראות באצבע ולראות בעין פשוטה, שאין אלא תוצאה של "ראו פלוני שלמד תורה" שרק מתוכה שייך לעלות לדרגה כזו של מתוקנים מעשיו! שכן כלונו יודעים שאצל הלו הרחוקים מתורה וקרובים לחיכוכים בחוצות, במקרים כמו אלו, בבית פנימה אין שקט ושלווה, ואין כוס קפה עם עוגה...

גם השפחה מכירה בעדינות הת"ח

וכעת נראה עוד, איך שלא רק לאחר מעשה אפשר לראות בבירור את הקשר שבין תורה למידות, אלא שגם קודם מעשה, יכולים ויודעים אפי' ה"בריות" הפשוטות, שאצל גדולי התורה, אפשר לדעת ולצפות מלכתחילה את התנהגותם המרוממת, ולחזות מראש את תגובתם השונה מכל אדם! ולהערים עליהם בהתאם לכך...!! הבה ונראה מעשה פלא ממש.

היה זה אצל ר' איצל פטרבורג זצ"ל, כפי שסיפר לי ר' שמחה באקשט, בשם אביו הגה"צ ר' אהרן באקשט זצ"ל, שסיפר לו על הזדמנות אחת בה נתארח בביתו של ר' איצל זצ"ל, והרבנית - אשתו של ר' איצל - חולה היתה ושכבה במיטתה ולא יכלה לקום ולכבד את האורח.

בשל כך הביאה הרבנית אשה אחת, שתבשל במקומה ותגיש ותכבד את בעלה ואת האורח הנכבד, כשהיא שוכבת במיטתה ונותנת משם את ההוראות המפורטות למבשלת.

והנה בעודי שוהה מעט בבית קודם הסעודה, שומע אני - מספר ר' אהרן, איך שהרבנית מדריכה את האשה בפירוט, איזה דגים ואיזה בשר, ואיך להכין, ומפרטת היכן נמצא כל דבר. בהטעימה - תערכי הכל בטוב טעם וברוחב לב כמו "יום טוב", לכבוד האורח.

לאחר שנטלנו ידיים, אני ור' איצל. הרבנית לא נחה ועמדה על המשמר וצעקה ממיתתה לאשה, נתת כבר את הדגים? והיא משיבה "כן", כשהוונה בפועל היתה שנתנה את כל הדגים שבישלה לתוך הסל שהכינה מראש לעצמה... "כעת תגיש את הבשר" צועקת הרבנית. - "בסדר" משיבה האישה ושוב הסל המיועד פער את פיו ובעל הכל בשקט ובדומיה...

כך התנהלה לה ה"סעודה הדשנה" שהכינה הגברת לעצמה, ואילו לנו, לא הגישה אלא חתיכה קטנה של כבד וקצת מרק וחסל...

והכל לאור היום ולעין כל, ממשיך ר' אהרן ומטעים את מה שראה והרגיש, שהטעם לכל ההתנהגות הזו נבעה מתוך כך, שברור היה לה שני דברים פשוטים, הראשון, שהרבנית לא יכולה לקום, והשני שר' איצל לא יפצה פה לא בהווה ולא בעתיד!!

לכן עשתה את כל מה שעשתה, ללא חת וללא מורא, ללא כל חשש וללא כל בושה, הרבנית אומרת תני את זה ואת זה, והיא משיבה, כן כן... והכל נערם בפנית החדר ונלקח לביתה, אוכל כיד המלך...

כנראה איפה שאשה זו היתה רגילה, כמו הגר בבית אברהם שראתה מלאכים, כך גם היא היתה רגילה לראות מלאכים - מאן מלכי רבנן - בדמותו של ר' איצלה בלאזר זצוק"ל, ומשלמדה והכירה את ר' איצל, כבר ידעה יפה מאיתנו את הפשט ב"מה הבריות אומרות עליו"... כאשר היא כמשרתת שפילה, מהווה את הדוגמא הנאותה לענין זה.

ואם יש עדיין מאן דהוא שחושב למצא "נאים דרכיו ומתוקנים מעשיו" מחוץ לכותלי בית המדרש, יילך נא אצל המשרתת של ר' איצל לשמוע קצת מוסר...!!

ולכן גם הבריות מראות באצבע ואומרות - "ראו" - שמייחסות את אצילות הנפש לכך ש"פלוני שלמד תורה כמה נאים דרכיו וכמה מתוקנים מעשיו", וזהו האמת שבלי תורה וכלי שימוש ת"ח, אין ולא שייך "נאים דרכיו". אין ולא קיים "מתוקנים מעשיו", ואיננו בנמצא כלל!!

ב) למדנו, שזהו עיקר הקידוש השם - להבחין, ושיבחינו כולם את הנקודה הזו קופא, שבלי תורה אין הנהגה ראויה גם בבני"א לחבירות, שבשעה שרואים את ההנהגה הראויה של בן תורה, מבחינים ולומדים מתוך כך שכל ה"יפת אלוקים ליפת" כל ההתייפות של הרחוקים מתורה המתיפים בהליכות נועם, אינו אלא מן השפה ולחוץ וכחתול מאולף, עד שרואה את העכבר...

ואשר זהו גופא מקדש את הקב"ה שנתן לנו את התורה, שדרכה ורק דרכה אנחנו נעשים בני אדם, והמתנהג כבן תורה, וכבן אדם אמיתי שמשתקף ממנו רוממות האדם הנמצאת רק בבן תורה, מוכיח שתורתו של הקב"ה אמת, וחזונו של הקב"ה אמת, שרק דרך התורה בלבד ניתן להחתים חותם 'אדם' על הנבראים!! ורק זהו מקדש את השי"ת!!

הלאומיות והעדינות המזויפת - איננה קידוש ה'

ואילו כל המצפצים באימרות שונות, ובפרט כאשר לא מוצא חן בעיניהם ההנהגה של בני התורה ששונה ויוצאת דופן מעמי הארץ, ומיד נתלים ב"חילול השם" ואומרים "זה לא יפה שיאמרו כך וכך" וכדו' הרי"ז קידוש הלאומיות... וחילול השם!!

ג) למדנו - שמי שלא מבין יסוד זה ועדיין סבור שאפשר להיות בני"א ישר דרך ושכולו טוב והגינות, גם בלי כל שייכות ל"קורא ושונה ומשמש ת"ח", הרי ממילא מעיד על עצמו שאפי' בכלל ה"בריות" הפשוטות שמזכירים חז"ל, אינו נכלל! ואינו אלא בריה שפלה ומושפלת!...

הבריות מוקדקים בהתנהגות ה"בן תורה"

וכך עלינו להתעורר ממילא בצד השני של חילול השם, שמנו חז"ל ואמרו במי שקורא ושונה וכו' ואין משאו ומתנו באמונה ואין דיבורו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו, אוי לו לרבו שלמדו תורה וכו' ראו פלוני שלמד תורה כמה מגונים מעשיו כמה מקולקלים דרכיו.

שהבריות ועמי הארץ כאשר יראו בן תורה שמתנהג לא כשורה מיד יאשימו את הבן תורה שבו. וכי לא נפגשים המה במי שמתנהג לא כראוי גם אם לא למד תורה!...

אבל אם כן למד, אז דווקא התורה אשמה!... למה? כי מחפשים מומים בבני התורה! ומחפשים מומים בכל שומר תורה ומצוות, והכל לתת לעצמו תירוץ למה לא לקיים מצוות ולמה לא להיות בן תורה! -

ולכן עלינו להיזהר במשנה תוקף שלא ימצאו תירוץ להתרחק מהתורה והמצוות דרך הנהגה לא ראויה שלנו, וזהו החילול השם! כשגורם להתרחק מן התורה, בהיפוך מהקידוש השם שביארנו לעיל.

בן תורה יכול להיכשל בכפליים

ובתוך הבית מדרש פנימה נוכל להוסיף, ולהעמיס ברמיזת חז"ל, שכן תורה המקולקל במידות יכול ויראה גרוע ממני שאינו בן תורה, כי את הנימוסים החיצוניים פרק מעל צווארו, ואת עדינות התורה לא לבש. וע"כ נראה גרוע שבעתיים ברמיסת פיו כחץ מקשת לכל דבר וענין.

"כי כיון שלמד אדם תורה נכנסה בו ערמומיות" ומנצל אותה לרעה בבחינת ת"ח שאין בו דעת נבלה טובה הימנו שאותה לכל הפחות וקברים ואינה מדיפה ריח לכל עובר ושב. ה' ישמרנו.

נסיים את הדברים בשתי מעשיות, על "כמה נאים דרכיו" שקיים רק אצל גדולי התורה, כאמור:

הגאון ר' שלמה היימן זצוק"ל, שהיה מגדולי תלמידי ר' ברוך בער זצוק"ל, נפטר צעיר לימים כבן חמישים שנה, והוא ערירי ללא בנים, ובימי "השבעה" לא היה את מי לנחם כי אם את אשתו הרבנית, בלבד.

תלמידיו הרבים קיימו מנינים כסידרם בביתו בזמן השבעה, והיו אח"כ מנחמים את הרבנית והולכים לדרכם.

פעם אחת, לאחר התפילה עת ישבו התלמידים בדומיה, נכנסה הרבנית מהחדר הפנימי, נעמדה בפתח וביקשה את רשות הדיבור, וכה אמרה:

אתם שמעתם מבעלי הגדול שיעורים רבים בגמרא ובהלכה, כעת שמעו נא ממני שיעור במידות! אותו תלמדו ממה שאספר לכם על בעלי ר' שלמה ע"ה מתוך חייו האישיים שחי עמי. כולם כרו אונם כאפרכסת, והרבנית המשיכה ואמרה:



ביום השבת ביום השבת יעדכנו לפני ה' תמיד (כד ח)

בספר משנת חכמים למהר"ם חאגיז (אות י"ב) מסופר מעשה שהיה בזמן האר"י ז"ל: אחד מהאנוסים שבא מפורטוגל לגליל העליון והתיישב בצפת, שמע דרשה של הרב על לחם הפנים שהקריבו בבית המקדש מדי שבת בשבתו, אותו רב נאנח בדרשתו ואמר מתוך צער, שעכשיו בעוונותינו הרבים אין לנו בית המקדש, ולא מקריבים את לחם הפנים.

אותו אנוס, שלא למד תורה, אך היה מאוד תמים באמונתו, שמע את הדבר הלך בתום לב לביתו, ואמר לאשתו שבכל יום שיש לי תכין לו ב' ככרות לחם מנופה ביי"ג נפות, הוא ביקש ממנה שתלוש את הלחם בטהרה, ותאפה אותו היטב בתנור שבבית, מפני שרצונו להקריב את הלחם לפני היכל ה', אולי יקבל ה' את הלחם שהוא עורך לפניו. אשתו אפתה לו ב' ככרות, ובכל יום שיש לי היה עומד לפני היכל ה' הארון קודש שבבית הכנסת, ומתפלל ומתחנן לפני ה' שיקבלם ברצון, והיה מניח את שני הכיכרות בארון קודש, והולך לו.

השמש, היה בא בכל יום שיש לי לסדר את בית הכנסת, והיה מוצא בארון קודש ב' כיכרות, היה לוקחם בלי לדרוש ולחקור מהיכן באו, ומי הביאם. בשעת מעריב בליל שבת היה רץ אותו איש אל הארון קודש, וכיון שלא היה מוצא את הכיכרות, היה שמח שמחה רבה בלבו, והולך ואומר לאשתו, השבח וההודאה לקל יתברך, שכבר קיבל את הלחם, וחזק אותה שתזהר בעשייתם בשבועות הבאים וכך נמשך הדבר תקופה מסויימת.

באחד מימי שיש לי, שהה הרב שדרש את הדרשה על לחם הפנים, בבית הכנסת, והנה האיש ההוא בא כמנהגו, עם הכיכרות, וקרב אל ארון הקודש, והתחיל לסדר דבריו ותחינותיו מבלי להרגיש שהרב נמצא בבית הכנסת, מרוב ההתלהבות והשמחה שהיו לו בעת שהיה מביא דורון זה לפני המקום, לא שם לב כלל לדבר אחר.

הרב חרה לו מאוד על דבריו של אותו האיש, קרא לו וגער בו, ויאמר לו, שוטה! וכי ה' אוכל ושותה?! ודאי השמש לוקח את הכיכרות, ואתה סבור שה' הוא המקבל! הרב המשיך באמירת דברי מוסר באזני האיש, עד שבא השמש כמנהגו לקחת את הככרות, ואכן התברר שהשמש הוא שהיה לוקחם תמיד, והאיש, כששמע את הדברים, התחיל לבכות ואמר לרב שימחול לו, כי הוא טעה בדרשתו, שהוא חשב לעשות מצוה, ולפי דבריו לא עשה אלא עבירה.

מיד לאחר מכן הגיע לרב שליח מיוחד מהאר"י ז"ל, ואמר לו: לך לביתך וצו לביתך, כי מחר, בעת שהיה לך לדרוש, מות תמות! הרב נבהל על השמועה, והלך אל האר"י שיגיד לו מה פשעו ומה חטאתו, והשיב לו האר"י, שמעתי שעונך הוא שביטלת נחת רוח שהיה לו לקב"ה, שמיום שחרב ביהמ"ק לא היה נחת רוח לפני ה' כאותה שעה שהאנוס הזה היה מביא את שני הלחם בתמימות לבו, ומניחם לפני היכלו, וסבור היה שה' קיבלם ממנו. ומפני שביטלת אותו מלהביאם, נגזרה עליך מיתה בלי שום פתח הצלה לפניך. והלך הרב ויצו לביתו, ואכן ביום שבת קודש, בשעה שהיה לו לדרוש, נפטר לבית עולמו.

בספר 'עוד יוסף חי' (פרשת מטות) מביא מעשה ששמע על אודות יהודי אחד תם ועם הארץ, שלא ידע אפילו את פירוש המילים של הפסוקים, ולא ידע להתפלל. וכשהיה הולך לבית הכנסת לא היה אוזח את הסדור בידו, שהרי לא ידע להתפלל, רק היה מאזין לשליח צבור.

היה שם בבית הכנסת אדם אחד, שהיה קולו ערב, והיה מתפלל בקול מפרשת העקדה. וכשהגיע למשניות 'איזהו מקומן של זבחים' היה קורא בנעימה ערבה, ובמילים "אלו ואלו נשרפין בבית הדשן" היה מאריך בנגון ובסלסול. אותו בור לא ידע את פירוש המילים, וחשב לעצמו שאותו חמש תיבות הן לבטח ברכה גדולה ונשגבה, ולכן אותו אדם מגביה בהן את קולו... על כן, מאותו זמן, בכל ליל שבת כאשר היו כל בניו מתקבצים סביבו לקבל את ברכתו, היה מניח את ידו על ראש כל אחד וקורא בקול גדול ובשמחה: 'אלו ואלו נשרפין בבית הדשן!' והיה בטוח שאין ברכה גדולה מזו.

פעם בליל שבת התארח בביתו ת"ח אחד, וכששמע את דברי ברכתו נזעק ואמר: מה אתה עושה?! מקלל אתה את בניך בליל שבת קודש ומביאם לשריפה בבית הדשן!!! נבעת האיש ולא ידע את נפשו מרוב חרדה, בלילה אמרו לאותו חכם בחלום 'לא טוב עשית שבטלת אותו ממנהגו, כיון שאמר את הדברים לפי תומו, והתכוון לברכה שלמד, היה הקב"ה נוטל חמש תבות אלו ועושה בהן צרופים של ברכות.

(אוצרות התורה)

כתב המשנה ברורה (סימן קכה סק"ד) צריך לכיון ביותר בקדושה לקדש את ה' יתברך, ובזכות זה ישרה עליו ה' ית' קדושה מלמעלה, ויכון לקיים הפסוק ונקדשתי בתוך בני ישראל והאר"י ז"ל היה מזהיר מאוד על זה עכ"ד ושנה דבריו בספרו תורת הבית שלדעת הזוהר מקיימים כשאומרים קדיש וקדושה מצות עשה של "ונקדשתי מתוך בני ישראל".

בספר שומר אמונים (עמוד רנט) כתב ענין נורא המובא בספר מרכבה שלמה לרבי ישמעאל כהן גדול ז"ל: אמר רבי ישמעאל סח לי ססגיאלי שר הפנים, ידידי שב בחיקי ואגיד לך מה תהא על ישראל, ישבתי בחיקו והיה בוכה והיו דמעות יורדות מעיניו ונופלות עלי, אמרתי לו הדר זיוי מפני אתה בוכה, אמר לי, ידידי בא ואכניסך ואראך מה גנוז לישראל עם הקדוש, תפסני בידו והכסניי לחדרי חדרים ולגנזי גנזים ולאוצרות ונטל את הפנקסים והראני אגדות כתובות צרות משונות זו מזו, אמרתי לו הללו למי הן, אמר לי לישראל, אמרתי לו יכולים ישראל לעמוד בהם? אמר לי, בא למחר ואודיעך צרות משונות מאלו. למחר הכניסני לבית גנזי גנזים ולחדרי חדרים והראני צרות משונות מן הראשונות וקשות, אשר למוות למוות ואשר לחרב לחרב ואשר לרעב לרעב ואשר לשבי לשבי, אמרתי לו הדר זיוי כל כך חטאו ישראל, אמר לי בכל יום מתחדשות גזירות קשות מאלו, וכיון שנכנסים ישראל לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונים יהא שמיה רבא, אין אנו מניחים אותם לצאת מחדרי חדרים עכ"ד.

הרי תראה אחי אהובי שאפילו נגזר על ישראל כמה גזירות על ידי עניינת יהא שמיה רבא מתעכבים הגזירות שלא לצאת לחוץ ע"כ.

כתב החפץ חיים (סוף ספר שמירת הלשון): מה מאוד צריך האדם להתחזק לשמור שלא לבטל אמירת הקדושה ואמן יהא שמיה רבא, דהנה ידוע מה שאמרו חז"ל דלמעלה יש כמה אלפי רבבות מלאכי השרת שאומרים קדושה בכל יום תמיד באימה וביראה. ואיתא בתנא דבי אליהו (פרק טז) יש ארבע מאות ותשעים וששה אלפים רבבות מלאכי השרת שעומדין לפניו ומקדשין שמו הגדול בכל יום תמיד מיציאת החמה עד שקיעתה אומרים קדוש קדוש קדוש, ומשקיעת החמה עד יציאתה אומרים ברוך כבוד ה' ממקומו.

וכמה יתבייש האדם בבואו לעולם העליון ויראה את כל הרעש הגדול היוצא מאלפי רבבות מלאכים קדושים שמקדשים ומשבחים שמו של הקב"ה שיצרו ובראו בחדוה ובשמחה, כשיזכור דכשהיה בעולם העשיה נתן לו הקב"ה גם כן את המעלה הזאת לפאר ולהקדיש את שמו הגדול תמיד בכל עת כצבא המרום במרום והוא התעצל וביטל זאת בחפץ נפשו. והעיקר שיתבונן בימי חייו שיבוא עת שיחפוץ בכל נפשו לפאר ולקדש את שם ה' אבל לא תהיה לו רשות על זה דאדם אין לו רשות לעסוק בתורה וכן לקדש את שם ה', כי אם בעודו בחייו בעולם הזה כידוע. ע"ש שהאר"י בזה.

מעשה נורא על חשיבותה של אמירת הקדיש

בספר "האיש על החומה" שנכתב לזכרו של רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל מסופר:

אשה מכובדת ובעלת עסק מבוסס בעיר פרשבורג שבהונגריה, הייתה נוהגת במשך שנים רבות להביא מידי פעם תרומה הגונה לשיבה, בתנאי שיגידו קדיש תמיד לעילוי אותן נשמות גלמודות שאין מי שיגיד אחריהן קדיש. הישיבה העמידה בחור מיוחד שאמר קדיש לטובת נשמות אלו.

לימים הסתלק לעולמו בעלה של אותה אשה, ומכיוון שהוא ניהל את העסק ביחד איתה, פגעה פטירתו בעסק שהצטמצם והלך, עד שנסגר כליל. מצבה הכללי של האשה הלך והחמיר, וברבות הימים נפל עליה עול נוסף, כאשר הגיעו שתי בנותיה לפרקן, וכסף אין...

נשאה האשה את סבלה בדומיה, קיבלה עליה את דין שמים, אולם על דבר אחד לא יכלה לוותר, ולבה היה מר עליה ביותר והכאיב לה עד מאוד, והוא ענין הקדיש שעלול להתבטל אחרי שהפסיקה את הקצבתה למטרה זו. במר נפשה עלתה להנהלת הישיבה ושטחה את בקשתה, שהישיבה תיאותר להמשיך גם הלאה את אמירת הקדיש לעילוי נשמות גלמודות, עד שירחיב ה' גבולה ותחזור לתמוך בישיבה כמקודם, שמעו ראשי הישיבה את בקשתה ובהתרגשות הבטיחו לה למלא את מבוקשה.

בצאתה מן הישיבה בא למולה יהודי ישיש בעל הדרת פנים נדירה, כשזקן צח כשלג יורד על פי מדותיו ובירכה לשלום, הופתעה האשה מהסברת הפנים הלבבית של הזקן הבלתי מוכר לה, הפתעתה גדלה שבעתיים בעת שהזקן התקרב אליה ונכנס איתה בשיחה תוך התעניינות במצבה ובמצב בנותיה.

שואל הספר מאיר דרך – והדבר מפליא לכאורה, כיצד עולה על הדעת, שרבי יוסי בן קיסמא, שהיה יושב ועוסק בתורה ומקהיל קהילות ברבים במסירות נפש ממש, לא יהיה לו חלק לעולם הבא, עד ששומעים אם "מעשה בא לידו", ורק אחרי ששומעים שמעשה בא לידו, שנתחלפו לו מעות של פורים במעות צדקה וחילקם לעניים, אז יודעים שהוא בן העולם הבא, ומה העדיפות של מעשה זה על פני מסירות נפשו להקהיל קהילות ברבים כדי ללמוד תורה?

אומר הרמב"ם יסוד נורא {פירוש המשניות סוף מכות} – ר' חנניא בן עקשיא אומר, רצה הקב"ה לזכות את ישראל וכו'. מעקרי האמונה בתורה כי כשיקיים אדם מצוה מתרי"ג מצות כראוי וכהוגן ולא ישתף עמה כוונה מכוונת העולם בשום פנים, אלא שיעשה אותה לשמה מאהבה כמו שביארתי לך הנה זכה בה לחיי העולם הבא, ועל זה אמר רבי חנניא כי המצות בהיותם הרבה אי אפשר שלא יעשה אדם בחייו אחת מהם על מתכונתה ושלמותה ובעשותו אותה המצוה תחיה נפשו באותו מעשה, וממה שיוורה על העיקר הזה מה ששאל ר' חנניא בן תרדיון מה אני לחיי עוה"ב, והשיבו המשיב כלום בא מעשה לידך, כלומר נזדמן לך לעשות מצוה כהוגן השיבו כי נזדמנה לו מצות צדקה על דרך שלמות ככל מה שאפשר וזכה לחיי העוה"ב וכו'.

מדברי הרמב"ם נמצאנו למדים, שרוב המצוות שעושה האדם הן 'נגועות' – הוא קונה אתרוג כדי שכולם יראו; הוא נותן צדקה, כדי שכולם יצלצלו - כל מצוה ומצוה יש בה סרח כלשהו; יכל אדם לחיות שבעים שנה בארץ הקודש ולא לקיים מצוה אחת נקיה - כי " רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם תורה ומצות " – נתן לנו שבעים שנות חיים עם תרי"ג מצוות - אולי נצא עם מצוה אחת נקיה, בלי שום סרח של מחשבה זרה!

אומר הספר מאיר דרך – וביאור דברי הרמב"ם הוא, שלמרות שהזכות של מקהיל קהילות ברבים היא עצומה, אבל סוף כל סוף יתכן שנתערב בה איזה שמץ דק מן הדק של מחשבה עצמית (כי זה נעשה ברבים), ועל כן יתכן שדווקא המעשה עם מעות צדקה שנעשה בצנעה ובלי שיוודע לאחרים על כך, הוא המזכהו לעולם הבא!

רבתי, מאוד קשה לקיים מצוה אחת נקיה. אבל יש מצוה אחת שהיא נקיה במאת האחוזים – מצות 'לקט שכחה ופאה'! – איך?

מצות 'שכחה' – ודאי נקיה; מתי אתה מקיים את המצוה? ששכחת! – אם שכחת, אתה לא יכל להגיד: "אני עושה את זה לשם כבוד" – איזה כבוד בדיוק, שיש לך אלצהיימר?! ...

מצות 'לקט ופאה' – יכולה להיות נקיה, אם מקיימים אותה כראוי; אם בעל השדה משאיר לקט ופאה והולך משם – הוא לא יודע איזה עניים באים לשדה; הוא חוזר בחזרה לאחר שלשה ימים, ורואה שהכל חתוך עד למטה – זאת מצוה נקיה – הוא לא יודע למי הוא נתן; הוא לא יודע מי לקח!

יכל להיות שבמצות צדקה, הדבר לא יהיה נקי במאת האחוזים; אדם שם צדקה בקופת העיר ורושם: "לרפואת יחזקאל בן דבורה ושמואל בן מנשה ושלמה בן משה" – נא למסור את החבילה לרבנים; אם הוא ביקש שימסרו את זה לרבנים – יש לו איזושהי טובת הנאה מזה; ואם הוא מבקש קבלה – יש לו החזר של 30%; וחוז' מזה, אם הוא נותן 2000 שקל, הדבר יתפרסם בקרב הציבור, אז אחת תגיד לשניה "את יודעת שהוא נותן כל שבוע 2000 שקל?!", וככה כל השכונה תדע מזה. אבל, אם הוא הולך לאחת הקופות ושם 2000 דולר – במצב כזה, אף אחד לא ידע מי שם ומתי – יכל להיות, שזאת תהיה מצוה נקיה לא פחות ממצות 'לקט שכחה ופאה'.

בספר מלכים א' {פרק ה} שולח שלמה המלך שליח, לחירם מלך צור ומבקש ממנו עזרה בבניית בית המקדש:

אומר הנביא: {שם טז} וישלח שלמה אל חירם לאמר: {יז} אתה ידעת את דוד אבי כי לא יכל לבנות בית לשם ה' אלהיו מפני המלחמה אשר סבבהו עד תת ה' אתם תחת כפות רגלי.

לפי פשט הדברים נראה, כי כל הסיבה שלא בנה דוד המלך את בית המקדש, משום שהיה טרוד כל היום במלחמות.

שאלת השאלה – האם לא יכל דוד המלך למנות מישהו תחתיו, שיבנה את בית המקדש?!

ממשיך הנביא ואומר; אמר שלמה לחירם: {יח} ועתה הניח ה' אלקי לי מסיבב אין שטן ואין פגע רע: {יט} והנני אמר לבנות בית לשם ה' אלקי כאשר דבר ה' אל דוד אבי לאמר בנך אשר אתן תחתיו על כסאך הוא יבנה הבית לשמי.

נאנחה האשה קשות ושטחה לפניו את גורלה ואת נפילתה מאיגרה רמה לבירא עמיקתה, עד שאין לה האמצעים ההכרחיים להשיא את בנותיה הבוגרות. מהו הסכום המשוער הדרוש לך? שאל הזקן, אמרה האשה סכום מסויים, שלף הזקן גליון נייר ורשם הוראה לבנק המקומי לשלם לאשה את הסכום שנקבה, אולם

בטרם שם את חתימתו, הוא הביע משאלתו שהיות ומדובר בסכום רציני מאוד, רצוי שתהא חתימתו בנוכחות עדים, עלתה האשה ובקשה משני בחורים להילוות אליה, וחתם את חתימתו למזכרת ולדוגמא.

הלכה האשה למחרת בבוקר לבנק, כשבחן פקיד הבנק את ההמחאה הוא הביט באשה במבט תוהה, מסתכל פעם פעמים וכולו נבוך ומשתאה, תוך הבעת מבוכה ביקש מהאשה להמתין, והוא נכנס עם ההמחאה למנהל הבנק, כשראה המנהל את ההמחאה נפל מכסאו והתעלף...

בבנק קמה מהומה, הפקידים ששמעו על המתרחש, הכניסו את האשה לחדר צדדי והפקידו עליה שומר לבל תתחמק, תוך חשד שיש כאן ענין עם מעשה מרמה, אחרי ששבה רוחו של המנהל הוא ביקש לראות את האשה שהגישה את ההמחאה, שאלה המנהל אימתי וכיצד קיבלה את ההמחאה, אמרה האשה רק אתמול קבלתי אותו מיהודי מכובד בעל הדרת פנים, וישנם אפילו שני בחורים שהם עדים לדבר. הורה המנהל להביא לפניו את תמונת דיוקנו של אביו המנוח, וכשהוצגה התמונה בפני האשה, הצביעה ללא היסוס עליו כעל האיש שנתן לה את ההמחאה.

ציוה המנהל לפרוע את ההמחאה. ולאחר שהלכה סיפר המנהל לנוכחים את פשר הפרשה המוזרה, האיש שמסר את ההמחאה לאשה, אינו אלא אביו שהלך לעולמו לפני עשר שנים. בלילה הקודם, הופיע אביו בחלום, ואמר לו בזה הלשון: דע לך שמהו סדרת מדרך הישרה, והתחתנת עם אשה נכרית, והפסקת לשמור את הקדיש, לא אומרים קדיש אחרי, וזכותי עמדה לי שהקדיש הזה שאמרו בישיבה לפי פקודת האשה גרם לי עליו ונחת רוח לנשמתו. אשה זו תופיע מחר בבוקר בבנק שלך עם ההמחאה שמסרתי לה לכיסוי הוצאות נשואי שתי בנותיה. קמתי בבוקר נפעם מהחלום, ספרתי לאשתי שלעגה לכל הענין, אולם משהופיעה האשה עם ההמחאה, נתאמת לי שאכן החלום אמת היה.

סיים מורנו רבי יוסף חיים זוננפלד את סיפורו ואמר: מי היו שני הבחורים? אני וחברי רבי יהודה גרינוולד (אב"ד דסטמארא), האיש נהיה לבעל תשובה, אשתו התגיירה כדי, וזכו להקים בית נאמן בישראל.

(אוצרות התורה)



ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך בקצרך ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם (כג, כב)

מספרת הגמרא {מסכת עבודה זרה יח, א} – תנו רבנן כשחלה רבי יוסי בן קיסמא הלך רבי חנניא בן תרדיון אחד מעשרה הרוגי מלכות לבקרו. אמר לו חנניא אחי אי אתה יודע שאומה זו הרומאים מן השמים המליכה? שהרי החריבה את ביתו של הקב"ה ושרפה את היכלו והרגה את חסידיו ואבדה את טוביו ועדיין היא קיימת וזאת ראייה ברורה שאין אלא שליח לפרוענות מן השמים. ואני שמעתי עליך שלמרות כל זאת אתה יושב ועוסק בתורה ומקהיל קהילות ברבים וספר תורה מונח לך בחיקך מדוע אתה מסכן את נפשך? אמר לו ר' חנינא לר' יוסי: מן השמים ירחמו. אמר לו ר' יוסי לר' חנינא אני אומר לך דברים של טעם ואתה אומר לי מן השמים ירחמו?! תמה אני אם לא ישרפו אותך ואת ספר התורה באש הואיל וכך אתה מתגרה בהם! אמר לו ר' חנינא לר' יוסי: רבי מה אני לחיי העולם הבא האם יש לי חלק בהם? אמר לו ר' יוסי כלום האם מעשה טוב (של נסיון) בא לידך? אמר לו ר' חנינא: מעות של סעודת פורים שלי נתחלפו לי פעם במעות של צדקה שחשבת בטעות שהמעות שהנחת לסעודת פורים היו מעות של צדקה וחלקתים לעניים ולא חזרתי ונפרעתי מארנק הצדקה אף לאחר שהתברר לי שטעיתי: ר' חנינא בן תרדיון היה גזבר צדקה {עמוד קודם, מדברת על זה הגמרא}. היה לו כיס בצד, ששם היתה לו 'קופת העיר' - הצדקות שהיה צריך לחלק בפורים. באותו בוקר, הוא הלך לכספומט, משך 2000 ₪ ושם בארנקו. בצהריים הגיעו עשרים עניים ליטול את הצדקה, ונתן לכל אחד מהם 100 ₪. הוא חוזר הביתה ופתאום: "אויש, במקום לתת מהכיס של הצדקה, נתתי מהכיס שלי 2000 ₪ – נו, מה הבעיה?! אם אתה יודע שהוצאת מהכספומט 2000 ₪, קח מהכיס של הצדקה ושים בכיס שלך - תבצע העברה מכיס לכיס!... אלא, אמר ר' חנינא בן תרדיון לעצמו: "אם הקב"ה סיבב שאוציא מהכיס שלי 2000 ₪, אז הקב"ה רצה שהכסף הזה ילך לצדקה, ואם ככה, אני לא גובה את הכסף..."

אמר לו ר' יוסי לר' חנינא: אם כן היית מוכן לוותר על ממונך, מחלקך בתורה יהי חלקי ומגורלך במעשים טובים יהי גורלי.

מקום לדון, אך כיון שנהגו הרשעים קודם להכניס אחר ואח"כ לשחרר את הפדוי, א"כ ממילא אין לי היתר לכך.

היהודי התחיל לבכות מאד ואמר, ברצוני שהרב יפסוק לי, מותר או אסור. ולא ענית לו.

כיון שראה שאיני עונה לו תשובה. אמר האיש: אם אין הרב יכול להתיר לי להציל את בני, הרי שמצד ההלכה אסור לי לעשות כך.

אמרת לי, רבי יהודי, לא פסקתי לך דבר, לא הן ולא לאו, עשה כרצונך כאילו לא שאלת אותי כלל.

היהודי ענה לי כדברים האלה: 'רבי, אני עשיתי את שלי, מה שהתורה מחייבת אותי לעשות, שאלתי רב, אין כאן רב אחר במקום הזה. וכיון שאין אתם יכולים להתיר לי, הרי הוא סימן שאין בטוח לכם שמותר ע"פ הלכה, כי אם היה הדבר מותר, הייתם בוודאי מתיירים לי תיכף, וכיון שלא התרתם לי, הרי זה אצלי כפסק דין שאסור לי ע"פ הלכה, זה מספיק בשבילי. ממילא ישרף בני יחידי ע"פ התורה, והרי מקבל את הדין באהבה, ואיני עושה שום השתדלות להציל את בני, כי זהו רצון התורה'.

אין לנו שום השגה במעלת יהודי פשוט זה, נכדו של אברהם אבינו, הרי זה הרבה יותר מעקדת יצחק ששם דיבר הקב"ה עם אברהם אבינו, כאן אין הקב"ה מדבר עם יהודי זה, אדרבה מקבלים סטירות לחי מכל צד, ויש לו שאלה ע"פ הלכה אם מותר לו להציל בנו יחידי, והוא שואל ע"פ הלכה, אם בנו נשרף ע"פ הלכה הוא רגוע. והרב אומר לו, לא פסקתי לך, והוא מתעקש ולוקח את זה כפסק הלכה.

הרי היהודי הזה קידש שם שמים בחייו, באופן שאין לשער ולתאר.

עוד מספר הווייצנער רב שהיה לו שופר, והלך במסירות נפש לתקוע שלושים קולות מבאראק לבאראק, ובעל המקרא היה רבי יהושע פליישמן הי"ד, ואלו ה 1600 בחורים שהיו שמורים במקום המיוחד, התחילו לצעוק רבי רבי יבא נא אלינו לתקוע בשופר, ללכת לשם היה סכנה, כי הקאפ"ס לא נתנו להכנס לשם, והוצרכו לתת להם שוחד רב, [יש לדון איזה שוחד נתן, אם התיירו מוקצה מעות או נתנו שעונים של זהב] וכבר היה מאד מאוחר, שכבר היה היה רבע שעה לפני הזמן הנקוב של הרוצחים לשלוח את הבחורים לשריפה. ואמרת, יעבור עלי מה, ונתתי שוחד וקבלתי רשות להכנס לתקוע להם בשופר.

נכנסתי לשם, והם דרשו ממני לומר דרשה לפני תקיעת שופר כמנהג ישראל. דרשתי להם בענין 'גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי', ואפילו חרב חדה מונחת על צוארו של אדם אל ימנע עצמו מן הרחמים. אך בתוך דברי קם אחד מהבחורים וצעק בקול גדול ונורא 'הרב מחזק אותנו בענין תקוה לרחמים, אך אני אומר לכם, אנו יכולים לקוות להכי טוב, אך להיות מוכן להכי גרוע, ולמען השם, אחי היקרים, הבה לא נשכח ברגע אחרון לצעוק בכונה שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, ופתחו 1600 בחורים את פיהם וצעקו בקול שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד. אח"כ תקעתי להם ל' תקיעות. ולאחר כמה דקות הובילו אותם לשריפה.

קידוש השם כזה הוא מש"כ הרמב"ם שהאדם מקדש שמו יתברך לא לסיבה מן הסיבות, גם במצב שהקב"ה נותן לקטב מרירי וגז נורא על בניו הטהורים, זהו קידוש השם שלא היה בשום דור, רק זה הדור זכה לקדש שמו יתברך הרבה יותר ממה שמקדישים שמו במרום, ה' ינקום דמם.

(הגרמ"י רייזמן)

"וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהינה" (כג, טו).

בכל מצוות התורה, מלבד עצם החיוב של קיום המצוה, ישנן טעמי המצוות, הבנות פנימיות וסודות נשגבים, עומק בתוך עומק, פנים בתוך פנים. אולם, בטעם של כל מצוה ישנו גם חלק של פשט. למשל: במצות תקיעת שופר כותב הרמב"ם (הל' תשובה פ"ג ה"ג): "אע"פ שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב, רמז יש בו, כלומר עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם". זהו רמז בדרך הפשט במצות שופר. גם במצות אכילת מצה מציינו טעם בדרך הפשט, וכפי שניסח זאת בעל ההגדה: "מצה זו שאנו אוכלין על שום מה" ... וכך בכל המצוות כולן.

מצות ספירת העומר היא לכאורה חידה סתומה. התורה מצוה עלינו לספור שבעה שבועות, ובכל שבוע שבעה ימים. אולם, מה סופרים ואיך סופרים? וכאשר סופרים ימים, האם ימים אלו הם ימים טובים או ימים רעים? כי יום, מעצם מהותו, הוא כלי שאפשר להכניס בו את הכל [גם אותו יום שבו נולד עמלק היה יום]. כמו כן, מהו הענין בשבעה שבועות שבע פעמים? ומהי משמעות הסכום הכולל של הימים והשבועות?

גם כאן ננסה לבאר את הרמז הפשוט שבדברים לפי הבנתנו.

בספר החינוך (מצוה שו) כתב: "משרשי המצוה על צד הפשט, לפי שכל עיקרן של ישראל אינו אלא התורה, ומפני התורה נבראו שמים וארץ וישראל... והיא העיקר והסיבה שנגאלו ויצאו ממצרים כדי שיקבלו התורה

בא המלבי"ם, ומבאר מדוע לא זכה דוד המלך לבנות את בית המקדש, ורק שלמה בנו זכה לכך:

כותב המלבי"ם (מ"א ה, יז) - כי באשר עיקר המצוה הזאת אינה הבנין עצמו, רק אם יבנו הבית יהיה לשם ה' בלבד, מבלי שום פניה חיצונית שיכוונו להשיג על ידו איזה כבוד או תועלת לעצמם, וכמו שדייק פה שמ"ש ג' פעמים 'לשם ה' אלקיו, 'לשם ה' אלקי, 'לשמי', וידוע שקשה מאד על טבע האדם לעשות דבר שמצדו ממנו ירוח גדול ותועלת, ולא יפנה כולל להנאת עצמו רק יעשהו לשם ה', וכבר הובטח דוד ע"י נתן שע"י בנין הבית ימצאו מנוחה מן האויבים, כמ"ש בברכות (דף ז:): **כל הקובע מקום לתפלתו אויביו נופלים תחתיו, שנאמר (ש"ב ז, י) ושמתי מקום לעמי לישראל ונטעתי ושכן תחתיו ולא ירגז עוד ולא יסיפו בני עולה לענותו כאשר בראשונה. ע"כ. שהבטיח לו שאחרי שיבנה הבית ימצאו מנוחה מאויביהם, וא"כ היה נמנע שיבנה דוד הבית ככוונה נקיה לשם ה' בלבד, באשר היה מצדו ג"כ התועלת שימצא ממנו לנוח מאויביו סביב שתו עליו כל היום. רק שלמה, שבלא זה היה שלום בימיו, והובטח ע"י נתן שיהיה איש מנוחה, היה נקל לו לבנות הבית ככוונה שלמה מיוחדת לשם ה' מבלי שום פניה חיצונית, וז"ש "אתה ידעת את דוד אבי כי לא יכל לבנות בית לשם ה' אלקיו", ר"ל שלא היה יכול לבנותו ככוונה לשם ה' בלבד מבלי פניה חיצונית, מפני המלחמות אשר סבבוהו, והיה עולה בלבו בהכרח ג"כ תועלת עצמו, שבונה הבית מפני המלחמה, למצוא מנוחה מאויביו.**

אם ככה, נוכל כעת להבין:

"אמר רבי אבדימי ברבי יוסף, מה ראה הכתוב ליתנם באמצע הרגלים, פסח ועצרת מכאן, וראש השנה ויום הכפורים וחג מכאן, ללמדך שכל הנותן לקט שכחה ופאה לעני כראוי, מעלין עליו כאילו בנה בית המקדש והקריב עליו קרבנותיו בתוכו"

נשאלת השאלה - למה?

כי המקיים מצות 'לקט שכחה ופאה' - מקיים מצוה נקיה; אין לו מזה שום טובת הנאה!

לכן, אומר לנו רבי אבדימי ברבי יוסף, שהמצוה הזאת נכנסה דוקא באמצע - בין שבועות לראש השנה - למה?! כי לעתיד לבוא שייגיע המשיח, נקבל בחזרה שני רגלים חדשים - י"ז בתמוז ותשעה באב!

בזכות מה נקבל אותם??? בזכות שנעשה מצוות נקיות לשם שמים, כמו מצוות 'לקט שכחה ופאה'!

אומר המגלה עמוקות - אומר לנו הקב"ה: בשבת פרשת אמור, כאשר תעלה לתורה ב'פרשת המועדים' ותגיע למצות 'לקט שכחה ופאה' - תזכור היטב, שגם אני קיימתי ב'שדה שלי' מצות פאה - הוא הכותל המערבי! - ואז תכוון "כן ה' אלקינו ואלקי אבותינו יגיענו למועדים ולרגלים אחרים הבאים לקראתנו לשלום" - אותם מועדים, שלעתידי לבוא, יהיו ביי"ז בתמוז ותשעה באב!

(הגר"ב רוזנבלום)

ונקדשתי בתוך בני ישראל (כב, לב)

כתב בספר 'מקדשי השם' שכתב הווייצנער רב שהיה שם במחנות השמד, ובזה נבין איך כל אלו המחנות הם קדושים אמיתיים.

הוא מתאר שם מה שהיה שם בראש השנה האחרון שלהם, בערב ראש השנה קיבצו את כל הנערים פחות מגיל שמונה עשרה למקום אחד, והגוי הרשע מנגלה ימ"ש תקע יתד ומקל באדמה, והיה המקל כצורת אות ד', ובאו כל הנערים מתחת לזה המקל, וכל מי שלא הגיע בגבהו לראש המקל, שלח אותו הרשע לצד השני, וסגרו אותם במקום מיוחד, וידעו כולם שהם הולכים לשריפה רח"ל. והיו בחורים שניסו להתרומם להגיע בראשם אל המקל, והרשע המרושע הרג אותם שם במקום, ימ"ש וזכרו.

לאחר שעשה הרשע את הסלקציה הנ"ל, אסף אלף שש מאות ילדים במקום המיוחד, וההורים שלהם הסתובבו בפחד גדול, וניסו לעשות השתדלות איך להציל את בניהם, והמקום היה מסובב עם קאפו ושומרים, וידעו שאם הם מוציאים אחד מהם, צריך להחזיר בחור אחר, כי המספרים היו צריכים להתאים כפי סדרם של הדייטשן ימ"ש, ומעט מהם נתנו להם שוחד להציל את בניהם והחליפו אחר במקומם.

מספר הווייצנער רב, בראש השנה בבוקר, ניגש אלי יהודי תמים, עשיר, אויברלענדער, ושאל אותו כדברים האלה, יש לי בן יחיד שהוא סגור במקום המיוחד של הנידונים לשריפה, ויש תחת ידי הון רב לתת שוחד ולהציל את בני משם, אך בטוח אני, שאז יכניסו בחור אחר במקומו. אנא ממכם, תפסקו לי הלכה למעשה האם מותר אני להציל את בני באופן כזה, מה שיאמר הרב, אעשה.

ענית לו ברעדה, איך אפסוק בדיני נפשות, אין כאן סנהדרין, איני יכול לפסוק לך. כי אם היו הרשעים מוציאים את בנך ואח"כ מכניסים אחר, היה

בסיני ויקימיה... שבשביל זה הם נגאלים והיא תכלית הטובה שלהם. וענין גדול הוא להם, יותר מן החירות מעבודתם... ומפני כן, כי היא כל עיקרן של ישראל ובעבורה נגאלו ועלו לכל הגדולה שעלו אליה, נצטוונו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף ללבנו, 'כעבד ישאף צל' (איוב ז, ב) וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחירות, כי המנין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא. וזהו שאנו מונין לעומר, כלומר כך וכך ימים עברו מן המנין, ואין אנו מונין כך וכך ימים יש לנו לזמן, כי כל זה מראה בנו הרצון החזק להגיע אל הזמן... עכ"ל.

והקושיא מפורסמת, הרי כשסופרים לקראת דבר שמוצפים לו סופרים את הימים שנותרו ולא את הימים שכבר חלפו עברו. ולמשל, ילד לפני בר מצוה יספור וימנה: כך וכך ימים נותרו לי עד לבר מצוה. כך גם לפי דברי החינוך, לכאורה היו צריכים להתחיל במנין ארבעים ותשע יום כנגד ארבעים ותשעת הימים שנותרו עד קבלת התורה, ואחר כך ארבעים ושמונה, וכך הלאה!

כדי ליישב קושיא זו נקדים דברים שכתב מרן רבי אהרן קוטלר זצ"ל במאמרו המפורסם בענין לימוד החומש, והדברים הם לאמיתה של תורה. התורה מספרת לנו שיעקב היה צריך לחכות שבע שנים כדי לשאת את רחל, ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אותה" (בראשית כט, כ). ולכאורה קשה, הרי אנחנו יודעים שהטבע בדיוק הפוך, ככל שאדם יותר מחכה ורוצה בדבר, כך הימים שחולפים עד להשגתו נראים יותר ארוכים, יום לשנה יחשב. אלא בהכרח שמבואר כאן שיעקב אבינו קידש וטיהר את עצמו והכין עצמו לקראת הבנין של עם ישראל. ע"כ תורף דברי מרן הגר"א קוטלר זצ"ל.

וביאר דבריו כך הוא: משל לאדם שנוקק נואשות למליון דולר. אם יאמרו לו שבעוד מאה יום הוא יקבל מליון דולר הרי יהיה מאושר, אולם כל יום של המתנה יראה לו כנצח, שכן הימים נראים לו כמפרידים ומרחיקים אותו מהממון הנכסף. לא כן אם נוקק אדם למליון דולר, ויציעו לו עבודה, שמדי יום ישתכר באותה עבודה עשרת אלפים דולר, כך שבסוף תקופה של מאה ימים יהיה בידו סכום של מליון דולר - אצל אדם זה הימים יחלפו במהירות.

ומה ההבדל? כי כשאדם צריך מליון דולר ואומרים לו להמתין מאה יום, מאה ימים אלו הם ימי המתנה בעלמא, ימים ריקים בלי תוכן, ואם כן הימים האלו רק חוצצים בינו לבין הכסף. אבל אם מאה הימים האלו אינם ימי המתנה אלא אופן איך להרויח ולהשיג את הכסף, אז הימים אינם ריקים וחוצצים, אלא להיפך, כל יום הוא יום של בנין והתקדמות לקראת המטרה הנכספת, ובאופן כזה מאה הימים עוברים מהר מאוד, וכל יום של מאה הימים הוא יום של אושר, כי אם ידלג יום אחד הוא לא ישיג את מטרתו - את מלא הסכום.

כך היה עם יעקב אבינו. במשך שבע שנות המתנה יעקב אבינו בנה את עצמו, ולכן כל יום שעבר היה בשבילו יום של אושר, כי היום הזה עבר עליו בהכנה לקראת בנין בית ישראל, ממילא "ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אותה". כי "אהבה" זו עניינה, רצונו הקדוש והטהור של יעקב אבינו לאותו יחוד קודש בריך הוא ושכינתה שיבוא מתוך נישואיו עם רחל, וכל יום שעבר היה תוספת נדבך בבנין זה. לכן שבע שנות עבודתו היו בעיניו כימים אחדים.

זהו גם ענין ספירת העומר. אילו היו ממתנים לקבלת התורה והיו סתם חמשים יום באמצע, ודאי שהיו מוניים את הימים שנותרו, כי היו מחכים שכבר יחלפו ויעברו ימים אלו המעכבים את קבלת התורה. אבל באמת, ימים אלו הם הרי ימי הכנה ובנין לקראת קבלת התורה. אחרי יום אחד של בנין נעשים ראויים יותר לקבלת התורה, ואחרי יומיים ראויים יותר, אחרי שלשה עוד יותר, וכך הלאה והלאה, עד שבמלאות ארבעים ותשעה ימים נעשים ראויים לחלוטין לקבלת התורה. זהו, אפוא, הרמז הפשוט במצוות ספירת העומר: אנחנו סופרים ארבעים ותשעה ימי בנין לקראת מתן תורה.

עד כאן ביארנו את הטעם והרמז למצות הספירה, דהיינו שהימים הם ימי בנין לקראת קבלת התורה.

אולם עדיין נותר לבאר את מה צריך לספור. האם לספור ימים של בנין של מידות טובות? שמא של התמדה? או תפילה - שמשך ארבעים ותשעה יום נתעלה במעלות התפילה? [ובשם הסבא מקלם זצ"ל מובא שהימים שסופרים הם כנגד המ"ח דברים שהתורה נקנית בהם. בימים אלו צריך לבנות את קנייני התורה]. ובאמת זו הערה גדולה מדוע לא כתוב מפורש מה הוא תוכן ימי הספירה.

ונראה לומר בזה בהקדם דברי המשנה (עוקצין סוף פ"ג): "עתיד הקב"ה להנחיל לכל צדיק ש"י עולמות, שנאמר 'להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא'. "יש" בגימטריא ש"י, ואם כן הקב"ה ינחיל לאוהביו ש"י עולמות. ויש לדקדק, הרי בפסוק כתוב 'להנחיל אוהבי יש', אבל לא כתוב את מה הקב"ה ינחיל, ומנין ידעו חז"ל לקבוע שהכוונה היא לעולמות? אולי הכוונה היא לש"י אוצרות של כסף, או של זהב, או של נהרות אפרסמון? מנין ידעו חז"ל שהקב"ה ינחיל לצדיקים עולמות דוקא?

ונראה, שבכל מקום הרגילות היא לדבר כפי המטבע שהוא עובר לסוחר באותו המקום. למשל: כשאדם נכנס לחנות באמריקה ואומרים לו שחפץ

ושור ושה שרוע וקלוט, נדבה תעשה אותו ולנדר לא ירצה'

ראיתי מוסר השכל בספר משחת שמן להג"מ רבי חיים שאול קאפמאן מגייטסעד זצ"ל, בפרשת אמור כתוב לגבי מומים שבקרבנות 'ושור ושה שרוע וקלוט, נדבה תעשה אותו ולנדר לא ירצה', בהמה שאינה תמימה, שרוע היינו שאבר אחד גדול מחבירו, שלא כסדר הרגיל, וקלוט הוא מום בפרסת הרגליים שהיא סגורה ולא סדוקה, הגם שהיא טהורה לאכילה כיון שנולדה מטהור, אך לנדר לא יירצה. ופרש"י 'נדבה תעשה אותו לבדק הבית, ולמזבח לא ירצה'. והוא מדברי הגמ' במס' תמורה ובתו"כ.

והקשה רמב"ן והרי שייך נדר ונדבה לגבי מזבח ונדר ונדבה לגבי בדק הבית, נדר הוא כשאומר 'הרי עלי', נדבה הוא כשאומר 'הרי זו', ושני האופנים שייכים הן לגבי מזבח והן לבדק הבית, וא"כ מה זאת שנקט הכתוב לקרוא למזבח בלשון נדר ולבדק הבית בלשון נדבה, כששניהם שייכים הן במזבח והן בבדק הבית?

ותירץ הרמב"ן שזאת בעבור שרוב נדבות הם לבדק הבית, שהרי בנדבת המשכן שהיה לבדק הבית לא הוזכר לשון נדר, אלא 'כל נדיב לבו יביאה', וכ"כ לגבי בנין בית הראשון, שאמר דוד המלך 'אני ביושר לבבי התנדבתי', וכן בבית שני בספר עזרא פ"א פסוק ד' 'הנדבה לבית האלקים', 'כל כסף אשר יעלה על לב איש להביא בית השם', כל אלו הם לשונות של נדבה. כי המנהג הנותנים לבדק הבית כי בנדבה יביאו. ולפיכך כל מקום שזכיר נדבה סתם, הוא לבדק הבית.

משא"כ בקדשי מזבח מצאנו שהזכרו בפסוקים בלשון נדר ולא נדבה, כמו 'נדרי להשם אשלם... לך אזבח זבח תודה', הרי שבקרבן תודה קרא לו לשון נדר ולא נדבה. וזאת כי הנותנים למזבח דרכם להביא בנדריים, שאומרים 'אם יצליחני אלקים אבוא לפניו בעולות'. וכ"כ 'עלי אלקים נדריך אשלם תודות לך', 'אבוא ביתך בעולות אשלם לך נדרי', הרי שבכל מקום שזכיר קרבנות למזבח אמר לשון נדר ולא לשון נדבה.

ועדיין צריכין אנו למודעי מדוע באמת כתוב בפסוקים לשון נדר במזבח ולשון נדבה לבדק הבית? וביאר רבי חיים שאול דבר נפלא, כי החילוק בין נדר לנדבה שהנודב תופס בהמה העומדת לפניו ואומר הרי זו, לעומת הנדר שמקבל אחריות עליו להביא הדבר לה'. והנה כשאדם רוצה לתת בהמה למזבח, אילו היתה עומדת בהמה כנגדו ואומר 'הרי זו', הרי מצוי מאד שהיא בעלת מום, ונמצא שלא קיים מצותו, וכנודע מש"כ בשו"ע הרב ששלושים יום קודם חג שואלים ודורשים בהלכות חג, בעיקר היו לומדים הכל הלכות מומין לבדוק ולחפש ולמצוא בהמה תמה לקרבן.

ולכן כשעלה על לבו להביא קרבן למזבח ה', אינו אומר על בהמה שלפניו 'הרי זו', שאילו לא תהיה תמה, נמצא שלא הביא קרבן להשי"ת, לכן דרך הנודר קרבן לומר 'הרי עלי', כי הנודר אינו מקדיש את בהמה שלפניו, אלא מקבל אחריות להביא בהמה תמה למזבח. משא"כ לבדק הבית לא שייך לומר 'הרי עלי' אלא 'הרי זו', כי אין זה כבוד לומר 'הרי עלי' על בעל מום שרוע וקלוט, אלא 'הרי זו', ואיך שתהיה, יתן אותה לבדק הבית.

יש לו זמן לכתוב חדושי תורה מסודרים. מה עשה, לקח קולמוס וכתב כמה שורות בקצרה, 'ערבובי דברים', איני יודע אם היה בדעתו חלום שעוד יבא זמן ויסדר הכל ויכתבם באריכות. אפילו אם כן, הרי הקב"ה נתן לנו ספריו הקדושים באופן כזה. לא נאמר שהם כשרים רק לבדק הבית, שהרי בני ישראל נתעלים לעבודת ה' כעבודת המזבח מתוך דבריו הללו. אלא שיש לנו ללמוד ממהלך מחשבתו, שיש לתפוס במהירות מה שיכולים, ולא לחכות לדברים שלמים.

מחכה בתור? תתפוס חצי משנה, חצי פרק תהלים, לנדבה תעשה אותו, אף שאינו שלם. אדם נמצא באיזה מקום ויש שם רק משניות של אשכול עם ביאור רע"ב ועיקר תוס' יו"ט, והוא רוצה ללמוד בעיון עם הר"ש והרא"ש ורע"ק"א, אין הכי נמי, לנדר לא ירצה, השאיפה צריכה להיות בהרחבה, בהרחבה גדולה לפי כשרונו, אך נדבה תעשה אותו, כל אשר תמצא לעשות בכחך בזה הרגע, עשה. אדם יושב בתור חצי שעה אצל רופא, יש שם משניות קטן עם ביאור קהתי רח"ל, ויש לו כל מיני ערבובי דברים בראש, האם זה נקרא ללמוד? אין הכי נמי שלנדר לא ירצה, אך לנדבה כשר אפילו שור ושה שרוע וקלוט, ודי"ל.

ואין עסקינו לדבר ממומי אחרים, העיקר לבדוק המומים של נפשנו, גם כשמוצאים שאנו שרועים וקלוטים, הלב קלוט ואטום, ואבר אחד גדול מחבירו בגאווה סרוחה, ואחד אבר קטן מחבירו בשפלות יתרה וענוה פסולה, כיון שאיני יכול לעשות רצון ה' בלב שלם וטהור, אעשה מה שאני יכול עם לב מעורבב קרוע ושרוט.

וכן בכל דבר ודבר, לדוגמא בחינוך הבנים, בוודאי היה מן הנכון להקדיש בכל יום זמן איכות לדבר עם הילדים להשפיע עליהם אהבה ואמונה, אך מי שיחכה למצוא זמן נכון לזה, ורק אז יחנך את הבנים, לפתע כבר פרחו הילדים מן הקן וכבר בנו בתים והם כבר גם עסוקים ואין להם זמן לחנך את הנכדים. וזאת משום שהמתין לזמן מיושב לחנך את הבנים.

מה שכן צריך לעשות זה כמו השפת אמת 'אכתוב בקיצור', בין תנור וכיריים לומר מלה טובה לילד זה, ובין פקודה לפעולה לחזקו ולעודדו ולשבחו, ולומר לו בפה מלא וקצר 'איזה אידיש נחת יש לי ממך'. אם אין לי זמן לסדנאות חינוך בת 88 מפגשים, 'אחנך בקיצור'. 'נדבה תעשה אותו'. לא שזוהי הדרך, כי לנדר לא ירצה, בוודאי צריך לכסוף לשלימות, אך בינתיים אעשה מה שאני יכול לעשות.

וכן בקדושה ובלימוד התורה ובכל ענין בעבודת ה', כל מה שאינך יכול לעשות בשלימות, אל תתייאש לומר שאיני שייך כלל לקדושה ולתורה, אלא תתפוס מה שאתה כן יכול. אם יראה אדם בספה"ק אור המאיר מה שאדם היה צריך באמת לעשות בעבודת ה' בלב טהור, ימצא שכל עבודתו מלאים מומים קשים מאד, וכמו שנתבאר לעיל 'הוי מחשב הפסד מצוה', שצריך לחשוב החסרונות שהיה בכל מצוה שעשה, הרי ממוחשבות כאלה יכולים בני דורינו להתייאש ולהרפות לגמרי ח"ו.

הקב"ה 'קונה הכל', גם מצוות שאינם שלמים, אלא למחצה שליש ולרביעי לזאת עלינו לזכור היטב 'לנדבה תעשה אותו', אם לא אוכל לעלות עד עולם האצילות ממש, אשמח עם התפילה שעולה לאצילות דעשיה. אם רבוה"ק מוכיחים אותנו שאם היה פניה אחת, הכל נדחה לחוץ, אמתיים דבריהם כלפי קרבן למזבח, אך לנדבה לבדק הבית, מקבלים גם בעלי מומים בשמחה ואהבה. אנתנו יהודים של בדק הבית, גם זה מצוה דאורייתא, וגם זה עולה לרצון ולנחת רוח לפני ה', לנדר לא ירצה, לא שאנו מקבלים על עצמנו להיות כך תמיד, אך לנדבה תעשה אותו. אולי טוב לחזור על זה בכל יום בחשבון הנפש שלפני התפילה 'ושור ושה שרוע וקלוט - נדבה תעשה אותו'.

אמרו בשם אחד מחסידי ירושלים ת"ו זצ"ל, שאחד מהשבחים של הקב"ה שהוא 'קונה הכל', כביכול כל מה שתתן לו בעבודת ה', הוא קונה בשמחה, ויש לו נחת רוח ממך, גם כשאינך לך יהלומים אמיתיים, יקנה ממך קריסטלים פשוטים, ובימינו אולי אפילו פלסטיקים מזויפים. נדבה תעשה אותו.

(הגרמ"י רייזמן יום ו' אמור תשע"ט)

ונמצא שמה שאדם מקבל על עצמו להביא אחר כך להשי"ת, קבלתו להביא דבר שלם ותם בלי שום חסרון, ומה שאדם נותן עכשיו ממה שלפניו מתנדב אפילו בעל מום, העיקר לתת משהו להשי"ת. יהיה מה שיהיה.

ומכאן נלמד יסוד גדול בעבודת ה', כשאדם רוצה לעשות נחת רוח להשי"ת בתכלית השלימות, ויושב ומצפה מתי יבא היום הגדול שלא יהיה עלי שום טרחה וטרדה, כבר אמר הרה"ק מקאצק 'שמא לא תיפנה', אולי הקב"ה רוצה ממך עבודה של 'לא תיפנה', כמו שאתה עכשיו, כך תעבוד את השי"ת, אפילו אם אין זה בשלימות.

אך זה שייך רק בבחי' נדבה 'הרי זו', משא"כ בבחי' נדר, שאדם מקבל על עצמו לעבוד את השי"ת, שם צריך שתהיה מחשבתו ורצונו וחשקו להיות בתכלית השלימות כרצונו ית', ולמעשה מה שקורה בשטח, תנדב מה שאתה יכול, שלם או בעל מום, יהיה מה שיהיה, תתפוס מה שאתה יכול לעשות תנועה אחת להשי"ת.

ולכן לגבי נדר מדובר מבהמה תמה, שתהא קרבן למזבח ה', ולגבי נדבה מדובר לבדק הבית אפילו בעל מום. מי שאומר 'הרי עלי להביא שרוע וקלוט', אינו מן הישוב. כי רצונותיו של אדם צריכים להיות לכתחילה בהשתוקקות נמרץ לזכות לקיים רצונו ית' בתכלית השלימות. זהו בבחינת נדר.

ובזה מיושב שגם שהן במזבח והן בבדק הבית שייך לשון נדר ולשון נדבה, אמרה תורה, שאם עומדת בהמה בעלת מום לפניך שפסולה למזבח, תנדבנה לבדק הבית. ואל תאמר שכיון שאינה כשרה למזבח, ממיילא לא תתננה כלל. אלא תעשה נחת רוח פשוט שאתה כן יכול לעשות אפילו במצב כזה, אם לא תם למזבח, שיהיה בעל מום לבדק הבית.

וכן בעבודת התפילה, כשנראית לפניך כבעלת מום, במחשבות פסולות ומבולגנות, אל תשליך את התפילה לאשפה וחסל, חס ושלום, אלא תאמר, שהגם שאינה תפילה תמימה לעלות כקרבן שלם לפניו ית', לכל הפחות אתנדב כמה מלים בכונת הלב, נדבה תעשה אותו ולנדר לא ירצה. הן אמת שלא תסתפק במועט לומר שכך יהיו תפילותיך לעולם, חס ושלום, כי לנדר לא ירצה, אך נדבה תעשה אותו עכשיו בתפילה זו.

וענין זה הוא יסוד גדול בכמה דרכים, כשאדם עושה חשבון נפשו ורואה שהמצב נורא ואיום, מלא מומים מכף רגל ועד ראשו, וכמ"ש בבאר היטב 'כל אשר יהיה בו מום לא יקרב', לא יקרב לתורה ותפילה, והאריז"ל גילה שכל חטא עושה מום ופגם בנפש האדם, אל יאמר אדם שמשום כן לא יתפלל כלל ח"ו, כי אם אינו כשר למזבח, לכל הפחות יתננה לבדק הבית. כמבואר בתוס' אחרון ומסכת מנחות 'ואישי ישראל ותיפלתם', שהתפילה כקרבן הנפש לפני ה', ד"מ כיון שרואה את עצמו כבעל מום, אומר לו הקב"ה, 'נדבה תעשה אותו', תנדב כל מה שאתה יכול להביא, אך 'לנדר לא ירצה', אל תחשוב שכך תנהג כל ימי חיך, אבל עכשיו תוכל לנדב מה שאתה יכול לבדק הבית, שגם זה עולה לגבוה.

מסופקני אם מותר לצרף לזה ענין נוסף, ואם שגיתי ה' הטוב יכפר בעדי, פעם אחת נפגש השפת אמת עם אחד ממקורביו שהיה גברא רבא ומתמיד עצום בתוה"ק, ושאל אותו השפת אמת 'האם אתה כותב חידושי תורה', אמר לו הלמדן שאין לו זמן לכתוב מערכות וחידושי תורה, אמר לו השפי"א 'אז כותבים בקיצור..'. 'איך שרייב אויך בקיצור'.

והנה השפת אמת עצמו זכה לכתוב ספריו הק' המאירים כשמש בצהריים, ומאירים עיני ישראל מבקשי השם, והוא אינו מתבייש לכתוב כ"פ 'אכתוב בקצרה... ערבובי דברים.. והיתר נשכח ממני'. אנשים מסודרים מדי, לא יכתבו חידושי תורה, בפרט בספר שעתידים להדפיסו לכל ישראל, רק אם יהיו לו כמה שעות לכתוב בישוב הדעת, כשהכל יהיה פרפקט ומסודר להפליא, וזה גורם שלפתע מכריזים על ההלויה שלו, ולא כתב שום דבר ממה שנתחדש ונתברר אצלו בעבודת ה', וזאת משום הרצון שלו שהכל יהיה מסודר ומושלם להפליא. וזאת משום שעבודתו רק מה שיהיה בבחינת נדר שלם ולא נדבה.

אילו היה רבינו שפת אמת מתעכב מלכתוב דבה"ק רק כשיהיה זמנו פנוי לכתוב מסודר, לא היה לנו היום ספרי השפת אמת בעולם, והעולם היה חסר אורה ושמחה ודרכי עבודת ה' לכל ישראל, שהרי היה רבי גדול לחסידים רבים, המונים המונים באו לשפוך לבם, היה יושב ושומע צרות ישראל, איך

בדרך הדרוש

וצריך לומר עפ"י תוס' פסחים (ק"ב ע"ב ד"ה רב) אמאי ביו"ט לא תיקנו בשמים, ואם נאמר דביו"ט ליכא נשמה יתירה א"כ אם יום ראשון הוא יו"ט ליתקנו בשמים במוצאי שבת שהוא יו"ט. ותינח הרמב"ן בדאמת גם ביו"ט איכא נשמה יתירה, רק במוצאי שבת אמרינן כיון ששבת וי אבדה נפש [ביצה מ"ו], אבל במוצאי יו"ט אין נאבד הנפש ונשאר אצלו, דקדושה שה' נותן על זמן ככלות הזמן נאבד הקדושה, אבל קדושה שישיראל בעצמם נוסטין נשאר אצלם ושבת קביעא וקיימא, משא"כ יו"ט בית דין מקדשים ולכן נשאר, ואתי שפיר במוצאי יו"ט לא תיקנו בשמים שאין הנפש נאבד, ובמוצאי שבת שהוא יו"ט ג"כ לא תיקנו בשמים כיון דגם

דבר אל בני ישראל ואמרת אלהים מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי: (בג, ב) ראיתי דבר נפלא מהגאון הקדוש מסוכוטשוב ז"ל האבני נור, בהא דיומא (כ"ח) קיים אברהם אבינו אפילו עירובי תבשילין, והקשו בתוספות שנים [ד"ה אפילו] למה נקט האי אמאי קילא טפי מכולהו, דהא דצריך עירובי תבשילין משום דאין יו"ט מכין לשבת דכרבה קיימא לן בפסחים (מ"ו), וקשה למה אין יו"ט מכין לשבת הא יו"ט קדושה קלה דמותר מלאכה אוכל נפש ושבת חמורה, ולמה לא יהיה מותר להכין מקדושה קלה לחמורה:



תורה למשפחה קייטן על האישור לשריג'וש בתמונה

גליץ 412
שנה ט' תש"פ

סיפורי צדיקים

י"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

סיפורי חז"ל

מעשה ברבי שמעון בר יוחאי שהיה הולך בדרך וראה חשכה גדולה בעולם. אמר לבנו ר' אלעזר, בוא נראה מה מבקש הקב"ה לעשות בעולם, הלכו ופגשו מלאך, ושלושים להבות של אש יצאו מפיו. אמר לו רבי שמעון, מה אתה הולך לעשות? אמר המלאך, אני הולך להחריב את העולם, כיון שאין 30 צדיקים בדור. אמר לו רבי שמעון, מבקש אני ממך שתלך ותעמוד לפני הקב"ה ותאמר לו, בר יוחאי יש בעולם. הלך המלאך ואמר לפני הקב"ה, גלוי וידוע לפניך מה שאמר לי ר"ש, אמר לו הקב"ה לך והחרב את העולם ואל תשמע לדברי בר יוחאי, הלך המלאך להחריב את העולם, כשראה רבי שמעון את המלאך, אמר לו: אם אין אתה מסתלק מכאן גזרנו עליך שלא תעלה עוד השמימה. עכשיו עלה לרקיע ואמור לפני הקב"ה, אם אין שלושים צדיקים יעמוד העולם בזכות עשרים צדיקים, ואם אין עשרים צדיקים יעמוד העולם בזכות עשרה, או בזכות שנים או בזכות אחד, וזה אני. יצאה בת קול ואמרה אשרך רבי שמעון שהקב"ה גזור גזירה ואתה מבטלה.

פרשת השבוע

פשוטים, מצטרפים ל"מניין" לכל דבר שבקדושה.

ונקדשתי בתוך בני ישראל (כ"ב - ל"ב)
ועניתם את נפשותיכם בתשעה לחודש (כ"ג - ל"ב)
 מסופר על הרה"ק ה"אהבת שלום" מקוסוב זיע"א, שהיה חולה במחלה קשה ונאסר עליו לצום ביום כפור. חששו חסידיו פן יאבה רבם לצום. פנו אל הרה"ק רבי יהושע מבעלזא זיע"א, שהיה מחותנו כי ישפיע עליו להימנע מן הצום. כתב הרה"ק מבעלזא להרה"ק רבי מנחם מנדל, מי יוכל להאמין זאת על איש קדוש כמותו? הלא מרועה אחד אנחנו מצווים ועומדים לבלתי אכול ביום הכפורים. וכן לאכול במקום המצטרך משום ונשמרתם לנפשותיכם. זוכרני עת חלה אבי הרה"ק רבי שלום זיע"א, חששנו פן יסרב לאכול, אך הוא בצדקתו, הזדרז אחרי כל נדרי לבקש אוכל כפי שהיה צרי, ואמר הריני מוכן לקיים מצות בוראי, ואכל בשמחה יתירה שלא ראינו כמותה רק בעת שאכל מצה או נטל לולב.

ונקדשתי בתוך בני ישראל (כ"ב - ל"ב)
 מסופר על הבעל שם טוב הקדוש זיע"א, שהלך פעם עם תלמידיו בשדה. למשמע געיית שור נאנח מרה. מששאלוהו לסיבת אנחתו? ענה הבעש"ט: במקום ידוע בעולם, מעלים עכשיו יהודי על המוקד רח"ל. והוא נופח את נשמתו בהרגשה שעמד בנסיגונו. ונכשל ברגש גאוה ברגע כה נשגב של קידוש שם שמים. והרי געיית השור מוכיחה, כי השור מקריב את עצמו ללא כל הכרה עצמית, אלא פשוט משום שכך גזר עליו הבורא.

ונקדשתי בתוך בני ישראל (כ"ב - ל"ב)
 הרה"ק רבי משה ליב מסאסוב זיע"א, היה רגיל לומר בוא וראה כמה יקר כל אדם מישראל, שכן תשעה גאוני עולם בעלי תריסין אי אתה יכול לעשות מהם "מניין" לתפילה, לקדיש ולקדושה, ולברכו, ואילו עשרה יהודים עמי הארצות

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים 8:05 ת"א: 8:08 ר"ת: 8:40

זמני כניסת השבת
פרשת אמור

זמני כניסת השבת
ירושלים: 6:49 ת"א: 7:04

ואמנם איגרתו של רבי יחזקאל לנדא פתחה לפני לייבל העשיר-העני שערים רבים, בכל מקום שאליו הגיע נהג לפנות תחילה אל רב המקום, להציג לפניו את האיגרת, וזה כבר היה מכוונו אל האנשים המתאימים. במקצת הכסף שקיבץ השתמש למחייתו, אך את חלק הארי שלח לבני משפחתו. ערב אחד כאשר הגיע לעיירה יהודית, ניגש כדרכו אל רב המקום, לאחר שעיין באיגרתו של ה'נודע ביהודה' אמר לו גש נא ליהודי פלוני שעשיר הוא ואיש חסד, ואמור לו כי אני שלחתיך אליו.

העשיר קיבלו בסבר פנים יפות, הציע לו מיטה בחדר האורחים, והתנצל שייאלץ לחלוק את החדר עם אורח נוסף, זהו דרשן שבא מעיר רחוקה, הסביר העשיר, אני מקווה שתיהנה מהשהייה בחברתו.

לייבל והדרשן כמעט שלא נפגשו זה עם זה, עם בוקר היו פונים איש איש למלאכתו, הדרשן לדרשותיו ולייבל לאיסוף הנדבות, רק לקראת ערב היו שבים לחדרם ופונים לישון. לכאורה היה מקצועו של הדרשן מכובד יותר משל לייבל, אף על פי כן, מלאכתו של לייבל בזכות מכתבו של ה'נודע ביהודה' היתה קלה משל הדרשן, שהיה צריך למצוא אנשים שיחפצו לשמוע את דרשותיו, ואף לשלם תמורתן.

בוקר אחד כשניעור לייבל משנתו ולבש את בגדיו, נדהם לגלות שאיגרת ההמלצה שהיתה מוצפנת בכיס מעילו נעלמה. צמרמורת חלפה בגופו, כל גורלו היה תלוי באיגרת יקרה זו, מבט מהיר על מיטתו הריקה של הדרשן הבהיר לו הכל. במפח נפש עזב לייבל את בית מארחו, והחל לשוטט בחוצות העיירה באין תכלית, עתה לא היה שונה מיתר העניים המסכנים שקיבצו פרוטה לפרוטה.

כך נדד מעיירה לעיירה, ובקושי הצליח להחיות את נפשו בפרוטות המעטות שקיבץ. מובן שגם משלוחי הכספים למשפחתו שכל כך חיכו לזה, הופסקו, והוא גם התבייש להודיע להם את האסון שקרהו, ומאידך, כל אותה עת עשה הדרשן כסף רב, הודות לאיגרת המכובדת והנדירה שבאמתחתו. הוא נטש לחלוטין את הדיבורים והדרשות, והתמסר כל כולו למלאכת המעשה, איסוף כספי צדקה מיהודים רחמנים.

סיפור על הגאון הקדוש רבי יחזקאל לנדא זיע"א בעל ה'נודע ביהודה' (יומא דהילולא י"ז אייר)

הגאון הקדוש רבי יחזקאל לנדא זיע"א בעל ה'נודע ביהודה' ורבה של פראג, הביט בעומד נכחו בתדהמה שהתחלפה ברחמים. היה זה לייבל מעשירי ונגידי העיר, ומעמודי התווך של הקהילה, ביתו היתה פתוחה לכל אדם, ובנדיבות ובסבר פנים יפות, היה תומך בכל נצרך.

האיש עמד לפניו שפוף רועד ופניו מיוסרות ומושפלות, התברר כי איבד את כל רכושו והוא למעשה עני וחסר כל, שרשרת רצופה של מפלות כואבות פקדה את עסקיו בשנה האחרונה מחמת הבושה העדיף להעלים את מצבו מעין הציבור.

עניים הוסיפו להתדפק על דלתותיו והוא הוסיף לתמוך בהם כהרגלו ביד נדיבה. אולם כעת הגיע המצב לפת לחם ממש. האם אתה רוצה שאשיג למענך תמיכה נכבדה מקופת הקהילה? מבלי שגבאי הצדקה עצמם ידעו למי היא מיועדת, הציע הרב בעדינות.

עיניו של לייבל התכווצו בחוריהן, הוא נראה מזועזע, לא! אמר לייבל, כשקולו נחנק, לא אוכל להוסיף לחיות בעירי ולפגוש יום יום במכריי, בעודי יודע שאת מזונותי ומזונות אשתי וילדי מספקים הם, בכוונתי לצאת מן העיר להתדפק על פתחי נדיבים ולקבץ סכום כסף שיאפשר לי לשקם את עסקי.

אם כן מה תבקש ממני? שאל רבה של פראג, כשעיניו הטובות מפיקות חמלה. לייבל השפיל את עיניו ואמר בביישנות: "איגרת המלצה". יודע אני כי שמו של רבנו נישא לפניו, וכי בכוחו לפתוח דלתות רבות, בקשתי שיואיל בטובו להעניק לי איגרת חתומה בכתב ידו, הממליצה לסייע לי ברוחב לב.

רבי יחזקאל לגדא לא נהג לחלק איגרות מעין אלו, אך הפעם חרג מהרגלו, ללא אומר ודברים הוציא ממגרת שולחנו דף וקולמוס, ורשם עליו דברי המלצה חמים ביותר, בלב נרגש ובעיניים דומעות נפרד לייבל מרבו ויצא לדרכו הלא נודעת.

משל ונמשל

והקין קיימות לו לעולם הבא

שמעתי בשם גדול אחד משל נאה: עשיר מופלג שמע פעם כי בכרכי הים מוכרים אבנים יקרות במחיר הגבוה פי מאה מהמחיר שהן נמכרות במקומו, עמד ונטל כל עושרו ואף מכר את ביתו ומטלטליו וכל אשר לו וקנה בעד כל הכסף אבנים טובות ומרגליות ונסע לכרכי הים למוכרן שם, באמצע הדרך כלה ממונו ונשאר בלי פרוטה להוצאותיו נמלך בדעתו שאם ימכור כאן כמה מן האבנים הטובות, יפסיד הרבה כסף כי לא יקבל במחירן אלא חלק מועט כמה שיקבל שם, מזה עשה, חיזר על פתחי נדיבים ואמר להם אחי לו שמעוני, עני אני בשעה זו, אולם אם אבוא למקום שאני הולך אליו אהיה עשיר גדול, ברם עתה מוכרח אני לקבל צדקה, עשו איפוא עמי חסד ותנו לי אוכל ומועט כסף להוצאת הדרך עד שאגיע לעיר הסמוכה, ושם שוב אקבל מנדיבי לב, וכן עשה כל הדרך עד שהגיע לכרכי הים ומכר את האבנים הטובות במחיר עצום ונעשה עשיר מופלג, והנה כמה צער נצטער העשיר הזה עד שהגיע למה שהגיע, וודאי שעברו עליו ימים קשים מאוד, אף על פי כן לא נפלה רוחו עליו, בידעו כי הוא הולך למקום שאושר רב צפוי לו שם וקיבל עליו כל היסורים בשמחה גדולה.

והנמשל יובן, כי הצדיק חי בעולם הזה ביסורים ובודח גדול, ואף על פי שנכסים יקרים מצויים בידו והם תורה ומצוות ומעשים טובים, אי אפשר לו ליהנות מהם בעולם הזה עד שיעברו ימיו הקצובים לו מאתו ית', אבל כשיבוא לעולם המוכן לו, יתענג בכל התענוגים שאין ערוך להם, ולכן אין הוא מצטער כלל וכלל על מצב דחקו בעולם הזה, בידעו כי הוא הולך למקום שעושרו מזומן לו, להיפך הוא שמח שמחה גדולה בזכרו כי ימי הצער ימים קצרים וחטופים הם, והתענוג האמיתי יהא קיים לעולמי עד.

(אוצר משלי חסידים)

יום אחד בעודו משוטט ברחוב, קלטו אוזניו של לייבל שירה שבקעה מבית מדרש קטן, היה זה בית מדרש של חסידים. הוא נכנס פנימה ומצא קבוצת חסידים שסיימה זה עתה את תפילת שחרית, עוסקת בלגימת כוסיות 'לחיים', ובשירה עליזה הם כיבדוהו בכוסית 'לחיים' וניסו לדובבו ולברר את סיבת עצבותו.

לייבל גולל לפנייהם את שרשרת המאורעות העגומים שפקדוהו, ואת אבדן איגרתו של ה'נודע ביהודה'. שמע נא ר' יהודי, אמרו לו החסידים, מחר אנו נוסעים אל רבנו הבעל שם טוב הקדוש זיע"א, נזכיר לפניו את שמך לבקשת ברכה, רק המתן לנו עד שנשוב. חלפו ימים אחדים ובעודו מהלך ברחוב, הבחין בשניים מן החסידים שפגש בבית המדרש, רבנו ביקשנו להזדרז ולשוב אל מקומנו, כדי להודיעך שעליך לשוב מיד לביתך, אמרו לו החסידים.

לייבל לא היה חסיד, אבל החליט לציית להוראה, שנות הנודים שינו את פניו, וכשהגיע לפראג איש לא הכירו, הוא נכנס לבית המדרש ושם שמע דיבורים שהעבירו בו חלחלה, נודע לו כי רעייתו עומדת להינשא לאדם אחר. התברר כי איגרת ההמלצה של ה'נודע ביהודה' נתגלתה בכיסו של הלך שמת באחת הערים המרוחקות, עדויות על האיגרת ועל האיש המת שנשאה בכיסו, נמסרו כדת וכדין בלשכת הרבנות של פראג, ועל סמך העדויות האלה, נקבע שלייבל כבר אינו בין החיים.

לייבל מיהר לביתו של ה'נודע ביהודה'. רבי יחזקאל לנדא ישב נטוע על כיסאו בהביטו בלייבל העומד לפניו. בהתפעמות רבה האזין למעורבותו של הבעל שם טוב הקדוש זיע"א בפרשה. והביע את התפעלותו מעיניו המרחיקות ראות.

צ'ין אדם לחברו

וחי אחיך עמוך

מסופר: על הרה"ק מקופישניץ זיע"א שהתגורר בארה"ב, שבוקר אחד נסע מביתו, כדי לפגוש את אחד ממתפללי בית הכנסת שלו. האיש לא ידע שהרבי עומד לבקר. בעל הבית שפתאום ראה את האדמו"ר עומד בחדר ההמתנה, נשאר עם פה פעור ושאל: מדוע הרבי הגיע לכאן? הרי יכולתי להגיע אל הרבי מכל מקום שהיה קורא לי. חי"ק הרבי בעדינות וענה: כעת אני הוא זה שזקוק לך, לכן מן הראוי שאני אבוא אליך. רבי הפציר בעל הבית בבקשה, אמור לי במה יכול אני לעזור לך? הרבי דיבר באיטיות כשהוא מביט אל תוך עיניו של בעל הבית. ידוע לי על משפחה הזקוקה לתרומה דחופה ביותר, הבעל ללא עבודה, האשה חייבת להימצא בבית כדי לטפל בילדים הרכים. ולכן אינה יכולה לעבוד לצורך פרנסתם. חלק מהילדים חולים והיה עליהם לשלם לרופא סכומים נכבדים. ואפילו אוכל קשה להם להשיג בימים אלה. אני זקוק לסכום נכבד עבורם. אבל, מחה בעל הבית, אם הרבי הגיע רק בשביל זה, יכול היה להתקשר עימי ואני ודאי הייתי יכול להיענות לבקשה. לא, אמר הרבי, מדובר בבקשה מאד חשובה עבורי, ולכן הרגשתי צורך לגשת אליך בצורה אישית יותר. אתן כמה כסף שיבקש הרבי, ענה בעל הבית. הרבי הסביר שסכום הכסף שאדם נותן לצדקה הינו החלטה בלעדית שרק התורם יכול

להחליט. האם יכול אני לתת צ'ק? שאל בעל הבית. ודאי, ענה הרבי. על שמו של מי עלי לרשום את הצ'ק? הרבי הביט לרגע לארץ ושהה רגע לפני שענה. לאחר מכן אמר בלחש: כתוב את הצ'ק על שמו של אחיך.

כבוד הבריות גם אצל ילד

הגאון רבי איסר זלמן מלצר זיע"א, ראש ישיבת "עץ חיים" בירושלים, היה בוחן את תלמידי התלמוד תורה שעל יד הישיבה. פעם שאל שאלה, והתלמיד ענה תשובה שגויה. האיר אליו פניו ואמר לילד: "ודאי לך נתכוונת", והשמיע את הפירוש הנכון כדי להציל את כבוד הילד. אך הלה, בעקשנותו, חזר על טעותו. בסבלנות אין קץ אמר הגאון הישישי: "ודאי, הצדק איתך! רצונך רק לומר כך וכך". הילד התבצר בטעותו. התלמידים גיחכו, המורים נסערו, והילד בשלו. קם הרב והתנצל: "עלי לצאת לדקות ספורות". יצא וסגר אחריו את הדלת. הסתקרן אחד המורים ופתח את הדלת כדי סדק. ראה את הגאון הישישי צועד אנה ואנה בחוץ כשהוא משנן לעצמו ברגש: "כשנצטוונו על כבוד הבריות - גם ילדים בכלל הציוונו!". כעבור כמה דקות שב ברעננות ופנה שוב אל הילד. הסביר בפרוטרוט ובשלווה עד שהילד הבין והודה, וכך חילצו מן הבושה.

תלולא דצדקיא

שבת קודש ט"ז אייר

רבי מאיר ב"ר גדליה (מהר"ם לובלין - שע"ו)

יום שני י"ז אייר

הרה"ק רבי יחזקאל לאנדא ב"ר יהודה (נודע

ביהודה-תקנ"ג)

הרה"ק משה חיים מסדילקוב ב"ר יחיאל (דגל מחנה

אפרים - תק"ס)

הרה"ק רבי איתמר ב"ר ישראל (משמרת איתמר-

תקצ"א)

יום שלישי י"ח אייר

רבן שמעון בן יוחאי (ג"א - תתפ"א)

רבינו משה ב"ר ישראל (רמ"א - של"ב)

הרה"ק רבי שלמה מקשאנוב ב"ר משה (תקפ"ח)

הרה"ק רבי אורי מראהטין ב"ר יצחק (תרמ"ט)

יום רביעי י"ט אייר

רבינו מאיר ב"ר ברוך מרוטנברג

(מהר"ם מרוטנברג - ה"א נ"ג)

הרה"ק רבי מנחם מענדל מרימינוב ב"ר יוסף

(תקע"ה)

יום חמישי כ' אייר

הרה"ק רבי מרדכי מטשערנוביל

ב"ר מנחם נחום (תקצ"ג)

יום שישי כ"א אייר

הרה"ק רבי יצחק אייזיק הלוי מפרעמיסלא ב"ר

יעקב (רזא מהימנא - תקמ"ג)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

עצונה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רביטבין שליט"א
מח"ס "גם אני אורח" הפרטים יוסף התרים" על המעשים.

קביעות מקום בתפילה (ב')

א) עיקר קביעות מקום הוא בתפילת העמידה. (בן איש חי, שנה ראשונה, פרשת מקץ, סעיף ד')

ב) טוב אם יכול לקבוע לו מקום אצל הקיר. (קיצור שלחן ערוך, סימן י"ב, סעיף י')

ג) מי שהגיע לבית הכנסת מאוחר, ורואה שיש לו אפשרות, או להתפלל במקומו הקבוע, אך מחמת כן יצטרך לדלג מפסוקי דזמרה, או להתפלל שלא במקומו הקבוע, ויאמר כל פסוקי דזמרה, אז מוטב שיתפלל במקומו הקבוע. (אשי ישראל, פרק ט', הערה מ')

ד) אבל ל"ע, שצריך להתפלל לפני העמוד, ואין באפשרותו להתפלל בבית הכנסת הקבוע שלו, יכול מצד כיבוד אב ואם לשנות בית הכנסת. (קובץ תשובות, ח"ב, סימן ט')

לע"נ

הרה"ק רבי מנחם מענדל מרימינוב ב"ר יוסף זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל נלב"ע+ט"ז אייר תנצב"ה

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז

פניני עין חמד

יוצא לאור י"ז בית הכנסת שכונת "ציון חמד" - מכללת ציון

פרשת אמור - פְּבּוּד הַזֹּלֶת



"וּסְפַרְתֶּם לָכֶם" (ויקרא כג, טו)

איש לרעהו, לתת לכל אחד ואחד את היחס הנפלא ביותר, כדי להיות ראויים לקבלת התורה- הניתנת רק באחדות מרוממת: "יִחְוֶן שָׁם וְיִשְׁרָאֵל" (שמות יט, ב)- כאיש אחד בלב אחד, כפי שהיה בעת קבלת התורה.

ומכאן התשובה: מכיוון שזה תפקידם של ימים אלו- להתחזק בהם באחדות ובכבוד הדדי, לכן נענשו תלמידי רבי עקיבא דווקא בימים אלו, כי אלו הם הימים המיועדים להתחזקות בנהיגת הכבוד.

מידת הדין פגעה דווקא בהם, מכיוון שהם היו מיועדים למסור את התורה, הם אלו שעמדו לקבל את התורה ביתר עוז בחג השבועות, ומשלא נהגו בכבוד ולא התאחדו זה עם זה בימים אלו כראוי לפי דרגתם- נענשו למרבה הצער, כי לא ניצלו את הימים המיועדים לחיזוק בנהיגת כבוד איש ברעהו!

הבה ננצל את ההזדמנות הזו, את הימים שאנו נמצאים בעיצומם. גם אם נכנסנו הביתה והדברים אינם מסודרים כראוי, גם אם הגענו לבית הכנסת והאחראים לא פעלו כמצופה, גם אם העובדים שלנו לא עשו בשלימות את המוטל עליהם- הבה ניזהר שלא נפגע איש בזולתו, ולא נאבד חלילה את הכבוד ההדדי בינינו.

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א
חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

אנו נמצאים בעיצומם של הימים הנעלים והנפלאים, ימי ספירת העומר. רק לפני כחודש חגגנו את היציאה ממצרים, לקראת עמידתנו בעוד מספר שבועות למרגלות הר סיני, כדי שנזכה לקבל את התורה הקדושה.

הימים שביניהם מוקדשים לספירת העומר, בהם ערב ערב, מתוך התרגשות ושמחה, אנו סופרים יום אחר יום, בדרך לקבלת התורה הקדושה באהבה.

ודווקא בימי ההכנה לקבלת התורה, אנו נוהגים מנהגי אבלות. לא נמצא קול ששון ומצהלות חתנים, אין שמחות נישואין ולא ריקודי שמחה. אנו נוהגים מנהגי אבלות בימים שבין פסח לעצרת, כי בימים הללו נפטרו 24,000! תלמידי רבי עקיבא. טרגדיה בלתי נתפסת שקשה לתאר.

רבותינו מספרים כי תלמידי רבי עקיבא הסתלקו בימי ספירת העומר, מכיוון שלא נהגו כבוד זה בזה.

והשאלה נשאלת: האם עד ימי ספירת העומר תלמידי רבי עקיבא כן נהגו כבוד זה בזה? האם רק כשהגיעו ימי ספירת העומר לפתע הפסיקו מלנהוג בכבוד, ולכן נגזרה הגזירה האיומה הזו?

הנה תגלית מרוממת, שתעניק לנו את המימד הנכון של הימים הללו, ובעיקר תגלה את העוצמה הטמונה בהם: לימי ספירת העומר, דווקא בגלל שהם ימי ההכנה לקבלת התורה, יש תפקיד ייחודי.

כל אחד מבין שההכנה לקבלת התורה היא ההתנהגות בכבוד זה עם זה, להתייחס יפה

הצלחה בגור"ר

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה חונן אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה משפ" שטרית נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב יוסף ליאור בן דליה אפרת- הצלחה בכל העניינים שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב י.מ.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן נסכה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר רותית בת סימי תלצה בת רוחמה בת ימנה נינט יוסף בן רוחמה אילן בן ג'וליאט יפית שרה בת ג'ינה דרור בן סופיה דוד עומרי בן יהודית מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו טליה עדן אסתר בת שולמית שירי ימנה בת שולמית שמעון בן שולמית אנאל חביבה בת שולמית אורן בן נעמי שושנה שירה בת סילביה מיטל בת שושנה סיון רבקה בת אלן אסתר עמית בת טובה אברהם גורג'י בן דליה אפרת

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו זרי בן ימנה אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית נועה בת מזל טוב משה מנחם בן רחל דניאל בן שרה ואושרית בת שושנה נעמה בת יפה דגנית בת שושנה אסף בן סופיה נתנאל בן ג'ינה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרחה- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי דליה אפרת בת נעמה סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחמיה אורן בן אסתר דינה בת מזל נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כירה יהודה אריה בן רחל ברכה ישראל בן חווה יפה בת שרה- הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה שאלו בן סילביה משה בן נזימה עינת בת רחל ברכה בנימין בן יקוט רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה רותית בת סבריה קסנש בת דגטו יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה אליהו בן רחל מיכאל יהודה בן מרים אביהן בן ברכה אלן אסתר בת שרלוט יהודה לייב בן אסתר מלכה נעימה בת שרה יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

לרפואה שלימה לנוריאל בן אסתר

לרפואה שלימה לאיידה חיה בת אסתר וליילד אלחנן רפאל בן איריס וליילד אורי חיים בן שלי

זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה לאליהו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי

הצלחת ולרפואת אברהם גורג'י בן דליה אפרת וב"ב והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב

לע"נ הצדיק ר' חיים אבישלום כהן פרחיה בן בלנקה זצ"ל

צמני לבה			צ"ר
כניסת לבה	צאת לבה	יביון חם	
18:49	20:02	20:54	י"מ
19:07	20:00	20:51	ת"א
19:10	20:02	20:54	חיספה
19:07	20:00	20:51	ב"ל

שואל ומשיב בהלכה - פת גויים - חלק ד'



מה דין הכלים כאשר גוי אפה פת בכלים של יהודי ללא סיוע יהודי וכן מה דין פת של בדואים?

שאלה: **?**

להלן סיכום ההלכה מפי הרב אליהו חיים פנחסי, רבנות מקומית מבשרת ציון מספרו 'הכשרות למעשה':

תשובה: **!**

ההולכים לטייל במקומות, שנמצאים גויים שוכני אוהלים [בדואים], וסגנון האירוח שלהם מתבטא בכך, שנותנים לאורחים לחם שמכינים בו במקום, יש מי שאומר, שדין הלחם כפת פלטר. **מקורות:** 'זבחי צדק' (יו"ד סימן קיב ס"ק כה). ולדעת מרן השו"ע הנז"ל, ימתין לכתחילה ולא יקנה מהם. ובכל אופן יש להסתכל שלא מכניסים לתוך הקמח דברים אחרים מלבד מים.

ויש מי שמחמיר לדונו כפת בעל הבית וכן עיקר. ולכתחילה כאשר ישראל מתארח שם, ישליך קיסם וכדומה, ויהיה מותר. **מקורות:** 'בן איש חי' (חוקת ש"ב ס"ה), וב'כף החיים' (ס"ק מו) כתב, נראה טעמו משום דאין כל הפת נותנים לפני האורחים אלא קצת, והנותר נשאר עבורם, והוי כפת בעל הבית. ואם ידוע, שאופים הכל רק בשביל האורחים - הדבר מותר, ויש להחמיר אף בזה ולהשליך קיסם. וכ"כ בשו"ת 'ביע אומר' ח"י (עמוד שסט) שהעיקר בזה כדעת הגרי"ח ב'בן איש חי'. וכ"כ בשו"ת 'רב פעלים' ח"ד (חיו"ד סימן ז).

גוי שאפה פת ללא סיוע ישראל כלל, ודינו פת גויים, אין הכלי נאסר, ואינו צריך הכשרה. ולכך, אם אפה יהודי לחם או עוגות באותם כלים, לאחר שניקה אותם היטב, מותרים באכילה. **מקורות:** 'פרי מגדים' (הנהגת או"ה סדר שלישי אות לו) מכיוון שפת גויים בטל ברוב, אין לך כלי, שלא יהיה במאפה שבו רוב כנגד כולו. וראה בשו"ע (יו"ד סימן צט ס"ז). וכן העלה בספר 'בין ישראל לעמים' (פ"א אות לג). וכן הוא בשו"ת 'דברי דוד' ח"ד (יו"ד סימן י).

ובאופן שהכלים נמרחו בדבר האסור, הכלים צריכים הכשרה לאחר השבתם למשך 24 שעות.

להזהיר הגדולים על הקטנים



אין אנו יכולים לתאר ולשער את ההשפעה העצומה, שיש להתנהגות והיחס שלנו כלפי ילדינו, ביחוד כאשר אנו משפיעים יחסים ואוהב ומשמשים דוגמה חיובית. השפעה זו יכולה להימשך שנים רבות ולעצב את עתידו של הילד. היא עלולה גם להשיג את התוצאה ההפוכה, ועל כן יש להיזהר ביחס ובהתנהגות כלפיהם. אחד הביאורים לעניין "להזהיר גדולים על הקטנים" הוא מלשון זוהר לא מלשון אזהרה. בהתנהגות ובדוגמה האישית וביחס של הגדולים כלפי הקטנים.

העיתון 'ניו-יורק טיימס' בעל תפוצה של מיליוני עותקים ערך פעם סדרת כתבות בנושא חינוך. בין היתר הוא הביא סיפור מעניין מבית ספר מסויים באפריקה, שבו לומדים אלפי ילדים. מאחד המחזורים שסיים את לימודיו יצאו כל הילדים מוצלחים, ועוסקים במקצועות מכובדים - רו"ח, עורך דין, רופא וכו'. למרבה הפלא שום עברייני לא יצא מאותו מחזור, בניגוד למחזורים אחרים, שם 'נפלו' רובם של הילדים לזרועות הפשע.

אותו עיתונאי החליט לבדוק את הנושא לעומק כדי להבין את פשרו. הוא הצליח אחרי שעות רבות להתחקות ולמצוא את המורה שלימד את אותו מחזור. (באותו בית-הספר הנוהג הוא שהמורה מתחיל ללמד בכיתה א' וממשיך ללמד את אותה כיתה עד סוף י"ב). הוא ביקש להיפגש עם המורה, והלה נתן את הסכמתו.

הוא לא התעצל ולאחר מספר שעות של נהיגה הגיע למושב זקנים באחד מהכפרים, שבו שהה המורה. גילו של המורה היה מעל תשעים. העיתונאי הציג לפניו את הממצאים ולבסוף שאל: "כיצד חוללת מהפך שכזה, שמכל המחזור שלימדת יצאו כולם בעלי מקצועות מכובדים בניגוד למחזורים האחרים שבאותו בית ספר?". ניסה המורה להשיב תשובות שונות לשאלת העיתונאי, אך הם לא הניחו את הדעת. הוא חשב וחשב ולבסוף פלט: "תראה, אני לא יודע מה לומר לך, אך דבר אחד זכור לי - אני מאוד אהבתי אותם!".

מחשבה על הזולת



בחודש סיוון ה'תשע"ו, מיד לאחר תפילת שחרית, התבשר ראש ישיבת 'פורת יוסף', הגאון הגדול חכם הרב שלום כהן שליט"א, על פטירת רעייתו הרבנית יעל ע"ה (בת הגאון הגדול המקובל הרב מנצור בן שמעון זיע"א). הוא עצם את העיניים למשך מספר שניות, וברך בקול 'ברוך דיין האמת'. לאחר מכן, קרא לאחד מבני ביתו, פתח את המגירה בביתו ונתן לו מתוכה 120 שקלים, ואז ביקש, שיקח את הכסף, יגש לישיבה, ויעביר אותו לחתן, שמתחתן היום עוד לפני החופה, כי למרות שהוא לא יוכל להגיע, ברצונו שהבחור יקבל את המתנה ממנו, ככל בחור אחר שמתחתן...

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט"?

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה. בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

מינויים

לקבלת העלון חיים במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו' נא לפנות לליאור בטל" 052-7652084 כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26א ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחסי בטל" 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים - הגאון הרב שלמה בוכנר זצ"ל



הגאון הרב שלמה בוכנר זצ"ל - נולד בשנת ה'תקי"ב (1752) בעיר חמלניק. משחר ילדותו ניכר כי לגדולות נועד וכן הוא נודע כעילוי. לאחר נישואיו ביקשה ממנו אשתו, שיפסיק ללמוד את מלאכת הצורפות וילך לקבל תורה מפי ר' שמעלקא מניקלשבורג. בשנת ה'תקל"ו (1775) נדד שנית מביתו, כשפניו מכוונים לליז'נסק, להסתופף בצילו של הרבי ר' אלימלך. שם שהה במשך שישה חודשים.

בעל ה'נועם אלימלך' לא מנע ממנו כל מה ששאל, וכן השקיע בו כוח גדול לפעול ישועות טובות בפיו הק' ולהמתיק את הגזירות מעל עם ישראל. כמו כן למד מרבו, שכאשר רצה להכיר אדם חדש, שבא אליו ולדעת פנימיותו היה מכבדו באמירת דבר תורה או שייר זמר או שיתפלל, ובזה התגלה לפניו פנימיות האיש.

רבים פנו אליו ונושעו. מופתים נוראיים וגילויים ראו אצלו תלמידיו, והכל בהצנע לכת. **בעל רוח-הקודש**. מקובל היה, כי בכל יום חמישי היה נפגש עם אליהו הנביא. עד היום מקובל אצל יוצאי חלציו סגולה נפלאה ממנו, בכל עת צרה להזכיר שמו הקדוש ר' שלמה בן פייגא ויוושעו. שימש כרב בעיר קשאנוב במשך ארבעים שנה. נפטר ב-י"ח אייר ה'תקפ"ח (1828 - ל"ג בעומר). חי כ-77 שנים. ציונו בקשאנוב.

אביו: ר' משה חריף הי"ד (נרצח ע"י קוזאק בשעת הקידוש בליל שבת). **אימו:** מרת פייגא. **אשתו:** בת ר' שמחה רפפורט (נכד ה'תוספות יום טוב). **מרבותיו:** ר' שמעלקא מניקלשבורג, ר' אלימלך וייסבלום מליז'נסק (בעל 'נעם אלימלך'). **מתלמידיו:** ר' דב בעריש פרומר מאושפיצין. **מילדיו:** ר' משה.

מסופר, כשהיה עוד רך בשנים נודע כעילוי גדול בלימוד בעקבות המעשה הבא: אביו הגאון הקדוש ר' משה חריף היה פעם אחת באסיפת הרבנים של ה'וועד ארבע ארצות' בעיר וורשה **והתקשו כל הגאונים בדיבור אחד בתוספות** במסכת חולין ואביו אמר לגאונים, כי יש לו ילד בביתו בן שמונה שנים והוא יכול לתרץ את הקושיה על התוספות והם הסכימו.

אביו נסע לביתו לחמלניק והגיע באמצע הלילה. בנו כבר היה ישן. האבא הקיץ אותו משנתו וציווה עליו, שיגיד פירוש על דברי התוספות. בנו אמר את הפירוש כאילו לא הייתה שום קושיה בדברי התוספות. האב היכה על לחיו ושאל: "וכי אין אתה מרגיש, שיש כאן קושיה עצומה?" והבן אמר, **כי באמת אין כאן קושיה והראה לו, כי מספר דפים קודם לכן מתורצים דברי התוספות.**

יפר תלמידו הרה"ק רבי דב בעריש פרומר מאושפיצין, שפעם אחד אמר לו רבו, שיתן לו את המקטרת של יו"ט וגם את מלבושי השבת כיוון שרוצה ללכת בחוץ והלך עם תלמידו וגם אנשים אחרים הלכו עמם. כשהלכו ברחוב, רכב פריץ אחד על סוס וכשבא למקום, אשר עמד שם רבינו, עצר שם עם הסוס, ורבינו נתן לו שלום ולקח את הרגל של הסוס בידו לראות, אם יוכל עוד ללכת למרחוק, אז אמר לו הפריץ, שיוכל עוד ללכת דרך רחוקה עם הסוס. רבינו אמר לו, שיותר טוב היה, שהאם תיקח את הבנים אצלה. באותה שעה השיב לו הפריץ, שיותר טוב שהבנים ילמדו עוד להיטיב את דרכיהם, וכל השיחה הייתה בפולנית.

לאחר שהלך הפריץ אמר רבינו לאנשים, אשר עמדו שם: **"זכיתם לראות את אליהו הנביא זכור לטוב"**. וכששמעו זאת רצו לכיוון שהפריץ הלך, אולם הוא נעלם מעיניהם כאילו 'בלעה אותו האדמה'. אז שאל רבינו לר' בעריש תלמידו: "מה ראית?" הוא אמר, שהוא ראה דמות יהודי, והיה לבוש כובע בראשו, שנקרא ספאדיק ושאל: "האם ראית את השמות שהיו כתובות על הספאדיק?" ואמר לו, שלא ראה ועל זה אמר, כי לא ראה יפה.

יפר הרה"ח ר' יהושע דוד באכנר, שפעם אחת הזהיר רבינו אותו, שלא יצא שום אדם החוצה בליל פסח, כיוון שמי שיצא יהיה בסכנה גדולה, והמשרתת שכחה ויצאה ומתה, והרבנית ביקשה מרבינו, שיושיע אותה, כי מה פשעה ומה חטאתה, **והלך אצלה וקרא בשמה וקמה לתחייה.**

יפר תלמידו המובהק הרב הק' רבי דב בעריש פרומר מאושפיצין זי"ע כי פעם אחת בשעת לימודו באו שני אנשים בקרון ועל העגלה הביאו בת משוגעת מפרייסין ל"ע ועמדו עם העגלה לפני בית הרב, והיא הייתה בקרון קשורה בחבלים כיוון שחששו ממעשיה.

הם נכנסו לצדיק וביקשו ממנו שיושיע לה והשיב כי הוא אינו ה'יהודי הטוב' והוא מציע להם שיסעו לקוז'ניץ אל הרב הקדוש. כששמעו זאת ביקשו ממנו שיתן להם כתב המלצה מכיוון שהלכו במלבושי דייטש ואולי הרבי מקוז'ניץ לא יקרב אותם ושמע בקולם וכתב להם המלצה ואח"כ ביקשו ממנו, שיברך אותה על הדרך וכן עשה ויצא אל הקרון ובירך אותה, והם הלכו לדרכם.

כאשר נסעו לערך חצי מיל ביקשה, שיתירו אותה והתחילה לבכות, כשהיא מבקשת לדעת, מדוע קשרו אותה בחבלים, וכן שאלה להיכן הם נוסעים עימה וכאשר ראו שהיא מדברת ביישוב הדעת הסירו את החבלים מעליה וביקשה מהם, שיסעו חזרה לבית, וכאשר ראו, כי התרפאה לגמרי ומדברת בהיגיון כמו כל אדם, באו בחזרה לרבינו לבשר לו את הבשורה.

וכשמע זאת צעק הצדיק עליהם, שתיכף ומיד ייסעו לדרכם, שלא יספרו בקשאנוב לשום אדם. כך סיפר הרה"ק רבי בעריש והוסיף: "וגם אנכי לא סיפרתי מעשה זה, עד אחר פטירתו כי דרכו הייתה הצנע לכת".



הַחֶסֶד שֶׁהָצִיל



אחת-עשרה שנים נטלו על עצמם את העול הכספי עבור חינוך אותו תלמיד מצטיין.

ראש הישיבה, לאחר ראיון אישי ומבחן, הודיע לאם, כי הוא בהחלט מוכן להמשיך את 'שרשרת החסד' ולקבל אותו חנינם ללימודים בישיבה. בזכות לימודיו של אליהו המשפחה כולה עברה מהפך רוחני, התחזקו בתורה ובמצוות, בצניעות וכו'.

באחת הפעמים אמרה האם לרב שחר שעאר, שברגע שתוכל היא תשלם את כל החוב הגדול שלה למוסדות החינוך ברחובות ובאור יהודה.

שנת ה'תשע"ב, בבוקר יום א' של חול המועד פסח. הרב שמעון שעאר שליט"א (אביו של מנהל רשת הגנים), משליחי הרבי מליובאוויטש ברחובות הלך לטבול במקווה.

ככל הנראה באותו הזמן הייתה תקלה, והמים בבור הטבילה היו חמים מאוד, והרב שמעון, שהוא אדם מבוגר, התעלף, איבד את הכרתו וגופו צנח לקרקעית המקווה.

בהשגחה פרטית, התלוו אליו התלמיד אליהו עם אחיו ומטעמי צניעות המתינו לרב מחוץ למקווה, בחדר סמוך. לאחר כמה דקות כששמו לב שהרב משתהה יתר על המידה, קראו לו, וכשלא קיבלו תשובה, החליטו להיכנס למקווה - ולקַרְדָּתָם הם גילו אותו מוטל בקרקעית הבור.

אליהו קפץ למים והוציא את הרב שמעון במאמץ גדול, כשהוא מחוסר הכרה בעוד אחיו מזעיק עזרה. צוות טיפול נמרץ הצליח בדרך נס לבצע החייאה ולהציל את חייו של הרב שמעון שעאר.

ביום שביעי של פסח, בעת עריכת 'סעודת משיח', שהפכה גם לסעודת הודיה על נס הצלתו של הרב שמעון שעאר, כבר רקדו יחד המציל והניצל ריקוד חסידי סוער, כשבנו של הרב שמעון, הרב שחר, צופה בהם ובוכה משמחה והתרגשות גדולה....

הוא קרא לבחור אליהו לצד וגילה לו, שבמשך כל שנותיו בגן, בחיידר ובישיבה, אימו לא שילמה פרוטה אחת לשכר לימוד, עקב המצב הכלכלי.

"אימא שלך הבטיחה לי, שברגע שתוכל היא תחזיר כל שקל מהחוב הענק. תמסור לאימך, שהיא כבר שילמה את החוב עד הגרוש האחרון!!!".

המסקנה המתבקשת היא, שכל פעולה טובה שאדם עושה יכולה להניב תוצאות גם לאחר שנים. לא אחת אנו רואים בעינינו ניסים גלויים ונסתרים, שאינם כלל בדרך הטבע והקב"ה מראה בכך את ידו המְכַנְנֶת ומשלם בכך לאדם כפי פועלו הטוב והחסד שעשה עם הזולת, לפני שנים.

להלן סיפור מופלא המעובד מתוך 'ברכת דוד' ויש בו כדי ללמדנו כי כאשר האדם עושה חסד עם הזולת, למעשה הוא עושה חסד עם עצמו. וכל מה שאדם עושה - לעצמו הוא עושה.

הסיפור הוא על משפחה מרובת ילדים מהעיר רחובות, שהקושי הכלכלי נתן בהם את אותותיו, וההורים לא יכלו לממן את עלות גן הילדים של בנם אליהו.

האם, בצר לה פנתה לרב שחר שעאר שליט"א המשמש כמנהל רשת הגנים של חב"ד ברחובות, וביקשה לרשום את בנה לגן הסמוך לביתה.

היא התחננה בפניו, שיעשה עימה חסד כי אינה יכולה לשלם כלל עבור הגן אפילו סכום חלקי בשל מצבם הכלכלי.

המנהל, שהתרשם מדברי האם ולאחר שראה את הבן והתרשם ממנו, הסכים להכניס את הילד לגן חב"ד ללא תשלום, כשהנהלת המוסדות מממנת את לימודיו.

לאחר שלוש שנים בגן הגיע הזמן להירשם לכיתה א' בתלמוד-תורה. האם רצתה שהוא ימשיך ללמוד במוסד חב"ד.

לפיכך, היא ביקשה מהרב שחר שעאר, שידבר עבורה עם מנהל הת"ת, שיסכים אף הוא לרשום את בנה חנינם אין כסף, כיוון שהמצב הכלכלי רק הוסיף והחמיר...

הרב שחר שעאר התקשר למנהל הת"ת והבטיח לו, שרק נחת הוא יראה מהתלמיד הצעיר. מנהל הת"ת התרשם עמוקות מדבריו והסכים לקבל את הבן.

וכך במשך כל שמונה שנות הלימוד של הילד לא גבתה ההנהלה כל סכום שהוא מהמשפחה הנזקקת. הבן לא הכזיב, עשה חיל בלימודיו והצטיין בהתנהגות למופת, היו לו מידות טובות ונעלות, והוא התאמץ ככל יכולתו לעשות נחת רוח רבה להוריו ולמלמדים, ואף היה אהוב על חבריו.

לאחר שמונה שנים בת"ת הגיעה העת להירשם לשיעור א' בישיבה קטנה, והבן הביע את תשוקתו ללמוד בישיבת חב"ד באור יהודה'.

האם המסורה פנתה שוב למנהל רשת הגנים, הרב שחר שעאר שליט"א, שסייע לה בזמנו להשיג לימודים חנינם בת"ת, בבקשה להפעיל את השפעתו גם על הנהלת הישיבה החב"דית כדי שיסכימו לרשום את בנה ללא עלות כלל למשך השנים הבאות...

המנהל לא היסס ושוחח עם ראש הישיבה, שיתן את הסכמתו ויעשה חסד כשם שהמוסדות ברחובות במשך

הרב הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל הרב מנחם בן יקטוריה בצרי זצ"ל אביבה בת איירין ע"ה אברהם בן יונה ז"ל יצחק בן חביבה ז"ל אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל חי זידי בן קלרה ז"ל ר' יצחק בן מעודה קדוש ז"ל אסתר בת נעמי ע"ה יעקב בן סלימה ז"ל ספירנס תקווה בת נעימה ע"ה מישא אסתר בת זרהה ע"ה אברהם בן טובה ז"ל	הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל חיים משה שרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל צדיק חכם בן חזלה ז"ל שני בת אסתר ע"ה מסודי בת חביבה ע"ה אסתר בת גולה גאולה ע"ה יוסף בר סעדה ז"ל יעקב בן נעמה ז"ל שרה בת מורברי רחל ע"ה אלון בן סעדה ז"ל	הרב שמאל בן מרגלית זצ"ל שמאל בן רבקה ז"ל משה בן רוזה ז"ל אביחי בן אסתר ז"ל נעימה בת גורג'יה ע"ה דוד בר חסיבה ז"ל חוה בת יעקב צבי ע"ה יצחק יצקן בן רחל ז"ל ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל אורה בת נעימה ע"ה דוד יצחק בן פרחיה ז"ל גורג'יה בת נעימה ע"ה
--	---	--



נא לשמור על קדושת העלון
אין לקרוא בשעת התפילה.
מומלץ לקרוא בשולחן שבת!

בס"ד גיליון: 910

הדלקת הנר: 19:04 צאת השבת: 20:08 רבינו תם: 20:49 (לפי אפיק ת"א),
הפטרת השבוע: והכהנים הלויים (יחזקאל מד).

או צרות הפרשה

פרשת "אמור"

"לנפש לא יטמא בעמיו" [כא, א].

בעוד שהמות בתוך עמיו, יצא מת מצוה (רש"י).

היה זה בקיץ שנת תשי"ט. אישה נדרסה למוות, רח"ל, ברחוב רבי עקיבא בבני ברק, ליד בית הכנסת הגדול. במקום התאספו אנשים רבים, אך אף אחד לא הכיר אותה. חיפשו ומצאו בתיקה את תעודת הזהות שלה, בה הופיעו שמה וכתובתה בעיר חולון. שלחו לברר בעיר מגוריה אם יש לנפטרת משפחה. חזרו השליחים ואמרו, כי השכנים מספרים שהיתה אישה גלמודה, שקטה ופשוטה.

אותם הימים היו ימי ניתוחי מתיים, והרופאים הפתולוגים זלזלו מאוד באברי הנפטרים. לאור זאת פסקו הרבנים שאין להעבירה לבית החולים, כי בוודאי ינתחו אותה, ולכן הוחלט להכניסה לבית הכנסת הגדול, ומשם להביאה לקבורה, כדן מת מצוה.

הגיעה למקום המשטרה, וטענה שעל פי חוק, הם חייבים לקחתה לבדיקות במכון פתולוגי ולנתחה. האנשים שהתנגדו מסיבב התנגדו "בשום אופן לא"! השוטרים הזמינו כוחות מתוגברים, אבל השמועה עברה בבני ברק... וכך התאספו כנגדם אלפי איש מסיבב לבית הכנסת, בעוד מאות נוספים אמרו תהילים מסיבב לנפטרת בתוך בית הכנסת. המשטרה התעקשה לפרוץ בכוח את טבעת האנשים כדי לקחת את הגופה. מכיון שכך, לקחו כמה עסקנים יוזמה והסבירו לקציני המשטרה את המצב. לאחר 'משא ומתן', ובראות הקצינים את האלפים שנלחמים לשמור על גופת הנפטרת, הורו לשוטרים לעזוב את המקום.

מיד התחילו בהלוויית האשה, כשאלפי יהודים מלווים אותה. תחושת כל המשתתפים בהלוויה היתה, כי הדבר מופלא ביותר: שרשרת שלימה של התרחשויות - האשה מגיעה מחולון לבני ברק, נפטרת כאן באמצע הרחוב, מאות איש אומרים תהילים למענה, אלפים נלחמים שלא ינתחוה, הלוויה רבת משתתפים, הספדים, וממנים אדם שיגיד קדיש עבורה... פלא הוא, על מה ולמה?

סיפר מרן הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א: אימי הכירה את הנפטרת, ואמרה שהיא היתה ילידת עיירתם קוסובה, והיתה אשה פשוטה שאינה קרובה כל כך ליהדות, ומאוד התפלאה מדוע הקב"ה נתן לה כבוד כזה גדול?! לבסוף נודע הדבר - הגיע אחד שהכיר אותה מחו"ל, וסיפר לפי תומו, כי בעת המלחמה אשה זו היתה קוברת בגטו, במסירות נפש ממש, את הנשים שנפטרו... אחרי כל זה מיותר להסביר, אין פלא; הקב"ה שילם לה מידה כנגד מידה - ראו כולם שאין הקב"ה מקפח שכר כל בריה! (ופריו מתוק).

"ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי" [כד, יא].

בפרשתנו מופיע מקרה חריג, יוצא דופן, חמור מאין כמותו: "ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי... ויקוב את השם ויקלל". תסמנה שערות ראש: להזכיר את השם המפורש ששמע בסיני, בעת קבלת התורה - ו - ל - ק - ל - ל?? נורא הדבר, מזעזע!!! כיצד זה קרה!!!

רבינו אברהם אזולאי זצ"ל, סבו של הרב החיד"א זצ"ל מסביר זאת בספרו הקדוש "בעלי ברית אברם". ודבריו קילורין לעיניים - וגם כה אקטואליים עבורנו, לנו ולתקופתנו. זה מול זה, מציב הוא שני פסוקים. בשניהם מדובר על בני אדם שיצאו. אצל משה רבינו נאמר: "ויצא אל אחיו, וירא בסבלותם", ואצל בן המצרי נאמר: "ויצא... ויקוב את השם, ויקלל". ולא בכדי נאמרה אצל שניהם "ויצאה".

משה רבינו גדל בבית פרעה, היה נכדו המאומץ, בן לגזע האדונים, המשעבדים. נסיד מעודן בארמון השליט. והוא יצא משם, אל ההיפך הגמור. יצא אל אחיו הנענים, המדוכאים. יצא להצטער בצערם, לחוש בעיניו. הרג את המצרי המציק לאחיו (אותו מצרי, שהיה אביו של המקלל!) סיכן את נפשו והסתכן בחמת פרעה. נמלט על חייו והלך בגלות, עד ששב ביד רמה כמושיעם של ישראל.

והמקלל, גם הוא יצא. הרי הוא שהה בקרב עם ישראל, והיה עד לכל האותות והמופתים. עבר ביבשה בים סוף, שמע את קול ה' במתן תורה. אכל מן ושליו, שתה ממי הבאר המהלכת. ראה את משה איש האלקים, את אהרן קדוש ה'. את עמודי הענן והאש. חי באווירה של קדושה, של טוהר, של עבודת ה' - ויצא. יצא אל ההיפך הגמור. אל הבעיטה בכל קודש. מברכה - לקללה. מחיים - למוות נפשע!

הרי לפנינו שתי יציאות, מנוגדות לחלוטין, אבל יש בהן צד שווה: משה רבינו נלקח לבית פרעה בהיותו תינוק. כל התחזיות הורו שהוא יהיה לנסיך מצרי נכבד, מאומה לא חסר לו בארמון, וכח טמיר משך אותו החוצה, לאחיו. המקלל, אף הוא גדל בבית יהודי, לאימו היהודייה, ושהה עם העם בשעותיו הנשגבות ביותר, לא היה חסר לו דבר. אבל כח טמיר משך אותו החוצה, אל ההשחתה והטומאה, השאול והאבדון. ומהו אותו כח נעלם וחזק, השולט על הברואים ומכריחם לפעול נגד תנאי חייהם, הרגליהם, מסלולם? רבינו אברהם אזולאי זצ"ל איתר אותו וחשפו: השורשים, האבות!

משה רבינו היה בן עמרם, נכדו של לוי בן יעקב אבינו עליו השלום. הוא היה יהודי, דור אחר דור. ויהודי, גם אם יגדל בבית פרעה, גם אם יוצעו לו כל מנעמי העולם - יימשך בכח בלתי מודע אל מקורו, אל שורשיו, אל עמו ואלוקיו! ואילו המקלל - מדגישה התורה הקדושה - היה בן איש מצרי. ואז, גם אם יגדל בבית יהודי, גם אם יסתפח אל עם ישראל, גם אם יחזה בכל האותות והמופתים, ולא יחסר לו דבר, הרי במריבה הראשונה הוא יצא ויבעט!!!



גליון

329

פרשת אמור תש"פ

היה זה ביום שישי אחרי הצהריים סמוך לזמן הדלקת נרות. השופט התעכב ונכנס לדיון מאוחר כאשר השבת כבר ממשמשת לבוא. הוא עיין בתיק ואחרי כמה דקות חרץ את דינו של האסיר היהודי דנן: "ארבע עשר יום לא תוכל לצאת מתא הכלא שלך!". [יש להדגיש כי באופן כללי, האסירים יכולים לצאת מתא הכלא שלהם לחדר האוכל. וכן לחלץ קצת את עצמותיהם בחצר תחת כיפת השמיים, וגם לשוחח בחברה לזמן קצר, ויש כאלה שמתירים להם לשחק. אמנם הם סגורים בתא המאסר בכלא, אבל מדי יום יש לכל אסיר זכות לצאת מחדרו כמה פעמים ביום וכך הוא מקל במקצת על הרגשתו הנוראה שנשללה ממנו החרות].

האסיר דנן שמע את פסק הדין, ואין צריך לומר שהדבר לא גרם לו שמחה וגיל... כעת היה עליו להיות בכלא אמיתי שבועיים ימים - כלא בתוך כלא. לא לצאת מתא הכלא הקטן 14 יום. אבל בכך עדיין לא הסתיים העניין. השופט מבקש מהאסיר לחתום במו ידיו על פסק הדין, לאשר שהוא מודע לכך שעבר על חוקי הכלא והחזיק בכיסו בול, ומכיוון שכך, נגזר עליו 14 יום מאסר בתוך מאסר.

מיודענו מסתכל בחלון ורואה שהשמש שקעה וכבר מזמן נכנסה שבת. השמיים כבר השחירו, זה כבר ליל שבת. אי לכך נענה ואמר לשופט: "צר לי, אבל אינני יכול לחתום, אני יהודי ותורתנו הקדושה אוסרת עלינו לעשות מלאכה בשבת, וחתימה שלי על מסמך היא מלאכה".

השופט לא האמין למשמע אוזניו. האסיר מתחצף!. הוא נזף באסיר בחומרה: "אתה חושב שזה משחק? אתה הרי יודע שאתה בבית הסוהר, וכאן ישנם חוקים אחרים מאשר בחוץ. אפשר לתת לך עונשים חמורים. אני מבקש ממך שתחתום תיכף ומיד על המסמך. בלי להתחכם".

האסיר היה צריך תעצומות נפש מיוחדות אבל הוא ענה לשופט בעוז: "אני לא יכול לחתום, אני יהודי!".

השופט החל להשתמש בשפת האיומים. "שמעני היטב", אמר לאסיר. "אם אתה לא חותם כאן ועכשיו, עונשך יחמר מאוד ואחרי שבועיים של הסגר גמור בתא הכלא שלך, אתה תוכנס לצינוק למשך שלושים יום [צינוק הוא סוג של תא מאסר קטן וחסר חלונות, מתחת לפני הקרקע. צינוק משמש בעיקר לכליאה בבידוד, צורת ענישה שבה מונעים מאסיר כל מגע עם אנשים מלבד סוהרים ואנשי רפואה. צורת ענישה זו נחשבת לבין הקשות ביותר בכלא. אור השמש לא מגיע לשם, ולעומת זאת יש שם סבירות גבוהה לרחישת בעלי חיים מאוסים כמו עכברושים וכדומה].

וביום השביעי שבת עֲבַדְתֶּם (כג, ג)

בפרשתנו הזכרה מצוות שמירת מועדי ה'. בראש המועדים מתייצבת מצוות שמירת השבת שהיא הראש לכל המועדים - 'ראשון הוא למקראי קדש, יום שבתון יום שבת קדש'. ובאמת, החמירה התורה בשבת יותר מכל המועדים בזה שמצוות שמירת השבת ואיסור חילולה מלווים באזהרה חמורה ובעונש קשה - 'מחלליה מות יומת', חיוב כרת וסקילה, ר"ל.

ה'חידושי הרי"מ' אומר רעיון נפלא: הרי כידוע מידה טובה מרובה ממידת פורענות, ואם ראינו שהמחלל את השבת עונשו כך, אם כן - על אחת כמה וכמה שהמקדש את השבת ושומרה כראוי, השבת תיתן לו חיים ואריכות ימים... המחשה לדבריו נראה במעשה הבא.

סח כ"ק האדמו"ר מלעלוב שליט"א: אברך שהיה אצלי סיפר לי סיפור ששמעו מפי בעל המעשה בעצמו, היושב כיום בבית כלא בארה"ב. אותו אברך אמריקאי, לאחרונה - לדאבון לב - נגזר עליו בבית המשפט בארה"ב עונש כבד, מאסר של שמונה וחצי שנים בבית כלא. ולפני כשנה החל לרצות את עונשו בכלא. קשה לתאר את מצבו הקשה של אותו אברך [-מנחם שמואל בן טויבע - שהשי"ת יחוס ויחמול עליו, שיצא במהרה מאפילה לאורה ומבור כלא לחירות, אמן!]. אברך זה הוא היהודי היחידי הנמק באותו בית כלא, שכולו עבריינים מן הסוג השפל והנמוך ביותר.

בבית הכלא, האסיר מאבד את כל זכויותיו... עד כדי כך שאחד מהחוקים בכלא הוא, שבבגדיו של אסיר אסור שיהיה שום דבר - הכיסים שלו חייבים להיות בכל עת ריקים לחלוטין...

והנה, יום אחד בבדיקה שיגריתית נמצא בכיסו של אותו אברך-אסיר לא פחות ולא יותר מאשר: בול... בול דואר שהחזיק לצורך שליחת מכתב לבני משפחתו או לחברים.

בחדרו של האסיר מותר לו להחזיק בולים כאוות נפשו, אבל בכיס... איסור חמור בהחלט!. וכיון שבבתי הכלא הפדרליים בארה"ב, מענישים בכל חומר הדין אפילו על העבירות הקטנות ביותר, כמו החזקת בול בכיס. תיכף ומיד הביאו אותו לפני שופט על 'העבירה החמורה' שעבר.

מיודענו הזדעזעז מהאיום המפחיד. הוא הבין שהשופט לא מדבר דיבורים בעלמא, אלא יממש בכל חומר הדין את ההבטחה ואחרי שיסיים שבועיים של כלא לפניו מכלא, עוד יתגעגע לעונש הזה כאשר יוכנס לצינוק תת-קרקעי. לרגע עברה בו מחשבה: 'הרי אם אהיה בצינוק 30 יום, לא אוכל להניח תפילין, ואולי יש היתר לחתום בשבת כדי למנוע מצב של אי הנחת תפילין למשך חודש שלם'. אבל ברגע הבא, דחה את המחשבה הזאת. 'אין זה מתפקידי לעשות חשבונות כאלה', אמר לעצמו, 'חילול שבת הוא החמור מכל!'

"אני מצטער", אמר לשופט באומץ לב, "אסור לי לחתום בשבת. אני יהודי והתורה שלי אוסרת עלי את הדבר הזה באיסור חמור, אתה יכול לעשות בגוף שלי מה שאתה רוצה אבל הרוח שלי אינה בידך".

השופט ניסה למצוא מוצא מן הסבך. "אני מבין את הבעיה שלך", אמר לאסיר בשמץ מפתיע של אנושיות, "אתה מתבייש לחתום בנוכחותי. ובכן, אני אצא מהחדר וכעת כאשר אף אחד לא יהיה כאן, אתה יכול לחתום ברוגע וכאשר אחזור לכאן תן לי את המסמך החתום".

"לא, לא! לא בזה המדובר! חבל על הזמן שלך וחבל על היציאה שלך מהחדר", אמר מנחם שמואל בתקיפות, "אני לא הולך לחתום!".

אבל השופט נשאר בשלו. הוא יצא מהחדר לכמה דקות כדי לאפשר לאסיר לרדת כביכול מן העץ של התעקשותו התמוהה, שעלולה להמיט עליו עונש הרבה יותר גרוע. אבל מנחם שמואל היה 'ירא שמים' באמת ובתמים והוא לא חתם. כאשר שב השופט לחדר וראה שהמסמך נותר לא חתום, עלה כל הדם לראשו והוא חרץ את דינו: "14 יום סגור ומסוגר בתא הכלא ו-30 יום בצינוק".

מי שלא היה בתא כלא בארה"ב אינו יודע על מה מדובר. בתי הכלא בישראל הם מלון חמישה כוכבים לעומת תאי הכלא בארה"ב. אבל אפילו בבתי הכלא הממשלתיים של ארה"ב, לכל אסיר יש כמה שעות של חסד ביום, כאשר הוא מורשה לצאת מהתא הקטן לחדר אוכל ולחצר, לראות קצת את כחול השמיים. אבל מנחם שמואל יושב מסוגר ומוחלט בתא כלאו אין יוצא ואין בא. הימים עברו באיטיות מרגיזה, וכל רגע היה ארוך כמו הגלות. הוא חיכה בקוצר רוח לסיומו של השלב הראשון בעונש גם כאשר ידע כי ההמשך יהיה גרוע פי כמה וכמה.

והנה, באחד הימים הוא שומע קולות משונים בחלל הכלא מחוץ לחדרו. לא ידע ולא הבין מה פשר הקולות. מהומה גדולה התחוללה שם. קולות וצעקות עד לב השמיים. מכיוון שלא היה יכול לצאת מחדרו ולא ראה אף אחד, לא ידע מה פשר המהומה הגדולה שהתחוללה. בקיצור... סוף סוף עברו להם 14 הימים הקשים והדלת נפתחת, ומנחם שמואל

יכול כבר לצאת, ואז הוא רואה אסיר אחר, שחור, גבה קומה ובעל גוף רחב ביותר, עומד בפתח החדר ומחכה לו.

"אתה היהודי?", הוא פונה אליו, "היית נעול בתא שלך שבועיים?".

- "נכון".

- "האסירים האחרים לא ידעו את זה, לא הבינו לאן נעלמת. אתה יודע מה התחולל כאן בהיעדרך?".

- "לא!".

"אז אני אספר לך", אמר השחור בהתלהבות, "המהומה הזאת הייתה בגללך!".

- "מה? למה?!"

"אני אספר לך. אתה היהודי היחיד כאן בכל בית הכלא, ויש לך משקפיים עם מסגרת מזהב. היה כאן אסיר אחד, שחור גם הוא, מר נפש, שיושב כאן במאסר עולם, ואין לו מה להפסיד. הוא החל לדבר נגדך, שיש לך משקפי זהב, וליהודים יש את כל הכסף שבעולם וצריך לחסל אותם וכו', הוא השיג סכין חדה ורצה לחסל אותך עם הסכין. הוא תר אחריו וחיפש אותך בכל מקום בכלא ולא מצא אותך, כי היית כלוא בחדר. ואז תוך כדי שהוא מחפש אותך עם הסכין, פרצה קטטה בינו לבין שני אסירים אחרים והם חיסלו אותו ושלחו אותו מן העולם. כעת הוא כבר לא יוכל לעולל לך כל רע...".

האסיר השחור הגברתן התקרב אליו ופניו שופעות ידידות. "אני רואה שבגלל שאתה יהודי, האלוקים שומר עליך ועוזר לך. שדווקא בגלל שהיית סגור כאן, ניצלת ממוות וודאי. לכן מהיום והלאה אני השומר שלך כל הזמן, ותמורת זה אתה תספר לי על האלוקים ותדבר איתי בענייני אמונה...".

בסופו של דבר גם עונש הצינוק בוטל, בהתערבותם של בני משפחתו של האסיר שהפעילו קשרים עם שלטונות הכלא וגאלו את מיודענו מהעונש הנורא.

בתום הסיפור הוסיף כ"ק האדמו"ר מלעלוב שליט"א: "יהודי זה מסר עצמו על קדושת השבת, ועמד בניסיון קשה מאוד ולא חתם, ודווקא בגלל העונש שקיבל ניצל ממוות. ונשאלת השאלה: מה הניסיון שלנו? מה הניסיונות שאנחנו עוברים לכבוד שבת? הלא אין אצלנו מצב שמכריחים אותנו לחלל שבת וכדו'. אבל באמת אנחנו צריכים לדעת שהניסיונות שלנו בשמירת השבת הם - לקדש את יום השבת, לכבדו ולטהרו, לעסוק בתורה, להתפלל בכוונה, ולנצל את השבת להתעלות רוחנית. שבת היא עונג, וצריך לכבדה במאכל ומשתה וכו', אבל אסור לשכוח שזה לא העיקר, יש מעבר לזה - 'שבת נועם הנשמות', בשבת יש סייעתא מיוחדת לזכות לעונג רוחני, להרגיש את ה-להתענג על ה', ליהנות מהחיבור עם הקב"ה. וגם אם צריך להשתדל במסירות נפש

להגיע לזה, צריכים אנו להתאמץ, ואז נזכה שהשי"ת יברכנו בברכת השבת, לברכה והצלחה בכל העניינים".

[מתוך 'אוהל מועד'-הרב יאיר וינשטוק]

וְסִפְרֵתֶם לָכֶם מִמְּוֹזֶרֶת הַשְּׁבִיטָה (כג, טו)

ערב ערב, בהתרגשות וכמיהה, אנו סופרים יום ועוד יום. ההתרגשות והגעגוע הולכים וגוברים ככל שאנו מתקרבים למועד קבלת תורתנו האהובה. התורה הקדושה, מפיה אנו חיים, היא חיינו ואורך ימינו, התורה שהיא ציר החיים המרכזי שלנו! ימי ההכנה למעמד הגדול והמרגש הזה, הם ימי ספירת העומר, ההכנה לקבלת התורה. כי למעמד כמו מתן תורה לא נכנסים כבדרך אגב, אלא התורה מעניקה לנו מתנה נוספת, ואומרת לנו להקדיש שבעה שבועות של הכנה והתבוננות לזכך נפשנו ולרומם רוחנו.

אלא שלמרבה הפלא, עבודת השבועות הללו ממוקדת במיוחד בתיקון היחס לזולת, בהטמעת הערך של לתת כבוד איש לרעהו, לנהוג בהערכה איש כלפי זולתו. אנו מצטערים בימים אלו על הטרגדיה הבלתי נתפסת - בימים אלו הסתלקו 24,000 תלמידי רבי עקיבא, קדושי עליון שאין לנו שמץ השגה במעלתם, ואך משום שלא נהגו כבוד זה בזה - נגזרה עליהם גזירה כה קשה, דווקא בשל ענין תיקון המידות.

משהו כאן דורש מחשבה והתבוננות: אם אנו נערכים לקראת מתן תורה, מדוע אנו שמים את עיקר הדגש על תיקון המידות!?, לכאורה אולי היה עלינו להקדיש יותר זמן ללימוד הלכות תלמוד תורה, או לחילופין - לעסוק באינטנסיביות באותה מתנה יקרה ואהובה - היא התורה. למה אנו כה ממוקדים בתיקון המידות דווקא?.

הענין יתבאר עפ"י דברי רבינו יונה (בביאורו למסכת אבות פ"ג) שכותב: 'האדם צריך תחילה לתקן עצמו במידות - ובזה תשכון התורה עליו, שאינה שוכנת בגוף שאיננו בעל מידות טובות!'.
טובות!.

מדהים! לפני קבלת התורה, לפני שמשכנים את התורה בליבנו - קודם כל יש להתחיל לתקן את המידות. כי התורה לא נכנסת, לא מתקבלת, ולא שוכנת, במי שאינו נוהג כבוד ברעהו, במי שמידותיו בהתנהגותו עם זולתו אינן מתוקנות. הבסיס לכל - מידות טובות, ומכאן ואילך אפשר לזכות לקבלת התורה.

במעשה דלהלן נראה כמה מקפידים במרומים על מידות טובות, ועד כמה לא מוותרים על פגיעה בזולת.

שמוליק נחשב לפאר הישיבה, כל הורה היה גאה בבן כזה. מתמיד עצום, עמקן ייחודי, בקי גדול, מיטיב להבין, בעל מידות נאצלות, אהוב ונחמד על כל מכריו. כשהגיע לגיל השידוכים, הכל חשבו כי עלם חמודות שכזה - בוודאי ימהר

להיחטף, כאשר טובי השדכנים יעוטו לשדך לו את בת גילו... אלא שחודש וגם חודשיים עוברים, ואף הצעה לא נראית באופק...

עוד חצי שנה חולפת, ובהגיע שמוליק לגיל 21 וחצי החלו ההורים להיות מודאגים, אפילו מודאגים מאוד... הם ניסו לברר, אולי יצא עליו שם רע, אך הברורים העלו רק שבחים ומחמאות, ועדיין לא ברור כיצד יתכן שבחור כה מצוין, בגיל מתבגר - איש אינו מתעניין בו!

בשלב מסויים, כשמוליק כבר התקדם לקראת גיל 24 ולאחר שנערכו עבורו תפילות וסגולות ועדיין לא הגיע עת גאולתו, הבינו כולם כי יש דברים בגו. הוריו החליטו כי זה הזמן להיכנס לרבם שליט"א, ולשטוח בפניו את יגון ליבם.

עם כניסתם לחדר הרבי פרצו בבכי מר ומטלטל, סיפרו על כמעט 3 שנים של ציפייה מאכזבת, ועל כך, שאיש אינו מתעניין בבנם המוכשר והמצוין...

הרבי האזין להם בקשב, ומצחו נחרש קמטים. דקות ארוכות חכך הרבי בדעתו, לפני שהשיב במילים קצרות ומדודות: "כאב לב כה גדול, מי יודע, לבי אומר לי שהוא יכול להיגרם מיהודי אחר שחוזה כאב לב... מי יודע, פגיעה בזולת, יש לה כוח כה הרסני, אולי כאן טמונה הבעיה... אולי כדאי שתבדקו את הענין, תשוחחו עם בנכם ותנסו להעלות בזכרונכם..."

ההורים שבו לביתם, וישבו לשוחח עם בנם. הועלו השערות שונות, עברו שנה אחר שנה בשנות ילדותו, ואחר כך בשנות בחרותו. מי היו מחנכיו, מי היו חבריו לכתה, מי היו חברי החדר בחדרו בפנימיה...

הם ישבו שעות ארוכות וניסו לחקור ולהיזכר ולא עלה בידם דבר, שכן שמוליק נחשב לאדם נוח שאינו פוגע. אלא שלפתע ניעור שמוליק וכמו זיק תקוה ניצת בו: "אולי, אולי זה הסירוב שלי בקשר להרב גולדפרב?".

- - שם הקוד הזה אמר הכל, לא היה צורך להוסיף...

הסיפור היה, שבעת סיום שנותיו בישיבה קטנה, ביקש ממנו רבו באותה עת - הרב גולדפרב, להישאר בישיבה שנה נוספת, ובאמצעות קבוצת עילית של תלמידים טובים - יוכלו לפתוח שנתון נוסף בישיבה. היה ברור שהכל תלוי בבחור הטוב והעילוי שבחבורה: אם שמוליק יסכים - ייפתח השנתון הנוסף, כשמוליק יוביל אותו להצלחה, ואם שמוליק יסרב - אין מנוס אלא לבטל את הכוונה לפתוח את השנתון הנוסף...

שמוליק חכך בדעתו, התייעץ, ובסוף החליט כי עדיף לו לעבור ללמוד בישיבה אחרת, ולא להימנות על קבוצת הבחורים שתפתח את השנתון הנוסף. תשובתו השלילית חרצה את גורלו של השיעור הנוסף - שלא הוקם, הישיבה

בה למד - התאכזבה מאוד, והרב גולדפרב נפגע מכך עמוקות...

"זה כנראה הסיפור הזה..." - אמר שמוליק בלחש, "יתכן שצדקתי באותה החלטה, אבל אולי לא לקחתי בחשבון את הפגיעה שתיגרם לרב גולדפרב, אולי הצורה בה הודעתי היתה לא מכובדת, אולי יצרתי סחף שלילי... ייתכן שהצוות בישיבה נפגע עמוקות, ומעולם לא ביקשתי את מחילתם..."

עוד באותו לילה, התקשר שמוליק אל הרב גולדפרב שהתרגש מאוד לשמוע את קולו של תלמידו לשעבר.

"מה שלומך? איך הולך?" - התעניין בו הרב גולדפרב בכנות, רצה לשמוע על הצלחת תלמידו המצויין והכשרוני...

שמוליק השיב לו בנימוס ובשמחה, ולבסוף - העלה את אותו סירוב לבקשת הרב, שאירע לפני כמעט עשר שנים...

הרב זכר היטב את הענין, והגיב: "שמוליק יקירי! אני זוכר היטב את המקרה ההוא, כמה זה כאב לי באותה עת... כמה רצינו לפתוח שיעור חדש, הכל היה תלוי בך, ולצערי הרעיון נגדע באיבו... אבל עברה מאז תקופה כה ארוכה, באמת שמחתי לשמוע שעשית חיל בלימודיך, למרות שהיה בלבי עליך... אני דווקא שמח שהתקשרת, סייעת לי למחוק את התחושה העוקצנית שעולה בי כשאני נזכר בזה... אני מוחל לך בלב שלם, שמוליק היקר, ומי יתן שתזכה בקרוב ממש לבנות בית נאמן בישראל, ותשלח לי הזמנה לחתונה כמובן!..." - סיים הרב את דבריו, ושמוליק הניח את שפופרת הטלפון, מרגיש כי סלע ענקית נגולה מעל לבו...

המשך הסיפור, לא פחות ממדהים: פחות מ-72 שעות אחר כך, מתקשר שדכן. "כבר הרבה זמן אני רוצה להציע לכם את השידוך הזה", אמר מיד בהתחלה, "לא יודע למה זה נדחה עד עכשיו. מדובר בהצעה כלילת המעלות..." - פתח.

הוא פירט את דבר ההצעה - הנערה, המשפחה, הקהילה והסביבה, והתברר שאכן מדובר בהצעה מיוחדת ממש, המתאימה ככפפה ליד לשמוליק שלהם... שבועיים וחצי אחר כך, בלבבות נרגשים, הזמנו בני המשפחה לשמחת האירוסין, שנחגגה באולם צנוע בשכונה. שמוליק - הבחור שהכל סחו בשבחו ודיברו על מעלותיו ומידותיו הנעלות - התארס בשעה טובה, 'סימן טוב ומזל טוב יהא לנו'...

החתן בעצמו סיפר לנו את סיפורו, והובא כאן בדיוק, בשינוי פרטים מזהים. הוא מוסיף ומציין, כי היתה זו ההצעה הראשונה שהוצעה לו, וגם האחרונה... מאז הוא חי באושר, שמח ומודה לה' שפקח את עיניו לראות, כי הדבר שעיכב והעיב על שמחתו, הסיבה מדוע נאלץ להמתין כשלוש שנים לרגע המרגש בחייו, היתה אחת ויחידה: פגיעה בזולת. נכון שאולי היו לו את כל הסיבות הטובות ביותר, ונכון שיתכן שהחלטתו היתה מוצדקת וראויה, אבל בסופו של דבר - רבו נפגע, והפגיעה הזו עיכבה את יום שמחתו! כי כשמדובר

ביחס בין אדם לחברו, פגיעה היא ארס, רעל. היא עלולה חלילה להשבית שמחות, לנעול שערי שמים, למנוע את הרגעים המרגשים בחיים.

גם אם הגענו למסקנה שחייבים לעשות פעולה מסוימת, גם אם נראה שאין מנוס מביצוע מהלך מסוים - הבה נחפש את הדרך לעשותו בלי לפגוע, תוך כבוד לזולת, לעשות את אותן פעולות רק בכבוד הראוי!

שמירה על כבוד הזולת היא מפתח לברכה, מפתח לישועה. אומר לנו בורא עולם: 'מה אני מבקש מכם? אלא שתהיו אוהבין זה את זה ומכבדין זה את זה!' - זה הכל! כבוד הזולת - זה המפתח לפתיחת שערי השפע!

במעלה הגבעה ברחוב מינץ בבני ברק, הנהיג את עדתו כ"ק **האדמו"ר מנדבורנה** צ"ל. מחלון החדר בו קיבל קהל, היה ניתן להביט אל מורד הגבעה, ולראות למרחק רב יחסית. עובדה זו, עמדה לצדו ברגע חשוב ומכריע: היה זה כשנכנס אליו יהודי, שבגדיו הדיפו ריח לא נעים במיוחד... בכל זאת, הרבי ישב עמו בסבלנות רבה, שוחח אתו בנעימות, ולא ביקש אפילו לפתוח את החלון. זמן ממושך ישב הרבי בחדר שהפך למצחין מרגע לרגע, אך לא הגיב דבר...

כשיצא אותו יהודי מחדר הרבי, הבחין הגבאי בריח הלא נעים בחלל, ורגע לפני שפתח את החלון לאוורר את המקום, בירר הרבי אם האורח עזב כבר. כשהגבאי השיב שהאורח יצא מן החדר אך הוא עדיין בבית, חייך הרבי ואמר: "אין די בכך, הבה נמתין עוד קצת" - ונותר סובל את הצחנה עוד דקה או שתיים...

עתה בישר הגבאי כי האורח עזב כבר את הבית. שוב אמר הרבי: "אין בכך די, הוא עדיין עלול לבדוק... נמתין עוד קצת..." - והמשיך לנשום את הריח הלא נעים, למרות שהדבר העיקר עליו מאד...

שוב שאל הגבאי: "הוא כבר ממש הרחיק מכאן, אפשר כבר לפתוח את החלון?"

השיב לו הרבי: "תבדוק נא עד קצה האופק, עד קצה הרחוב למטה, תראה אם עדיין רואים את דמותו. אולי ייסוב לאחור, אולי יראה שהחלון נפתח לפתע, ויבין שהעיקר עלי בניחוחותיו... אסבול את הריח הנורא עוד כמה דקות, כדי למנוע כל סרך פגיעה באותו יהודי אם יסתובב לאחור..."

עוד כמה דקות חלפו, ודמותו של אותו יהודי נעלמה. רק אז נפתח החלון למלוא אורכו ורוחבו, והרבי הצליח לנשום לרוחה - תרתי משמע...

את הסיפור שמענו מפי הגבאי, ולמדנו בא: הערך העליון של כבוד הזולת עשוי להיות כרוך באי נעימות, ועדיין - כדאי להקפיד על כבוד הזולת, כדאי להשקיע מחשבה למנוע כל פגיעה בו! **[מתוך 'פניני פרשת השבוע']**

אזר השבת

כניסת השבת: 19:06
שקיעה: 19:28
צאת השבת: 20:06
דבנו תם: 20:41

הגיליון יו"ל
בעיה"ק נתיבות

כ"ך החלים
התלמיד חכם
המקורנה
מדיד המשרים רבי
שלמה לייבושיץ
כספיר מרגש
לימים אל

הגיליון מקדש לרמב"ם רחל בת קלוזין וז"ל

לרמב"ם: הנה בת עישיה הדי'

מעשיות בפרשה

ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר

הצדיק רבי מרדכי מנשכיז היה כל ימיו עני ואביון אולם במשך כל ימות השנה היה חוסך לחם מפני ואוסף פרוטה לפרוטה וכאשר הגיע ערב חג הסוכות היה רוכש בכסף שסכך אתרוג מהודר. שנה אחת, עלה בידי לחסוך סכום גדול יותר מכל שנה משום כך פנה בערב החג בשמחה רבה לעבר השוק כדי לקנות אתרוג מהודר. לפתע ראה רבי מרדכי בצדי הדרך יושב יהודי וממרר בבכי... מדוע אתה בוכה? שאל הרבי. צרה גדולה באה עלי- השיב האיש - עגלון אני והנה בבוקר לפתע נפל סוסי ומת... ואני נותרתי ללא סוס וללא פרנסה משום כך אני בוכה. הוציא רבי מרדכי את צרור מעותיו מכיסו נתנם ליהודי ואמר: הא לך יהודי יקר לך וקנה לך סוס חדש... חזר רבי מרדכי לביתו שמח ומאושר. והיכן האתרוג? שאלו בני ביתו. השנה איני קונה אתרוג! השיב רבי מרדכי. אינך קונה?? הוסיפו ושאלו בני ביתו- וכי על מה תברך? בשנה זו- השיב רבי מרדכי- יברכו כל בני ישראל על אתרוג ואילו אני- אברך על סוס...

וירגמו אותו באבן

יש להבין - שאל רבי מאיר שפירא מלובלין ראש ישיבת "חכמי לובלין" - מפני מה אצל המקלל נכתב: "וירגמו אותו באבן" ואילו אצל המקושש עצים (במדבר ט"ו ל"ו) נאמר: "וירגמו אותו באבנים"? אלא - תירץ רבי מאיר - אצל המקלל ידעו כל ישראל כי עונש זה ראוי לבעל המעשה מפני שרשע היה ומשום כך כאשר הלכו לרגום אותו הלכו כולם בלב אחד ובכוונה אחת משום כך כתוב כאן בלשון יחיד: "אבן". לא כן הדבר אצל המקושש שחז"ל מגלים שהיה זה צלפחד איש נודע בחכמתו ויראתו ולכן לא כל רוגמיו היו שווים בדעותיהם הצדיקים חששו כי שמא לשם שמים נתכוון והלכו לרגמו מתוך כאב לב ואילו הרשעים שבהם הלכו לרגמו מתוך שמחה לאיד: "ראו נא איש זה שכל ימין התחסד ואילו בסתר עבר בעירות"... משום כך אצל המקושש נאמר: "אבנים".

מחברי ספרים? הורעה זו מיועדת עבורכם!
הגיע העת בו ספרים יחסית לטאות אלפי זוגות עינינו שיואו את תוכנו ייתנו וירכשו אותם לבינם הדומות נדירה ואפשרות זה פנתו להפיץ את הספר שכה רצינים שיבנס לכל בית בישראל. בהצעה משתלמת במיוחד דרו זו ייחודית סוכנה בעירון חוש וליוני חרבים בלכר!! • מוטלע נכל מחבר ספר לפנות ולכר אודות הפרויקט הייחודי פרטים על הפרויקט ניתן לקבל בטל - 052-7148454 או במייל - alon7148454@gmail.com

תשובות למדור ניתן לשלוח עד יום שלישי בשבוע
לפקס: 08-9941870
או למייל - 7665190@gmail.com

אזר התורה

לע"נ בנימין בן רחל

אנשי בשורה אנו: עקב המצב ולבקשת רבים בשלב זה ניתן לענות תשובות גם במענה אנושי במס' טלפון- 077-410-39-00 (תשובות קצרות בלבד, ימים א'-ג' בין השעות: 20:00 - 21:00) מכיוון שזה טלפון ביתי, אין להתקשר לפני או אחרי כלל וכלל חידה- לאבא של מי קראו נחש? חידה של שבוע שעבר- היכי תמצני מניח תפילין רק של ראש לכתחילה והוא שלם בגופו? פתרון- כהן בבית המקדש.

החודש ש"ה יוגרלו הפרסים כדלהלן:
תלושי קניה
בחנויות ביגוד
העלון להצלחת מר תומר סגרונ ורעייתו תחיל: ניתן להצטרף לרשימת התפוצה במייל. שלחו מיילת "הצטרפות" ל- keremyosef@okmail.co.il
לתגובות תרומות הארות והערות: 052-7148454
ניתן לשלוח גם בפקס: 08-9941870

זמני כניסת וצאת השבת

אין לקרוא את העלון בזמן התפילה וסמוך לתורה



האלון נכתב על ידי נציגות: מנהל התנועה - אהרן לוי וסמכתו בתנועה - אביגיל כהן וכן על ידי נציגות מקראל בן אורן וסמכתו

דין ברכת כהנים

בשולחן-השבת

שאלות ותשובות אקטואליות שהועלו על שולחנם של גדולי ישראל שליט"א

דין ברכת כהנים במנייני המרפסות

אע"פ שצריך פנים כנגד פנים בברכת כהנים מכל מקום אם אי אפשר לראות את כולם כיון שיש עשרה במניין והכהן הוא חלק מן העשרה שפיר יכול לברך ברכת כהנים שאין מעכב מה שאינו רואה את כולם. בשמו של הגאון ר' זאב כהן שליט"א שאמר על פי מה שכתב בבה"ל (ריש סי' קכ"ח) שנחלקו מה המקור שברכת כהנים בעשרה, וז"ל הבה"ל שם 'אין נשיאת כפים בפחות מ', הטעם משום דהוא דבר שבקדושה, והר"ן כתב דלא מיקרי דבר שבקדושה כ"א קדיש וקדושה וברכו, ומה דצריך עשרה בני"כ הוא משום דילפינן גז"ש דכתב כה תברכו את בני ישראל ולהלן כתיב ונקדשתי בתוך בני ישראל, ולפי"א אי ילפינן דבעינן עשרה ממה דכתיב בני ישראל ובעי עשרה אפשר דלא סגי בצירוף כמו לדבר שבקדושה אלא בעי עשרה במקום אחד. במשנה ברורה (סי' קכ"ח ס"ק א') כתב וז"ל 'ועיני שם (סי' נ"ה) ב"מ"ב סק"ג" מה שכתבנו בשם הפמ"ג דמסתפק לענין ישן אם מצטרף, עכ"ל, והנה לכאורה היה נראה דלמשנת דאיכא תרי טעמי אמאי בעינן עשרה בברכה כהנים או דילפינן מכה תברכו את בני ישראל ובני ישראל הוי עשרה דילפינן מונקדשתי בתוך בני ישראל, או דחשיב דבר שבקדושה ואינו בפחות מעשרה, ואי נימא דהא דבעינן עשרה הוא משום דחשיב דבר שבקדושה לכאורה לא גרע מכל דבר שבקדושה דמהני ישן לצרופי לעשרה, אבל אי ילפינן מכה תברכו דבעינן עשרה אפשר דלא מהני ישן לצרפו לעשרה בברכת כהנים דבעינן עשרה לברך אותם והישן אינו מצטרף, אמנם בפמ"ג נסתפק אפי"א אי בעינן עשרה משום דבר שבקדושה אפשר דיין אינו מצטרף לעשרה לגבי נשיאת כפים, ולדבריו אפשר דהכי נמי אפשר דעשרה דבעינן לברכת כהנים אינו אלא אם עומדים במקום אחד ולא מהני צירוף של רואים אלו את אלו לנשיאת כפים. נראה דמאחר והמ"ב כתב שדין עשרה בנשיאות כפים הוא כמו לענין עשרה לקדיש וקדושה, א"כ בפשוטו אין לחלק בהכי, ומכל מקום כיון שכל דין העשרה המצטרפים כשוראין אלו את אלו תליא בפלוגתא אפשר שאין לברך על נשיאת כפים בזה שהרי הברכה אינה מעכבת בנשיאת כפים וצ"ע.

העלונים מוקדשים: לשמירה והצלחה לזכות איתמך בן מלכה תהילה בת בלהה ובני ביתם שיהי'

ממעמקים קראתיך ה'

בלעדי: האדמו"ר רבי יחיאל אביחצירא שליט"א, בראיון מיוחד ל'אור השבת' | במה צריך להתחזק: בשמירת העניינים וקדושת בית הכנסת. **ההפתעה במהלך הראיון:** אני קורא קבוע של העלון המיוחד. **סגולה לנגיף הקורונה:** לימוד התורה, וקריאת פיוטום הקטורת נ"ג הקלף. **על הקשר האמיץ עם הראש"ל הגר"ב דורון:** היה לנו קשר חזק ובפרט בחילופי שיחות בענייני הכשרות || **מרתק**

אספורה

סיפור לסבת



3מכרכ-
דבריהם רבי יחזקאל הכהן זצ"ל

המלאך והגאון בתורה

"לפני פחות משנה, ליתר דיוק לפני 10 חודשים פנה אלי יהודי חביב, המתגורר באחד מישובי השומרון והציג את עצמו בשם א.ג. מדובר באדם ירא-שמים בעל אישיות רגישה ועדינה, אשר משמש כמדריך חתנים וכיועץ נישואין בקהילתו. זו היתה מסוג השיחות שאני אוהב לנהל, כי א.ג. הודיע לי בשמחה ובנחרצות "אני רוצה לתרום כליה! מה בדיוק עושים?"

הסברתי לו את הנוהל המאוד מורכב מבחינה רפואית. עד לרגע ההשתלה מדובר בשרשרת של בדיקות התאמה ובמקביל בחירת מועמד להשתלה, עד ליום החשוב של השניים. של התורם מחד ושל המושלת מאידך.

שמחתי מאד, וכמו תמיד ראיתי בעיני רוחי עוד יהודי חוזר למסלול חיים - נפרד לעד ממחלקת הדיאליזה - עובד, לומד, מתחסד, מבלי החרב הרעה המתנופפת מעל ראשו בדמותן של כליות מקולקלות שאינן עושות מלאכתן כראוי. חדוות החיים לה זוכה המושלת, איננה ניתנת לתיאור, מצהלות הכרת-הטוב שלהם היא נושא שראוי לתעד. אך אין זה

עד לרגע ההשתלה מדובר בשרשרת של בדיקות התאמה ובמקביל בחירת מועמד להשתלה, עד ליום החשוב של השניים. של התורם מחד ושל המושלת מאידך.



המקום והזמן.

א.ג. אף הוסיף וציין בפני, שיש לו סיפור נוסף ומיוחד לספר לי, אך אותו הוא יספר לי בעתיד אם ירצה השם. לא כל כך הבנתי על מה הוא מדבר, ומה הקשר בין רצונו לתרום כליה, שזו מצוה נעלה, לבין רצונו לספר לי סיפור כלשהו. נו מילא. מכאן ואילך התחלנו במסע הבדיקות והאבחונים הנצרכים על מנת לבצע את ההתאמות הרפואיות "בשידוך" הזה, שכולו מתנת חיים. אגב, בשיחת הטלפון הראשונה בינינו א.ג. ציין שנתקל בשמו של ארגון "מתנת חיים" תוך כדי לעלול בעלון ובו חידושי תורה, המחולק בבית הכנסת בקהילתם, ובין לבין גמלה בליבו החלטה לצאת מגדרו, ולנדב את האיבר הנחוץ לכאלה שחיהם תלויים במכונות הדיאליזה.

במהלך התהליך המיקדמי, הודיע לי א.ג. שאפעל במלוא המרץ כדי שההשתלה תתבצע בהקדם, משום שבקרוב א"ה יתווסף להם בן נוסף למשפחה, והוא מאד ישמח לעמוד לימין רעייתו כשהוא כבר חזק ובריא, ולא בתהליך של שיקום אחרי הניתוח להוצאת הכליה.

ואכן, בשעה טובה ומוצלחת ביום חורפי אחד, הגיעו לחדר הניתוח התורם והמושלת, ובחסדי שמים זכה גבר כבן 40 להחלים בעזרת כלייתו של א.ג. מתנת חיים מובהקת שהרנינה את לבבות משפחות שני הצדדים.

<< ההמשך המרגש בעמ' הבא >>

לפני כשבועיים נסתלק מעימנו אחד מגאוני הדור, הן בתורה, הן ביראת שמים והן בגמילות חסדים. תלמידים רבים לו, ולמעלה מ-800 נשמות שבזכותו הם חיים. הרה"ג רבי ישעיהו הבר זצ"ל.

קודם שאבוא לעסוק בדמות הקודש, של המלאך מצד אחד והגאון המופלא מהצד השני, אני רוצה להביא בפניכם מכתב מרגש של מושלת כליה, שהגיע אלינו ובקשו לפרסמו:

"כמו כולם, אני יושב המום וכאוב על פטירת הרב ישעיהו הבר זצ"ל. על גדולתו ומפעל חייו המופלא, רבים כתבו ויכתבו, וקטונתי מלדבר על זה. אני רוצה לשתף בכמה חוויות אישיות מההיכרות שלי עם הרב. לפעמים סיפור קטן יכול לתת תמונה גדולה הרבה יותר.

"קצת פחות משנה לאחר שזכיתי בחסדי ה' לתרום כליה, בליווי של הרב, זכינו שנולד לנו בן, אחרי 4 בנות. עד מהרה התברר שהתינוק שלנו נולד עם סיבוך בכליות. זה עורר אצלי שאלה קשה באמונה - איך ייתכן שאני נתתי כליה, והתינוק שלי מסתבך בכליות?! אולי הייתי לא בסדר בתהליך תרומת הכליה, אולי היה מעורב לי פה יותר מדי" אגו מצדי..."

"הרגשתי שהיחיד בעולם שיכול להבין את עומק התחושה שלי היה הרב הבר. התקשרתי אליו, ותוך כדי שזה מצלצל הכנתי את עצמי ל"שלום, הרב, אני לא יודע האם הרב זוכר, תרמתי כליה לפני שנה..." ועוד לפני שאני פתוח את פי, הוא עונה "נתנאל היקר, מה שלומך?" הייתי המום, שאחרי כל הזמן הזה, כשעוד מאות אנשים נכנסו לתהליך הזה של תרומת כליה, וכשיש לרב גם תלמידים וכל כך הרבה על הראש, הוא שמר את המספר שלי, וידע מיד מי אני! הרב הקשיב לשאלות שלי ואז ענה לי ברגישות ובנחת שראיתי הכל הפוך, שהבן שלי ניצל מסיבוכי כליות בזכות התרומה שלי, ושאיני לי מה לחשוש. נרגעתי, והמשכתי ל"הדסה".

"כעבור כמה שעות, כשאני במחלקת ילדים, עם הבן הקטן שלי שהיה רדום אחרי שיצא מהניתוח, הרב הבר והרבנית רחל הגיעו פתאום. באו לבקר אותנו. הרבנית חיבקה את אשתי בת-אל ונתנה לה ספר תהילים יפהפה, עם הקדשה אישית. היינו המומים שלא רק שהם זכרו אותנו, הם גם טרחו להגיע לתת לנו חיזוק כשהיינו כל כך זקוקים לזה.

את הסיפור המדהים והמרגש עד דמעות הבא, קבלנו מאת הסופר המוכשר ר' יעקב לוי:

הימים הללו ללא ספק ימי חרדה ואימה וימי בטחון בה' יתברך ששומר על בניו וזהו עצם הקידוש ה' הגדול שקורה בעולם.

בימים אלו שעם ישראל מחפשים במה ואיך להתחזק, שוחננו עם האדמו"ר הגה"צ רבי יחיאל אביחצירא שליט"א רבה של העיר דמלה, והביא בפני קוראינו החשובים, נקודות אור שללא ספק תעזור לנו לפרוס אותה לכל חיינו בימים הללו.

אנשים מסתפקים ותוהים במה עלינו להתחזק, מה הרב ממליץ לעם ישראל במה אכן כדאי להתחזק יותר?

תשובתי של הרב קולעת ומנטבת, "שאנשים ישתדלו לשמור על העניינים שלהם, ולא לדבר שום שיחה בטלה בבית הכנסת, בימים אלו מרבים גדולי ישראל לדבר על כבוד בית הכנסת וזאת מעלה עצומה וגדולה. וכמוכן חשוב לכל אחד להתחזק במה שיכול.

"בספר 'פיתוחי חותם' כותב רבי יעקב אביחצירא זיע"א, לגבי מצורע, שאם אדם חוזר בתשובה ומתקן את עצמו, אזי שה' יתברך יושב על כסא דין בשעה זו עובר מכסא דין לכסא רחמים בגלל שהוא מתחזק ביראת שמים וללא ספק ה' יתברך יעזור לו. בגלל שהקב"ה יודע שאין בכוחו של אדם שנפל ונכשל לחזור בתשובה לבד ומסייע בידו".

להפתעתנו, האדמו"ר לא חוסך ואף מגלה בפנינו שהינו קודא קבוע של העלון בכל שבוע ושבו, אתם כותבים כל שבוע מאמרים יפים ומחזקים מהדרשנים ומגידי המשירים, אשריכם ואשרי חלקכם, תמשיכו על הדרך הזו אלו הדברים שעם ישראל בה זקוק להם בתקופה כזו".

ובנקודה של כבוד בית הכנסת רואה הרב צורך לחדד את הנושא, "ראינו אנשים גדולים וצדיקים, שלא דיברו לעולם מילה מיותרת בתוך בית הכנסת ובית המדרש, ואם האדם יצטרך לדבר בדחיפות יציא בחוץ וידבר, ובעניין של קדושת בית הכנסת ידוע שהיה באירופה תקופה של גזירות קשות על עם ישראל והיו שם גדולי עולם שתמיד היו אומרים לציבור שכל זה נגזר בגלל שיהות החולין בבית הכנסת, וללא ספק רואים שהגזירה הזאת זה לא נגזר סתם על מדינה מסוימת או על עם מסוים, אלא על כל החוגים ועל כל הסוגים ונפלו בהם אדמו"רים וצדיקים".

בעניין הזה השמיע האדמו"ר אזהרה שלא יצא שכרו בהפסדו, "כמוכן שלא לצעוק עליו בפני כולם, שהרי אדם צועק הוא גם מדבר שיחה בטלה. אלא יקח אותו אחר כך לבחון ויאמר לו שקדושת בית הכנסת גדולה עד למאוד ויש לנהוג בה בקדושה הראויה".

כששאלנו על סגולה למגיפת הקורונה אמר האדמו"ר, "הסגולה הגדולה ביותר לנגיף הקורונה הוא לימוד התורה. ואין כמוהו, וכן לקרוא פיוטום הקטורת ובפרט מי שיש לו את הפרשה על הקלף זה ממש סגולה בדוקה ומיוחדת".

לסיום שאלנו אודות הקשר האמיץ שהיה לאדמו"ר ולראש"ל הגר"ב בקשי דורון זצ"ל, "היה לנו קשרים מיוחדים במיוחד. ובפרט שהיה רב ראשי הינו תמיד בקשר בענייני הכשרות ואני בקרתי אצלו והוא גם ביקר אצלנו ותמיד הינו בקשר קרוב. וסיפור מיוחד אינני זוכר כרגע, אבל הפשטות הענווה והשקט שלו היה בבולטות מיוחדת. הוא הקים עולה של תורה ישיבה קטנה וגדולה כוללים ועזרה לזולת, והכל בהשקט וענווה ללא כל פרסום, הוא לא אהב את זה ולא התקרב לזה. ואם לא היה כל המגפה הזאת ללא ספק היו צריכים להיות עשרות אלפי איש אם לא יותר".

באפרויתכם
לזכות את הרבים!
ללא כל מאמץ!
אם אירע אתכם
או מכירים
סיפור מחזק
שלחו אלינו בית
'אור השבת'
רח' חזני' 4, 1133 ג'תיבת
ולצ"ן עבר 'אור
השבת'
או בפקס:
08-9941870

אספרה

סיפור לעט



מגיד המשרים

הרה"ג רבי שלמה לוינשטיין שליט"א

כך הבריא הת"ח מהקורונה

"הסיפור הוא על ת"ח מהעיר כ"ב שחלה כנגיף הקורונה והיה מורדסמונשם מצבו היה כבי רע, ואז שננשו למרן רבי חיים קניבסקי והתייעצו איתו. התשובה הרהימה אותם; להוסיף לו את השם 'עובדיה', והיה לפלא" + סיפור עיצמתי ומלא מסר

בפתח שיעורו השבועי של מגיד המשרים הנודע הגאון רבי שלמה לוינשטיין, המועבר בימים אלו בשידור חי עקב המצב, הוא ביקש להתפלל על החולים מגיף הקורונה ובפרט על אלו משכונת מגוריו רמת אלחנן בבני ברק וכן על יהודי מצרפת בשם עובדיה סעדיה.

"שבוע שעבר הוא היה סעדיה, השבוע הוסיפו לו עובדיה סיפור מעניין מאוד" סיפר הרב שלמה לוינשטיין.

"צלצלו למרן רבי חיים קניבסקי והמשבקי"ם שם אמרו שבדרך כלל ר' חיים אומר או 'חיים' או 'רפאל', אז הם אמרו אם ישאל תגידו 'רפאל', למעיישה ר' חיים אמר להוסיף 'עובדיה' לא כמו שחשבו."

"אז הצרפתים אומרים" סיפר הרב לוינשטיין שהיהודי הזה סעדיה שה' ישלח לו רפואה שלמה, הוא מתרגם ספרים. סיפרתי לכם שהוא תרגם את הספרים שלי 'מתוק האור' לצרפתית והחלום שלו היה לתרגם ספר על פועלו וחיו של מרן הרב עובדיה יוסף הוא מצא ספר באנגלית של 600 עמודים ולקח לו שנתיים וחצי לתרגם והוא עשה את זה."

"אז כשבאו לשאול את ר' חיים איזה שם להוסיף לו אמר להוסיף 'עובדיה'. ברוך ה' כבר למחרת התחילו לעורר אותו ומצבו יותר טוב, אך הוא עדיין מונשם והוא זקוק לרחמי שמים וה' ישלח לו רפואה שלמה ושל עם ישראל ויהי לפלא."



ניתן לשלוח אלינו תגובות ארות הערות חומרים וסיפורים למייל: or7148454@gmail.com

חזון כליות

המלאך והגאון בתורה

||> ההמשך המרגש מעמוד קודם
שלושה חודשים אחר כך מתקשר אלי א.ג. ומבשר לי בהתרגשות: "הרב הבר, תברך אותנו במזל טוב, נולד לנו בן, והבית שלנו חוגג וזוהר מאושר."
"מזל טוב מזל טוב" איחלתי לו, בהתרגשות ואז הוא הזכיר לי "הרב ישעיהו, הבטחתי לך סיפור מיוחד, זוכר?".

ברור שזו בקשה עצומה שקשה מאד להכיל אותה. מי מסוגל לראות את עצמו כשהוא בריא לחלוטין, מניח את גופו בידיהם של מנתחים, אשר מוציאים ממנו איבר... נזכרתי באותה גברת ובעצה שנתן לה הרב, והחלטתי זהו, אני תורם כליה.

קשה, מפחיד, לא קל, אבל כפי שאומרים מומחי הרפואה, אפשר לתפקד ולחיות עם כליה אחת, וחכמי המוסר מוסיפים: שקיבלנו שתי כליות, כדי לעשות עם השניה חסד ולתרום אותה לחולים. חסד בגופנו. התייעצתי בליל שבת - עם רעייתי - בין 'בואכם לשלום מלאכי השלום', לבין הקידוש, והיא ברכה על כך. הרב ישעיהו, אתה תקשה להאמין, בשבועות בהם עברתי את מבחני ההתאמה הרפואיים נפקדה רעייתי בדרך הטבע, ולכן אף ביקשתי סמך לזרז את ההשתלה, כדי שאהיה כבר בריא וחזק כשיוולד התינוק. ואכן כך היה. זהו, זה הסיפור, תרמתי כליה שזה מעשה שאיני חייב לעשותו, ומן השמים עשו מה שהם אינם חייבים לעשות למעננו. הכל ברחמים, והכל לפנים משורת הדין" כך א.ג.

סיפורו האישי של הרב ישעיהו הבר, שהוא בעצמו מושגל כליה, פורסם רבות והכה הדים רבים. ארגון "מתנת חיים" שישד עקב ניסיונו הרפואי והחוויתי רשם לעצמו את ההשתלה ה-131 בערב חג השבועות תשע"ד והכף עוד נטויה. "חשוב מאד" חזר הרב הבר זצ"ל כמה וכמה פעמים ואמר, "שתורם כליה יפרסם את שמו ברבים, כי זה מעורר ומעודד אחרים לעשות צעד דומה. תורם אחד התעקש לשמור על עילום שמו, ולכן שלחתי למרן הגר"ח קניבסקי שליט"א שיתיעץ עמו. התורם הסביר לר, שהוא מעוניין באנונימיות כדי לזכות בשכר מושלם ולא לאבדו עקב הכבוד הנלווה לכך, שאלו מרן הגר"ח "מה הסיבה שאתה תורם כלייתך?" השיבו האיש "כדי להציל חיים של יהודי".

סיכם מרן הגר"ח: "עדיף שתפרסם את שמך ותאבד את שכרך ותוכל להציל על ידי כך עוד חיים של יהודים".

עצמים ומטלטלים הדברים הללו, כקילורין לעיניים וללב בצלילות עומק ההשקפה הטהורה. וכמו שהציל כאן מאות אנשים והיה זה מטרתו, בטוח שגם בשמים הוא ידאג לעם ישראל ויגיד לצרותיו די, ויכלה המשחית מרצנו. אמן. (תודה לעוזרים והמסייעים בכתיבת הסיפור חיים הכל כך מרגש, החפצים בעילום שם)

בשבועות בהם עברתי את מבחני ההתאמה הרפואיים נפקדה רעייתי בדרך הטבע. וכאן התחילה שרשרת הניסיונים

בוודאי, נו, אני סקרן וכך מספר לי א.ג. תורם הכליה היקר. "במשך 10 שנים עשינו הכל כדי לזכות לפרי בטן נוסף, אך לשווא. היינו כלאחר יאוש, אם כי ליהודי אסור להתייאש לעולם. אבל על פי דרך הטבע כל החסמים המכשולים והסתימות היו מוצקים, יצוקים, ובלתי עבירים. והנה בעודנו יושבים ומשוחחים בצער על המצב, דפיקה בדלת. בפתח אשה המבקשת תרומה, התעניינתי עבור מה והיא הסבירה לי שהכסף נועד לרכישת מזון. "הארגון שלי מחלק מזון חג למשפחות ברוכות ילדים בירושלים, מדובר באמהות שעברו ניתוח, או ילדו ואין בכוחן לבשל ארוחות חמות לילדיהן. אני מעמידה את יכולתי הגסטרונומית ואת

המטבח הקטן בביתי לצורך הבישולים והעברתם לכלי אריזה, ומשם המזון נשלח אותם בתים. דא עקא, שאין ביכולתי לממן את עלות מצרכי המזון הנדרשים" כך הסבירה.

נשמע בהחלט משכנע ושופע חסד. ומנין עלה בליבך הרעיון להקים ארגון זה? שאלתי, והיא הסבירה לי בנועם שיח שבמשך שנים רבות היא לא זכתה להיפקד, וברוב יאושה ביקשה להתברך מאחד מגדולי הדור.

היא נסעה לביתו של מרן הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך זצוק"ל ובכתה על מר גורלה, הרב, אמר לה: "הקב"ה לא חייב לך ילדים, אבל אם תעשי לאנשים מה שאת לא חייבת לעשות, מן השמים יעשו בעבורך מה שהם לא חייבים לעשות. התחלתי לפעול למען הכלל וזכיתי לשלושה ילדים". תרמתי בעין טובה לפרויקט שלה. הדברים שהשמיעה הגברת פעלו בנפשי, אבל לא מצאתי אף רעיון שדורש ממני מסירות נפש מיוחדת.

חלוקת מזון, הכנסת אורחים, ביקור חולים, גמ"ח הלוואות יש בשפע ואין בכך כל חידוש מיוחד. יומיים אחר-כך התיישבתי - בערב שבת קודש - בבית הכנסת ועיינתי בעלון הקודש. שם הבחנתי לראשונה בפרסום על הארגון הנפלא שייסדת "מתנת חיים" וכן פניה מעומקא דליבא לאנשים שימסרו נפש ויתרמו כליה למען חולי דיאליזה.

מדור תפילות וקושיות
אישכנח יוסף
הגאון רבי יוסף די סימן טוב שליט"א

הייזדן

סיפורי אהליק

מסופר על רבי יהודה ליב חסמן, (מואב בהקדמת הספר 'אור יהל') מנהלה הרוחני של ישיבת חברון: נהוג היה ר' ליב חסמן לעבר לפני התיבה במוספים של ראש השנה ובנעילה. מי שזכה לראות ולשמע אותו במעמד זה לא ישכחהו לעולם. עומד היה עטוף בטליתו במלא קומתו הזקופה. פניו המשלהבים מאירים בנגה הנרות של העמוד, ופסוקי התפלה יוצאים מפיו מדגשים ונחצבים בחתוך דבורו הנפלא, כשפרוש המלים במלא מצוי משמעותן ממש מפרש יוצא מן הלב ונכנס ללב, חוזר ונחרת אפילו באזן האטומה ביותר. והקול קולו האדיר והמתק עולה ומתעלה ומתנגן בהשתפכות הנפש בנגינתו הרוטטת: "קל אמונה בערכך דין, אם תמצה עמך הדין..." מי שלא שמע פסוק זה יוצא מפיו בשאגת תחנונים תוך הדגשת המלים 'עמך' לא שמע תפלה זכה מימיו.

מעשה היה באסיר קומוניסטי, שהיה צעיר שחצן וגס רוח, והשתדל להוציא את רבי אריה ליון (המכונה ר'ב האסירים) מכליו. כל אימת שהיה רואה את רבי אריה בא ביום השבת לבית הכנסת שבחצר הכלא, היה מצית סיגריה בפניו "להכעיס" ורוגז על שלא עלה בידו להרגיז את רבי אריה. אך את רבי אריה אין להוציא מכליו, הלה נוקט היה במנהגו להקדים שלום לכל אדם ולברכו בברכת 'שבת שלום', וכשאותו אסיר פנה אל רבי אריה ואמר לו: "מדוע אתה מתעסק עם שקרנים ורמאים?" ענה לו רבי אריה: "בני, מדוע תוציא לעז על בני אדם?" אמר הצעיר: "וכי סבור אתה שהאסירים האלו דתיים המה? אני יושב עמהם בכלא ורואה כיצד הם אוכלים ושותים בגלוי ראש, אך צבועים הם". השיב רבי אריה: "האם את אלה תכנה שקרנים ורמאים? חלילה לך! האמן לי, שאינו נותן עיני בראשם, אם מכוסה הוא אם לאו, אני מתבונן בלבם, ולפני הם גלוי לב, והוא חם ויוקד... לא חלפו ימים רבים ואף אסיר זה, כשהיה מבחין ברבי אריה, היה ממחר לחבוש כיפה לראשו ונמנה על המבקרים הקבועים בבית הכנסת! כך, על ידי עין טובה של כף זכות, העלה רבי אריה ליון צד"ל, אנשים שהיו בתוך תהום הנשייה של החטא.

מסופר על אשתו של הגאון מוילנא, שסופר ע"י "החפץ חיים" צד"ל, על אשת הגר"א וחברתה, שהבטיחו זו לזו שהראשונה מהן שתלך לעולמה תבוא תוך שלושים יום לפטירתה, לספר לחברתה "מה נעשה שם בשמים"? והנה כשנפטרה אחת מהן, קיימה את הבטחתה ובאה תוך שלושים יום וספרה לחברתה: האם את זוכרת פעם שהלכנו לאסוף נדבות לענין נחוץ, ראינו מרחוק את גבירה פלונית ונפנפנו לה ביד, "שתמתי" לנו על מנת שנוכל לגשת אליה ולהתרים אותה, ובכן, "אותו נפנוף" נרשם בשמים, וגם בזה מקבלים שכר גדול.

מעשה בהגאון ר"מ גורדון צד"ל ראש ישיבת "לומז"א" ששהה בלונדון וקיבל מכתב ממשפחתו, על ענין של הכנסת כלה חשוב מאד, עבור כלה שהשידוך עמד להתבטל מחמת עניינים כספיים. וכשנודע הענין להגר"א אברמסקי צד"ל גאב"ד לונדון נזדרז מיד לאסוף את הסכום הדרוש, ולא נתקררה דעתו עד ששלשל במו ידיו את המעטפה, עם ההמחאה הכספית בתיבת הדואר. כשנודע להגר"מ גורדון על כך, שאל להגר"א אברמסקי על מה ראה לטרוח כל כך לשלשל בעצמו את המכתב לתיבת דואר? ועל כך ענה לו: הלא מפיו של מר שמעתי את הסיפור כי אשת הגר"א ורעותה לעיל ואמרה לה זכור לך יום פלוני שהלכנו לאסוף נדבות לדבר מצוה ראינו מרחוק את הגבירה, נפנפנו אליה ביד לאות שתמתי עלינו, וניגשנו לקבל את התרומה. והנה גם אותו נפנוף קל נרשם למעלה בספר הזיכרונות. וסיים הגר"א אברמסקי: אם אפילו נפנוף קל נרשם למעלה, כל שכן שפעולה זו של שלשול המכתב של הכסף, בודאי! שנרשמה למעלה, ולכך לא יותרתי על כך לשלוח ע"י שליח, אלא השתדלתי לשלוח בעצמי את המכתב, כדי לזכות במצוה רבה.

בשורה משמחת
למאות הממתינים ולא לפי המצפים:
הננו להודיע שהמשלוחים לספר אור השבת חזרו כרגיל
וניתן להזמין ספרים לכל רחבי הארץ עד הבית
בטלפון: 052-714-84-54

הזוכים למדור 'אור התורה' כטה והודיש ניסין:
חידת חג הפסח: סט 'אור החיים' עוז וודר (48 כרכים!): משפחת מוצא, אשדוד; דיסק און קי כל שיעוריו של הגר"ש לוינשטיין; ישראל ברלין, ירושלים; חליפה: יוסף אלבז, ירום.
חודש ניסין: תלוש בחנות ביגוד באשדוד; משפחת זילברשטיין, ירושלים; מנחה וערבית מתוק מדבש: 1. ישראל כרמל, תל אביב; 2. שמעון רובין, בני ברק.

"וקדשתו כי את לזום אלהיך הוא מקריב ותו" (פ"א, זז)
למה כהנים לא מברכים ברוך שעשני כהן" והלא ריבה בהן הכתוב מצוות יתדות ומושרתים פני ה'?

יישוב א'
טוב לזרם שלא נברא משנברא
מפורסמים דברי הב"ח (או"ח סי' מ"ו) שהטעם שאין מברכין שעשני ישראל, אלא מברכין שלא עשני גוי, כי אי אפשר לומר ברוך שעשני, שהרי נמנו וגמרו טוב לו לאדם שלא נברא משנברא (עירובין יג). ולפי זה מיושב הטעם שאין לברך ברוך שעשני כהן, כי טוב לו שלא נברא משנברא והיאך יברך "ברוך שעשני כהן". ואף על פי שהתוספות (שם) כתבו שגבי צדיק אשדיו ואשרי דורו ובודאי טוב לו שנברא, מכל מקום לא חילקו חכמים בדבר, ולכן תיקנו שאף צדיקים לא מברכין. ועוד שכבר ידעת מאמר התנא (אבות ב' ד') אל תאמן בעצמך עד יום מותך. ולפי זה מיושב גם הטעם שמלך אינו מברך שעשני מלך

יישוב ב'
כבר כלול בברכת "אשר קדשנו בקדושתו של אהרן"
העולם מתרצים שברכה זו כבר כלולה בברכת כהנים "אשר קדשנו בקדושתו של אהרן", שבוה כלל ברכת שעשני כהן, וכן כתב לתרץ בשו"ת יד חנוך (סי' א'). ויש מי שהוסיף שיוצאין גם ידי חובתן במה שמברכין באכילת דבר שבקדושה "אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וציוונו לאכול כן וכך", כמו שכתב הרמב"ם (פט"ו מהל' תרומות הל' כ"ב, ופ"א מהל' ביכורים ה"ב) שכל האוכל תרומה מברך ברכת אותו מאכל, ואח"כ מברך אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וציוונו לאכול תרומה.

יישוב ג'
יש מצוות שנוהגות בישראל הזקא
יש שכתבו לתרץ שלא שייך לברך ברוך שעשני כהן שריבה בהן הכתוב מצוות יתירות, לפי שיש גם מצוות ששייכות רק בישראל ולא נוהגות בכהנים, כגון פדיון הבן, מצוות נתינת תרומות ומעשרות לכהן. ולכאף תירוץ זה אינו נכון, כי מ"מ כהן עדיף שנוהגות בו מצוות הרבה שאין לישראל, ומצוות "וקדשתו" תורה ותעיד על ייחודו ומעלתו, ועוד שיש לו לברך ולהודות על שזוכה לשרת פני ה' ולעבוד עבודת הקרבנות בבמה"ק ולהיות שליח דרחמנא, (קידושין כג.).

יישוב ד'
הברכה על שלא יזדה נשמותו בנקף אהרן זכהן ישראל הך הב
עוד מתרצים על פי מה שביאר הב"ח ברכת שלא עשני גוי עבד ואשה, שהאדם שנותן שבה והודאה על שלא מסר הקב"ה את נפש האדם על ידי מלאכו בתחילת בריאתו להורידה לתוך גוף גוי עבד או אשה, וטעם זה לא שייך אצל כהן שיתן שיר ושבה שהקב"ה לא הוריד נשמתו לתוך גוף ישראל, שכל נשמות וגופות ישראל וכהנים חד הם, וחלוקין הם רק בתפקידיהן, משא"כ נשים נקראין עם בפני עצמן כדאייתא במסכת שבת (סב.), וכן תירץ בספר גם אני אודך תשובות מהרה"ג ברוך ראובן שלמה שליזנבר שליט"א, (עמ' י"ט).



ורכז מאמינים

עלון שבועי מבית בני אמונים

פרשת אמר

מאוצרות אמונים

פניני אמו ותפלה בפרשה

'משא כבוד' של 'ברכת מועד'ך'

"והשיאו אותם עון אשמה באכלם את קדשיהם" (כב טו)
"והשיאו אותם" - את עצמם; יענו עוון באכלם את קדשיהם (רש"י).

על פי דברי רש"י שלשון: "והשיאו" משמעונתה הטענה ונשיאה, באר רבי יחיאל מיכל פיינשטיין את נסח בקשתנו בתפלת מוסף של שלשת הרגלים: "והשיאו ה' אלקינו את ברכת מועד'ך לחיים ולשלום..." - רבוננו של עולם; זכנו שישפע עלינו שפע רב מברכת המועדים, עד שהיה טעונים ועמוסים במשא של 'ברכת מועד'ך.

ש'ר התורה עמ' שנו

'תשובה' קודמת ל'תפלה'

"ואיש כי יקרוב זבח שלמים לה'... תמים יהיה לרצון כל מום לא יהיה בו" (כב כ)

דרש רבי הלל מקולומיא: הרוצה שקרבנו 'יהיה לרצון', עליו לשוב בתשובה לפני ההקרבה עד ש: "כל מום לא יהיה בו" - במקריב. ויש ללמד מכאן אף למינו, כי חובה על המתפלל לשוב בתשובה קודם תפלתו, שהלא: 'תפלות כנגד תמיד'ן תקנום" (ברכות כו ב).

מקרי ודקדק' פ'ר אהרי

סגלתו של תפלות השבת

"שור או כשב או עז... ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה לה" (כב כז)

"אמר הקדוש ברוך הוא: לא תביאו לפני קרבן עד שתעבר עלי שבת" (ויקרא כו י).

על פי דברי המדרש ישב השבולי הלקט' תמיהה על נסח תפלת מוסף של שבת: "תפנת שבת רצית קרבנותי"; וכי רק בקרבנות השבת חפץ הקדוש ברוך הוא? אלא שהפנה היא לכלל הקרבנות, מפני שאין הקרבן עולה לרצון עד שתעבר עליו שבת. לפיכך אומרים 'רצית קרבנותי', כמבאר בסוק שלפנינו, שלאחר השבת: 'ירצה לקרבן'.

הוסיף ואמר האדמו"ר רבי משה יחיאל מאז'רוב:

לאור זאת נתן אף לפרט כי פרוש 'רצית קרבנותי' הוא על קרבנות השבת. שכן אם השבת מסיעת לקרבן שאינו קרב בה עצמה להתקבל לרצון, על אחת כמה

תשעים אמונים כנגד תשעים מומים

"כל איש אשר בו מום מזרע אהרן הפהו לא יגש להקריב את אשי ה' מום בו את להם אלקיו לא יגש להקריב" (כא כא)

ה'רמב"ם (ביאת מקדש ח א) מונה תשעים מומים הפוסלים את הפהו הלוקה בהם מלשירת בבית המקדש.

רבה של רמת אלקנו רבי יצחק זילברשטיין שליט"א מוסיף ואומר: בעל ה'דוקח' (הלכות ברכות טז) כתב שתקנת מאה ברכות נוסדה כדי להציל את ישראל ממצאת הקללות המזכרות בתורה. על פי דבריו אפשר לומר שטעם התקנה לענות תשעים אמונים ביום, נועדה כדי להצילנו מתשעים המומים הפוסלים בפהנים.

דורשי רשומות הוסיפו רמו לכו: 'המום' בגימטריה 'אמן' - תשעים ואחת.

מקץ ש"ת המדפיס בסוף ספר 'עלינו לשבח' ח"ג, תשובה על: 'מאורות הדף היו"ם' בכתובת מג א

תקנת עגית תשעים אמונים ביום הובאה באהר הק' (תיקון"ח קלג א). הרמ"ע מפאנו נטאל: האם קיום התקנה מתקים דוקא באמונים שעונים על ברכות או שנתן לצרף למנין התשעים גם אמונים שעונים על קדיש? והטיב: באהר הק' (ראה שם) מובא שהמקסה היומית לדברים שבקדשה מרמזת במלה 'צדיק' - צ' אמונים, ד' קדשות, ו' קדישים, ק' ברכות. מקף שהקדישים' נמנו בפני עצמם, משמע יש למונות תשעים אמונים דוקא על ברכות.

לשואל שהתקשה כיצד נתן לצבר תשעים אמונים על ברכות מידי יום, הציע הרמ"ע שכל אדם יברך ברכות השחר באזני זולתו, וכאשר ישמע אדם מפמה אנשים ברכות השחר יגיע בכך למכסת תשעים אמונים שקבעו חכמים.

יש לציין שמנהג אמירת ברכות השחר בחברותא מובא בשולחן ערוך (או"ח ד). ובאר שם הימננו אברהם (ט) שמנהג זה תקון כדי לצבר תשעים אמונים על ברכות דוקא, כפי שפסק הרמ"ע מפאנו.

ש"ת הרמ"ע מפאנו סימן קט;

זכמה שהיא מסיעת לקרבן הקורב בה עצמה. "כי יומא קא גרים להוסיף בה קדשה מיוחדת מקדשת השבת". ויש ללמד מקף אף על 'תפלות השבת' שנתקנו במקום הקרבנות, שיש להן סגולה להתקבל לרצון יותר מתפלות ימי החל.

'שבולי הלקט' סי פב; 'אש דת' ח"ח עמ' של

הרצון והתשובה הם שגורמים לנחת רוח

"וכי תזבחו זבח תודה לה' לרצונכם תזבחהו" (כב כט)

"לא לרצוני אתם זבחים אלא לרצונכם אתם זבחים, שגאמר: 'לרצונכם תזבחהו'" (מנחות ק א).

את דברי הגמרא פרש רבי צדוק הפהו מלפלין:

נחת הרוח שיש לקדוש ברוך הוא אינה מעצם הקרבן ויכפי שכתב הרמב"ם (מורה נבוכים ג לו) כי הקרבנות נועדו כדי להרחיקנו מעבודה זרה, לפי שבאותם ימים רוח המנהג להקריב לעבודה זרה, כי אם מהרצון והחשק שבהם מקריב האדם את קרבנו, וכפי שמדגישה התורה: "לרצונכם תזבחהו".

כך גם בתפלה הבאה במקום הקרבנות; יש לקדוש ברוך הוא נחת רוח מרצוננו והשוקתנו להתפלל ולא מהתפלה עצמה. על כך אף רמזו חכמים באומרים (אבות ב ח'): "אל תעש תפלתך קבע, אלא רחמים ותחנונים לפני המקום".

צדוקת הצדיק' אות מב

הפורש מן הצבור - מחלל שם שמיים

"ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתיו בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם" (כב לב)

דרש ה'חתם סופר:

גם כאשר יש עשרה מתפללים בבית הכנסת, ומצות: "ונקדשתיו בתוך בני ישראל" מתקיימת בלעד'ך, אל לך לפטר עצמך מלהתפלל במנין בתואנה כי שם ה' יתקדש אף אם תתפלל ביחידות. לפי שמצות 'ונקדשתיו' אינה צרף שמים, אלא נועדה למענו כדי שיקים בנו: 'אני ה' מקדשכם'. הנמינע מתפלה בצבור כביכול מראה בכך שאין לו חפץ בקדשה זו, ונמצא שהוא עובר על: "ולא תחללו את שם קדשי".

דרשות חתם סופר' ח"ב רסח ב

הוא ימליץ טוב בעדינו, אדונינו בר יוחאי

עיני כל ישראל נשואות בימים אלו אל אתרא קדישא מירון, העומד סגור ושומם בשל המצב. לב כל יהודי מיחל בתקוה; היוצא לפקד את היכלא דרשב"י ביומא דהלולא קדישא, ל'ג בעמר! לפי הנתונים העכשוויים, העלייה למירון אינה בהשג ידנו... ומי ימליץ טוב בעדינו!?

נקבל על עצמנו להקפיד בראוי על עגית אמן - מצוה שעל יקרתה עורר רשב"י בעל ההלולא בזהר הקדוש בהרחבה כמה וכמה פעמים, ולבטח נזכה שהוא ימליץ טוב בעדינו ובעד כלל ישראל. ובמלחמת אש דת השערה יפטרנו מענישה של המגפה אשר פלנו מיחלים שייסירנה ה' מעלינו ומעל כל בית ישראל.

להלו לקט מדברי רשב"י בזהר על פחה הרב של עגית אמן:

- ברכות עגית אמן בכונה נפתחים שערי ברכה ומשפע רב טוב בכל העולמות (נילף רפה ב).
- העונה אמן בכונה זוכה שתתקבל תפלתו וישוע מצרותיו (שם).
- ברכה הנענית באמן היא ברכה משלמת, ועל המברך ברכה כוז מכריזים ששלח דורון משלם למלך העולם (עקב רעא א).
- העונה אמן בכונה עליו הכתוב אומר (שמואל א' ב ל'): "פי מכבדי אכבוד" (נילף רפה א).
- כל העונה אמן בכל כחו קורעים לו גזר דיון של שבעים שנה (תקוי"ו א).
- העונה אמן זוכה לשמירה מיוחדת, כפתוב (תהלים לא כד): "אמונים צנר ה" (נילף רפוא א).



בני אמונים' - עונים אמן כהלכה, בקול ובכונה.





בלשון יחיד: "לא תכלה" - רק האדם שמסים את הקצירה, ומגיע לקצה השדה, הוא מצוה שלא לכלות את פאת השדה.

(רבי חיים קנייבסקי)



קציר חטים

"ולקחתם לכם... פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ עבת וערבי נחל" (כג, ח)

ארבעת המינים מכונים כנגד ארבעה סוגי יהודים:

אתרוג שיש בו טעם ריח - כנגד תלמיד חכם שיש בו תורה ומצוות.

לולב שיש בו טעם ואין בו ריח - כנגד יהודים שיש בהם תורה אך לא מצוות.

הדס שיש בו ריח ואין בו טעם - כנגד יהודים שיש בהם מצוות אך לא תורה.

ערבי נחל שאין בהם לא טעם ולא ריח - כנגד יהודים שאין בהם לא תורה ולא מצוות.

נשאלת השאלה: מדוע מאגדים שלשה מינים יחד, ואלי האתרוג, החשוב ביותר, הוא נפרד מהם ומתחבר רק בשעת קיום המצוה של נטילת הלולב?

דבר זה בא לומר לתלמיד חכם, שאל לו להיות מערב עם אנשים הפחותים ממנו.

אך ורק לצורך מצוה עליו להתחבר עמם, אך בזמנים אחרים עליו לפרש מהם על מנת שלא לשפיעו עליו לרדת מדרגתו הרוחנית.

(חפץ חיים)

"והכהן הגדול מאחיו" (כא, י)

האות ה' מרמזת על חמשה דברים, שבהם גדול הכהן הגדול מאחיו הכהנים:

א. בנוי

ב. בכח

ג. בעשר

ד. בחכמה

ה. בשנים

(בעל הטורים)

"וכי תזבחו זבח תודה לה' לרצונכם תזבחו" (כב, כט)

וכי תמיד מביא האדם את זבחי התודה לרצונו - מתוך רצון שלם?! והלא רבים מביאים קרבן תודה, רק לאחר שנעשה להם נס ונצלו מצרה, ובזה נתחייבו להביא את הקרבן. ואולם לכתחלה היו מעדיפים, שלא להקלע כלל לצרה, ולא להגיע למצב שבו יצטרכו את הנס, וממילא לא יאלצו להביא קרבן תודה.

אם כן, למעשה האדם אינו מביא קרבן זה מרצונו האמתי, אלא מחסר ברה. מחסר ברה.

אמנם האמת היא שצריך אדם לשמח בסיורים שעברו עליו, כי רק לטובתו באו, כדי לכפר לו על חטאיו. מפנין שקה, עליו להודות לה', שהענישו בעולם הזה ולא בעולם הבא, ולא עוד אלא שבחסדי ה' יתברך רחם עליו, ועשה לו נס והצילו.

ולכך שמח דוד המלך בסיורים שבאו עליו, כפי שאמר (תהלים צד, יב): "אשרי הגבר אשר תיסרנו י-ה". וכן מספר בגמרא על עוד רבים מחכמינו זכרונם לברכה, ששמחו בסיורים.

לזאת היתה פאן פנת התורה, כשאמרה: "וכי תזבחו זבח תודה לה' לרצונכם תזבחו" - שתודו לה' על כל צרה שמביא עליכם, ותקבלו אותה באהבה ובכבוד.

(כתב סופר)

"ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדה" (כג, כב)

מדוע פתח הפסוק בלשון רבים - "ובקצרכם את קציר ארצכם", וסיים בלשון יחיד - "לא תכלה פאת שדה"?

נתן להסביר זאת על פי מה שלמדו חז"ל (חולין קל"ה:): מהמלה "ובקצרכם" - לרבות שתפות, דהינו שבשדה של שני שתפים, גם יש חובה להשאיר פאה.

עם זאת, החיוב של "לא תכלה" - השארת הפאה בפעל, אינו מטל אלא על הקוצר עצמו, מסבה זו הזכיר פאן הפסוק את האסור

"ידוע הדבר כי מן המדות הנאות לספר בשבח החכמים והצדיקים,
כמו שנאמר (משלי כה, כז): "חָקֵר כְּבוֹדִם כְּבוֹד" (שערי תשובה ג, רכו)

הלולא דצדיקיא | חיים הופקוביץ

רבי אליהו קלצקין < יום שני יז איר (תרצ"ז)

בטרם עלותו לכהן כרב הקהלה היהודית בלובלין, שמש רבי אליהו כרב קהלת מרימפול שבפולין ליטא.

בני הקהלה במרימפול אהבו את רבם אהבת נפש והעריצוהו מאוד. וכאשר הגיע לאזנם דבר הצעת הרבנות מאת הקהלה הלובלינאית, התכנסו לאספה בהוללה, ולאחר דין ודברים גמרו אומר ושלחו אגרת לרבם, וכה כתבו בה:

"אנו החתומים מטה; בעלי הבתים, גבאי בתי הכנסת, ופרנסים הצבור, התאספנו כהיום יחד לטכס עצה בדבר הענין עם אדמו"ר הגאון הגדול ראב"ד דעירנו מרן רבי אליהו קלצקין איה שנקרא אחר כבוד לשמש בכתר הרבנות בעיר לובלין...קשה לנו מאד פרידתו מעלינו, ולזאת החלטנו לצאת במחאה ולעצור בכל עז בעד יציאת רבנו... ובתור רגשי תודה הננו מוסיפים על שכרו סך חמשה ר"כ לשבוע, ותהי מעתה משכורתו סך שלושים ר"כ בכל שבוע ושבוע".

אך למרות צעד חריג זה, החליט רבי אליהו וטעמיו הכמוסים עמו, לעבר ולכהן כרב העיר לובלין המעטיירה.

במשך חמש עשרה שנים ישב על פס רבנות לובלין, ושמו התפרסם כגדול בתורה ופוסק הלכה.

רבנו המלבי"ם זי"ע כותב עליו:

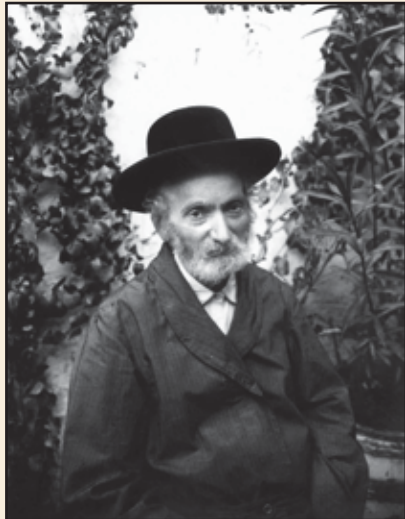
"הוא כמעט יחידי בדור הזה, בקי בכל הש"ס ונושאי פליו כאחד הגאונים. התמדתו פלאית והוא איש פלאי. אין עט בידי לבאר מה יקר הפלי הזה וכל הון לא ישווה לו. ירא שמים גדול, ודרכו בקדשה ובטהרה"

רבי אליהו סיע רבות לידידו ורעו רבי מאיר שפירא זי"ע בהקמת הישיבה הגדולה בלובלין, וכמו כן השתתף בכניסה הגדולה שנערכה בווינה בשנת תרפ"ג ואף נשא בה דברים בנוכחותם של גדולי הדור.

בשנת תרפ"ה, לאחר פטירתה של אשתו הרבנית ע"ה, החליט רבי אליהו לעלות לארץ הקודש. באישון ליל, מבלי שאיש ידע על כך, עזב את לובלין בדרכו לווינה ומשם עלה על ספינה שהפליגה לכוון חופי ארץ ישראל.

עם הגיעו לירושלים התקבל בכבוד וביקר על ידי מרן רבי יוסף חיים זוננפלד זי"ע, אשר מינהו לכהן כראש ישיבת "אהל משה" וכחבר בית הדין הגדול.

רבי אליהו שהה רבות בביתו של רבי יוסף חיים, ושני הצדיקים נקשרו בעבודות ידידות אמת ואהבת התורה.



מעשה והגיע לביתו של רבי יוסף חיים שליח רשמי מאת הנציב העליון הבריטי ומסר חשוב בפיו מאת הנציב.

"דבר השליחות סודי וכמוס ביותר", כך הודיע השליח, "וכל הנוכחים לצאת באפן מידי מן החדר!"

השוהים בחדר מהרו לקיים את ההוראה ויצאו, מלבד רבי אליהו שישב באותה שעה לצדו של רבי יוסף חיים.

"הוא ישאר כאן לצדי" הודיע רבי יוסף חיים לשליח.

"מעשה זה עלול להתפרש כמרידה בשלטון הבריטי" התרעם השליח

"כל מה שאני יכל לדעת, יכל גם הרב מלובלין לדעת. מה בפיה אדני?" השיב רבי יוסף חיים בנעם.

פת זכרונו של רבי אליהו הציל את יהודי ירושלים ממזמה זדונית, ומעשה שהיה כך היה:

באחד הימים הלך רבי אליהו ברחובות העיר העתיקה כאשר לפתע שמע דו שיח בשפה הערבית. שני השמעאלים עמדו בפנת הרחוב ופניהם חורשות רעה.

טון שיחתם היה מתלהם ומרשע, ועל כן נעצר רבי אליהו והאזין לשיחתם.

אף שלא הבין מלה וחצי מלה בשפה הערבית, אצר בזכרונו את דבריהם, וכעבר מספר שעות שחזר במדויק בפני אחד מעסקני העיר את שיחת השמעאלים במלואה.

העסקן שהבין היטב את השפה הערבית, נתר על מקומו כנשוא נחש:

"השמעאלים הללו זוממים לפרוע בנו פרכות ולפגוע בכני הישוב היהודי, עלינו לפעל במהירות!"

חיש מהר הובא הענין בפני מושל העיר, ובשתוף פעולה עם מנהיגי הקהלה היהודית נתפסו הרשעים והובלו אחר כבוד למעצר מאחורי סורג ובריח.

רבי אליהו הותר אחריו לכרכה מספר חיבורים חשובים בהלכה ובאגדה: "אבן הראשה", "אבן פנה" חפת הקדש ועוד. זכותו תגן עלינו.

לדעת נביא!

מדרשי הנ"ך לילדי ישראל

10 כרכים

לילאי 7 ומעלה



מתחילת יהושע עד סוף מלכים ב'
עכשיו בחנויות הספרים

לְמַעַן יִנּוּ מֵיָם

יְדִיעוֹת נְפִלְאוֹת בְּפֶרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ * פֶּרֶשֶׁת אֱמֹר

כִּהֵן בַּעַל מוֹם פָּסוּל לְהִקְרָבָה, בְּדֵי לְשִׁמּוֹר עַל כְּבוֹדוֹ!

בְּפֶרֶשֶׁת מִסְפָּר עַל פְּסוּלֹתֶם שֶׁל פְּהָגִים בְּעֲלֵי מוֹם שְׂאֵינִם יְכוּלִים לְהִשְׁתַּתֵּף בְּעִבּוּדַת הַקְּרָבָנוֹת. הַתּוֹרָה מוֹנֶה אֶת סוּגֵי הַמוֹמִים, וּמְקַרְיָה: "כָּל אִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ מוֹם מִזְרַע אֶהְרֵן הַפֶּהֶן לֹא יִגַּשׁ לְהִקְרִיב אֶת אֲשֵׁי ה'".

וְהִשְׂאֵלָה נִשְׂאֵלָת: מִדּוּעַ יִגְרַע חֻלְקָם שֶׁל אֲנָשִׁים אֲמָלְלִים אֵלּוּ, וְאֵינָם יְכוּלִים לְשִׁרְתַּת לִפְנֵי הַשֵּׁם כְּמוֹ אֲחֵיהֶם?

[וְנִעְזֵר כָּבֵד כָּאֵן כִּי יֵשׁ בְּעֵנֶנּוּ זֶה סוּדוֹת וּרְמִזִּים רַבִּים, וְאֵנּוּ לֹא כֹאנּוּ אֶלָּא לְכָאֵר אֶת פְּשׁוּטָם שֶׁל הַדְּבָרִים לְאֲנָשִׁים כְּעֶרְכָּנָן].

בְּסִפָּר "הַחֲנוּכָּה" (מִצְוָה רַע"ה) מְסַבֵּיר כִּי פָּסוּל זֶה אֵינְנוּ נוֹבַע מִחֲסוּרֹן וּפְגָם אֲמִתִּי שֶׁל בְּעֲלֵי הַמוֹמִין, שְׂכֵן בַּעַל מוֹם עֲשׂוּי לְהִיטֵר צְדִיק וְחִסִּיד כְּמוֹ כָּל אָדָם בְּרִיא, אֶלָּא מִחֲמַת הַתְּחוּשָׁה שֶׁיֵּשׁ לְצַבּוּר כְּבוֹאֵם בְּמַגָּע עִם הַפֶּהֶן הַעוֹבֵד אֶת עִבּוּדַת הַקֹּדֶשׁ. וְכֵן הוּא מְבָאֵר:

"מִשְׁרָשֵׁי הַמִּצְוָה. לְפִי שָׂרַב פְּעִלוֹת בְּנֵי אָדָם רְצוּיוֹת אֶל לֵב רוֹאִיָּהן לְפִי חֲשִׁיבוֹת עוֹשִׂיָּהן, כִּי בִהְיוֹת הָאָדָם חָשׁוּב בְּמַרְאֵהוּ וְטוֹב בְּמַעֲשָׂיו יִמָּצָא חֵן וְשָׂכָל

טוֹב בְּכָל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה בְּעֵינֵי כָל רוֹאִיו, וְאִם יִהְיֶה בְּהַפֶּךְ מִזֶּה פְּחוֹת בְּצוּרְתּוֹ וּמִשְׁנֵה בְּאֲבָרָיו... לֹא יֵאָדָּו פְּעִלוֹתָיו כָּל כֵּן אֶל לֵב רוֹאִיו, עַל כֵּן בְּאִמַּת רְאוּי לְהִיטֵר הַשְּׁלִיחַ שֶׁהַפְּרָה תְלוּיָה עֲלָיו אִישׁ חֵן יִפֶּה תֹאֵר וַיִּפֶּה מַרְאֵה נֶאֱדָה בְּכָל דְרָכָיו, לְמַעַן יִתְפָּשׂוּ מִחֲשָׁבוֹת בְּנֵי אִישׁ אֲחֵרָיו".

כְּרוּר, אִם כֵּן, שְׂאֵין בְּכֵן בְּדִיּוֹן לְכַהֲנִים בְּעֲלֵי מוֹמִין, וּבְנִדְאֵי לֹא מוֹטָל עֲלֵיהֶם אוֹת קְלוֹן עַל פְּגָם שְׂאֵינּוּ בְּאִשְׁמֹתָם. בְּלִשׁוֹנְנוּ כִּיּוֹם נִקְרָא הַדְּבָר "הוֹפְעָה יִצּוּגִית". הַפֶּל מְבִינִים כִּי לְתַפְקִיד כְּכִיר וּמְכַבֵּד יֵשׁ לְבַחַר אֲנָשִׁים שְׂעוֹשִׂים רָשָׁם טוֹב בְּהוֹפְעָתָם. זֹאת לְמִרְוֹת שֶׁהַפֶּל יוֹדְעִים עַל אֲנָשִׁים שֶׁהִיוּ פְּגוּמִים בְּגוּפָם וּבְכָל זֹאת הָיוּ גְדוֹלִים בְּנַפְשָׁם עַד מְאֹד. אוּלַם בְּמִסְגְּרַת זוֹ רוֹצִים אֲנּוּ לְהוֹסִיף בְּס"ד, כִּי אֲדָרְבָה, דּוֹקָא עַל יְדֵי כֵּן שׁוֹמְרַת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה עַל כְּבוֹדָם שֶׁל בְּעֲלֵי הַמוֹמִים הַלְלוּ! --- וּנְבָאֵר:

כְּלָנוּ יוֹדְעִים וּמְבִינִים כִּי הַשְּׂרָוֹת לִפְנֵי הַשֵּׁם בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הוּא אַחַת הַמַּעֲלוֹת הַגְּדוּלוֹת שְׂיָכוּל אָדָם לְהַשִּׁיג. וְכַפִּי שְׂמִשְׂרָר נְעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲדוּנְנוּ דָוִד הַמֶּלֶךְ עֲלָיו



השלום: "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבת בכותבתי ה' כל ימי חיי, לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו" (תהלים כו, ד).
העבודה בבית המקדש מרוממת את האדם ומביאתו לדרגות גבוהות של קרבת אלקים בזה ובכא.

ואף מבחינה גשמית, הואגת התורה הקדושה לפרנסתם של הפהנים והלוים, והם מקבלים כ"ד מתנות כהונה, כחלף על כף שלא קבלו נחלה בארץ ישראל. השם יתברך הוא חלקם ונחלתם (לפי במדבר יח, כ).

אולם לארץ ההיסטוריה היו זמנים, שבהם חלקים מהעם לא נהגו כבוד פראוי בעבודת בית האלקים. באותם ימים לא היו העם מעבירים לפהנים וללוים את מתנות הכהונה פראוי. הפהנים והלוים הפכו לעניים מרודים, שיהי לא זכו לחלק ונחלה בארץ.

על דבר זה בא הנביא ומתריע בפני העם כי הם גוזלים כפכול מן הבווא, פאשר אינם מביאים את המעשר והתרומה כמצוה עליהם.

וכך מתריע הנביא:

"היקבע (=היגזל) אדם אלקים כי אתם קבעים אתי, ואמרתם במה קבענוך, המעשר והתרומה... הביאו את כל המעשר אל בית האוצר והיה טרף בבייתי, ובחונני נא בזאת אמר ה' צב-אות, אם לא אפתח לכם את ארבות השמים והריקתי לכם ברכה עד בלי די" (מלאכי פ'ק, ג, ח-ט).

ושם ברש"י: "היה טרף - יהי מוון מצוי לשמשי".

באותם ימים, פהנים מכשרים וחזקים יכלו למצוא את פרנסתם, ואלו בעלי המומין נאלצו להשאיר בעבודת בית המקדש. במצב שכזה, לא רק עבודת בית המקדש נעשתה מבזה בעיני העם, אלא אף בעלי המומין עצמם נעשו מבזים פאשר התפרסם כי "זורקים" אותם לעבודת בית המקדש. פהן שגשאר בעבודת הקרבנות "נחשד" פאלו הוא בעל מום המנצל את עבודת הקדש, מה שגם לזולת בעלי המומין ובעבודת הקדש פאחד, ולחלול שם שמים על גבם של יהודים אמללים אלו.

פעת מבינים פנו אל נכון, מדוע אסור לכהנים בעלי מומין לעבוד את עבודת בית המקדש. על העם לדעת ולהפנים כי עבודת בית האלקים חשוכה ונשאאת היא, והיא המביאה את השפע והברכה לכלל ישראל. אסור לאפשר מצב שבו יראה פאלו בעלי המומין משתמשים בעבודת הקדש לפרנסתם. אדרבה, דוקא פהנים בריאים וחזקים מצויים לוותר על רדיפת המוון ולהקדיש את עצמם לעבודת בית אלקינו - - -

מיהם הנדרשים לעבודת האלקים בדרונו?

ומכאן לקח חריף לדרונו:

בסייעתא דשמיא זכה דרונו ופנו זוכים לראות תלמידי חכמים צעירים כמבוגרים, משליכים את פתויי ומנעמי העולם הזה, ואת הפבוד המפקפק של תארים שונים ומשנים - ומשקיעים את עצמם במימי התורה מתוך מסירות נפש וידיעה שזהו הקדום הגדול ביותר לאיש היהודי.

מסביב יהוה הסער, העולם שקוע עד מעל לאזניו בהשגים חומריים, ואברכים מכשרים וגאונים אלו עמלים בתורה מתוך ספוק נפשי, ואף בעולם הזה מאשרים הם ומשפחותיהם יותר מפל אדם אחר, פידוע וכמפורסם. מקימים הם את מאמר המשנה (אבות ו, ד):

"כף היא דרבה של תורה, פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל, אם אתה עשה פן אשריך וטוב לך, אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא".

אולם לעתים פנו פוגשים יהודים טועים ומטעים, אם בתמימות ואם בערמומיות, והטוענים כי מקוד ורפויו כל הפחות ודחפי הנפש בעבודת ה' ובלמוד התורה הקדושה, עלולים לגרם ל"בזבוז משאבים" עפ"ל.

מוכנים הם, על פי סברתם המשפשת, שיהיו פמה גדולי ישראל, ועמם קמץ פוסקי הלכות ושאר כלי קדש, אחד בעיר ושנים במשפחה. אבל שישבו פמיות גדולות של אברכים חריפים ומכשרים, עלויים וגאונים, ולא נעשו פלוס אלא רק יעסקו בתורה? הבזבוז מפש פואב להם... וגם המצוקה הפלפליית של האברכים מדריכה את מנוחתם...

והם דורשים להניח את עסוק התורה בטקרה לאנשים חלשים וירודים, חסרי פשרונות, נעדרי מוטיבציה, אלו שממלא אין להם שאפיות גדולות להתקדם בחיים (כפכול, עפ"ל) ובין פה זכה לא יצא מהם פלוס... קבה ונניח את עמל התורה יומם וליילה לבעלי המומין...

טענה זו אינה חדשה כלל. היא מפרת פבר מימי התנ"ך.

נוכל לשמוע את הדיה בדרבי הנביא הנ"ל (מלאכי שם יג-ד):

"חזקו עלי דבריכם אמר ה', ואמרתם מה נדרונו עליך: אמרתם שווא עבד אלקים ומה בצע כי שמרנו משמרתו וכי הלקנו קדרנית מפני ה' צב-אות".

"מה בצע?" מה ממון נרויח, מה קדמה והצלחה נשיג, אם נבזו את פחנו ומשאבנו ונשקיע אותם בעבודת השם ובלמוד תורה. וכי לא מוטב להנות משני עולמות, במקום לחיות במחסור ובפנים קדרות?

תקופת "ההשכלה" התאפונה בכך בצורה בולטת, פאשר פורקי העולם פנו את עצמם בתאר "משפילים", והציגו ברשעותם את לומדי התורה פפחות משפילים מהם, פחות מחברים לקדמה ולצלחה.

נאומו של רבי זלמן רוטברג זצ"ל בפני הגביר

חשוב שיאמר ברורות: אין פנו פאים להטיף מוסר לשומרי התורה היקרים המפליחים בעניני העולם הזה השונים, וכמוכזן שאין פנו מחטטים בנפשים ואין פנו מזוללים פהם חלילה אף לא פמלא נימה. מניחים פנו כי כל אחד ואחד מהם פלס את דרפו בהתאם למצבו ועל פי הוראת רבותיו.

אולם צריף להיות ברור לכלנו, שההערכה הגדולה ביותר היא לעמלי התורה השוקדים על התורה יומם וליילה ואין להם בעולמם אלא ד' אמות של הלכה בלבד. זוהי הדרך פה נשמר על טקרה לבנו ונחיל חנוף יהודי טהור לילדינו.

בענינו ראינו ובפאנו שמענו, את הגאון הגדול, רבי זלמן רוטברג זצוק"ל, ראש ישיבת "בית מאיר" וחבר מועצת גדולי התורה, במעשה לדגמה.

היה זה פאשר נערף מטעם הישיבה מעמד הוקרה לאחד הגבירים אשר החזיק את הישיבה מפספו. עמד ראש הישיבה רבי זלמן זצ"ל, נשא דברי שבח על הגביר הנדיב, ובתוף הדברים נכנס לסערת רוחות, ולא הצליח לעצר את עצמו בהוסיפו פהאי לישינה: "בודאי אינני רוצה שתהיו אתם, התלמידים, סוחרים וגבירים פמוהו. הוא תומך תורה ומעלתו גדולה, אבל אתם - אתם התורה עצמה". וכך דבר עוד ועוד, ובפניו של הגביר! נפר היה שרצונו לומר את הדברים דוקא בפרכסיה, פדי לשמר את האמת בלב התלמידים. וגם בלבו של הגביר עצמו...

יתן השם ונזכה כלנו, פולל הגבירים היקרים שבתוכנו, להוקיר ולהלל פראוי את עמלי התורה בטקרה, המוותרים על מנעמי העולם הזה ועל הפבוד המדמה בעלמא דשיקרא, ומקדישים את עצמם לתורה הקדושה. עץ חיים היא למחזיקים פה, ותומכה מאשר.

מיני מתיקה

יש וורט ידוע מאור שבעת הימים מרן הבעל שם טוב הקדוש ז"ע על הפסוק בפרשת נצבים: "אם יהיה נדחף בקצה השמים משם יקבצו ה' אלוקיך ומשם יקחך". אומר הבעל שם טוב, 'משם' – דווקא משם, לפעמים יהודי זוכה להארה שמימית דווקא במצב הכי קשה שלו, כשהוא מרגיש הכי נדח, בקצה השמים, משם יקבצך ה' אלקיך.

אם נתבונן בהליכות חייו של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי נקבל חיזוק עצום בענין זה. דווקא כשהוא היה בבידוד, נדרף על ידי הקיסר, מתחבא במערה מחשש שיהרגוהו, דווקא שם זכה התנא הקדוש לאור האלוקי, שם הוא חיבר את ספר הזוהר הקדוש, אשר בזכותו נצא מהגלות, וכלשונו הקדוש (רעיא מהימנא פרשת נשא דף קכד ע"ב): "בְּיָמֵינוּ דְּעִתֵּינּוּ יִשְׂרָאֵל לְמִטְעָם מְאִילְנָא דְחַיִּי, דְּאִיהוּ הַאי סִפְרָא הַזֶּה, יִפְקֹון בֵּיהּ מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵינוּ" – ומפני שעתידים ישראל לטעום מעץ החיים שהוא ספר הזוהר הזה, יצאו על ידו מן הגלות ברחמים. וכך אנו שרים בזמר הידוע 'בר יוחאי: "בְּמַעֲרַת צוּרִים שְׁעַמְדָּת, שֶׁם קָנִיתַּ ה'דָּף וְהַדָּף".

נמכור זאת היטב, כשאנו נמצאים בגלות הדעת, כל אחד עם הפקאלע שלו, שמשם, דווקא משם, יכול לצאת אור גדול שיאיר את כל העולם.

שעל גג הציון, וניספו הרבה אנשים מפאת המפולת, ונקברו שם במירון, בקרבת מקום לציון. בין ציבור הרוקדים היה שם גם כ"ק האדמו"ר רבי דוד'ל מלעלוב זצוק"ל, ומיד כאשר התחיל המעקה לקרוס, הכריז הרבי "מאן דבעי חיי שיאחז בבגדיו!", ואכן העומדים סביבו אחזו בו וניצלו בזכותו.

מספרים, שלפני שאירעה המפולת הגיע בין החוגגים איש אחד לבוש בבגדי בני המקום הישמעאלים וחבוש מצנפת אדומה, נכנס למעגלי הרוקדים, ורקד עם כל אחד בנפרד. היו שהתרצו ורקדו איתו, והיו שחסו על כבודם ומיאנו לרקוד עם יהודי כזה. לאחר המהומה נמצא מי ששם לב כי מי שרקד עם הדמות המופלאה לא ניזוק כלל, והיו שהסיקו מכך שהדמות היתה לא אחר מאשר הרשב"י עצמו...

אליבא דהלכתא - שאלות בהלכה בסוגיות הדף היומי

בגמרא במסכת שבת (דף ס"א) מבואר שנועלים נעל ימין תחילה ואחר כך נעל שמאל וכשקושרים קושרים נעל שמאל תחילה ואחר כך ימין. ורצינו לשאול כמה שאלות:

- א. מה הדין בסנדלים הנסגרים על ידי מחט הנתתבת ברצועה או נעליים הנסגרים על ידי סקוטש, האם גם בהם יש לקשור תחילה של שמאל?
- ב. מה הדין בחסידים הקושרים את מכנסיהם האם גם שם יש לקשור שמאל תחילה או לא?
- ג. ובהזדמנות זו רצינו להוסיף לשאול לקראת יומא דהילולא של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי: מי שנוסע כל שנה למירון והשנה מפני המצב אינו יכול לנסוע, האם הוא צריך לעשות התרת נדרים?
- ד. איך אפשר להתקשר לרבי שמעון כל שנה, ובפרט השנה שאי אפשר להגיע לציון הקדוש?

תשובה שנתקבלה מאת הגאון המאור הגדול לממשלת התורה וההוראה מרן בעל חיי הלוי הרב יוחנן וואזנער שליט"א:

כבוד ידידי הרב הגאון המזכה את הרבים **רבי אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א**

קיבלתי השאלות לנכון. ומה ששאל מעלת כבודו מה הדין בסנדלים הנסגרים על ידי מחט הנתתבת ברצועה או נעליים הנסגרים על ידי סקוטש האם גם בהם יש לקשור תחילה של שמאל, וכן מה הדין בחסידים הקושרים את מכנסיהם האם גם שם יש לקשור שמאל תחילה או לא? – הנני בזה להעתיק מה שכתבנו בחיי **הלוי** (ח"י ס"ב ב' אות ט') דלמעשה יש לנהוג כן בכל הבגדים, ויש שכתבו דיש לנהוג כן אפילו לא בקשירה ממש רק גם בחיבורים של קרסים וכפתורים וכדומה. עיי"ש.

ומה ששאל מעלת כבודו אודות הנוסע כל שנה למירון אם הוא צריך לעשות התרת נדרים – נראה דאין צריך להתיר הנדר, עי' מה שכתבנו בחיי **הלוי** (ח"ד ס"ב ע' אות י"ד), ובמקום דוחק יכולים להקל. וראיתי שכן הסכים בשו"ת חתן סופר ושו"ת מהר"ש ענגל, וכן שמעתי להלכה ממורי ש"ב הגר"ש וואזנער זצ"ל שכן נקטינן להלכה במנהגי מצוה.

ומה ששאל מעלת כבודו איך אפשר להתקשר לרבי שמעון, בפרט השנה שאי אפשר להגיע לציון הקדוש – הנה ידוע **מהבעש"ט הק' ז"ע** שבמקום המחשבה שם הוא האדם, והבן. אמנם בנוסף לזה אפשר להתקשר על ידי אמירת פרקי תהילים ולימוד בספר הזוהר הקדוש והדלקת נר לעילוי נשמתו. וה' יעזור שנזכה במהרה לביאת המשיח ולבנין בית המקדש ונשמח עם התנא אלוקי רשב"י ז"ע.

ידידכם, **יוחנן הלוי וואזנער**

תורתו מְגַן לָנוּ הִיא מְאִירַת עֵינֵינוּ הוּא יַמְלִיץ טוֹב בְּעֵדְנוּ, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחָאי

מקולמוסם של הקוראים

ב'טיש' אצל מרן **הבאר יעקב מנדבורנה** זצוק"ל בשיר 'קה אכסוף'. היה שוה לי לבוא ממרחק (כי למדתי בישיבה בפונבז') לראות צדיק בוער באש השבת...

אני קרוב משפחה של ראש ישיבת 'באר יעקב' גאון ישראל מרן **רבי משה שמואל שפירא** זצוק"ל, אשר מי ששמע אותו לשיר 'אמר אביי' זכה לעולם הבא בעולם הזה! שלא נדבר מי שזכה לשמוע את השיעורים שלו...

שנזכה שהתורה הקדושה תהיה השירה שלנו, ובודאי ששירה של השקלא וטריא בגמרא מסייע לזכור.

בברכת הצלחה בהפצת התורה

י. שפירא

לכבוד מזכה הרבים מחיה את התורה ולומדיה, יין בן יין, בנו של הצדיק הנודע **רבי שמואל צבי** זצוק"ל, בעל מתיקות הדף היומי הגאון **הרב אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א**

בגליון מספר 14 פרשת אחרי מות קדושים פרסמתם מכתב אודות לימוד בניגון, ורציתי לכתוב לכם בענין.

אני גר בסוף בני ברק ליד נדבורנה ברחוב מינץ, ולא אשכח איך מור אביכם בער

קודם שהצטרף הרה"ק הרבי רבי שמעלקא מניקלשבורג זצוק"ל לעדת החסידים, היה נוהג לסגף את עצמו בתעניות וסגופים. לאחר שחזר מנסיעתו הראשונה למגיד הגדול ממעזריטש, שאלוהו מכריו: "מה למדת אצל החסידים?".

ענה להם הרבי רבי שמעלקא: "עד עתה לימדתי את גופי איך עליו לסבול את נשמתו, אך שם הבנתי שעל לי למד את נשמתו איך לסבול את גופי..."

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חי"ג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

לתגובות הערות: שלח 054-888199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבֶת: 19:06

יְצִיאַת הַשָּׁבֶת: 20:07

ר"ת: 20:39

לקבלת העלון במייל-

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 453 8.5.2020 - יד' אייר תש"פ

וְזוֹ הַשְּׂמֵעַ לְהַ' צְדִיקִים וְבוֹא בּוֹ

פְּרִשְׁת - אָבוֹר

וְאִישׁ כִּי יִקְרִיב זֶבַח שְׁלָמִים (כב,א)

הרב שמואל ברוך גנוט מספר על שיחה מיוחדת שערך עם רבו, הגרש"מ דיסקין זצ"ל, מראשי ישיבת 'קול תורה'. היה זה שנה לפני הסתלקותו של הרב דיסקין, שהיה כבר חולה מאוד. "על פי הרופאים, בדרך הטבע לא נותר לי זמן רב לחיות", סיפר הרב דיסקין לרב גנוט. "הסתפקתי קשות בשאלה: יש לי חיבור טיזטא מוכן על מסכת זבחים, ואני חפץ לסדרו כדי שיודפס, כחלק שני לספרי 'משאת משה'. מנגד, תלמידי ישיבת 'קול תורה' מצפים שאגיע מדי יום לישיבה. השאלה היא: האם לשבת בבית ולעמול, לכתוב ולהדפיס את חיבורי על זבחים, או שאולי עדיף להגיע כמנהגי לישיבה מדי יום, ולדבר בלימוד עם הבחורים".

אכן, שאלה קשה, והרב דיסקין החליט לשאול את מרן הגאון הגדול הרב אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל - כדרכו בכל שאלה. "אסביר לך מדוע דווקא מרן הרב שטיינמן מתאים לענות על שאלה זו". אמר הרב דיסקין לתלמידו, ופתח בסיפור: "משל ליהודי שניגש לרב חרדי ולראבי רפורמי ושאל האם מותר לו לנסוע ברכב מיצובישי בשבת. השיב לו הרב החרדי: 'אני יודע מה זה שבת, אך איני יודע מה זה מיצובישי', והשיב לו הראבי הרפורמי: 'מה זה מיצובישי אני יודע, אך מהי שבת איני יודע'..."

"והנמשל הוא", המשיך הרב דיסקין להסביר, "ישנם גדולי עולם שחיברו חיבורים וספרים, אך מנגד אינם עוסקים בהרבצת תורה לתלמידים צעירים בישיבות. מאידך, ישנם גדולי תורה שמלמדים בחורים, אך לא הוציאו את חידושיהם לאור הדפוס. מרן הרב שטיינמן הוא גם ראש ישיבה וגם מחבר ספר. כך שמלבד גדלותו, עומק דעתו ועבודת ה' המיוחדת שלו, הרי מבין הוא היטב את צדדי הספק, מתוקף שייכותו לשני סוגי הרבצת התורה הללו". הרב דיסקין ניגש אל בית הרב שטיינמן, שחכך בדעתו והכריע שיקול תורה 'עדיפה. הנוכחות המיוחדת של הרב דיסקין בהיכל הישיבה ועומק הסוגיות שילובנו בעזרתו, עדיפים על עוד חלק נפלא של ספרו 'משאת משה', למרות המעלה העצומה של הדפסת חידושי תורה.

הרב גנוט מסיים את דבריו: "עולם התורה הפסיד את 'משאת מלך' על זבחים, אך מאות בני ישיבת 'קול תורה' הרוויחו עוד שנה של לימוד תורה מרומם במחיצתו של מורם ורבים". (הידברות)

וּשְׂמַחְתֶּם (כג,ו)

הכל מייחלים ומצפים ליום הגדול שבו נשמח כולנו בשמחת עולמים עם משיח צדקנו בראשנו, וכמו שכתוב בנביא (ישעיהו כה,ח): "וּמָחָה ה' אֱלוֹקִים דְּמָעָה מֵעַל כָּל פְּנִים". כדי לזכות לכך מצווים גם אנחנו לגרום לשמחה שתבוא, ושתשרה על כל איש ישראל. דבר זה למדנו ממעשה שהיה אצל מו"ר הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל. הגאון הלך פעם באחד הרחובות בשכונת בית וגן בירושלים, ונתקל בילדה כבת 5 המתייפחת בבכי תמרורים. לא חס רבי יחזקאל על כבודו, וממרום שנותיו וגאונותו ניגש אל הילדה ושאל אותה מה מציק לה. הילדה, שהכירה את האיש הדובר אליה, נחרדה לעצמה, ולא הגיבה, והמשיכה לבכות. אבל הגר"י אברמסקי שאל אותה שוב ושוב למה היא בוכה, עד שהקטנה נרגעה, והשיבה: 'אמא שלי קנתה לי חצאית חדשה, והיום לבשתי אותה בפעם הראשונה, וחברה שלי אמרה לי שהחצאית שאני לובשת לא כל כך יפה'; סיפרה הילדה. הגאון שומע את הדברים, ומרגיע את הילדה, ואומר לה: 'זאני אומר לך שהדברים שאמרה לך החברה, אינם נכונים, ולכי תגידי לחברתך שכך אמר הרב אברמסקי!'

המשגיח של ישיבת 'קול תורה' עמד מן הצד, והבחין שהשיחה בין הגאון הנודע לילדה הקטנה ארכה כמה דקות. ניגש המשגיח אל הרב אברמסקי, ואמר: ילמדנו רבינו, האם לא שווה להשקיע את 5 הדקות הללו בכתיבת עוד חידושי תורה של בעל ה'חזון יחזקאל'? הרי מחידושים אלה נהנה כל העולם כולו, ומה לך לבזבז את זמנך על שיחה עם ילדה קטנה, ועוד בנושא כמו זה של הבגדים? – שאל המשגיח.

ומרן הגר"י אברמסקי השיב: הרי כולנו מצפים ליום שבו ימחה ה' אלוקים דמעה מעל כל פנים. האם חשבנו פעם על פירוש המילים 'מֵעַל כָּל פְּנִים'? מה בא ה'כָּל' לרבות? והתשובה, שכאשר יגיע משיח צדקנו, ויאיר את העולם כולו, הרי שהדמעה תימחה מעל כל פנים, גם מפניה של ילדה קטנה כמו זו שבה נתקלנו זה-עתה. השמחה תהיה כל כך גדולה, והקדוש ברוך הוא ישיש עלינו משוש בצורה כה מוחלטת, שלא יהיה אדם אחד בעולם שימשיך לבכות, גם הילדה הקטנה הזו... וכיון שכך, המשיך הגאון ואמר, אני רוצה לאחוז במידותיו של הקדוש ברוך הוא, וללכת בדרכיו, וגם אני משתדל למחות דמעה מעל כל פנים... (ברכי נפשי)

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אֲמֹר אֶל הַפְּהִנִים בְּנֵי אֶהֱרֹן וְאִמְרַת אֱלֹהִים (כא,א)
רש"י: אמור ואמרת – 'להזהיר גדולים על הקטנים'. ויש לשאול: מדוע דווקא במצווה זו של איסור טומאת כוהנים למתים יש להזהיר גדולים על הקטנים? והרי בכל המצוות הגדולים מצווים לחנך את הקטנים כגון שמירת שבת, כשרות וכו'...

מתרץ נפלא רבי זלמן סורוצקין זצ"ל (הובא ביחי ראובן): יש כאן יסוד בענייני חינוך, כאשר אב אומר לבנו שאסור לחלל שבת אזי הבן מבין, כיוון שכל חבריו לכיתה שומרים שבת וכן כשרות ויתר המצוות. אבל כאשר כהן אומר לבנו שאסור לו ללכת להלוויה של אדם גדול שנפטר ל"ע אזי קשה לבן לקבל זאת כיוון שכל חבריו (שאינם כוהנים) הולכים להלוויה, 'אז אם כולם הולכים למה לי אסור?', ולכן דווקא במצווה זו באה התורה ומצווה 'אֲמֹר אֶל הַפְּהִנִים וְאִמְרַת אֱלֹהִים' להזהיר גדולים על הקטנים אתם לא כמו כולם אלא אתם 'בְּנֵי אֶהֱרֹן' ואתם מיוחדים. וכך גם אנחנו כאשר רואים שכולם עושים דבר שגדולי ישראל אומרים שאסור, נזכור כי במלחמה נגד הרב שנקרא 'כולם' צריכים להישמע להוראות גדולי ישראל בלבד כי אנחנו שונים ומיוחדים. (מתוך העלון 'מתוך מדבש')

ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא קדש כל מלאכה לא תעשו (כג,ג)
בבורו-פארק מתגוררת משפחת פלדמן, שכל צאצאיה תלמידי חכמים ומרביצי תורה.
סב המשפחה, רבי מאיר פלדמן, למד אצל החפץ חיים בישיבת ראדין, וכשבא להיפרד מרבו,
לפני נישואיו, סירב החפץ חיים לברכו עד שיבטיח לו שישמור שבת. החתן לא ידע את
נפשו מרוב תימהון, ולא הבין לדעת רבו; הרי הוא שומר על קלה כבחמורה, ומיום עומדו על
דעתו הוא מקפיד בהלכותיה של שבת- קודש, ועכשיו דורשים ממנו להבטיח שישמור
שבת?! אבל תימהונו ופליאתו לא הזיזו את החפץ חיים מדרישתו הנמרצת, שכתנאי לקבלת
הברכה, יבטיח החתן לשמור שבת. והחתן הבטיח. אבל הח"ח אינו מסתפק גם בזאת. 'אני
רוצה שתתן לי תקיעת כף על הבטחתך לשמור את השבת', אמר. והחתן שוב מסרב. 'וכי אני
צריך לתת תקיעת כף על שמירת שבת?!' - תמה בקול רם.

אבל משהבין שהח"ח לא יברכנו עד שיעשה גם את זאת, נתן תקיעת כף, ורק אז קיבל את
ברכתו של הצדיק. בפרוץ השואה, היו לו כבר 4 ילדים, ולמרות שהיהודים כבר היו מנועים
לצאת מאירופה, נעשה לו נס גדול, ואחד משכניו הגויים הביא לו בחשאי 6 ויזות, עם
כרטיסי הפלגה, ורבי מאיר פלדמן החליט לשים פעמיו לאמריקה, עם אשתו וילדיו. בהגיעו
לאמריקה, החלו הניסיונות בדבר שמירת השבת. הוא התקבל לעבודה בחברה פלוגית,
ואמנם בתחילה התחשב בו בעל הבית והסכים שלא יעבוד בשבת, אבל חודשיים לאחר מכן
קורא לו המנהל ומודיע לו שמעתה יצטרך לעבוד גם בשבת.

ר' מאיר סירב, ובגין כך פוטר, הוא חוזר לביתו ללא עבודה, וללא כסף. כיהודי מאמין, אין לו
שום ספק ששמירת השבת עומדת מעל לכל. אבל, לא ארכו הימים והילדים מבקשים לחם,
ובבית אין מאומה. הם בוכים, ונפשו יוצאת מרוב צער. בשלב מסוים החלה אשתו להתחנן
לפניו, יחד עם הילדים הקטנים, שישוב לעבודה, כדי שיהיה להם במה להשקיט את
רעבונם. בכיים של הילדים - שקמו בבוקר ולא מצאו מה לאכול - גבר מיום ליום. פניהם
נעשו רזות ומצומקות, וחדוות הנעורים שלהם נעלמה.

האבא לא יכול היה יותר לעמוד בכך, ובבוקר אחד הוא נוסע ברכבת למפעל, כשבכוונתו
להודיע למנהל שהוא מוכן לעבוד בשבת. בהיותו על אם הדרך, נאלם ליבו לפתע. הוא נזכר
בתקיעת הכף שנתן לרבו, החפץ חיים, בדבר שמירת השבת. ה'תקיעה כף' הזו, תקעה לו
כשופר גדול באוזניו, ובליבו, וחילחלה שם חלחל-היטב. עכשיו הוא הבין כבר מדוע לא רצה
הח"ח לברכו, בבחינת חכם עדיף מנביא, עד שיבטיח לו על שמירת השבת בתקיעת כף.

ההחלטה היתה מהירה מאוד. הוא - את השבת לא יחלל. יהיה מה שיהיה. בתוך דקות
ספורות הוא היה כבר ברכבת שנסעה לכיוון ההפוך, בחזרה לביתו. משנכנס הביתה, מספר ר'
מאיר לאשתו המופתעת על תקיעת הכף שנתן לחפץ חיים לפני חתונתם, וגם היא מבינה
שאסור להפר את ההבטחה הזו. שניהם פרצו בבכי, אבל ידעו שעליהם להתחזק, ולבטוח
בה' שישלח להם את ישועתו במהרה. וזו אכן מיהרה לבוא. שעה-שעתיים לאחר ששב
לביתו, ריקן וחסר-כל, נשמעות דפיקות בדלת.

ומי עמד על המפתן? - מנהל המפעל שפיטר אותו מן העבודה בשל סירובו לעבוד בשבת. על
פניו של המנהל הגוי היה נסוך חיוך רחב, הוא מחבק בחום את הרב פלדמן הנדהם, ומושיט
לו סכום גדול של דולרים. דע לך, הוא אומר בנימה של הערכה, שמעולם לא חלמתי לפטר
עובד מסור ונאמן כמוך. אבל מה לעשות, אחד משותפיי הבכירים התווכח עימי במשך
תקופה ארוכה וטען שהיהודים אינם מוכנים למסור את נפשם על השבת, ואם יעמידו אותם
בפני אולטימטום של פיטורין מעבודה או שמירת שבת, הם יבחרו להמשיך לעבוד ולחלל
את השבת. השותף ההוא עמד בתוקף על דעתו, למרות שאני טענתי, ולא במעט כתוצאה
מההיכרות שלי איתך, שפני הדברים הם אחרת, ויהודים מוכנים למסור את נפשם בעבור
השבת.

הוויכוח הלך והעצים, עד שהשותף הציע לי לעשות ניסיון 'על גבך', ולהודיע לך שהנד מפוטר, ואז לבדוק עם מי הצדק. בתוך-כך הוא התערב איתי בנושא זה על סכום כסף גדול. כיון שידעתי שתעמוד בניסיון הקשה הזה, הסכמתי לפטר אותך מהעבודה, כדי להוכיח לשותף שלי שהצדק איתי. עכשיו שעמדת בניסיון, אני מעניק לך בזאת את דמי ה'התערבות' שקיבלתי מהשותף, וכמובן שממחר בבוקר אתה מגיע למפעל שלנו, וממשיך לעבוד. אבל לא די בזאת, אלא שאני מודיע לך חגיגית על העלאתך בדרגה, לתפקיד בכיר של מנהל מחלקה, מה שיגרום להעלאה משמעותית במשכורתך שהרי על מי אפשר לסמוך, ובמי אפשר לתת אימון, אם לא על מי ששומר אמונים לבוראו? - אמר המנהל הגוי (ופריו מתוק).

וּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהַר וְאַחַר יֹאכַל מִן הַקֹּדְשִׁים כִּי לַחֲמוֹ הוּא (כב,ז)
 רמז נאה הביא הרה"ג שמואל אבן דנאן זיע"א בספרו 'לשד השמן' (הובא בספר 'הרימונים ארבע מאות' לר' נסים דיין שליט"א): מובא בפרקי אבות (ב', ד'): 'אל תאמן בעצמך עד יום מותך', דהיינו חובה על האדם לפקח על דרכיו כל ימי חייו לבל יכתים חלילה את נשמתו. ורק לאחר מותו יזכה לאכול את פרי מעשיו בעולם שכולו טוב.
 רמז לדבר בפסוק: **וּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהַר** - רק לאחר 'ביאת' (שקיעת) שמשו' של האדם ביום מותו, אם יגיע במצב של **וְטָהַר** אזי יזכה ל**וְאַחַר יֹאכַל מִן הַקֹּדְשִׁים** דהיינו לשכר על מצוותיו שעשה **כִּי לַחֲמוֹ הוּא**. (מתוך העלון 'מתוק מדבש')

וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הַרְאִשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר (כג,מ)
 למה, מבין כל תרי"ג המצוות, הקפידה התורה, דווקא על האתרוג שיהיה הדר ולא מצינו זאת בתורה, במצוות אחרות. (ואף שגם ביתר המצוות יש, זה אלי ואנוהו, התנאה לפניו במצוות, עשה לפניו סוכה נאה ולולב נאה ושופר נאה וציצית נאה, ספר תורה נאה, אבל רוב הראשונים ס"ל, דאינו אלא מדרבנן, וקרא דזה אלי ואנוהו, הוי רק אסמכתא בעלמא) והתירוץ: מובא במדרש בבראשית רבה (ט"ו,ז) מה היה אותו האילן שאכלו ממנו אדם וחוה, רבי אבא מן עכו אמר, אתרוג היה. והנה באכילת פרי עץ הדעת כתיב (בראשית ג', ו') 'זתרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאוה הוא לעיניי' ונחמד העץ להשכיל ותקח מפריו ותאכל'. וא"כ יש לומר, שכיון שסיבת החטא היה היופי של הפרי, כי תאוה הוא לעיניי ונחמד העץ להשכיל, אם כן נתן לנו הקב"ה, את מצוות האתרוג, לתיקון חטא אדם וחוה, כפי שכתב, הרמב"ן, כאן, ועל דרך האמת, פרי עץ הדר, הוא הפרי שבו רוב התאוה ובו חטא אדם הראשון. וכיון שסיבת החטא היתה, וכי תאוה הוא לעיניי ונחמד להשכיל, כך גם התיקון, צריך להיות, ע"י פרי עץ "הדר", דווקא. (אבני זכרון)



אָמַר



בעלון נעסוק בתוכן שיעור 527 שנערך ביום ב' ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, בשעה 19:00, במדרשת "ברינה יקצור", בנשיאות מו"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל.

עלון מס' 413 שנה ט' העלון מוקדש לע"נ מרן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצוק"ל א' איר תשע"ט

929 פּרילאפּ

בפרשת אמר יש 24 מצות עשה, ו-39 מצות לא תעשה. החלק הראשון של הפרשה עוסק בקדושת הכהנים, כשהתורה מבדילה את הכהן הגדול מיתר הכהנים במצוות מיוחדות לו. ולגבי הכהן הגדול כתוב בפרשה (כא, י"ב): "ועל כל נפשות מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא, ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלקיו".

אומר המדרש [ילק"ש רמז תרכו]: "אמר אל הפהנים ואמרתי הרי שני פעמים. משל, למה הדבר דומה, לטבח שהיה נכנס ויוצא לפני המלך, אמר לו המלך: גזרני עליך שלא תראה מת כל ימך, מפני שאתה נכנס ורואה את פני שלא תטמא פלטין שלי. כך הקדוש ברוך הוא גזר על הפהנים הנקנסין לבית המקדש שלא יטמאו למת. לפיכך הוא אומר להם: לקנפש לא יטמא".

על הכהן הגדול נאסר להיפרד לאחר מיתתם - אפילו משבעת קרובי המשפחה, הקרובים אליו ביותר (אביו, אמו, אשתו, אחיו, אחותו, בנו ובתו). הוא לא יכול להתקרב אליהם, ולא יכול להיפרד מהם, שנאמר: "ומן המקדש לא יצא".

כותב החינוך - מצוה רס"ג - התורה דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום. בשעה שנפטר לאדם אחד מקרוביו, הוא זקוק לרגע הפרידה ורגע זה מתרחש בשעת ההלוויה. התורה ידעה כמה האדם נזקק לרגעים האלה, כדי להתייחד עם הקרוב שלו. על כן אמרה התורה, למרות שאני אוסרת לכהנים להיטמא למת, אבל היות והאדם הזה צריך איזו שהיא קירבה לקרובים האלה, התירה התורה לכהן הדיוט להיטמא לשבעת הקרובים.

במצוה ר"ע אומר החינוך: על הכהן הגדול נאסר להיפרד, אפילו משבעת הקרובים הקרובים אליו ביותר. הוא לא יכול להתקרב אליהם, ולא יכול להיפרד מהם, שנאמר: "ומן המקדש לא יצא".

מדוע התורה התירה לכהן הדיוט להיטמא לשבעת הקרובים, ולכהן גדול אסרה גם את זה? עונה על כך החינוך: והכהן הגדול הנבדל להיות קודש קודשים, עם היותו בעל גוף - נפשו תשכון תמיד בתוך המשרתים העליונים - אעפ"י שיש לו גוף, הוא אדם, יש לו רצונות משלו, אבל הוא נמצא בעולמות העליונים, הוא דבוק בהקב"ה ולא בבני אדם. ולכן, התורה לא תחוס עליו להתיר לו להיטמא לעולם - והוא נבדל מכל אדם ויצא לגמרי מהדמות הזאת של בני אדם, שזקוקים לפרידה מהקרובים שלהם. הרי בעת מינויו לתפקיד הרם - כהן גדול - תפקיד אשר ממנה אותו להיות האיש הכי קרוב לקב"ה בקדושתו, ברגע שהוא התמנה להיות כהן גדול, הוא נפרד ממשפחתו כולל הוריו - הוא יצא מכלל בני המשפחה - ועתה הוא דבוק בשכינה הקדושה. ולכאורה קשה, כיצד התורה מבקשת דבר עצום שכזה מן הכהן גדול שלא יתאבל על קרוביו, ולא זו בלבד - אלא גם לאביו ולאמו לא יטמא? הלא הצער בוקע ויוצא מלבו החוצה וכיצד אפשר לצוות שייכלא את רגשותיו?

אולם התורה מלמדת אותנו בזה, שאדם שמשמש את הקב"ה, נמצא תמיד במצב של שמחה, ואם הצער יפריע לו - עבודת ה' תהיה רפויה בידו, כי אי אפשר לעבוד את ה' מתוך צער, לכן נצטווה שלא יצטער ולא יצא אחר מיטת אביו. "ומן המקדש לא יצא" - לפי שיש עליו קדושה. דבר זה מהווה דוגמא לכל כלל ישראל, שלא להצטער בצער הגוף, למרות שיכולים להתאבל על הוריהם, אולם עליהם ללמוד מן הכהן הגדול קל וחומר; כי אם הוא אינו מתאבל אף על אביו ואמו, כי הדבר מפריע לו בעבודת ה', כל שכן אנו לא

פּאספּ 929 פּרילאפּ

נצטער על הפסד ממון, על צער הגוף וכל שכן על מניעת ההנאות.

לכל אחד ישנם קשיים ועליו לקבל אותם באהבה, ומהכהן הגדול למדים בני ישראל, היאך לא להצטער על כל צער או הפסד, כשהם רואים עד היכן מגיע כוחו של הכהן הגדול שלא מתאבל אפילו על אביו ואמו.

ומכאן למדים גם כן את היסוד החשוב של להזהיר גדולים על הקטנים. על האדם לדעת שאם בכוחו של הכהן הגדול מאחיו, להתגבר על הרגש שבו ולא להתאבל על קרוביו ולהישאר בבית ה' בגדר עובד בשמחה כדי לקיים את ציווי ה', משמע מכאן שגם בני ישראל צריכים לנהוג כך. אמנם הם אינם מזהרים באותן אזהרות של איפוק רגשותיו של הלב כמו הכהן הגדול, אך עליהם ללמוד ממנו כיצד להתגבר על בעיות היום-יום ולא ליפול לזרועות הייאוש חלילה, אלא להיפך, להמשיך לעבוד את ה' בשמחה ולומר "גם זו לטובה". ויהי רצון שנזכה להתעלות בעבודת ה' יתברך, מתוך שמחה ואהבת הבורא.

פּאספּ 929 פּרילאפּ

אָמַר - תּוֹכֵן עֲנִינֵי הַפְּרָשָׁה

א. הלכות קדושת הכהנים וישראל:

- א. איסור על הכהן להיטמא למת (מלבד שבעה קרובים).
- ב. איסור עשיית קרחת ושריטה, כצער על פטירת מת.
- ג. איסור גילוח פאות הראש והזקן.
- ד. איסור לכהן לשאת אשה שאינה מתאימה לקדושת הכהונה.
- ה. מצוה על ישראל לנהוג כבוד וקדושה בכהנים.
- ו. קדושתו המיוחדת של הכהן הגדול ביחס לטומאת המת, (ובהלויית המת) ובנישואין (כא, י"ט).
- ז. מומים שבגוף הפוסלים את הכהנים מלהיכנס למשכן, ולהקריב קרבנות. (כא, טז-כד).
- ח. איסור אכילת קדשים לטמא ולזר (כב, א-ט).
- ט. המותרים והאסורים באכילת תרומה וקדשים (כב, י"ט).
- י. המומים הפוסלים בהמות מלהקריבן לה' (כב, יז-כה).
- יא. זמן הבהמה להקדש, ולשחיטה. ואיסור נותר (כב, כו-לג).
- ב. מצוות המועדים והחגים בימות בשנה וקרבתיהם:
 - א. אזהרה על השבת (כג, א-ג).
 - ב. הקרבת הפסח ביום י"ד ניסן, וקרבת ימי הפסח (ד-ה).
 - ג. מצות הקרבת קרבן העומר, ומצות ספירת העומר.
 - ד. הבאת שני הלחם מחיטה חדשה, בחג שבועות (חג הביכורים) עם קרבנותיהם (כג, טו-כא).
 - ה. הלכות הקציר - מתנות עניים: פאה ולקט (כג, כב).
 - ו. יום זכרון תרועה - ראש השנה (כג, כג-כה).
 - ז. יום כיפורים: התענית בו, קדושתו ומצוותיו (כג, כו-לב).
 - ח. דיני חג הסוכות - לולב, ומיניו, וסוכה (כג, לג-מד).
 - ט. סידור המנורה בכל יום, ולחם הפנים בשבת (כד, א-ט).
- ג. המשך הלכות התורה:
 - א. מעשה המגדף - החטא ועונשו (כד, י-יז).
 - ב. דיני נזיקין של מכה אדם או בהמה (כד, יז-כב).
 - ג. קיום מצוות עונשו של המגדף (כד, כג).

"וְנִקְדְּשֵׁתִי בַתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל..." (כב, לב)

בתשובת המהר"ם מרוטנבורג, (כך ג' דפוס פראג סי' תקל"ז) הובא: אמר המהר"ם, מאחר שגמר אדם בדעתו למסור את נפשו על קידוש השם, מכאן ואילך כל מיתה שעושים לו אינו מרגיש כלל, ותדע שכך הוא, שאין לך אדם בעולם שאם היה נוגע באש באיבר קטן, שלא היה צועק, אפילו אם יעלה בדעתו לעכב עצמו מלצעוק אינו יכול לעשות, ואנו רואים קדושים שאינם צועקים כלום!!!

וכאן באה העדות האישית של העסקן הגדול, שליווה יהודים רבים בדרכם לקידוש השם: "וכמה נצלבים" אשר אני הכותב ראיתי, כאשר יצאו להריגה, קיבלו עול מלכות שמים באהבה רבה, שסבלו כמה יסורים וחיו עד עשרה ימים ולילות ולא פרקו עול עד שיצאה נשמתם הטהורה, ואשר ראיתי כתבתי באמונה..."

כך כותב רבי יוסלמן מאשכנז, וכך אנו מוצאים דברים דומים אצל אחד מגדולי ספרד. גם שם יהודים מסרו נפשם על קדושת השם בעת צרה, וכה הם דברי רבי אברהם הלוי מגולי ספרד ב"מגילת אמרפל":

הלא זו מסורת בידי החכמים, שהאיש הגומר בלבו למסור נפשו על דבר כבוד שמו... הנה הגבר הלז, לא ירגיש כאב המכות ההן המכאיבות לשאר אנשים... וגם כשיענוהו יסורים קשים, לא ירגיש המכות והעינויים ולא ירעידהו המוות, וגם כי הדבר רחוק מהסברא, הלא כבר עלה בנסינו... היו שמצאו לכך מקור במדרש תנחומא: "למה נמשלו ישראל ליונה? לאמור: מה יונה אינה מפרכסת בשחיטה, כך ישראל אינם מפרכסים בשחיטה על קידוש ה'". אמונתם העזה של אבותינו, היתה כה איתנה וחזקה - עד

כדי כך שבהרבה מקומות הלכו הקדושים למוות בשמחה, בשירה ובמחולות ובהתלהבות עזה, כפי שידוע בשואה האיומה, כשרצו הנאצים ימ"ש להרוס את רוחם של היהודים היו מקרים רבים בהם היהודים פתחו בשירה לפני הכנסתם לתאי הגזים - למותם, ומסרו את נפשם על קידוש ה', מתוך אהבה ולא מתוך צער.

וכך פייט הפייטן רבי אברהם הלוי בקינתו לתשעה באב: "וראו פליאה נשגבה גדולה, בני הולכים לאש בשירים ובמחולות, ליחד ולקדש בוראם ושמו להלל".

קיימת עדות אישית, של מי שהיה בדרכו למות על קידוש השם וניצל ברגע האחרון. איך כל עינויי המוות לא הרגישם כלל. סיפור זה נפוץ בין יהודי טריפולי שבלוב, והעתיקו נחום סלושץ בספר המסעות שלו: "יהודי בשם יהודה ארביב אלכושאנא, נתפס על ידי המלכות בעוון בזיון דתם, היה זה בשנת תקצ"א, עונשו של היהודי נגזר למות במיתה משונה לעיני אחיו היהודים, הוא נתלה באחת מידי על קיר החומה נוכח בית הכנסת הגדול לעיני כל, את כל גופו טשו בדבש, כדי שיעונה על ידי עקיצת הדבורים והזבובים, לפני יציאת נשמתו - לאחר שהיה תלוי שעוה ארוכות ניצל בדרך נס.

לאחר מכן סיפר כי - "ניטלו חושיו ולא הרגיש כלל, לא בתליה ולא את היסורים המרים, וגם לא בהצלה שניצל..."

סיפור זה סופר מדור לדור בפי יהודי טריפולי, לאות אמת, כי המוסר נפשו על קידוש השם, לא יחוש יסורים כלל.

אין בדברנו עידוד חלילה "למות" על קידוש ה', אך יחד עם זאת הבאנו מבט הסטורי, איך אבותינו לאורך הדורות מסרו את נפשם: אברהם אבינו בכיבשן האש אצל נמרוד, נחשון בן עמינדב (שקפץ ראשון לתוך ים-סוף), חנניה מישאל ועזריה, ועוד...

ונסכם ונאמר טוב לחיות על קידוש ה', ולא רק למות על קידוש ה', ישמע החכם ויוסיף לקח. ["ברינת יקצורו"]

"ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך

בני ישראל אני ה' מקדשכם" (כב, לב)

וברשיי: "ולא תחללו" - לעבור על דברי מזידין. ממשמע שנאמר "ולא תחללו", מה תלמוד לומר "ונקדשתי", מסור עצמך וקדש שמי, יכול ביחיד, תלמוד לומר "בתוך בני ישראל", וכשהוא מוסר עצמו ימסור עצמו על מנת למות, שכל המוסר עצמו על מנת הנס, אין עושין לו נס, שכן מצינו בחנניה מישאל ועזריה שלא מסרו עצמן על מנת הנס שנאמר (דניאל ג, יח): "והן לא ידעו להוא לך מלכא...".

במשך שנות הגלות הארוכה, שטרם הסתיימה ובה לא אחד בלבד שעמד עלינו לכולותינו, נדרשו גדולי ישראל לשאלות בענייני פיקוח נפש ו"הרג ואל יעבור". שאלות אלו נולדו בימי צרה וצוקה, רעה ויגון, כאשר אבותינו, יהודים מאמינים בני מאמינים, לא נטו מההלכה הצרופה כמלוא נימא.

אחד הספרים שהורתו ולידתו באותם ימים טרופים, הוא ספר השו"ת "ממעמקים" - שאלות ותשובות ועניינים שעמדו על הפרק בימי הרג ואובדן של שנת תש"א - תש"ה (השואה) בגטו קובנה - מאת הגאון רבי אפרים אשרי זצ"ל.

בגטו קובנה רווחה שאלה מעשית ביותר - הלא מסירות הנפש על קידוש ה' היא מצוה מדאורייתא, ויש, איפוא, לברך עליה, אך מהו נוסח הברכה? שאלה זו הופנתה אל הגר"א אשרי זצ"ל על ידי יהודי פולני שנמלט לליטא, אבל ידם של המרצחים השיגתה. הוא ידע, כי למחרת היום יוצאו אלפים להורג, ולפיכך שאל את הגר"א אשרי זצ"ל אם הנוסח הוא "על קידוש ה'".

השואל הוסיף, כי ברצונו לקיים מצוה נוספת קודם המצוה הזו, האחרונה בחייו - ללמד אחרים את נוסח הברכה.

הגר"א אשרי זצ"ל ציטט בתשובתו את נוסח ברכת קידוש ה' המופיע בספר "יוסף אומץ" (סי' תפ"ג): ברוך אתה ה'... וציוונו לאהוב שם הנכבד והנורא ההיה והוה והעתיד להיות, בכל לבבנו ובכל נפשנו ולקדש שמו ברבים, ברוך אתה ה' מקדש שמך ברבים". לאחר מכן יאמר "שמע ישראל", וימסור צווארו על קדושת שמו".

לעומת זאת, השל"ה (שער האותיות סוף אות א' והוא ב"פתחי תשובה" י"ד סי' קנ"ז ס"ק ו'), מביא נוסח קצר מזה, והוא: "ברוך... אשר קדשנו במצוותיו וציוונו לקדש שמו ברבים". ולבסוף הורה הגר"א אשרי זצ"ל לשואל לברך כנוסח השל"ה.

והנה, בהמשך דבריו חושף השל"ה, את מהותה של מצוות קידוש ה'. כידוע, אין מברכים על מצוה אשר קיומה תלוי בדעת אחרים ולא בדעת מקיים המצוה בלבד. כגון, על מצוות צדקה אין מברכים, כי יתכן שהעני לא יסכים לקבל את הצדקה (ע"פ שו"ת הרשב"א ה"א סי' י"ח).

ולפי"ז לכאורה, גם על מצוות קידוש ה' אין לברך, שמא יתחרט הרוצח ולבסוף לא ירצחנו, ונמצא שברכתו לבטלה.

אולם, השל"ה הקדוש מבאר, כי מצוות קידוש ה' אינה תלויה בהריגה בפועל, כי אם ההתמסרות להריגה של קדושת שמו יתברך, היא-היא המצווה. מעתה, הוא כבר זכה לקיים את מצוות קידוש ה' - גם אם יתחרט הרוצח, או אם יעלה ביד היהודי להימלט מגיא ההריגה.

דבר פלא מובא בחז"ל:

אין דמו של הנרצח נח, עד שיהרג הרוצח, כך מובא במדרש רבה (דברים ב, יז): מעשה בשני אחים שהרג אחד מהם את חברו, מה עשתה האם, נטלה כוס אחד ומלאתו מדם של בנה הנרצח, והניחה אותו במגדל, והיתה נכנסת בכל יום ויום, ומצאה אותו הדם תוסס, פעם אחת נכנסה והביטה בו, ומצאה שהדם שתק, אותה שעה ידעה שנהרג בנה האחר, לקיים מה שנאמר: "שופך דם האדם באדם דמו ישפך" (וכן הובא בזוהר פרשה מח).



האלמנה וילדיה ניצלו מטביעה

בעת מלחמת העולם השנייה ערכו הנאצים "בליצקריג" ("מלחמת בזק", על ידי הפצצות כבדות וממושכות) על אזורים מאוכלסים בלונדון. יום אחד מימי ההפצצות הללו, התדפקה על דלתו של רבי אליהו לופיאן, אלמנה שגרה בקרבת מקום ואשר טופלה אצלו רבות. "בבוקרו של יום רביעי, בשבוע זה, ישנה אונייה המפליגה לדרום אפריקה", פתחה. "האם כדאי שאסדר מקום באוניה זו, לי ולילדיי, כדי שנוכל להינצל מהבליצקריג"? יצויין, כי האוירה באותה תקופה היתה מתוחה, ומובן מאליה שהאחריות שרבעה על כתפי האלמנה היתה כבדה למדי. בניגוד ליחסו הלבבי אליה, הפעם חרג הרב מדרכו. "אני מצטער", אמר לה הרב בספקנות, "אין לי זמן עכשיו. חזרי אלי מאוחר יותר". לאחר כמה שעות חזרה האשה. אך גם הפעם דחה אותה רבנו בטענה, כי הוא באמצע הכנת השיעור. באותו יום ראשון, הגיעה פעמיים נוספות, וכך גם ביום למחרת, באה כמה פעמים.

הרב התחמק כל העת ממתן תשובה ואף לא התפנה לשוחח עמה. בצר לה, השיחה דאגתה בפני רבי יחזקאל אברמסקי (שבאותה תקופה שימש כאב"ד בלונדון) ואמר לה: "חכי לתשובה מרבי אליהו, ואל תהיני לעשות דבר בלי הוראתו והסכמתו!" משגם ביום השלישי לא התאפשרה ביניהם פגישה, התייאשה האלמנה מלהפליג לדרום-אפריקה, שכן ללא הסכמת הרב, לא היתה נוקטת בצעד כזה.

האונייה הפליגה לדרום-אפריקה, כמתוכנן, ביום רביעי בבוקר עמוסת אנשים שקיוו בכך להינצל מהנאצים. ביום חמישי נחרדה כל אנגליה לשמוע, שהאונייה המדוברת הוטבעה על ידי צוללת גרמנית, וכי לא נותר אפילו ניצול אחד בחיים!!! כשסופרו הדברים למר ג'ורג' יעקובוביץ, מבני ביתו של הרב, הוא אישר את הדברים. "יודע אני מי היא אותה אלמנה, הרבנית שטרנבוך, אמו של רבי משה שטרנבוך שליט"א בעל מח"ס 'מועדים וזמנים', וכיום ראב"ד העדה החרדית בירושלים. אכן, זכורני היטב שהיא התדפקה כמה פעמים כל יום ושאלה אותו על כל דבר ודבר".

מעניין הדבר, שבמרוצת הימים, אכן הגיע רבי משה שטרנבוך לדרום-אפריקה, אך לא כניצול מהפצצות, אלא כרב וכראש ישיבה...

[מתוך הספר 'ר' אליהו']

"וּנְקַדְשֵׁתִי בַּחֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל..." (כב, לב)

את רעיונותיו המוסריים, נוהג היה רבי שלום שבדרון זצ"ל לתבל בעובדות ומעשים מגדולי ישראל. לפני סיפור המעשה היה מקדים: "נזכרתי במעשה"... הקדמה זו, שהפכה לכמעט דבר שבשגרה, היתה מעלה חיוך על פני השומעים. המעניין בדבר הוא, שאף כשהוורט או הסיפור שבו הוזכר, לא היו קשורים לנושא המדובר, הוא לא נמנע מלאומרו, וכשסיים - חזר לנושא המרכזי.

פשר העניין נעוץ ב... הוראה שקיבל מרבנו (רבי אליהו לופיאן), לפיה איש כמותו, הכפוף לציבור, אם עולה במחשבתו ובמוחו משהו צדדי שאינו קשור לעניין - עליו לאומרו. ההסבר שבהוראה זו הוא פשוט: יד ההשגחה העליונה שמכוונת את כל צעדינו, הביאה עכשיו למוחו סיפור כזה לטובת השומעים. לפעמים - לכמה מהם, ולפעמים - לאחד מהם.

ראיה כזו מלמדת, עד כמה חדור היה רבינו בהכרה עמוקה של יד ההשגחה העליונה המכוונת על כל צעד וצעד, כל מחשבה, כל זכרון. "אם נזכרתי עכשיו בסיפור - משמע שזהו רצון ה' שעכשיו אזכר בסיפור, ואם דורש אני ברבים - אני חייב לשתף בזה את הרבים!"

קו זה, כאמור, הנחה את רבי שלום שבדרון עשרות שנים. היה זה מחזה מצוי שאנשים רבים מצאו את הרגע לפגוש את רבי שלום ולהגיד לו: "רבי שלום, הדברים שאמרת אתמול היו בדיוק בשבילי"... וה'דברים' האלו היו אותם עניינים ומעשים שרבי שלום נזכר בהם באמצע הדרשה, ושנאמרו כביכול באקראי.



השגחת ה' על בראיו כגודל מדרגתו

"פעם", מספר אחד מנכדיו של רבי אליהו לופיאן, מרבינו ביאור על הנאמר בברכת-המזון: "הזן את העולם כולו בטובו: בחן, בחסד וברחמים", וכך ביאר את שלוש המדרגות הנזכרות:

"בחן" - הכוונה לצדיקים אותם הוא זן בחן, כי הם מוצאים חן בעיניו.

"בחסד" - הכוונה לבינוניים, שניזונים על ידי מידת החסד.

"ברחמים" - הכוונה לרשעים, שלאמיתו של דבר אינם ראויים למזונות בגלל רשעותם, אבל הקב"ה מרחם עליהם וזן אותם.



סיפור הצלתה של משפחת לופיאן

הימים - ימים שבין מלחמת העולם הראשונה לשנייה. רבנו נוטל בידי את מקל הנדודים מקלם שבליטא, לעבר גרמניה. כבימינו, גם אז ראשי הישיבה כתתו רגליהם והטלטלו בדרכי-נוד, בשביל לאסוף כספים ולצוד נפשות להיכלי התורה.

באחד ממסעותיו אירע מקרה מחריד, שבו רבנו ניצל בנס ממש. הדבר היה לאחר שבמאמצים לא קלים הצליח לאסוף חמשת אלפים מרקים, סכום נכבד ביותר. איש פושע ואלים, נתקל ברבנו ואיים עליו באיומי אקדח שימסור לו את כספו, ולא - הריהו רוצחו נפש! כמובן, רבנו מסר את רכושו כדי להציל את נפשו ונותר בחוסר כל.

ומעז - יצא מתוק. לאחר מקרה זה החליט רבנו לשים פעמיו לאנגליה, כדי להחזיר את הכסף האבוד. עמו יחד עברה גם כל משפחתו. וכך סובב מסובב הסיבות את סיפור הצלתה של משפחת לופיאן הענפה, מהתופת הנאצית האיומה שכילתה את ליטא.

"כִּי אִם לְשֵׂארוֹ..." (כא, ב)

וברש"י: אין שארו אלא אשתו

סיפר מרן רבי אהרן לייב שטיינמן זצ"ל, מעשה אותו סיפר לו מרן הרב מפוניבז': בימי שבתו על כיסא הרבנות, נמנע הרב מפוניבז' מלערוך גיטין והצליח בזה. כאשר באו לפניו זוגות להתגרש, שכנע אותם והשיג שלום בית, חוץ מפעם אחת. הבעל נשכב על הרצפה זעק והתעקש, כי לא יזוז מכאן עד שיהיה גט, משום שאינו מסוגל יותר לחיות עם אשתו. גם המראה החיצוני שלה... לא יועילו כל השכנועים ואין סיכוי שהוא ישלים עם המצב. בחוסר ברירה הרב סידר להם גט. חלפה חצי שנה והבעל בא להתלונן: 'הרב מה עשית לי?! מדוע לא מנעת ממני בחכמתך להתגרש'... הרב מפוניבז' תמה, שאל אותו 'מה נשתנה, מה קרה ששינית את דעתך, ובכלל, הרי אמרת שאשתך מכווערת?!' האיש השיב: 'עתה ראיתי את אשתי לשעבר, הבחנתי כי טעיתי, היא אינה מכווערת כמו שחשבתי, וכואב לי מאד מדוע התעקשתי להתגרש'... ומה באמת הטעם שבזמנו היה לו כל כך גרוע? אחת הסיבות, שכאשר הם היו בריב תמידי היא הייתה שבורה וללא שמחת חיים ואכן פניה הוריקו מצער ועוגמת נפש, אבל כאשר נפרדו, חזרה לה שמחת חיים טבעית" - לב שמח יטיב פנים" - שמחה ונחת רוח משנים את המראה של האדם לטובה!"



תשובה, התחלתי לחשוב על מעשיי בעבר, ואני זוכר את הכל בפרוטרוט - מעת שהייתי ילד בן שנים עשרה עד עכשיו (ר' אליהו היה אז בן 80) וכיון שחשבתי על כל העבר מובן שלחץ הדם גבר... לכן, בניתוח זה, נזהרתי ולא חשבתי כלל, וב"ה הכל עבר בשלום".
["להגיד"]

"אמר אליהם..." (כב, ג) - 'אבו דאוד' - סיפור

שואל הגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל את היושבים סביבו, אתם רוצים מעשה? אז אספר לכם מה שסיפרתי היום בשולחן שבת, לאורח פלוני שסעד על שולחני: איש היה בירושלים אבו דאוד ז"ל כך היה שמו. רבים דיברו על צדקותו ושחרו לפתחו לשמוע את דבריו. אמרו לו, את שם האב, האם והגיל, והוא פשוט התחיל להגיד ולגלות נסתרות. דמות נדירה!

הלכתי למעונו בהזדמנות מסויימת, היה זה כאשר הגאון הצדיק רבי אליהו לופיאן היה חולה מאוד. לא רציתי ללכת לאבו דאוד, אבל ידידי רבי לייב פרידמן (שנקרא ר' לייב צדיק) הכריע שהאיש צדיק, לכן הסכמתי ללכת יחד לאיש הצדיק הנ"ל, יצאנו יחד אני ור' לייב פרידמן זצ"ל. בדרכנו, פניתי לר' לייב ואמרתי בפסקנות: "שמע נא אני מתכוון בקרוב לנסוע לחו"ל, אף אחד לא יודע מהסיפור, רק סוכן הנסיעות, עימו שוחחתי. עכשיו גם אתה יודע. אם 'אבו דאוד' יידע על הנסיעה - יש בו ממש, ואם לאו - אין בו ממש! לדידי - זה יהיה האות והמופת..."



"וּנְקַדְשְׁתִּי בַּתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל..." (כב, לב)

מסופר שכאשר ביקש ניקולאי הצאר הרוסי להפריע לבני ישראל לקיים את דתם, ולגזור עליהם גזירות ה"השכלה", נסעו לפטרבורג הבירה, גדולי התורה ברוסיה ובראשם הרה"ק רבי מנחם מענדל מליובאוויטש "הצמח צדק" זיע"א והגה"ק רבי יצחק מוואלוז'ין זיע"א כדי להעביר את רוע הגזירה.

כשהגיעו לפטרבורג, השמיע ה"צמח צדק" דברים קשים בתקיפות יתירה, עד כי התרו בו ראשי המלוכה, שיענש על כך, אבל הרבי לא נרתע. שאל אותו רבי יצחק מוואלוז'ין איך יה'ן מר להכניס עצמו בסכנה? והרי יאבד בזה את חלקו לעולם הבא. השיב לו הרבי, אם לא יהיה לכלל ישראל עולם הזה, מה צורך לי בעולם הבא של הקב"ה, ועוד, התורה אומרת "וּנְקַדְשְׁתִּי" וקידוש השם אין לו שיעור.

[סיפורי צדיקים גליון ל"ז]

נכנסנו. אמרנו את השם שלי. אבו דאוד הרים את העיניים הגביה את ידו ושאל: "כבודו, חושב לנסוע רחוק מעבר לים"... המשיך לדבר על עוד כמה עניינים שאין מקומם כאן.

אח"כ הזכרנו את שמו של רבי אליהו לופיאן. והוא החל לפרוש על השולחן בקצרה, את ההיסטוריה של חייו, ואף פירט באיזה מוסד הצליח במשרתו והיכן לא, אח"כ המשיך ואמר, כי להבנתו שורש נשמתו מצדיק פלוני, ולפתע הרים את קולו ביראה: הוא יהלום שאין בו פגם, עד לפני זמן מה היה בו פגם אך תיקן גם את זה, הוא בסכנה (בצעקה) אבל הוא עוד יאריך ימים, כיון שהשכין שלום בין איש לאשתו... דברי האיש.

רבי אליהו התרפא באותה שעה, ועוד חזר להרביץ תורה. כאשר שב לאיתנו, העזתי ושאלתי: האם רבנו השכין שלום, לאחרונה, בין איש לאשתו? הביט עלי ר' אליהו בהתפעלות: "רוח הקודש הרי אין היום, מנין לך דבר זה? סיפרתי על האיש ודבריו, רבי אליהו שמע ושתק. טוב, המעש'לה עם הסכנה הרפואית, שרבי אליהו היה נתון בה אז? רבי אליהו לופיאן נכנס לחדר ניתוחים, לצורך ניתוח עיניים. ולפתע בשעת הניתוח עלה לו לחץ הדם ומחמת כך עינו האחת פקעה (התעוורר בה) עד שנכנס לסכנת חיים, המצב היה קריטי. בהיכלי השיבות הרבו בבקשת רחמים.

לאט-לאט מצבו השתפר ולאחר כמה שבועות שב לאיתנו. ד"ר טיכו - רופא עיניים, שהיה המנתח, התנצל: "מה אנחנו אשמים שלחץ הדם עלה, עשינו בדיקות כמה ימים רצופים והכל היה בסדר, ועכשיו אנחנו עדיין מחפשים את הסיבה הפתאומית, ולא מוצאים, לחץ הדם שלו תקין, ומשום מה רק בשעת הניתוח התרחש שינוי מפתיע..."

תשמעו, לאחר כמה שנים עבר רבי אליהו ניתוח נוסף על עינו, והכל עבר בשלום.

נכנסנו לבקרו אני וידידי הגה"צ רבי הירש פאליי (שהיה משגיח בישיבת חברון), הוא שכב רגוע ושלו ופניו מאירות. במהלך הביקור, כשחיוך נעים מרחף על פניו אמר לנו: "אתם ודאי זוכרים שבניתוח הקודם שלי על העיניים הייתי בסכנה גדולה, סיבת הדבר, כי לפני שעליתי על מיטת הניתוחים, חשבתי, הלא כעת דנים אותי למעלה, א"כ צריך לעשות

בברכת התורה רון בריינה

"לְאָדָם מְעַרְכֵי לֵב וּמַה' מַעֲנֵה לְשׁוֹן" (משלי טז, א)

לעיילוי נשמת מו"ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק

מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף

מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה

נפתלי בן רוזה: סמי בן שמחה: גורלי בן שמחה

אברהם בן חנה: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה

סלמן בן חבו ודוד: יעקב בן סאלם: חיים בן אסתר

אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם: רוני בן עזיה

אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיאל: סמי בן חנה

משה אהרן בן מאיר יצחק: חנינה בת כמיסה: מאיר בן שמחה: יוסף בן סולטנה

מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: ג'וליה חיה בת גריסה

מרים בת עזיה: נוראני בת מרים ורבי: כתון בת חביבה: אהובה (דייזי) בת טובה

שמחה בת סרח: חיה בת יוסף: רחל בת חנה

להצלחה: אריה (לאון) בן מלכה

זיווג הגור - זהבה בת אטו: ג'ימי שמואל בן אסתר (Jimmy Shmuel ben esther)
רחלי בת זהבה



לרפואת:

הרב מאיר נסים בן כמאסה שליט"א יהודה בן אסתר: יעקב ישראל בן גלית אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זוליס בת חנה דוד בן שמחה: מנחם בן עליזה: איתן חיים בן שלומית פאולה בת דינה: זהבה בת הדויה: לילך בת מרגלית מרים קרן בת רבקה: אילה בת ציפורה שרה בת רבקה: שרה תהילה בת חנה אברהם בן אנט: פיבי בת חביבה בן חמו נורית בת רחל: רחל בת נוארה: גלית בת רות

לזרע של קיימא:

יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים נפתלי שלמה בן לאה שושנה רייזל בת מינה מיטל בת לולו: ליאת בת ויקטוריה שמחה צביה בת רחל: חן בת דלילה (ספר 8) יובל בן שלומית: אושר בת אורנה יהודיה בת ציפורה: רחל בת חיה יעל ברכה בת אביגיל: עדי בת מזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752

או במייל: Ronbarina@gmail.com

כתובת: הקוצר 2 רמת השרון מ. 4741102

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים

ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון

לע"ג ר' יצחק זאב הלוי ז"ל
 בן ר' אליעזר שלום הלוי ז"ל
 לע"ג מרת לאה אלטע הדס ע"ה
 בת ר' יעקב הלוי הי"ד



אזהרה המורה! העלון מיועד אך ורק לרציניים שיודעים את השיבות התפילה, ובשעת התפילה לא מעיינים בעלון ובשאר דברים. לעילוי נשמת ר' חוב בן ר' מאיר ז"ל

אמור

מסורת אבות

ביאורים, מוסר והנהגות הנלמדים מפרקי אבות (פרק ד)

בן זומא אומר, איך יהוה חכם, הולמד מכל אדם, שגאמר (תהלים קיט), מכל מלמד השכלתי כי עזרתך שיחיה לי החכם אינו נולד חכם, אבל הוא צריך לימוד ולא ממלמד אחד בלבד רק ממלמדים הרבה, וכן אמרו חז"ל (עירובין מ"ז ע"ב) לא מן הכל וזכה אדם ללמוד וידוע כי קנין החכמה כקנין הממון, כי הסוחר המשתדל להרויח ממון ולמלא ממנו אוצרות אינו מבחין בין האנשים שמרויח עמם בין נכבד לבין נבזה ואינו משים הפרש בין שהוא מעמיו בין שהוא מעם אחר, כי עם כל אדם הוא רוצה להרויח, ואין לו לברוק אחר מי שיתן לו להרויח יהיה מי שיהיה, כן יהיה בענין החכמה החכם הסוחר בסחורה של תורה" כי טוב סחרה מסחר כסף" (משלי ג' י"ד) וכיון שהוא משתדל לאצור אוצרות החכמה אין לו להבחין ולהפריש בין האנשים אשר יקנה החכמה מהם אם הוא גדול ממנו בחכמה ובשנים. (רבינו בחיי)

איך יהוה מקבד, המקבד את הבריות: שמעתי מאיש אחד מתושבי מונסי שנתארח אצלו רבי אליהו דסלר זצ"ל, (מכתב מאליהו) שלילה אחד חזר רבי אליהו הביתה בשעה מאוחרת, וראה היהודי הנ"ל שלפני שעלה רבי אליהו דסלר המדרגות שלף מנעליו מעל רגליו כדי שלא יעשה רעש עם פסיעותיו ויפריע אחרים משנתם. עד היכן היו הגדולים חושבים עבור הזולת כל זה נכלל בשם דרך ארץ שבלעודה אין תורה ואין כלום. שמעתי בשם בעלי המוסר שמדפיקה על הדלת יש להכיר ולהבין עצמיות של האדם, אם הוא דופק פעמים רבות או רק פעם אחת. כיצד הוא דופק, ברעש או בנחת. הגם שדברים אלו קטנים הם, אבל המחוסר כל אלה, נבלה טובה הימנו. (מאמר מרדכי ח"א)

רבי יהודה אומר, הוי יהיך בתלמוד, ששונת תלמוד עולה ודון. בשהותי במונסי – סיפר רבי חיים בריים זצ"ל, פגשתי יהודי שהיה תלמיד של מרן החפץ חיים ובקשתי שישפר לי מרבו. סיפר לי שהוא למד בראדין ופעם בימי תמוז שרר חוס כביר בראדין וכדי להקל על הצום יצאו הבחורים לשאוף אויר ביער סמוך ופגשו שם איכר נכרי זקן ושאלם מי הם וענו שהם תלמידי החפץ חיים. אמר להם הגוי, אתם אינכם מכירים את רבכם. אני מכיר. וכך סיפר להם: לפני חמישים שנה עמדתי פעם לפנות ערב בשדה ליד היער ושמעתי קולות בכי עולים מהיער. רצתי להציל את הבוכה ולהפתעי ראיתי את רבכם יושב רכון על ספר ובוכה בדמעות והתרגשות. הלכו התלמידים לברר אצל בני המשפחה אם ידועה להם עובדה זו. וענו שמקובל אצלם כי בשעה שכתב את המשנה ברורה היה בוכה ומתפלל לד' שלא ישלל בדבר הלכה וכנראה שזה היה בתקופה האמורה. (מרבה חיים)

וכתר שם טוב עולה על גביהן: על האדמו"ר מסקולען מסופר שמקורביו הציעו לו לפתח ישיבה לתלמידים, אך הוא לא עשה כן, אלא העדיף ליסוד רשת בתי חנוך לילדים עזובים ממשפחות העולים החדשים בארץ ישראל, תחת השם "חסד לאברהם". את מעשהו נמק באמרו: "אם לא אפתח ישיבה לא יקרה מאומה, הבחורים ילכו ללמד בישיבה אחרת, ולרבוננו של עולם אין הבדל אם ילמדו בישיבת סקולען או במקום אחר... לא כן אם לא אפתח את המוסדות 'חסד לאברהם' בארץ ישראל, והילדים העזובים יפלו טרף, חס וחלילה, למוסדות של אנשי השמאל החילוני". (מרביעי תורה מעולם החסידות)

ואל תשתדל לראותו בשעת קלקלותו: רבי אפרים חיים זייציק זצ"ל, מגדולי תלמידי נובהרדוק, היה אומר: יש אדם המשתתף ורוצה לראות את מצבו של חבירו, לא מתוך השתתפות בצער, כדי לעזור ולתמוך בו, ולחזק את רוחו, כי אם כדי להשקיש את רגשי סקרנותו. על סקרנות זו, מזהיר התנא שבמשנה, שראיות מעין אלו אסורות... (תורת הנפש)

פרשה ופירושה

לקט פירושים על פרשת השבוע

אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אלהם לנפש לא ישמא בעמיו:וברשי" פירש:אמור ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים. והיה החתם סופר אומר: בנוהג שבקולם בעסקני ציבור, הדואגים ליקר המת ומספקים כל הנצרך לכבודו של הנפטר הגדול, הלוויה יפה, קבורה נאה, הספר גדול, אף יד ושם להזכירו ולהנציחו, שוכחים הם מתוך רוב עסק גדול את "הקטנים" – אלו היתומים האומללים והאלמנה המסכנה שהנפטר בהלכו למנוחות עזבם ולאנוחות, ללא מטה לחם ומשען פרנסה. לכן משדיברה תורה בפרשת מי שמת לו מת הסיפה אמירה על אמירה, לאמר "להזהיר גדולים על הקטנים". (על התורה)

לא יקרחו קרחו בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו לא שרש:קדשים יהיו לאלוקים:קדושים יהיו" הוא טעם של האיסור שלפניו, המדבר בכוחים. שכן אצל אומות העולם, הכמרים עושים לעצמם כל מיני שינויים בראשם ובבשרם, כדי שיהיה ניכר לכל שהם כמרים. שאלמלא כן לא היו ניכרים בתוך קהלם, אחר שגם הם עושים את כל התועבות שבקולם. אבל הכהנים, אמרת התורה, אינם צריכים לכל הסימנים האלה, כי בין כך "קדושים יהיו לאלוקים", ויהיו ניכרים מבח מעשיהם הטובים. (מהר"ל דיסקין)

דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם מועדי ה' אשר תקראו אתם מקראי קדש אלה הם מועדי: ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון הפרשה פתחה בענין המועדים ולמה מזכירה לנו שבת מבאר הגר"א מילנא שהכתוב מתכוון כאן גם למועדים, שהרי ששה ימים טובים הם לפי התורה, שמוטר לעשות בהם מלאכת אוכל נפש, והם שני ימים של פסח, ראשון ושביעי. יום אחד של שבועות. יום אחד של ראש השנה. ושני ימים של סוכות, ראשון ושמיני. לפיכך קבעה התורה, לכל לגבי המועדים המזכרים בפרשה, "ששת ימים תעשה מלאכה", בששת ימי המועדים מותר לעשות מלאכה, לצורך אוכל נפש. אולם "וביום השביעי שבת שבתון" שהוא יום הכיפורים שהוא יום השביעי של המועדים אסור לעשות מלאכה אפילו לצורך אוכל נפש שכן הוא שבת שבתון. (אמרי חן)

למען ידעו דורותיכם כי בסכות הושבת את בני ישראל. כאשר החלו מורים חדשים, להנהיג את לימוד ההיסטוריה, וללמד ילדי ישראל את תולדות עם ישראל, שלא על פי דרך התורה, הוכיחם החפץ חיים" ואמר: הגה גם התורה עצמה ציותה להודיע לדורות הבאים, את ענין הסוכות שישבו בהן בני ישראל, בעת שיצאו ממצרים, "למען ידעו דורותיכם כי בסכות הושבת את בני ישראל בהוצאתי אותם מארץ מצרים" ברם צא ולמד את אופן הלימוד שציותה עליו התורה, "בסכות תשבו שבועת ימים" רק אם תשבו בעצמכם בסכות אתם ובניכם, אזי תגיעו לידי כך שדורותיכם הבאים, ידעו את כל הקורות את בני ישראל בצאתם מארץ מצרים, אך אם לא תקיימו את מצות הישיבה בסוכה, לא יועילו כל הלימודים וכל הסיפורים, אודות חג הסוכות, וכך הוא הדבר בכל ענין וענין ממצוות התורה, רק על ידי קיום התורה והמצוות, היא אפשר להנך את הדורות הבאים ולא על ידי סיפורים ומעשיות ריקים מתוכן. (מעשי למדך)

ויברך משה אל בני ישראל ויצא את המקל אל מחוץ למחנה וירגמו אותו אבן ייש להבין, מפני מה אצל המקל נכתב "וירגמו אותו אבן, ואילו אצל המקושש עצים (במדבר ט"ז – ל"ח) נאמר "וירגמו אותו באבנים". ויש לומר שאצל המקל ידעו כל ישראל כי עונש זה ראוי לבעל המעשה, מפני שרשע היה, ומשום כך כאשר הלכו לרוגם אותו, הלכו כולם בלב אחד ובכוננה אחת. משום כך כתוב כאן בלשון יחיד "אבן". לא כן הדבר אצל המקושש, שחז"ל מגלים שזה היה צלופחד, איש נודע בחכמתו ויראתו, ולכן לא כל רוגמו היו שווים בדעותיהם, הצדיקים חששו כי שמא לשם שמים נתכוין והלכו לרוגמו מתוך כאב לב, ואילו הרשעים שבהם הלכו לרגמו בתוך שמחה לאיד: "ראו נא איש זה שכל ימיו התחסד ואילו בסתר עבר עבירות". משום כך אצל המקושש נאמר אבנים. (ר' מאיר שפירא מלובלין)

מספורי המגיד

"מתוך ההפיכה" (סיפור היסטורי מפעים מהעבר הלא רחוק)

פרק כ"ג "התמודדות קשה"

תקציר: רב משה יוסף הויזמן מקבל בתוך שקית הטלית ותפילין שלו ובו מאיימים עליו שאם לא ימנע מחתנו לעתיד לחבור עם חבורת הכופרים ע"י איום לנתק את השידוך, הם יקחו את העניין לידיהם. רב משה יוסף מקבל את זה בצורה קשה ומגיע במיוחד אל המו"צ לדבר עמו על הנושא, המו"צ מתחיל לתחקר אותו על הפרנסה ועל הנעשה בפולין במלחמה. רב משה יוסף לא קוטע אותו למרות שאינו מבין מה כוונתו, לפתע המו"צ משנה כיוון הוא מספר לו על השיעור החדש של חתנו עם רב ברוך עקשטיין ומספר לו על פרט מעניין כי חתנו לעתיד מראה ידיעה רצינית בתחום הקבלה ושואל אותו מניין לו ידיעה זאת, רב משה יוסף משתומם ומודיע חד משמעית זה לא בא ממנו ואף לא מר' משה כהן שמלמד את תלמידיו רק בגלה.

בהמשך השיחה מגלה לו המו"צ כי חתנו בעל דעות כזבות שרכש אצל החבורה המסתורית אליה הסתפח בתקופה האחרונה וכי מצב זה אינו מותר ברירה רק להפריד בין הגיסים, אפרים זלמן נקי לחלוטין ואין לו שייכות עם הדעות הללו ואסור לו להיות בחברת גיסו שעלול להעביר אליו את השיטה הפסולה ומציע לו ללמוד עם אחד מגדולי ירושלים הגאון הצדיק רבי ישראל יצחק רייזמן (לימים חבר הבית דין צדק של העדה החרדית זיע"א) בסדר מועד. הוא מבקש שלא ידווח לחתנו ולא יתנצל וגם אפרים זלמן אסור לו לדעת את הסיבה וכמו כן אסור לו לתרץ את עצמו לפני הגיס, את התפקיד נוטל על עצמו המו"צ, הוא מודיע לו כי חתנו עוד יבוא בעצמו לשאול אותו לסיבת העניין והוא מתפלל להקב"ה שיחון אותו בעצה נכונה.

חיים שלום מבחין כי גיסו נעלם, הוא חושב בתחילה שהוא חולה ומחכה לשיעור של המו"צ לשאול את חמיו שמתתקף בשיעור מה שלום גיסו, אלא שחמיו מתעלם וחיים שלום חש בדבר ונעלב ובשל זה לא מתערב כל השיעור, הוא דורך כולו לברר את העניין אצל חמיו. לאחר השיעור מסרב חמיו לדבר בהרחבה מלבד זה שגיסו לומד עם הרב רייזמן מסכת עירובין לפי הנחיית המו"צ, הוא מהר מלמסור לו יותר כפי בקשת המו"צ, חיים שלום נפגע מאד ובורח מהמקום כנשך נחש, הוא אינו מוכן לאכול את ארוחת הערב וכל הלילה מתהפך במיטתו מרחב מרירות, הוא חש כי המו"צ מגלה כלפיו דחיה ואין לו אפילו מושג על מה ולמה. לבסוף הוא מחליט שבשבוע הבא ישאל את המו"צ לפשר העניין.

~~~~~

שבוע נוסף עובר, כל יום שעובר חיים שלום אוכל את לבו, בלי אפרים זלמן בצוותא כחברותא בכל התחומים, סיוט קשה עבורו, כבר ארבע שנים שהם כמו אחים תאומים, אין דבר שהם לא עושים ביחד וכעת באה כזו הפרדה, איך אפשר?! הוא ציפה שלכל הפחות יבוא ללמוד איתו בבית הכנסת של בתי וורשה בסדר שלישי, כל אחד יעדכן את חברו במה שלמד, אבל החבילה נפרדה לגמרי, אפרים זלמן אפילו לא בא לשוחח עמו אפילו פעם אחת כדי להתנצל על הנתק הלא צפוי, הכעס גאה בלבו על אפרים זלמן ועל כל העולם כולו, עד להשחית.

...מה, האם אני אויר? אך ניתן להתעלם ממני? אפרים זלמן רוצה להתקדם לבד מילא, אבל איפה יחסי אנוש?! טעיתי בו ובחמי, כנראה שהם חסרי רגישות, ועל כולנה חמותי לעתיד שונאת אותי, מהרגע הראשון שמתני לב שהיא מסתכלת עלי בצורה עקומה, לא יודע למה בדיוק היא לא גורסת אותי.

אני משוכנע שאם חמי לא היה לוחץ לעשות את השידוך הוא לא היה קם ונעשה. אין ספק שהוא יותר אנושי ממנה, תמיד קירב ודאג לי אבל משהו קרה לו, מי יודע, אם היא לא הסיתה אותו נגד, אם הייתי מתחתן מיד, לא הייתה מצליחה להרוס, אבל כשאני חותן כל כך הרבה שנים הפכתי להיות איזה "סרח העודף" במצב כזה לא רואים שוב את מעלותיי רק את חסרונותיי. כנראה דאגה להגדיל במגדלת ענקית כל חסרון פצפון, עד שהפכה אותי לנטל... אולי באמת טוב יותר שאיפוד מהמשפחה שלא אוהבת אותי?

המחשבות המדכדות, אוכלות אותו בכל פה ומפריעות לו לריכוז בלימוד. רק בעת ששמע את שיעורי רב משה כהן הסיח דעת מצרותיו, כי רב משה היה מרתק ומעניין מאין כמוהו, אי אפשר היה להיות שווה נפש לדבריו, גאונותו הייתה בלתי נתפסת, הוא ידע לקשר את הסוגיות ולעשותן מקשה אחת, כל אחד מהתנאים או המפרשים הלך לשיטתו מברכות ועד

## מספורי המגיד

נדה, הוא היה חשבונאי ברמות לא נתפסות, הוא יכול היה ללמד סוגיא בעשרה כיוונים שונים עד שרק חיים שלום קלט אותו (את רוב החידושים הבין אפרים זלמן דוד חיים שלום) אין ספק שר' משה היה עליו פלאי ביותר, ואת זה אהב חיים שלום מאד.

אבל בעת שלמד לבדו (סדר שלישי בבתי וורשה) חלם בלי סוף, כמה דקות ניסה ללמוד אבל לאחר מיכן השתלטו עליו כל מיני מחשבות רעות ומזכאות, לילה אחד כשהיה לבדו בבית המדרש שהיה חשוך כמעט כליל ורק הנר שניצב ליזו האיר במעט את החשכה חזה בעיני רוחו חלום מטורף ביותר שהזמין, חלום אותו טווה לפרטי פרטים אך יתרחש.

בחלומו.. הוא מגיע לביתו בשעת חצות כשהוא עייף ופניו רעות מאד, אמו שואלת אותו בעדינות: למה אתה נראה כל כך מותש? הוא לא עונה לה ומבקש ללכת לישון מוקדם כי הוא לא חש בטוב.

"אולי נלך לד"ר חיים כהן, הוא חפא מעולה ומאד אחראי לפציינטים, הוא גר אמנם רחוק ברחוב פינס, אבל אפשר להזמין אצל ר' ראובן ור' שלמה אייזנבאך בע"מ מונית, כדאי שהחפא יבדוק אותך בצורה יסודית כדי שנסלול מחלה.

"לא אין לי חשק ללכת, זו עייפות גרידא בשל כל מיני מתחים לימודיים, זה יעבור אחרי שינה טובה, הוא מבטיח לה.

אמו אינה רגועה, היא באה לבקרו שלוש פעמים באמצע הלילה ובדקת את המצב, כשרואה שהכל בשליטה יוצאת היא על קצה הבהונות.

אך לפתע בסוף הלילה הוא מרגיש לחץ אימים בחזהו כאילו משהו חונק אותו, הוא מנסה להשתחרר מהאחיזה של אותו פולש אבל ידיו חזקות מפלדה, הוא מסיט את ידיו לצדדים וממשך את הלחץ, חזהו בוער הוא חש את חוסר האויר, הוא רוצה לצעוק בקול גדול כדי להעיר את כל בני משפחתו להצילו מיד אותו רשע, אבל פיו לא נשמע לו, ראשו מתחיל להסתחרר, מרגע לרגע מתרבים ערפילים במוחו, הוא חש שמאבד את הכרתו, כל גופו בוער מכאבים בעת שנאבק על כל טיפת אויר, אך השטן חזק ממנו וכך הצליח לסחוט ממנו את שיירי הנשימה, לפתע הוא חש כי נשמתו פרוחה מגופו והיא מסתובבת בצורה חופשית בחדר, היא משוטטת אנה ואנה סביב החדר כמחפשת דרך אך לצאת מהמקום.

פחד אימים תוקף אותו, האם אכן כבר מת או שזה רק חלק מתהליך המיתה והמוות מייסר עוד יותר? הוא רואה בעיני רוחו את אמו נכנסת לחדרו בשעה 6 מודאגת, היא זוכרת היטב כי חיים שלום שלה לא הרגיש טוב בעת לכתו לישון, כל הלילה נדה שנתה מדאגה אך הוא מרגיש, אבל לא רצתה להפריע, כשראתה שלא התעורר לא נבהלה, היא חשבה אולי טוב יותר שינוח קצת ויאגור כוחות לקראת המחר, אבל כשהגיעה השעה שש ואין קול ואין עונה החליטה כי עליה לברר מה מצבו, אם הוא באמת לא מרגיש טוב, אולי תאמר לו להתפלל בבית, ואם הוא מרגיש טוב, תחידע לו כי עליו להתגבר כארי לעבודת הבורא יתברך, היא מוצאת אותו שכוב על צדו ישן, כשכיפת השינה הלבנה מסתירה את פניו, היא מנערת אותו בעדינות כדי שיקום, אך הוא אינו מגיב לשום ניעור.

היא לוחשת לו באהבה: מיין טייערעל (יקירי) חיים שלום ווי פיהלסטי זיך? (איך אתה חש בקו הבריאות) איך מיין אז דיא ביסט פיהלבעסער (אני חושבת שאתה מרגיש הרבה יותר טוב), איך בעט פן דיר, שטעה אוף (אני מבקשת ממך לקום) אבל הוא לא מגיב, עיניו עצומות חזק, מתעלם מדבריה. היא נהיית קצת היסטורית. "מה קורה לך חיים שלום? ממש לא יפה לישון עד מאוחר, זה מתאים לפוסטע ליידיגע בוחרים (בחורים ריקניים) שאין להם אחיזה בתורה, אבל אתה תמיד קם לפנות בוקר בשעה שאפילו התרנגולות אחוזות תנומה.

היא ממששת את מצחו בדאגה, ומגלה לחדדתה כי המצח קר מאד, היא נוגעת עתה בהיסטוריה בחלקים נוספים של גופו, אך מגלה שהוא קר כקרח, עתה היא נכנסת להיסטוריה ומתחילה למרוט את שערותיה מתחת למטפחתה המסוגנת, לאחר שהתאזרה מעט אומץ היא מנסה לעשות בדיקה נוספת, היא אווזת בשמורות עיניו לראות שעיניו מפלבלות, אבל העיניים עומדות במקומן כעיני בובה, היא עושה ניסיון אחרון, הנחת נוצת אווז על חוטמו, רוצה לראות אם היא נעה מעט מנשימותיו אך מגלה את הגרוע מכל, שום נשימה ונשיפה אינה מגיעה. לבה החל לדפוק בקרבה כפטיש רב עוצמה מרוב אימה, היא הפנימה לחדדתה כי חיים שלום יקירה איננו, הוא מסר את נשמתו באמצע הלילה בשקט בלי שתחוש בדבר.

חיים שלום חי את הסיפור ונהנה ממנו מאד, יש לו הנאה ביזארית (סוג סטיה) לדמיין תמונות מפלצתיות כמיטב דמיונו היצירתי שאינו מקובע בגבולות, הוא מדמיין בצורה חיה לשמוע את צרחות האימים שמקימה אמו כאילו הדבר קורה ברגע זה.

אמו בוכה כתינוקת היסטורית אבל עוד לא רוצה להוציא את המילים המפחידות מפיה, היא מנסה בזעקות את הניסיון האחרון.

## מספורי המגיד

"חיים שלום שטעה אויף, וואס איז דיר געשען? אוי רבש'ע, מיין קינד וועקט זיך נישט, ווער ווייסט אויב ער איז נישט אוועק צו זיין טאטען אין הימעל? חיים שלום תקום, מה קרה לך? אוי רבש'ע הוא לא מתעורר! מי יודע אם חלילה וחס לא הצטרף אל אביו בשמים"

לחדר נכנסים יתר בני הבית כולם מייללים ומורטים את שער ראשם מרוב צער.

השמועה יוצאת חיש לרחוב, עוף השמים מולך את הקול, ברחבי מאה שערים אין צריכים לר' נח קלעפער ז"ל (מכריז הלוויות המיתולוגי) שהיה צועק בגרון יחיד "געה צו דע לווייה רב יודל מינסקער איז אוועק, דיא לווייה וועט ארויס געהן פון זיין שטוב ברוידעס אייזער אכט אזייגער ביים נאכט צו הר הזיתים". לכו ללווייה של... שהלך לעולמו, הלווייה תצא מביתו בבתי ברודיא בשעה 8 בערב להר הזיתים.

(בדרך כלל מפריעים לו בהכרזה [אחת מהן שמעתי בעת היותי אבדלחט'א נער כבן 12] קול אחד השכנים נשמע בבהלה: ר' נח ווער איז אוועק? אך האב נישט גוט גערט (מי נפטר, לא שמעתי טוב)... רב יודל מינסקער שבה התשובה.

ר' נח, זוג איבער נאך אמאל (אתה יכול לחזור שוב) יודל מינסקער! זאג מיר, סיא נישט דער מיט דעם רויטען בארד, מיטן גרויסן בויך, וואס געט דיא אויזען ביז נאנט צום האלדז? (אמור לי האם זה האדמוני עם הכרס הגדולה שמכנסיו מגיעות עד סמוך לצווארו) יאה, טאקע אזוי (כן זה הוא) אוי וועה, אך האב איהם געזען אינדערפריה אין דעם שוהל (אוי ואבוי עוד ראיתי בבוקר בבית הכנסת) ריכטיג אובער נאך מיטאג האט ער געמאכט עושה שלום במרומיו (נכון, אבל בצהרים הוא סגר את החשבון)

אבל כאן יש את שרה ביילא אייכלער השכנה שלהם שלשבחה יאמר שהיא בעלת "קול השופר" שקולו נישא מקצה מאה שערים עד קצהו, היא תעשה את מלאכתה נאמנה בלי לדרוש פרוטה אחת.

"אוי וועה, איהר ווייסט נישט וואס איז געשען! ממש יעצט איז אוועק דער יונגער עופאלע חיים שלום ז"ל, ער האט זיך נעבאך אוועקגעלעגן שלאפין און נישט אויפגעשטאנען, מזאל נישט געדאכט ווערין, צרות אויב קומען צו אונזערערע שטעטאלע, ווייל מ'פירט זיך נישט וויא דיא תורה הייסט אונז צו טאהן"

(אוי ואבוי, אתם לא יודעים מה אירע! ברגע זה ממש הלך לעולמו הבחור הצעיר חיים שלום ז"ל, לדאבוננו הלך לישון ולא קם, שלא נדע מצרות, צרות אויב באות לשכונתנו, כי לא מתנהגים כפי שהתורה מחייבת אותנו)

משפחת המחותן באה במרוצה לפתח הבית, רב משה יוסף פניו מאפירות כמת, אבל פני החמות מביעות אדישות מוחלטת, כאילו היא באה להלווייה של איזה יצור אלמוני, היא אפילו אינה מנסה להעמיד פנים, הכלה צארטיל בוכיה ואפרים זלמן כוסס את ציפורניו בעצבנות, עכשיו הוא מתחרט על התייחסותו הרעה שגרמה לגיסו שלבו הרגיש פקע בדממה. חיים שלום מרגיש שרוצה לומר לו תוכחה, אבל מגלה לצערו כי הפעם פיו לא נשמע לו. זהו... מת אינו ברשות עצמו, אפשר לעשות איתו מה שרוצים (אבי זצ"ל אמר לא פעם: פארוואס באגראבט מעהן דעם נפטר? ווייל ער לאזט זיך-למה קוברים את המת כי הוא מניח לעשות בו מה שרוצים)

ברחוב באים לתמוך, הם מוצאים את אמו השכולה שוכבת על המטה חצי מעולפת, בגדיה פרומים ומראה מעיד כי כל העולם קרס לעיניה, מנסים לתמוך בה אבל היא אפטיית לחלוטין היא לא נראית כעת שפויה. בצהרים מגיעים אנשי "חברא קדישא" לעשות לו את הטהרה, אחרי זה מוציאים אותו לקבורה, מאות מלווים אותו והמו"צ שליט"א מספיד אותו נרגשות, הוא מתאר במילים חיות את הבחור הנפלא ז"ל שיכול היה לעלות לגדולות, אסון כבד, הוא בוכה מאד אבל לקראת הסיום הוא אומר... אבל עם כל זאת אין רע בלא טוב, בגלל שמוחו היה עקום מאד, ריחמו משמים שלא ילמד את התורה שלא כראוי ונטלו אותו בטרם עת, לפני שיסלף את התורה שכל כולה ישרות עד לפרט הקטן ביותר".

רעש אימים נשמע ברחוב הצר עמוס המלווים, המילים מביכות את כולם, להצדיק את האסון הכבד בשל סיבה זוטרה מאד, מי שמע שאדם שמוחו התעקם חייב מיתה?! אבל איש לא מעז לדבר עם נגד המו"צ הנערץ ומקודש בפי כולם, הם נושאים ק"ו בלבבם, אם על כזה חטא פעוט נתבעים בשמים, על אחת כמה וכמה כשחוטאים בעזיבת התורה והמצוות, וק הפכה הלווייה למסע אדיר של תשובה.

הוא ניעור לפתע כשמגלה שהנר כבה והותיר אותו בבית המדרש בודד הוא נבהל בעצמו מהמחשבות השטותיות שמציפות את ראשו וגורמות לו ייסורי נפש רבים, הוא מכה על מצחו כמה פעמים כדי לגרש את הרהורי הדפרסיה (מרה שחורה) לכבוש את לבו עד שיהפוך לחולה דיכאוני חסר תקנה הוא ממחר לבית בפחד רב שלא יתגשם החלום וייהפך למציאות.





# אור האמונה

פרשת אמור

שבת קודש ♦ טו' אייר, תש"פ

גיליון מס. 733

פסוק

## כל מטרתנו בהפצת העלון היא זיכוי הרבים.

קחו חלק בהפצה ותזכו למתנות הנפלאות  
שמבטיחים חכמנו זכרונם לברכה:

"כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו"  
(פרקי אבות)

"כל המזכה לאחרים, אותה הזכות עומדת לו  
ואינה סרה ממנו" (הזהר הקדוש)

## מותר להדפיס, לצלם, לשכפל ולהפיץ את העלון כנאמר:

"אין חפץ ה' כי אם במי שמזכה את הבריות"  
(חסד לאברהם)



## "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אָמַר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם" (כ"א)

מדוע נסמכה פרשת אמור לפרשת קדושים? "כי כשאדם מכין עצמו לדבר לפני השם יתברך ומשתוקק וכוסף לדבר דיבורים אמיתיים, הדיבורים שהוא מדבר הם הדיבורים של הקב"ה בעצמו בחינת "ואשים דברי בפיך" (ישעיהו נ"א), ה' יתברך שולח לו דבורים בפיו שהם בחינת רוח הקודש" (ליקו"מ כ"א).

### "דעת קניית מה חסרת"

כל מה שאנחנו מבקשים וכל מה שאנחנו צריכים זה הברכה הראשונה שקבעו אנשי כנסת הגדולה בתפילת שמונה עשרה, אחרי אבות גבורות וקדושה, ומה? חונן לאדם דעת. כלומר, דבר ראשון שאדם מבקש זה דעת. כשיש דעת יש הכל. "דעת קניית מה חסרת דעת חסרת מה קניית". הדבר הכי טוב שאפשר לתת לבן אדם זה דעת, שידע את ה', שיאמין בה', שיזכה לחיות את המציאות של ה' בעולם.

ואיך זה מתקשר לפרשת השבוע? התורה הקדושה לא מתירה לנו לאכול מהתבואה החדשה בטרם נביא לכוהן עומר שיבולים, והוא, הכוהן, מניף את העומר לכל צד אפשרי, למעלה ולמטה, למי שהשמים והארץ שלו ולכל ארבע רוחות, למי שכל ארבע רוחות העולם שלו. "ועל ידי הנפת עומר השעורים מגלה הכוהן כי ה' נמצא בכל מקום ועם כל אחד, וגם עם הנופלים והרחוקים מאד מאד מה' יתברך על ידי מעשיהם הרעים ח"ו, לגלות להם כי עדיין ה' עמם ואצלם וקרוב להם תמיד" (ליקו"ה פסח ט"ב).

לפעמים הכל יבש. לא מרגישים כלום.

היובש הזה שבתוך הנשמה זה הכי קשה. אך יש משהו שהוא עוד יותר קשה. כשאדם בכלל לא מרגיש את היובש בתוך הנשמה, כשהוא בכלל לא יודע שה' נסתר ממנו. הסתרה בתוך הסתרה. מה זה הסתרה? אדם לא מרגיש את ה', וקשה לו, ואז הוא צועק לה', מה יהיה, אני לא מרגיש כלום, הכל יבש לי, מה יהיה איתי, מה קורה לי, ככה אני אמשך לחיות?

אבל יש מצב הרבה יותר קשה. שאדם בכלל לא יודע שהוא בהסתרה, הוא

לא יודע שהוא לא יודע, הוא לא יודע שהוא בצרה, הוא לא יודע שצריך לבכות לה', לצעוק לה', להתפלל לה'. יש לו פתרון לכל בעיה אך לבעיה העיקרית, חסרון הדעת, לבקש דעת, לזה אין לו פתרון. כלומר, הוא לא יודע מה נסתר ממנו, הוא לא יודע מה הוא מפסיד. הוא לא יודע בעצם כמה הוא רחוק.

כמה רחמנות יש לנו על בני אדם שהם חיים מנותקים מהאמת וחסרי דעת. כמה רחמנות יש לנו על עצמנו, כשאנחנו מאבדים לפעמים את הדעת הזאת. מי שיש לו דעת מבין שמה שעליו לעשות זה להתפלל, את השאר יש להשאיר בידי השם הטוב והמיטיב לכל. לא מתוך חוסר ברירה, "מה לעשות", לא הכל בידינו, רק מתוך שמחה אמונה ותקווה כי ברוך ה' התיק בידי האמונות של בורא כל העולמים ואדון כל המעשים.

גם כשמדובר בעבודה רוחנית ששם צריך להתעקש. גם שם צריך להמתין. כי מי שרוצה לנכנס בעבודת ה', צריך להמתין ולא להפסיק לכסוף ולהתפלל עד אשר ירחמו עליו משמים ויפתחו לו את שערי התשובה. כשבשמים רואים שרצונו של האדם חזק ואמיתי, הרי בסופו של דבר יפתחו לו. זאת היא הדרך של ה'. דרך של חיפוש, של רצונות וכיסופים, של עליות וירידות, של התחלות מחדש, העיקר שלא מתייאשים. העיקר שממשיכים לרצות.

כשאדם מחפש איזה חפץ שהלך לו לאבוד, בגשמיות, אז אין ערך לזמן הזה של החיפושים. מה שחשוב זה הרגע שבו הוא מצא את האבידה.

ברוחניות הדברים שונים. החיפוש הוא עצם המציאה. אומנם עוד לא מצאתי, עוד לא הגעתי, עוד לא זכיתי, אבל אני רוצה, אני מרים את הראש, אני מדבר עם ה', אני אומר לו שאני רוצה, רוצה, ואני גם יודע שכשיש

מתי אדם מגיע לשלמות הדעת? לשלמות האמונה? כשהוא לומד להגיד תודה על הכל. להגיד תודה כל אחד יכול. היום כולם יודעים שהתודה זה הכוח הכי גדול שיש לאדם. כשאדם נמצא במצב הכי קשה, אז מה שיכול לעזור לו זה שיגיד תודה. בעצם הוא צריך להגיד הושיעה נא אבל לפני שיגיד הושיעה נא קודם שיגיד תודה. אם אתה אומר תודה, אתה מקדם את הישועה שלך. על מה נגיד תודה? הרי אני עכשיו בצרה, איך אני אגיד תודה? אבל זאת כל העבודה, לדעת שאין עוד מלבדו. הכל ה' עושה והכל לטובה.

התודה זה מפתח שפותח את השערים. זה אור שמפזר את החושך. זה שלמות הדעת. כמו שאומרת ההלכה: "חייב אדם לברך על הרעה בדעת שלמה ובנפש חפצה, כדרך שמברך על הטובה" (שו"ע סימן רכ"ב) הבעש"ט הקדוש אומר מה זה שוויתי ה' לנגדי תמיד? מי שהשם לנגדו, לנגד עיניו, אז הכל שווה אצלו. שוויתי מלשון שוויון. עליות וירידות הכל שווה אצלו. הוא רואה שהכל זה רחמים. אדם צריך כל חייו להתפלל לקבל את כל מה שהוא עובר, באהבה.

בלי השוואות. אסור לך להשוות כל הזמן את מצבך למצבם של אחרים. זה גורם לאדם חלישות הדעת וחוסר הערכה לאלפי תזוזות קטנות שהוא מסוגל לזוז, וגם זו, ממקומו הנמוך לעבר הקדושה. תתמקד בעצמך. המושג "אחד היה אברהם" הוא פסוק ביחזקאל, שהפך להיות מושג ידוע, מושג שאומר לך לא להתרגש יותר מדי מבני אדם שמונעים ממך מעבודת ה'. מאלה שמרוב שהם צדיקים אתה נחלש כשאתה רואה אותם. תתנהג כאילו אתה יחידי בעולם. השני מתפלל שעה שמונה עשרה, אבל גם השמונה עשרה שלך יקר אצל ה'. זה לא אפס ח"ו. תראה איזה יצר הרע גדול קיבלת ובכל זאת אתה נלחם, אתה מחזיק מעמד, אתה נופל וקם. האמת היא שכל אדם יש לו שורש אחר ועבודה אחרת ותיקון אחר בעולם, ולכן אי אפשר לקחת דוגמא משום אדם או להשוות בין אדם לחברו בשום אופן. כל אדם ואדם יש לו חלק אחר בבריאה, שאותו הוא צריך לתקן, והוא אחראי על החלק הזה, ואם הוא לא יעשה את זה, אף אחד לא יעשה את זה במקומו, ישאר קלקול, ואפילו שיש אחרים יותר צדיקים ממנו, יותר גאונים ממנו, הם לא יכולים לעשות את זה במקומו, רק הוא יכול לעשות את זה כי הוא קיבל את החלק הזה באלוקות, והוא לא יכול לברוח מזה, זה התיקון שלו, זה המסלול שלו, את זה הוא צריך לתקן.

לדעת את ה' זה לחיות עם ה' רגע רגע, אנחנו רגילים לחיות את העתיד ואת העבר ומפסידים את הדבר הכי חשוב, את הכאן ועכשיו. הקשר עם השם הוא כל רגע ורגע, בכל מה שאנחנו עושים. עבר זה זכרונות. עתיד זה תוכניות. אבל מה עם הרגע הזה? אחת הסיבות שאדם לא שמח במה שהוא עושה, כי הוא תמיד חושב על משהו אחר, הוא דואג, הוא לחוץ, הוא עשוי מתפלל אבל חושב על מה שהוא צריך לעשות מייד אחרי התפילה וכשהוא עושה כבר את אותו דבר שהיה צריך לעשות אחרי התפילה, הוא כבר חושב על הדבר הבא. אם אתה רוצה להיות שמח, תשמח במקום שאתה נמצא בו ובדבר שאתה עושה כרגע. אדם לומד מסכת אחת וחושב אולי יעבור למסכת אחרת. לומד במקום אחד וחושב אולי במקום אחר אלמד יותר טוב. תתרכז במה שאתה עושה, תשמח, זה רק דמיון שאולי שם יהיה יותר טוב. מי שיש לו אמונה יודע שה' איתנו בכל מקום שהוא נמצא. תחיה את הרגע הזה, אבל יחד עם ה'.

לדעת את ה' אפשר רק אם מדברים איתו. זה יוצר את הקשר והקרבה הכי חזקים. כשאדם מרגיל את עצמו לדבר עם ה', אין לשער את התענוג הרוחני שהוא מקבל מזה. הלב של עבודת ה' הוא התפילה. הרי כל החסרונות שלנו זה כדי שסוף סוף נפתח את הכפה ונפנה אל ה'. כשאדם מבין שלבד הוא לא יצליח לתקן את המידות שלו, לנצח את התאוות שלו, להתגבר על היצר הרע שלו, כשאדם מבין את זה, הוא לא מפסיק להתפלל ולבקש מה' תעזור לי. תעזור לי לא לכעוס, תעזור לי שאני אמוס בתאוות, שאני ארצה רק אותך, תעזור

יש דברים שההשתדלות היחידה שלך היא לבטוח בה' ולהתפלל. למשל הפרנסה. אדם צריך לדעת, פרנסה זה לא תפקיד של הבנאדם, זה תפקיד של הקב"ה. "קשים מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף" כמו שקריעת ים סוף זה מעל הטבע, ככה גם הפרנסה. כמו שהשם יכול לקרוע את ים סוף ככה הוא יכול למצוא לך פרנסה. תבטח בהשם! ותתפלל! והשם יתן פרנסה, השם יש לו אפשרויות שאתה בכלל לא יכול לחשוב עליהם.

ואותו דבר זה הזיווג. "קשה זיווג של אדם כקריעת ים סוף". הזיווג נסתר מבני אדם. לפעמים שניהם שיא השלימות והם לא רוצים אחד את השני. וההורים לא מבינים. הם לא מבינים שזיווגים זה דבר שרק בורא עולם יודע אותו. רק בורא עולם יודע מי שייך למי. זה נכון שהוא הכי טוב והיא הכי טובה אבל הם לא שייכים אחד לשני. כמו שקריעת ים סוף, זה מעל הטבע, גם הזיווג של הבנאדם זה מעל הטבע. תרים עיניים להשם! תבטח בהשם!

דעת זה לעשות הכל לכבוד השם. אנשים שחיים בעולם חושבים שהעולם נברא בשביל שנשתי, נתלבש, נסתדר, נהנה מזה ונהנה מזה, יש דברים שצריכים, צריך בית, צריך פרנסה, ואחר כך בנים, שיהיו לי ילדים מוצלחים, שיצליחו בלימודים, שילמדו במקומות טובים, שנחתן אותם כמו שצריך, וגם אם כולם חושבים שגם ה' יהיה לו נחת רוח מכל זה, עדיין המושג הזה שהכל צריך להיות לכבוד השם, זה דבר רחוק מאד מבני אדם. לכן כל פעולה שאנחנו עושים, כל מחשבה שעוברת לנו בראש, צריך לבדוק אותה. אם היא קצת ראוותנית, חיצונית, אם היא בשביל הכבוד שלנו, צריך ממש להזהר. אנחנו רוצים כל כך הרבה דברים, וצריכים כל כך הרבה דברים, אבל האמת היא שמה שצריך באמת זה לרצות לעשות הכל לכבוד ה'.

עין רעה זה מחלה קשה, זה חוסר דעת מוחלט. כי אין יהודי רע, רק שיש מעטפת חיצונית שמבלבלת אותנו. אנחנו תמיד צריכים להתאמץ לראות את הנקודה הפנימית שבתוך הנשמה של האדם. כי לכל אדם יש את הנקודה הטובה שלו. היא אומנם אחרת משלך אך היא גם נפלאה. כל אחד הוא שליחות קודש יחידה ומיוחדת, כל אחד הוא השתלשלות מיוחדת מהקב"ה בעצמו. אין עוד מישהו שעובר בדיוק את הנסיגות שלך. אין עוד מישהו עם אותו צו אלוהי שאיתו הוא נשלח לעולם. כל אחד הוא יחיד ומיוחד.

בדרך שאדם רוצה לילך, מוליכין אותו. אם אתה רוצה לדבר לשון הרע ולמצוא חסרונות בשני, אז כל יום אתה תמצא חסרון! כל יום יהיו לך סיפורים חדשים! חסרונות חדשים! טעויות חדשות! ולהיפך, אם אדם רוצה ללכת בתמימות, בעין טובה, בכף זכות, אז יראו לו את כל הנקודות הטובות, יראו לו שמה שנראה חסרונות, זה בכלל ללא חסרונות.

עין רעה זה קנאה. אדם סובל כשלושני טוב. זו מחלה כזו קשה, מחלה שכמעט כולנו חולים בה. עין טובה זה חבור עם ה'. אני מסתכל על כל מה שיש לשני בעין טובה, זה מה שהוא קיבל מה' זה מה שאני קיבלתי. כל אחד מקבל בדיוק מה שהוא צריך. דעת זה לא לקנא, זה אני לא צריך את כל העולם, זה לעשות את שלי כלפי שמיא בלי להסתכל על אחרים. מה שה' נותן הוא נותן ומה שחסר מבקשים ממנו, לא בכוח, ברכות, ברחמים. דעת זה להבין שהשביל שלנו אל ה', אף אחד לא יכול לגעת בו, הוא לא מתנגש עם השביל של אף אחד אחר, זה הכל קווים מקבילים.

טוב עין הוא יבורך. כשיש עין טובה ה' נותן שפע בלי סוף. דוד מלך ישראל חי וקיים כי הוא היה יפה עיניים וטוב רואי, הוא הגיע למדרגה הכי גבוהה, מעביר על המדות, מבליג, מוותר, סולח על הכל. אין מדריגה גבוהה מזו.

זו עבודת קודש לזהות את הטוב בשני ולהתפעל ממנו. אתה מתחבר אל ה' עם הנקודה הזו. הצדיקים עוסקים בעבודה הזו תמיד... ככה הם מעוררים

## סוד אריכות ימי סבתא מדלן

כתב 110 ואולי יותר היתה סבתא מדלן עם פטירתה מן העולם. נכדים, נינים ובני נינים ליוו אותה בדרכה האחרונה לבית העלמין הקטן והשקט של המושבה הקטנה. כמה מנכדיה וניניה אף שהו במחיצתה בשעותיה האחרונות והספיקו לקרוא עמה "קריאת שמע" עם יציאת נשמתה. למותר לציין שאותם צאצאים הם תלמידי חכמים מובהקים, ראשי ישיבות, אבות בתי דין ומחברי ספרים מפורסמים, שעקבו במשך שנתיים שלוש אחרי תהליך החלשותה של סבתא מדלן, שעד קרוב לגיל 107 תפקדה כאשת חיל שלא נס ליחה. עד ליום בו הכריז הרופא כי "לצערי הסבתא רבה סובלת מניוון שרירים... ולפי האומדנים שלי יש לה שנת חיים". הדוקטור הבטיח שנה, אבל רק אחרי שלוש שנים צפופות ביראת שמים מצוות ומעשים טובים חייכה הגברת מדלן את חיוכה האחרון לכיוון השכינה, והפקידה את נשמתה האצילית בידיו של הקב"ה.

13 בנים ובנות נולדו לסבתא מדלן, אבל ביום הפטירה ליוו אותה רק שניים מהם, הקטנים מביניהם, שרה בת 75 ויצחק בן 80. שאר ילדיה נפטרו בשיבה טובה מן העולם הרבה לפניו. טור ארוך של נכדים, נינים ובני נינים, דור ישרים יבורך מחה דמעיה על אשה צנועה, שסיפור עלום למדי הילך על סוד אריכות ימיה. סוד טמיר ומסתורי שסופר 10 שנים לפני פטירתה לנכדה אברום גבירך, מנהל ישיבה קטנה חשובה בירושלים. הרב גבירך, ביום האחרון לשבעה, ביקש לשאת דברים ש"עדין לא שמעו על סבתא מדלן". "תראו אחי ואחיותי, דודים, דודות, קהל קדוש. הכל כבר שמענו על סבתא. על צניעותה, מאור פניה, ביישנותה, נדיבותה. הכל... כמעט הכל". "על 75 שנות אלמנות שעברו עליה באופן קשה, אבל היא היתה הדבק של כולנו. היא נתנה לכל אחד את התחושה החמימה שהיא סבתא שלו, רק שלו. אני לא הכרתי את סבא אברהם שאני קרוי על שמו, אבל סבתא מדלן סיפרה עליו שהוא היה עניו ומסתפק במועט כמו משה רבינו. "לפני 10 שנים ביום הולדתה 1000 נסעתי לבקרה במושבה. במהלך הנסיעה החלטתי לשאול אותה: "סבתא, בלי עין רעה, גיל 100 זה גיל מופלא, מה סוד אריכות הימים שלך?" "ירדתי מהאוטובוס, וכבר מרוחק הבחנתי בה ישובה בפיוה החשוכה במרפסת ובוררת אורז. היא בישלה הרבה כי תמיד נכנסו אורחים. היא עלתה לקראת בואי, ובזריזות של שרה אמנו מיהרה להגיש לי כוס מים קרים, קפה שחור וכמה בסקוויטים. היא שאלה אותי תמיד, ר' אברום "מה שלום התלמידים שלך, הם מתעלים? הם חרוצים? תדאג ר' אברום שהם לא יהיו רעבים. ילד רעב לא לומד כמו שצריך" הייתי מרגיע אותה, סבתא אל תדאגי המקררים בשיבה מלאים כל טוב, ואם קצת חסר שמנת, אז מורחים מרגרינה, אף אחד לא הולך לישון רעב חס ושלום. "ובעודי לוגם מן הקפה אזרתי אומץ לשאול את סבתא, את השאלה שסיקרנה אותי מכל. סבתא, שאלתי, עוד תחיי שנים רבות, אך אנא גלי לי מה הסוד של אריכות ימים? השלווה, הנוחות, השמחה. מה? "אתם לא תאמינו, אבל סבתא לא התחמקה מתשובה. היא הניחה את גרגרי האורז, עצמה את עיניה וסיפרה.

"ר' אברום יקירי, את בני ובנותי גידלתי בירושלים של תחילת המאה הקודמת. היו אלה ימי צער, מצור ורעב. סבא אברהם, היה צריך להאכיל שישה זאטוטים רזים וחולניים, ועקרת בית צעירה אחת שבקושי נשאה את עול גידולם. הייתי אישה צעירה, חלושה למדי שגדלה מגיל צעיר ללא אבא ואמא, שנפטרו מטיפוס. נישאתי בגיל 17, ובגיל 25 הייתי מטופלת בשישה ילדים, ביניהם זוג תאומות. סבא אברהם היה מתעורר עם עמוד השחר, מתפלל בביהכ"נ של חורבת יהודה החסיד ורץ להביא פת לחם. הוא היה סבל, שואב מים, צבעי, בנאי, חקלאי, אופה. הוא לא בחל בשום מלאכה, העיקר להגיע לפנות ערב עם כיכר לחם, או חצי כיכר, הכל לפי ברכות שמים... לפעמים הוא הביא גם קצת חלב. מיד כשהוא הגיע הוא אחז בסכין המטבח ובצע את הלחם ל8 פרוסות. פרוסה לכל ילד. זה התפריט היומי. כשהיינו עשירים יותר

לי שאני כל הזמן ארגיש את הטעם המתוק של הקדושה ולא אצטרך לחפש טעמים אחרים, אדם לבד לא יכול להתגבר על היצר הרע שלו. "בכל יום יצרו של אדם מתגבר עליו. אלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו". כשאדם מבין את זה הוא לא מפסיק לדבר עם ה' שזה בעצם הכוח של התפילה האישית.

## לג בעומר

רשב"י זה סוד. זה לא מבינים. זה מרגישים. בלי להבין, כולם עושים מדורות. בלי להבין, כולם שרים שירים, פיוטים שחיברו רק לרשב"י. בל להבין ילדים באים להסתפר שם בגיל 3 למה? למה אצל רשב"י צריכים לספר את הילדים, וכל הזכות הזאת של הפאות, והקדושה, למה זה קשור דווקא לרשב"י? מבינים את זה? לא מבינים. מרגישים.

"ל"ג בעומר, ההילולא של רשב"י, הוא חג. כל שנה מחדש. זאת מן הארה שלא תפוג לעולם. כמו פורים, שחל תמיד ביום שחל בו ל"ג בעומר. בהילולא של רשב"י כל השערים נפתחים ומקבלים כאלה אורות וכאלה כוחות וכאלה יכולות שאי אפשר לתאר מה שאפשר לקבל ביום הזה. רשב"י הגיע לעולם להוריד את פנימיות התורה שזה האור הכי גדול. מה זה הפנימיות של התורה? זה התענוג הזה שאתה מחובר לה'. זה התענוג הזה שאתה אוהב את ה' וה' אוהב אותך.

כשהתורה היא חיצונית, אז אין לי כוח, אז אני אקצר. ואז יש עוד פחות חיות, ואז עוד יותר מתרחקים. כשאין פנימיות אז הכל כל כך קשה, כל כך כבד. פנימות זה שמחה, כמו המדורות שמדליקים בל"ג בעומר, שזה להבה, זה התלהבות, זה דבקות בה', זה כל הזמן שואף למעלה. אדם מתלהב, מתחיל להיות לו טוב. כבר לא נמאס לו מהחיים. הצדיק מדליק אותנו באש האהבה להשם. הוא מגיע למקומות הכי גבוהים אבל הוא מחובר גם ליהודי הכי פשוט, הוא מחיה אותו, הוא מחמם לו את הלב, הוא נותן לו תקווה, הוא מגלה לו את הנקודה האלוקית שנמצאת בו, נקודה של חבור אל ה', נקודה של רצונות וכסופים. כל המתיקות שאנחנו מוצאים בתורה, כל המתיקות שיש ביהדות באה משם, מהנקודה הזאת. אנחנו צריכי אויר, צריכים חיים, צריכים להרגיש טוב, להיות שמחים, להרגיש את הנשמה שיש בכל דבר. ואת כל זה מקבלים רק מתורת הסוד, מהפנימיות של התורה, מרשב"י. לכן כולם באים. אי אפשר להישאר בבית. אוירונים מלאים. באים ליום אחד. כולם מרגישים שרשב"י קורא להם. לא כולם אנשים יודעי ספר, לא כולם אנשים מלומדים, לא כולם כאלה שמבינים עד כמה גדול רשב"י, גם אנשים חילוניים באים, לא מוכנים לוותר, רואים איזה אור גדול ונמשכים אליו.

אנחנו תלויים באהבה שתהיה בינו אומר רשב"י. אנן בחביבותא תליא. רשב"י הוא תלמידו של רבי עקיבא שאמר: ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה. לרבי עקיבא היו לו 24 אלף תלמידים שכולם היו גאונים ואהבו אהבת נפש את כל החברים שלהם כי זה מה שרבי עקיבא לימד אותם, אך היתה איזה בחינה קטנה שזה נקרא שלא נהגו כבוד אחד בשני שברדרה שלהם זה גרם שכולם נספו. ורבי עקיבא לא מתייאש. הוא הולך לחפש תלמידים חדשים ומוצא 5 תלמידים שביניהם רשב"י ומהם נשאר תורתו. מהכוח הזה אומר רשב"י: אנן בחביבותא תליא. תלויים באהבה שתהיה בינינו.

אהבת הבריות צריכה להיות מחוברת עם אהבת ה' שזה מדרגה עצומה. כל כך אוהבים את הקב"ה, כ"כ מבוטלים, כ"כ מרגישים שאנחנו חלק ממנו שמבינים פתאום שכל הבריות כולם הם ניצוץ אלוקי, כולם חלק מהקב"ה, ואיך אני יכול לחשוב לרגע שאני, לא נאה לי להיות ליד זה ואני לא נאה לי לדבר עם זה ואני לא נאה לי להתחבר עם זה ולא הייתי רוצה שזה יהיה השכן שלי, כי אני קצת יותר... הרי כולם חלק אלוך ממעל. זאת הדעת האמיתית. ככה צריך צריך לחיות. כמו בסיפור הבא:

כשעיניו דומעות "אני מעמיד לך את כל זכויותי ומצוותי אם יש לי כאלה, ואם יש לי זכות לברך, אז שהקב"ה יאריך ימיך ושנותייך בנעימים עד כמעט 120 שנים!!! בזכות הרעב והצער שגזרת על עצמך, את עוד תזכי, אשתי, לימי שובע ושמחה עם נכדים ונינים, ואני בעליבותי אינני יודע אם אזכה לך..."

הרב גבירץ מחה אף הוא דמעה והמשיך בהספד "סבא מת צעיר לימים. חשבונות שמים מי יודע? וסבתא שגידלה 13 יתומים צעירים האריכה ימים, וברשותכם נזכרתי במדרש שקשור לפרשת נח: "נח איש צדיק חילק מזונות לבעלי חיים שבתביה, וידע כל צורך ומכאוב וכל מאכל שהם זקוקים לו. בין לבין הוא הבחין שעוף החול איננו אוכל, ואיננו מבקש את מאכלו, אלא מצטנף בפניתו ענו וצנום. "שאל אותו נח, מדוע אינך מבקש לסעוד, השיב העוף: "כי ראיתי אותך טרוד בהאכלת בעלי חיים ולא רציתי להטריח אותך כדי להאכיל גם אותי..." ברכו נח שיחיה לנצח וכך הוזה. "סבתא מדלך יקרה, אין לנו ספק שגם את זוכה כעת בחיים נצחיים של עונג אינסופי תחת כסא הכבוד, עם סבא אברום. כי סבא הצדיק גזר והקב"ה קיים. הרעב שלך בירושלים של מעלה, השביע כאן ומשביע עדיין, מאות רבות של נפשות צאצאים שוקקות". ואחר כך אמרו קדיש.

(מתוך סידרת ספריו של הרב יעקב (קובי) לוי).

טבלנו אותה בשמן זית. או סוכר, אבל בדרך כלל הילדים מצצו את הפרוסה תוך טבילתה בכוס תה דלוח. הלחם התברך במעיהם.. "יום אחד סבא חזור ממלאכתו, בוצע את הלחם ל-8 חלקים ואומר לי "מדלך את נראית חולנית, חיוורת, את רזה מאד. אני מודאג".

סבא הגיש לי את פרוסת הלחם וביקש "טלי ידיים רעייתי, אני רוצה לראות אותך אוכלת ומתחזקת, לבי נשבר בקרבי בראותי אותך צנומה ומצומקת..." "לא, אינני רעבה" עינתי לסבא שלך "אני מרגישה טוב, והחיוורון נובע מעייפות, לא מרעב..." "סבא שלך, ר' אברום, היה צדיק ועדין נפש. הוא השפיל ראשו אל בין כפות ידיו ומירר בבכי קורע לב. "אני יודע מדלך, עכשיו אני יודע שבמשך שבועות רבים את אוכלת רק פירורים. אני יודע שאת שומרת את פרוסת הלחם שלך בצד ומחלקת בין הילדים, במהלך היום. את מרעיבה את עצמך כדי להחיות אותם. ואני, רבונו של עולם, לא הבחנתי בכך עד עכשיו. אוי, אבא שבשמים, רחם עלי, על ערלת הלב שלי. העניות מנוולת, אבאל"ה, אין יכולתי להשאיר א אשתי רעבה במשך שבועות? "ליבו של סבא נשבר בקרבו. העול היה כבד עליו, והוא פשוט חשף את האמת. חסכתי מפי, כדי להאכיל את הילדים, אבל שמרתי זאת בסוד - כדי לא לצערו. "מדלך" אמר סבא שלך

## תפלה

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>אותי לזכור שכמו שכל תינוק רוצה את אמא שלו ורץ אחרי אמא שלו, כך גם כל יהודי רוצה את ה', רוצה אותך אבא.</p> <p>ומתוך הכרת הטוב על זה שאנחנו זכינו קצת להתקרב אליך, אנחנו חייבים להושיט יד למי שעדיין רחוק, להראות לו שגם הוא יכול להתקרב . כי זה הרצון הכי גדול שלך אבא, שכולם יזכו. שכולם יתקרב אליך.</p> | <p>יחידים כמוני וכולנו אחים.</p> <p>זכה אותי להרגיש את הצער שלך אבא שבשמים על כל אותם בנים ובנות שהם רחוקים ממך, שהם אפילו לא יודעים שהם לא יודעים, שהם לא זכו להרגיש את הנועם ואת המתיקות שלך. צער גם עלינו, כשאנחנו מאבדים לפעמים את הטעם הזה.</p> <p>זכה אותי לראות את הטוב בכולם, את היופי הפנימי, את הניצוץ האלוקי שיש בכל יהודי. זכה</p> | <p><b>רבונו של עולם!</b></p> <p>זכה אתי להרגיש את היחד. שכל מי שחולף על פני ברחוב, שכל מי שמתפלל איתי במנוין, שכל מי שמחכה איתי בתור בקופ"ח, שאני ארגיש שכולם אחים שלי, שיש לנו אבא אחד. שיש קשר בין הנשמות שלנו.</p> <p>כי אני בדרך כלל לא מרגיש. אני מרוכז בעניינים שלי ובעבודת השם שלי ושוכח שאומנם אני בן יחיד שלך אבא, אך יש לך עוד הרבה בנים</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

שמך שלום והוארתי!  
מנחם אזולאי

בכל נושא אישי - ניתן לפנות לכותב העלון בפקס. 02-6242148

בכל נושא אחר - ניתן לפנות לטלפון 050-4178148

העלון טעון גניזה

להורדת העלון: מאתר "אור האמונה" - ohrhaemuna.com

מאתר "לדעת" - <http://ladaat.info/gilyonot.aspx>

להצטרפות לרשימת התפוצה: [r.m.azolai@gmail.com](mailto:r.m.azolai@gmail.com)

# { אז נדברו }

פרשת אמור תש"פ | עלון מספר: 463 | לסדר: "תספרו חמישים יום"

להצטרפות לרשימת התפוצה

במייל,

להערות והארות:

a8447168@gmail.com

----

להשתתפות בהוצאות

הגליון:

בבנק:

חשבון 53957

בנק דיסקונט

סניף 106

באשראי:

"נדרים פלוס"

- "קהילות"

בטלפון:

(מענה ממחשב)

0799-654321

תודה מראש!!!

כל שותפות שלכם

מחזקת את ידינו...

## המשימה הנוכחית: "עד אשר יצא מאפכם"!!!!

במפה הגיאוגרפית של העם היהודי קיימים מ"ב מסעות שמפורטות בפרשת מסעי...!!! כל תהליך וכל התמודדות בחיים משויכת ומסווגת לאחד ממ"ב מסעות שעם ישראל עברו במדבר... וכעת נשאלת השאלה: הקורונה הזו... לאיזה מסע ממ"ב מסעות היית משייך אותה?? תעביר לנגד עיניך את המ"ב מסעות ותנסה להגדיר איפה אנחנו ממוקמים? תרשה לי להגיד הרגש: התחושה שלי היא שאנחנו נמצאים **בקברות התאוונה!!!**

ולמה?? כי הרי מה קרה בקברות התאוונה?? עם ישראל התאוונה... ורצו את זה... ביקשו את זה... תבעו את זה... אמר להם הקב"ה: אין בעייה! אתם כ"כ רוצים?? קחו!! אבל לא יום אחד ולא יומיים אלא עד חודש ימים... עד אשר יצא מאפכם והיה לכם לזרה...

עד לפני חודשיים הסתובבנו בעולם היפה של הקב"ה... התהלכנו בארצות החיים... אבל לא!! לא היינו שבעי רצון!! העדפנו את הקשר המתכתי... התעצבנו וכעסנו למה חוסמים לנו את הצנתוקים... תן לי... אני רוצה להיות מחובר לכל פתרונות התקשורת המתכתיים... אני רוצה כמה שפחות תקשורת בין אישית וכמה שיותר דרך הרשת האלחוטית... אתה רוצה לדבר איתי?? תתקשר!! אני מעדיף לתקשר דרך הרשת... אני הכי זמין במייל... המשפט הזה מוכר לך?? רב מוסר שיחה או שיעור... עזוב... השארתי נגן... מקסימום אני אשמע אח"כ בקול הלשון... גבאי צדקה דופק: מה עם צדקה לעניי השכונה?? עזוב... אני אעשה העברה בנדרים פלוס... ככה דברנו עד לפני חודשיים... לאט לאט גם השרידים אשר ה' קורא שעדיין אין להם מייל... גם הם התחילו להראות סימני שבירה וניתן לומר שבחודשים האחרונים נראה שכבר כולם נכנעים לתקשורת המייל...

אמר הקב"ה? אתם רוצים רשת?? רוצים תקשורת מרחוק?? רוצים לדבר עם הרופא מרחוק??

**בבקשה!! אבל עד הסוף!! לא יום... לא יומיים... אלא חודש ימים... עד אשר יצא מאפכם!!!!**

וכעת זה באמת כמעט יוצא לנו מהאף!!! כן... בינינו... מה התחושה שלנו בימים אלו??

די... אני רוצה להתהלך בארצות החיים!!! תן לי לפגוש בני אדם עם שתי עיניים אף ופה... תן לי לראות בן אדם בלי מסכה... תן לי ללחוץ יד חמימה לחבר שלי (ולא כוון מושטת...) תן לי לראות את הקרובי משפחה שלי לא דרך הזום... ולא דרך הסקייפ... אני רוצה לדבר איתם פנים אל פנים... **אבל לא!!! סבלנות...** עדיין לא בטוח שזה יצא לנו מהאף לגמרי לגמרי... **צריך שזה יצא לנו מהאף אבל סופית!!!!** כן... זו לא בדיחה... קברות התאוונה נחשב אחד ממ"ב מסעות... אתה יודע למה?? כי ברגע שזה יצא לעם ישראל מהאף... הם הפנימו שהתאוונה הזו לא הייתה במקום!! ברגע שהם הפנימו שזה לא היה כדאי... כעת סיימנו מסע חינוכי חשוב!! כעת אפשר להתקדם למסע הבא!! **כלומר ככה:** כשעם ישראל היו בקברות התאוונה היה להם שם שיעורי בית מאוד ברורים... כעת אנחנו עסוקים במשימה של-- **יציאה מהאף!!!!** אנחנו עכשיו מתבשלים פה בשיטתיות בשביל שהתאוונה תצא לנו מהאף... והיא יוצאת ויוצאת ועוד יוצאת... עד שהיא גמרה לצאת לגמרי לגמרי מהאף... ואז!!!! ברגע שזה יצא לגמרי מהאף... אז לפתע נעלה הענן... יופי... אפשר להתקדם... יצאנו מכאן עם מסר חשוב לחיים... **אותו דבר כאן:** זה לא סוד שבימים אלו כולנו נמצאים באיזה סף שבירה... ש-די... די... יצא לנו מהאף... אין לנו כבר כח ללמידה מרחוק... אין לנו כבר עצבים לשבת מול הפלאפון ולשמע שיעורים... אין לנו חשק לשבת מול הזום של המחשב... די... די... זה יוצא לנו מהאף... מה עושים שזה יוצא מהאף?? אתה יודע מה עושים?? **ממשיכים!!!!** ממשיכים במסירות נפש ועילאית לשבת בהתמדה מול הפלאפון והמחשב והזום... וכעת יש לנו משימה שקוראים לה: **יציאה דרך האף!!** וככל שזה יותר יוצא לך מהאף... ככה אנחנו מתקרבים יותר לסוף... אנחנו צריכים לצאת מהקורונה הזו עם מסקנה ש-די!!! לא רוצה יותר תקשורת מתכתי... אני כבר לא מייחל ובטוח שהאושר הגדול שלי יבא מהמייל... אני כבר לא נושא עיניים לרבנים ושואל אותם: מי יאכילנו רשת?? מי יתיר לנו וואצפ?? לא!! מוותר!! די... שבענו תקשורת כזו... יצאה לנו מהאף... ואנחנו מחכים בכיליון עיניים מתי יעלה הענן ממסע הקורונה הזו... ונשאיר את ה-3000 דקות חינוך עם הקורונה... ואנחנו ממשיכים הללא אחר עמוד הענן...

קורא יקר: נראה לי שאתה אשם שהקורונה לא נגמרה!!!! כי לי זה כבר יצא מהאף... גם לחבר שלי... **ואתה?? כנראה שאתה פה מעכב...** כנראה ש-לך זה עדיין לא יצא מהאף... אז קדימה... תזדרז... בא נחליט שאנחנו מהיום רוצים להכיר אחד בשני פנים מול פנים... בלי מסכות... בלי כפפות... לאהוב אחד את השני באמת!! בלי ססמאות... בא נחליט שאנחנו יכולים להיות שכנים טובים ולחיות בהרמוניה לאו דווקא דרך מנייני המרפסות... בא נחליט שהגיע הזמן שנכיר את השם פרטי שלך לא רק דרך העליה לתורה על הגגות אלא גם כשניפגש במקרה ברחוב... לחייך אחד לשני ולא תחת השפם ולא תחת מסכה... להיות חברים פנים אל פנים... ואתה יודע מה... לאו דווקא חברים... גם אם החלטנו לריב... בא נחליט שמהיום אם יש לך משהו נגדי... אל תשלח את זה ברשת... תתייצב מולי כמו גבר!!! ותגיד לי בפנים מה שיש לך נגדי... אל תהיה **ארוך מכה רעהו ברשת**... אם אתה רוצה לשקר ולומר לא היו דברים מעולם... תשקר במצח נחושה!!! תשקר לי בפנים!! נראה אותך... אין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו... די לעשות דברים במחשכים... די לירות באופל לישרי לב... די לתקשורת המתכתי שמאפשרת מציאות של פתאום יורוהו ולא יראו... הגיע הזמן להיענות לקריאתו של אבינו שבשמים המגיש לפנינו את העולם היפה שהוא ברא ומבקש מכל יחיד ויחיד: "ראה מעשי כמה נאים ומשובחים הם..." תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמנו!!!

“











**נקודה למחשבה:**

כולנו מחכים כבר לחזור לשגרה... לחזור ללימודים... לבית הכנסת... השבוע התעוררה לי פתאום מחשבה קטנונית וטפשית... חשבתי לעצמי: בעצם טוב שאנחנו טיפ טיפה מתעכבים ולא חוזרים עדיין... ולמה??? כי יצאנו מהלימוד בתאריך י"ח באדר... ואם נחזור עכשיו או כשהנכד שלי ישאל אותי: סבא... כשהיה קורונה... כמה זמן היה חופשי??? אני אצטרך להגיד לו חודש ועשרים ושש יום... זה מוסבך... עדיף שזה יהיה מספר עגול... נחכה בסבלנות עוד שבוע כדי שנוכל להגיד שזה היה בדיוק חודשיים!!! כשהנהנדה שלי תבחן בתו"י ותהיה שאלה: כמה זמן היה הקורונה?? היא לא תצטרך לאמץ את הזכרון... היא תוכל להגיד חודשיים... ולא תצטרך להגיד חודשיים פחות שלושה ימים...

**אז זהו שלא!!!!!! אז זהו שלא!! אז זהו שלא!!!**

אצל הקב"ה אין תאריכים עגולים... אין שעות יפות... ואין התעכבויות מיותרות משיקולי תפאורה... אם המשיח עדיין מתעכב זה לא בגלל שהקב"ה מחכה לאיזה תאריך מצלצל...

ולמה לא?? כי הקב"ה הוא אבא שבשמים!! ובשביל אבא שבשמים כל רגע לראות בסבל של הילדים שלו זה אין סוף!!! הקב"ה לא ממתין רגע אחד לישועתם של ישראל... זו האמונה שלנו!!!! אין סתם סבל. הרי בקורונה הוזהר לכולם היה קשה... השאלה כמה... כל אחד עבר את הקורונה בקושי אחר... יש כאלו שחוו פיטורים... יש כאלו שחלו או שאחד מבני המשפחה חלה... יש כאלו שהתמודדו עם משפחה גדולה וצפופה... בקיצור: כל אחד עבר את הקורונה אחרת! לאחד זה היה קשה יותר ולאחד פחות... ומה אתה חושב??? כל פרומיל קושי מחושב אצל הקב"ה לפרטי פרטים!!!! אין אצל הקב"ה עסקאות חבילה... אין חבילה אחת שקוראים לה קורונה שכל מי שעבר אותה מסווג לתיקית קורונה... לא!!! זה נכון אולי במשרדי הממשלה... זה נכון אולי ביחס לכל מיני אישורים...

אבל אצל הקב"ה לכל אחד יש את ההתמודדויות שלו... ותחוש: כמה סבל עם ישראל עבר בתקופה האחרונה!!!! כל אחד והמוניטור האישי שלו... אין דבר נעלם ממך ואין נסתר מנגד עיניך הכל גלוי וידוע לפניך... והקב"ה רצה פה משהו... וגם בגלל זה נדברו יש מאמר הפ"ק מה להתחזק כתיצאה מהקורונה כדי שלא נצא ממנה בידיים ריקות...

דבר אחד בטוח!!! בידיים ריקות לגמרי בודאי לא נצא... סוף סוף עברנו משהו... סוף סוף לכל אחד מאיתנו היה קשה והכל ממנו יתברך לטובה... אז משהו טוב בודאי יצא מהקורונה הזו... האם אנחנו נראה את זה בשטח??? לא בטוח!!! הנסתרות לה' אלוקינו...

אבל מה שבטוח בתור יהודים האמונה שלנו היא ששום דבר לא סתם... ואם ככה"כ היה לנו קשה בקורונה הזו!!! אז הקב"ה עושה עם הקושי הזה משהו... הקושי הזה לא נעלם בתהום הנשיה... אלא הוא מחושב לפרטי פרטים... שים לב: אני כעת לא מדבר על מצוות... לא נדבר כעת על ההשתדלות להמשיך ללמוד תורה ולקיים מצוות למרות הכל... עזוב... אני מדבר עוד לפני כן!! על עצם הקושי!!! יהודי הוא מוכנה שמתרגמת הווה לנצח... ואם המכונה הזו עברה איזה תהליך קשה... התהליך הזה מוביל לאיזשהו דבר טוב... בתוך הקושי עצמו זה לא כ"כ נמנח... אבל לאחר מעשה... במבט לאחור... צריך לדעת שעשיתי טוב משהו... בעצם לא אנחנו... הקב"ה עושה עם זה משהו... והוא מסתדר עם זה לבד... גם אם אנחנו לא מבינים איך בדיוק...

**קרבן תודה... בשילוב קרבן פסח שני... בשילוב זמירות שבת...**

השבוע זכיתי לעלות לירושלים... להשתתף בזבח תודה שהקדיש יידי ר' חצקל שבחג הפסח האחרון היה מורדם ומונשם במשך שבועיים בעקבות הקורונה וב"ה ישלח דברו וירפאם וימלט משחיתותם וידו לה' חסדו... ויזבח זבחי תודה... לגודל הנס החליטו בני משפחתו וידידיו של ר' חצקל להקדיש עשרה עגלים לקרבן תודה ולהזמין חמש מאות איש למסיבת הודיה ענקית להודות לה' כי טוב... (ולעזוק לפניו באותו מעמד על החולים שעדיין שוכבים במצב קשה... יתן ה' וישלח להם מהרה רפואה שלימה) המדהים הוא שר' חצקל הפסיד קרבן פסח... ולכן הוא **בלאו הכי** עולה לבית המקדש להקריב פסח שני!!! והוחלט שבשילוב הפסח שני שלו אנחנו נעשה מסיבת קרבן תודה... **אתה מבין את החזק שיש פה?**

בקרבן תודה יש עשרה חלות **חמץ!!!** בפסח לא מקריבים קרבן תודה... ואילו כאן ר' חצקל הולך לשבת יחד איתנו בליל שבת הקרב... הוא יאכל קרבן פסח על מצות ומרורים... ואנחנו נאכל קרבן תודה שהוא חמץ גמור... הדבר הנוסף שכ"כ לא שגרתו פה... שיש פה בן אדם שיושב מולנו ואוכל קרבן פסח תוך כדי כשהוא מוקף בחמש מאות איש... **בקרבן פסח רגיל אין כזה דבר!!!** קרבן פסח שמגיע בזמנו צריך להיאלץ בתורה אחת... וצריך שיהיה מחיצות... מטילא וקרבן פסח אחד אין יותר מחמישים איש... (גם האדמו"ר הגדול ביותר שמסבירים על שלחנו מאות אנשים... את הקרבן פסח הוא אוכל בחבורה המצומצמת שלו...) אבל כאן זה פסח שני... ובפסח שני אין דין של חבורה... וחמץ ומצה עמו בבית... ר' חצקל ישב ויאכל קרבן פסח... ומיד אח"כ הוא יתיישב איתנו ויאכל קרבן תודה... כולנו כ"כ מרוגשים לראות את ר' חצקל שלפני פחות מחודש היה בין חיים למוות ולראות אותו עכשיו יושב יחד איתנו ועוד מסוגל לאכול כזית צלי בתוך כדי אכילת פרס... רק לראות את זה הלב גואה ורוגש להודות לה'... **יש לציון שהרבה עקשן היה סביב הפסח שני הזה**... זה היה בבחינת צחוק עשה לי אלוקים... הרבה שאלות בלימוד נשאלו סביב הפסח שני הסטגוני הזה... אל תשכח שהשנה זה בדיוק יוצא בשבת... אז שחיתת הפסח שני הייתה ביום ששי בצהריים!!! והצליח חייבת להיות לפני שבת... אז פתאום התעוררנו להסתפק: הרי המשנה בשבת אומרת: ש"משלשין את הפסח בתנור עם חשיכה!!! כלומר: לא חוששים שמא בני חבורה יבואו לחתות... ולמה?? כי בני חבורה זריזין הם... השאלה היא: מה קורה בבני חבורה של פסח שני?? האם שלעפרעס כאלו שנדחו לפסח שני יכולים להיקרא בשם זריזים?? (לא כולם היו מורדמים ומונשמים בפסח ראשון) **עכ"פ הייתה שמחה גדולה**... ישבנו בצוותא לסעודת שבת... ובהתחלה כיבדנו את המעמד... סו"ס אצל ר' חצקל עכשיו זה פסח... אז שרנו שירים של פסח!! ר' חצקל עשה לעצמו ליל הסדר שלם... (יש להסתפק האם יש ד"ך כוסות וכו' בפסח שני...) ואז!!! כשהוא הגיע להלל הגדול... אז אנחנו הצטרפנו אליו תרתי משמע!!! אצלו הלל הגדול זה (בין הייתר) מדין ליל הסדר!!! אבל אצלנו הלל הגדול זה להודות לה' על המקיץ נרדמים והמשיח אלמים והמתיר אסורים והמפנענע נעלמים...

את שירי שבת לבנתיים לא שרנו... כי צריך להזדרז!!! גם קרבן פסח של ר' חצקל... וגם הקרבן תודה שלנו יכול להיאלץ רק עד חצות... אל תשכח... יש פה עשרה עגלים שצריכים להיגמר עד חצות... הגיע חצות... הגיעו סדרנים מיוחדים ואספו את הנותר של הקרבן תודה מהשלחנות... כן... צריך לשמור אותם עד יום ראשון בבוקר... ואז אנחנו נזכה במצות עשה של שריפת הנותר!!! אבל כשהם הגיעו לשלחן של ר' חצקל... רצתי מהר לר' חצקל והזכרתי לו שלא יתן להם!!! כן... לא בריא לעררב נותר של שאר קדשים עם הנותר של קרבן פסח... כי בקרבן פסח יש לאו מיוחד של שבירת עצם... והלאו הזה נשאר גם בנותר... אז הנותר של קרבן פסח צריך תשומת לב מיוחדת!!! יש פה הלכות מיוחדות שאין בכל נותר של קרבן אחר... ואז!!!! לאחר חצות... לאחר שכל הנותר הורד מהשלחנות... לאחר שעשו בדיקה קפדנית שלא נשאר שום חתיכת בשר בשום מקום... (מחר בבוקר זו שאלה של כרת בדיוק כמו חמץ בפסח... בחור ישיבה שבים ששי גנב מהמטבח חתיכת בשר תודה שיהיה לו למחר בבוקר אחרי ותיקין הוא חייב חטאת בשוגג וכתר במזיד...) כעת החליפו ספה... ואז ר' חצקל הניח על השלחן חבית יין גדולה של מעשר שני... ואז הוא הביא סייף והתני את הראש של החבית!!! ואין בזה בעיה של "פתיחת בקבוקים" כי הוא לא עשה פתח... אלא שבר את הפתח כדי להבהיר לציבור שיש פה עין יפה... אנחנו גומרים את החבית הזו היום... (כן... אם בימינו מותר לעשות חור בבקבוק יין ואח"כ לפתוח אותו... היתר הזה נובע מהברייתא: "מביא אדם חבית של יין ומתני ראשה בסייף ומניחה לפני האורחים... שבת קטן); עמד שם אחד המשרתים ומזג לכל הציבור במיומנות... שלישי יין ושתי שלישי חים... (רבי עקיבא אחרי המשרת שהוא לא מניח את המים ע"ג הקומקום כדי שיחמו ולא פורס סודר ע"ג המים גזירה שמא יסחוט... עיין ריש פרק במה טומנין...)

ואז התחילו השירות והתשבחות... אודה ה' בכל לבב בסוד ישירים ועדה... רוח הקודש נשפכה שם כמים... פתאום הכל נהיה מובן... כל הקורונה קיבלה מימד אחר... משתפי הסעודה שזכו להתקדש באכילת שלמים ולחמי תודה... וכעת זכו לסעוד את הלב ביין של מעשר שני... ועוד בשילוב של הליגע שבת קודש נפשי חולת האהבתך... השילוב של כל הקדושות האלו ביחד רוממו את הציבור כולו עשרה טפחים מע"ג הקרקע...

**ואז בבת אחת תורוצו כל השאלות**... כן... בחודש האחרון התעוררו כל מיני שאלות בחלל העולם... פרק ע"ג בתהלים: ואני כמעט נטיו רגלי כאין שופכו אשורי... כי קנאתי בהוללים שלום רשעים אראה... שתו בשמים פיהם- נשמות ערב רב מדברים סרה בה' ובתורתו... הנה... תראו דווקא אתם הכי נגיעים בקורונה ואחוז ההדבקה אצלכם הכי גבוה... ואז באמת היו רגעים מסוימים בחודש האחרון שהגיעו מחשבות... אך ריק זיכיתי לבבי וארחה בניקיון כפיי... ואחרי כל מה שאני עובד ה'... בכל זאת "ואני נגעו כל היום... נגעו בקורונה... ותוכחתי לבקרים- כל בוקר מודיעים לי עוד כמה חרדים נוספים נדבקו... ואילו דווקא רשעים ושלי עולם... דווקא הם השגו חיל... המחשבות האלו הציקו הרבה בחודש האחרון... כן... אנחנו נמצאים בעולם של הסתרה... אנחנו בעיצומה של עבודה... אבל בכל זאת!!! **עד אבא אל מקדשי קל אבינה!!!** ברגע שמגיעים לבית המקדש פתאום הכל נהיה מובן... הפול מתחבר ואתה מבין איך שהכל מוביל לטוב גמור... ר' חצקל עמד וסיפר בדמעות על כל הניסים והנפלאות שה'

**גמל איתנו... והעמידו מחליו**... ואז הגיע תורו של הגיס ר' יצחק... והוא הפתיע את הציבור וסיפר שבשעות הקשות שנאבקו על חייו של ר' חצקל... עמדתי וחשבת מה אני יכול לעשות למענו... לרפואתו... חשבתי אולי להקדיש את ערכו!!! לומר: ערך ר' חצקל עלי... ואז אני אשלם למקדש חמישים שקל למקדש לרפואתו!!! אבל אז חשבתי לעצמי... הרי טוב לי יום אחד שאתה יושב ועוסק בתורה מאלף עולות וכו'... אז החלטתי!!! ו... ואז השתרר שקט מופתי... החלטתי להחרים מאתים דונם משדה אחוזה שלי לכהנים!!! מתוך כוונה לקרא לכמה כהנים תלמידי חכמים שיבואו לפאר את העיר שלנו... ולהוסיף עוד קול תורה בבית מדרש שלנו לרפואת גיסי היקר... סיים ר' יצחק בדמעות ואמר: ברגע שנדרתי את זה... לא חלפו עשר דקות ושמענו שהגיס ר' חצקל התעורר לחיים... אני חושב שבזכות התורה ולומדיה ניצל הפרסד... כן... בזמן האחרון מורגש בישוב שלנו הצורך להתחזק בתורה ואין לך חיזוק גדול מלעשות פרגמטיא לת"ח ולהכניס כהנים לישוב שלנו...

## מאמר אחרון- אודות חפ"ק החיזוק...

בשבוע שעבר כבר התחלנו לפרט כאן את רשימת הקבלות שאנשים העלו מה מתאים לקבל בשביל לצאת מהקורונה ולא!!!! לא בידיים ריקות...

גם השבוע נכתוב עוד שתי נקודות למחשבה...

### --- אחד מהקוראים הציע להתחזק בלימוד המוסר!!!!

כן... השבוע ראיתי את זה בחוש... בשבוע האחרון הפסקתי לשמוע את הקו החרדי של משרד הבריאות... (לא בתור חיזוק... אלא פשוט נמאס לי... די... כמה אפשר לשמוע קורונה קורונה...) פתאום מצאתי את עצמי יוצא מהבית בלי מסכה... פתאום התחלתי לזלזל בכל הכללים... הייתי מופתע מעצמי: בדיוק אני שעד כה כ"כ שמרתי על הכללים... הלכתי למבוגרים והתירתי בהם שיפסיקו להסתובב בחוץ... פתאום שכחתי הכל...? איך זה קרה לי?? **מה התברר???** שפשוט שכחתי... שכחתי שיש קורונה...

לא!! לא באמת שכחתי... אבל זה כבר לא עומד לי בראש... תנחש למה? כי עד היום הייתי שומע כל יום כמה פעמים את הקו הזה והוא היה פשוט מטפס לי את זה לראש... וברגע שהפסקתי לשמוע יום יומיים שלוש... זהו... הקורונה יצאה לי מהראש...

**הנה לך דוגמא עדכנית לחלוטין!** על אותו משקל: יראת שמים... בטחון בה... עבודת המידות זה משהו שצריך טפסוף!! החדרה!! הטמעה!! השקאה!! כל יום שוב ושוב... אם לא מטפסים את זה כל יום... אז גם את הקורונה שהוציאה לכולנו קרניים... את הטקטיקה הזו כולם מבינים!!! הפוליטיקאים מבינים את זה... התקשורת יודעת את זה... וגם חנות מחסים שממל שרוצה אותך בתור לקוח... יודעת טוב מאוד לשגע אותך עם פרסומות יום יום כי זה הדרך היחידה להיכנס לתודעה... עקף השיווק והפרסומות מבינים את זה מצויין!!! ויש רק דבר אחד שהוא לא צריך שיווק והחדרה... הוא חודר מעצמו... **מה זה???**

### היהדות שלי!! היראת שמים שלי... זה משהו שנפתח כמו דלת אוטומטית

**אה... על מי אתה בדיוק עובד???** מה זה הניתוק הזה?? שיהיה ברור: מי שלא מטפח יום יום את החיבור שלו לעבודת ה' עם הלב... שידע לו שהוא מנותק לגמרי!!! לא חצי... לא רבע... אלא לגמרי מנותק... אין בלי מוסר!!! (עכשיו מה זה מוסר?? זה עוד סיפור... זה כבר שיעורי בית שלך)

**עוד מילה אחת:** כשמתפללים אהבה רבה רוב האנשים מכוונים במילים "והאר עינינו בתורתך"... אני משום מה... יש משפט אחר שהרבה יותר תופס אותי שם. **"ותן בלבנו (בינה) להבין ולהשכיל!!"** האם פעם הבנת מה כתוב במשפט הזה?? רבש"ע: תעזור לי שאני אבין ענייני!! הייתי בחור אלטער בשידוכים... הרבש"ע רצה ממני משהו... ועוד התעכבתי ועוד התעכתי... כי הרבש"ע חיכה שאני אבין עניין... ויש אנשים שתקוים ככה שנים עם כל מיני קצאים ובעיות בחיים כי הם צריכים להבין עניין... ברגע שהם יבינו עניין הכל יסתדר... ולכן אצילי התפילה **"ותן בלבנו להבין ולהשכיל" זו זעקת איומה!** רבש"ע:

קשה לי. אני תקוע בחיים באיזושהי נקודה... (כל אחד תקוע במקום שלו) וזה הרי לא סתם... אתה רוצה ממני משהו... אתה רוצה להוביל אותי לאיזושהי מסקנה... אתה רוצה להתקדם איתי לאיזושהו הבנה שממנה נוכל להמשיך הלאה יותר טוב... ועד שאני לא נבין אנחנו נשאר פה תקועים... **אז גיואאלד!!!!** תן בלבי... תן לי קצה חוט שאני אבין עניין... **הסכים איתי שזו עסקה נוראה!!!!**

הזעקה הזו למי שלא לומד מוסר... היא קול קורא במדבר!!! עד שאתה בכלל מבין שהקב"ה רוצה ממך משהו... וגם אז... מה?? מה יכול להיות?? אתה לא יודע מאיפה אפילו להתחיל לחפש... אין לך קצה חוט... מי אני... מה אני... מה יכול להיות... אבל מי שלומד מוסר הוא לומד לפתח קיישנים... הוא מאוד מרוב מבין עניין... הוא מרוב מאוד מזהה שה רוצה ממנו משהו... והרבה יותר קל לו לפתוח את המפה של עבודת ה' שלו... ולהצביע איפה נמצא המוקש שבו צריך להתחזק... ממילא הוא גומר עניינים הרבה יותר מהר... (זה הפטש הפשוט בפסוק: "והיה אמונת עיתך חוסן ישועות... יראת ה' היא אוצר... כשיש לאדם יראת שמים הוא מזהה תמיד שהעיתים הקשים שלו מגיעים כדי לעורר אותו... הוא מיד מבין עניין ויודע מיד מה לתקן... וזה **חוסן** ישועות שלו... הוא חוסן המון בירוקסיה... חוסן המון זמן מתמשך עעעעד שהוא יבין עניין... עיין ישעיה ל"ג ר"ש" פירוש אחר)

כעת נעבור לעוד נקודה למחשבה... היות וכולנו מתגעגעים כבר לחזור לבתי כנסיות שכבר לא ראינו אותם חודש וחצי... **יש נקודה מעניינת לציין:** שהיום בו גורשנו רשמית מבית הכנסת היה **א' בניסן!!!!**

וביום הזה בדיוק!!! מת המלך **אחז** שנקרא שמו אחז בגלל שהוא אחז בתי כנסיות ובתי מדרשות ונעל אותם שלא יוכלו ישראל ללמוד תורה... וביום הזה הוא מת ובנו הצדיק חזקיהו המלך עמד במקומו ובאותו יום הוא **פתח** את בית המדרש לרווחה ומימן מכיסו הפרטי את השמן ואת התאורה ללימוד התורה בלילות... (וגם את שערי בית המקדש הוא פתח ביום זה כמובא בדברי הימים ב' כ"ט) והנה... אלפי שנים לאחמ"כ בדיוק ביום הזה שוב חזרנו אחורה... בדיוק ביום הזה- א' בניסן... שוב **נאחזו** ונגעלו בתי הכנסיות ובתי המדרשות... הלל דבר הוא...??

ושמעתי מתפי מו"ר שליט"א: שכידוע אישיותו של חזקיהו המלך הייתה שניה במחלוקת... לא כולם "התחברו" אליו... ולממה? כי חזקיהו המלך היה כל כולו תורה... ותורה זה משהו שהולך רק עם צניעות ופשטות. חזקיהו לא ראה צורך לעשות אירועים ראווה מרשימים...

מלך בדרך כלל עושה מידי פעם כל מיני אירועים כאלה עוצמתיים... איזה דינר רציני... או איזה מפגני כח כדי להראות נוכחות... לתת לעם קצת סומק בלחיים... שירגישו רוח גבית... **ואת ה"חסורה" הזו חזקיהו המלך לא סיפק**... אדרבה... הוא היה חי בפשטות ואוכל ליטרא ירק בסעודה... הוא לא ניסה להנהיג נשיאותו ברמה ולא ניסה להרתיע את האויב בכח או בשליטה... הדבר היחיד שהוא כן עשה... הוא פשוט נעץ חרב בבית המדרש ואמר: רבותי!!!! זה זה!!! כל העוצמה מתחילה ונגמרת פה!! מי שלא יעסוק בתורה ידקר בחרב!!! אל "תבנו" עלי... תדעו לכם שהכל מתחיל ונגמר בעמל התורה שלנו... אם נעסוק בתורה ה' יציל אותנו ואם לא זה... שום דבר אחר לא יעזור לנו...

הוא כאלו שהפריע להם הרכרוכיות הזו... איפה העוצמה... אנחנו חלמנו על מנהיג כריזמטי... שיראה מנהיגות... שישדר עוצמות...

הם קינאו בפקח בן רמליהו... פקח- היה מלך ישראל ואתם ימים... והוא היה באמת

מנהיג ביד רמה... כשפקח בן רמליהו היה עושה איזה דינר... זה היה אירוע מושקע... היו "מריצים" שם ארבעים סאה גוזלות בקינוח סעודה... תזמורת 24 כלים... במת כבוד ענקית... נסיעות חנים... אצלו ראית מלכותיות... אצלו ראית מנהיגות... היה לו הופעה... הציבור אהב את זה... החבברה הנה... הרגישו פטרויותיות... זה היה מלך לעיני... **אבל חזקיהו המלך???** גארישט... אברך צנוע... יושב ולומד... חי בפשטות... מי שהיה רואה אותו ברחוב לא שם עליו... כולם ידעו מראש: ברגע שחזקיהו נהיה מלך כל התקציב של האירועים והמופעים המרשימים האלו... הכל הולך לממן את "שמנו של חזקיהו"... לממן תאורה ותקציב הכרחי לעוד עמל תורה ולעוד צורב תורה שיצטרף ללמוד... **הדבר הזה הפריע לשבא וסיעותיה!!** ואז הגיע הנובואה של ישעיהו: "יען מאס העם הזה את מי השילוח ההולכים לאט ומשוש את רצין ובן

רמליהו", אומר רש"י במקום: "שרצו להסיר את מלכות בית דוד בימי אחז לפקח בן רמליהו וכאן נביא על שבא וסיעתו שרצו למרוד בחזקיהו שממסו בו, על שאוהבו שלא היה בוחר בשולח מלכים אלא אוכל ליטרא ירק ועוסק בתורה, וראו את פקח בן רמליהו אוכל ארבעים סאה גוזלות בקינוח סעודה והיו מליצין על חזקיהו ואומרין זה הגון להיות מלך? אמר להם הקב"ה: אתם מחפשים עוצמה?? אתם מואסים בעדינות ובצניעות של חיי תורה שהולכים בנחת ובפשטות?? אין בעיה!!! אני אביא עליכם את מלך אשור... שהוא באמת עוצמה... עוצמה של רוע ופורענות... אין כאן המקום... עיין שם באריכות... הנובואה הזו נאמרה על היום שבו אחז מת!!! על אותו יום שהיו כאלו שרצו למנוע שחזקיהו לא יהיה מלך במקומו... והקב"ה לא נתן להם... ובסוף חזקיהו כן נהיה מלך ודלתות בית המדרש נפתחו לרווחה!!!

עד כאן של שקרה בא' בניסן לפני הרבה שנים... וכעת נחזור לא' בניסן שלנו... בא' בניסן שלנו קרה דבר הפוך!!! דלתות בית הכנסת **ננעלו!!!**

### מי יודע... אולי זה קצת קשור... אולי גם אנחנו קצת מאסנו בחזקיהו...

חזקיהו חניך אותנו לתורה מתוך פשטות וצניעות!!! להתמקד במה שצריך... להוציא כסף על מה שצריך באמת להוציא ולא על תפאורה ואירועים ראוותניים... **ומשהו קרה לנו!!! משהו אז לנו טיפ טיפה בנושא הזה**... קצת איבדנו את הכיוון בנושא הזה... בתקופות האחרונות זה התחיל לצוץ... אבל זה התחדד והגיע לידי ביטוי בצורה הכי בולטת ומדאיגה בסערת המציגים... נהייתה מין תחושה כזו שכל מקום תורה צריך להיאבק על **דעת קהלו!** כאילו מדובר פה באיזה חברה עסקית שצריכה לשמור על הלכות שלה... ברגע שמישהו אחד עשה מציג... אז נהיה לחץ פנימי שגם אנחנו חייבים לעשות מציג... אחרת לא יראו אותנו ואנחנו נאבד "לקוחות" וביננו... אחרי שנכנסו כבר לקלחת הזו כבר אי אפשר היה לעצור את הכדור של זה... כן... אחרי ש-רשת כוללים זו עשתה מציג וגם הקהילה הזו... אז באמת גם הקהילה שלנו חייבת לעשות... אבל רגע... בא נעצור לרגע את כל המחול שדים הזה... **רגע רגע... מה זה הסהוריות הזו???** מה... אנחנו חברה יצוגית?? אנחנו מכבי ומאוחדת?? אותם אני מבין... שם זה עניין ריווחי שצריך לריב כאן על דעת קהל... אבל כשיש לנו עסק עם רשת ישירות פה... ורשת כוללים שם... וקהילה פלנונית... על מי אנחנו בדיוק רבים?? ואת מי אנחנו בדיוק צריכים להרשים?? אנחנו לא חברה עסקית!!! יש לנו עסק עם תורה!! ותורה נקנית בצניעות ורק בצניעות!!!

אתה רוצה עוצמה?? אתה מחפש אירועים מרשימים?? לך לפקח בן רמליהו... שם יש אוכל טוב... שם כל יומיים יש סיבה למסיבה ומחסלים שם ארבעים סאה גוזלות בקינוח סעודה... אבל תורה?? על תורה נאמר "והצנע לכת עם אלוקיך"!!! תורה נקנית בהסתפקות במועט...

**אנחנו צריכים לחזור ולרצות את חזקיהו המלך הצנוע והפשוט**... אנחנו כעת מתגעגעים **לא** לבית הכנסת המרשים והגדול... אלא למגע העדין של הפרוכת... לסטנדר הפשוט בבית הכנסת שבו עמדתי ושפכתי צקון לחשי לפני אבא שבשמים... **לשם אני רוצה לחזור!!** אנחנו **לא** מתגעגעים לאירועים האדירים של סיומי הש"ס שאירעו לפני כמה חודשים... אנחנו מתגעגעים לשיעור הדף היומי הקטן והשגרתי... עם הכמה יהודים שביחד רוצים להתחמם לאורה של תורה... את חזקיהו הזה קצת שכחנו... קצת איבדנו אותו... וכעת בתקופה זו כולנו חזרנו לנקודת איפוס!!! כל האירועים המרשימים כבר נשכחו מאיתנו ממזמן... וכעת הגיע הזמן לחזור לבית הכנסת מהמקום הצנוע שבזה... האמיתי שבזה...

אני מתגעגע לכולל שבו אוכל לשבת וללמוד תורה ולחזור משם הבייתה מידי ערב עם כל מה שלמדתי... יש לך מושג איזה עוצמה מקופלת מאחורי דמות של אברך שחוזר לביתו לאחר יום של לימוד התורה?? שום מפגן מרשים לא יוכל לבטא את העוצמה הזו... ושוב צלם חרדי לא מבין בכלל איזה מעמד מרשים קורה כאן מתחת לאפן...

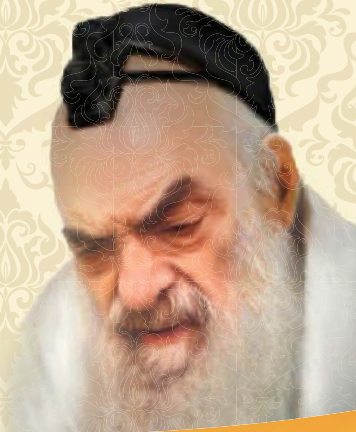
---יתן ה' ונזכה לקראת י"ד באייר... שכידוע מובא בזוהר הקדוש שאז יש "תרעין פתיחין"!!! יפתח לנו לרווחה השערים של בתי כנסיות ובתי מדרשות... ותעמוד לנו זכותו של אותו חזקיהו המלך שהקהיל את כל עם ישראל לעשות קרבן פסח... אבל הוא לא הספיק לעשות פסח ראשון (כי אחז מת בא' בניסן) ועד שטיהרו את המקדש מכל הע"ז... ועד שנותרו הכהנים והלוויים ועד שהלכו השלוחים להודיע לכל ישראל שיבואו להקריב) לכן הוא נאלץ לדחות לפסח שני!!! וגם כשהגיע פסח שני... עדיין עם ישראל לא היו מספיק בקיאים בכל ההלכות החמורות של קרבן פסח... ולא מספיק נזהרו בענייני טומאה וטהרה... ועל זה כתוב **"כי התפלל חזקיהו עליהם לאמר ה' הטוב יכפר בעד... וישמע ה' אל יחזקיהו וירפא את העם"** (דה"י ב' ל') חזקיהו פונה לקב"ה ואומר: מה אפשר לעשות... עם ישראל השתדלו... רצו... התאמצו להכין לך עוגה מושקעת... אבל עם כל הרצון הטוב העוגה יצאה לא מי יודע מה... וה' קיבל את זה!! ה' ראה את הרצון הטוב... וירפא את העם... קיבל אותם... **אותו דבר אנחנו!!! כולנו עברנו את התקופה של הקורונה**... כולנו רוצים להתחזק... מנסים להשתדל להתקדם עם משהו... מה הלאה?? ה' הטוב יכפר בעד!!! ויקווים בנו "וירפא את העם"!!!! אמנו

**העלון טעון גניזה**  
**עלון מס' 517**  
**שבת פרשת "אמור"**  
**שנת תש"פ**

העלון מוקדש לעילוי נשמת  
 יוסף בן רבקה ז"ל  
 שושנה בת אסתר ז"ל  
 רבקה בת אולגה זימבול ז"ל  
 יורם בן אסתר ז"ל

לרפואה שלמה  
 שלמה בן ויקטוריה  
 אולגה זימבול בת אמילי

**ע"ש הצדיק המלובן רבי ינון חורי זצוק"ל, זיע"א**  
**יוצא לאור ע"י ארגון "חסדי ינון" 03-6182992**



**זמני שבת פרשת "אמור"**

| רבינו תם | צאת שבת | הדלקת נרות | פ.ל.ג המנחה | ירושלים |
|----------|---------|------------|-------------|---------|
| 8.43     | 8.05    | 6.50       | 5.57        |         |
| 8.40     | 8.07    | 7.07       | 5.59        | תל אביב |
| 8.39     | 8.05    | 7.05       | 5.57        | באר שבע |

הפטרה: "והכהנים והלוויים"

**ההלכה השבועית**

**הלכות ספירת העומר וימי הספירה**

**א.** מצות ספירת העומר בכל לשון שהוא מבין. ואם אינו מבין לשון הקודש, וספר בלשון הקודש לא יצא, ויחזור ויברך בלשון שמבין ללא ברכה.

**ב.** יש אומרים שנכון לספור מיד אחר קדיש שתקבל של ערבית, אבל בירושלים נוהגים לספור אחר סיום עלינו לשבח, [המנהג לספור אחר קדיש שתקבל מסתייע יפה מדברי רב האי גאון שבאורחות חיים (אות ד). וגם כתב בספר נה שלום חזן ובספר נהר מצרים. ומכל מקום אין אחר המנהג כלום]. ואחר שסופרים העומר אומר "הרחמן הוא יחזיר עבודת המקדש למקומה במהרה בימינו". והטעם לפי שאין לנו עתה אלא הזכרה לבית המקדש, אבל לשופר ולולב יש עשיה. [תוספות מגילה (כ סע"ב). מחזור ויטרי (עמוד שא). ושבוילי הלקט (סוף סימן רלד)]. ונוהגים לומר למנצח בנגינות מזמור שיר ואנא בכח.

**ג.** אם שכח בליל שישי לספור העומר ולמחרת התפלל ערבית וקיבל שבת מבעוד יום, ונזכר, יספור העומר בעת ההיא בלא ברכה, ואחר כך ימנה בליל שבת בברכה, וכן שאר הלילות ימנה בברכה.

(חזון עובדיה)



**מטעמים לשולחן**

**כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לה' וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא מלפני (כב, ג)**

ונכרתה- יכול מצד זה לצד זה, יכרת ממקומו ויתישב במקום אחר, תלמוד לומר אני ה', בכל מקום אני (רש"י)

בספר **"אוצר אפרים"** הביא: היה פעם יהודי כפרי שחכר בית מזיגה מאת הפריץ, בעל האחוזות האזורי, ומדי שנה בשנה היה עליו להעלות לפריץ מסים, אחוז מסוים מרוחי בית המזיגה. פעם בשנה היו יושבים ובדקים את ספרי החשבונות. שנה אחת קבעו להפגש בחול המועד פסח. לשניהם היה זמן פנוי, וכך ישבו יחדיו יום שלם מבקר עד ערב, כשסימו נוכחו לדעת שהכל כשר וישר, לשביעות רצון שניהם. כטוב לבו עליו הוציא הפריץ בקבוק ויסקי, וכבד את אורחו בכוסית משקה. עשו 'לחיים' ושתו לחיי השותפות המצליחה. היהודי יצא שמח וטוב לב, לפתע נזכר: פסח היום!! והוא, למרבה אסונו שתה ויסקי שהוא חמץ גמור!!! מה עושים? הלך לרב בעל ה"שואל ומשיב", ונפשו בשאלתו: מה יעשה כדי לכפר על עונו הכבד מנשוא! אמר לו הרב: "עליך לקבל על עצמך תקון. לך לאדמו"ר **מבעלז**, ומה שיאמר לך-עשה". "אמנם" הוסיף ה"שואל ומשיב"- "אחרי שתקבל דבריו, תשאל את הרבי מה טעם הדבר, ברצוני לדעת את המקור לדבריו". מידוענו הגיע לאדמו"ר מבעלז וספר לו את ספור המעשה. אמר לו האדמו"ר "עליך למכור את ביתך ולעבור לגור בארץ ישראל. גזרת הגלות תכפר לך על עוונך". "בסדר, רבי" ענה היהודי, אבל, בעל ה'שואל ומשיב' בקש לדעת מדוע דוקא תקון זה הוא הנדרש כאן". כאן אמר לו האדמו"ר מבעלז דבר פלא. פעמים רבות מוזכר עונש כרת בתורה: "ונכרתה הנפש ההיא", "הכרת תכרת הנפש ההיא" וכו', ובכל פעם מופיע טעם אחר על המילה "ונכרתה". במקום אחד בלבד, באוכל חמץ, שנאמר בו: "כי כל אוכל חמץ ונכרתה הנפש ההוא מישראל" (שמות, יב, טו) הטעם על "ונכרתה" הוא 'גרשים', לשון גרוש, ללמדנו כי גזרת גלות מכפרת על האוכל חמץ בפסח. ואם כבר עליך לעזוב את המקום- מן הראוי שתלך לארץ ישראל. חזר היהודי אל בעל ה'שואל ומשיב' וספר לו את דברי הרבי. "מצוין", אמר ה'שואל ומשיב', אולם יחד עם זאת פתח חומש והתחיל לעבור על כל ה"ונכרתה" בתורה. לפתע, כשהגיע לפרשתנו, לפסוק "כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לה' וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההוא מלפני", נוכח לדעת כי גם כאן על המילה "ונכרתה" הטעם הוא 'גרשים'! פנה אל היהודי ואמר: "אתה כמובן תעשה מה שהאדמו"ר אמר ותמכור את ביתך, אולם לפני שתצא לדרך לעלות לארץ ישראל, הלא תכנס אל האדמו"ר לקבל ברכת פרידה, ואז תשאל אותו שהרי מצאנו במקום נוסף את הטעם 'גרשים' על המילה "ונכרתה". ואכן כך היה. היהודי נכנס אל האדמו"ר ואמר לו שה"שואל ומשיב" בקש שאשאל כך וכך. עונה לו הרבי: הבט ברש"י. רש"י על המקום אומר: "ונכרתה - יכול מצד זה לצד זה, יכרת ממקומו ויתישב במקום אחר, תלמוד לומר: אני ה'. בכל מקום אני". מדוע ראה רש"י לנכון לומר זאת דוקא כאן? התשובה היא: כי כאן הטעם על "ונכרתה" הוא גרשים. הוקשה איפא לרש"י: שמא הכונה כמו הגרשים ההוא, שנתן לכפר על עוון זה באמצעות גלות ממקום למקום? תלמוד לומר "אני ה'" נמצא בכל מקום, וכאן גלות אינה מכפרת. הפלא ופלא!

**למען ידעו דרתכם כי בסכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים (כג, מג?)**

'כי בסכות הושבתי את בני ישראל' - ענני כבוד היו, דברי רבי אליעזר (סכה י"א ע"ב)

לכאורה צריך להבין, מדוע צונו הקב"ה לעשות זכר דוקא לענני הכבוד? הן במדבר היו מתנות טובות נוספות, הלא הן המן והבאר, ומדוע להם לא עושים זכר? ובארו זאת על פי משל: מלך שיש לו צבא, אין כל חדוש בכך שנותן לחיליו לחם ומים, אבל אותות הצטיינות-זה כבר ענין אחר...במדבר לא שיק להתקיים ללא לחם ומים, לכן המן ובארה של מרים היו בבחינת 'מצרכי יסוד' שאין כל חדוש בנתינתם, אבל ענני הכבוד הם בבחינת 'מותרות' שהעניק הקב"ה לאבותנו במדבר רק כדי להראות את חביבותם בעינינו, ולכן דוקא להם צריך לעשות זכר. ומתוק האור

מה למסור לניסים? אמרתי לה "תמסרי לניסים, שאליהו גבאי הצדקה יגיע בצהריים... אנחנו מחלקים מנות מזון למשפחות...". ההיא השתעלה נבוכה "צדקה?... אני מקווה שניסים יהיה במשרד... אבל אמסור לו". הרחתי שיש שם אגוז קשה, שצריך ניסים ונפלאות כדי לפצח אותו. אמרתי לעצמי אליהו, תגיע אליו בשתיים וחצי בצהריים. ותתפלל. לך תדע אולי תנוח עליו רוח של קדושה ואהבת ישראל, וירשום לך צ'ק שמן. לא חסרות הפתעות. אז ככה, הגעתי לשם בשתיים וחצי. מה זה משרד מפואר? מוציא את העיניים. הדלת של ניסים הייתה פתוחה. הושטתי אליו יד "שלום אדון ניסים היקר, שמי אליהו, אין לי ספק שכבודו ישמח לתת צדקה לקראת ראש השנה?". ההוא השתק, ושאל "רגע... קבענו פגישה?". "לא, אבל הודעתי למזכירתך... יש לי פה פנקס קבלות, עם סופס 46, אני כבר יותר מ-20 שנה מחלק חבילות לעניים, יהיה לנו לכבוד שתצטרף". ניסים גרד בראש והשיב "תן לי לחשוב על זה". "בסדר" עניתי לו. "אני אשב בחוץ ואמתין עד שתקרא לי, כשתחליט". "בסדר" ענה ניסים וסימן למזכירתו בניד עפעף שהוא לא מרוצה מההסתננות שלי למשרדו. עוברת חצי שעה, אנשים נכנסים ויוצאים ממשרדו, אני אומר לו "ניסים תן חצי שקל, או שקל ושחרר אותי". מה עונה? "אמרתי לך, אני צריך לחשוב על זה". עוברת עוד שעה. אני מסתנן פנימה "אדון ניסים, נשמה טובה, עזוב אותך מכסף, תרום קרטון ביצים, בוויזי שלך אצל הסופר מרקט למטה... ואני כבר אעביר את הביצים למשפחה שתשמח לקראת החג". ניסים תלה בי שתי עיניים כועסות "ביצים? אמרתי לך תן לי לחשוב על זה, אני לא ממחר לשום מקום". מה אגיד לך, הבן-אדם הכניס אותי למוטיבציה, הוא עושה פה עסקים יפים ולא משחרר לי חצי שקל. בשלב מסוים ריחמתי עליו. מרוב שהוא חנוק בכסף, הכסף חונק אותו, ולא נותן לו אפשרות לעשות חסד עם הזולת. בסביבות שעה חמש בערב, קצת התפוררה לי העקשנות, נמאס לי מהמשרד שלו. הניסים הזה שצריך עוד לחשוב, יצא לי מהאף. החלטתי להיפרד ממנו יפה. השתחלתי למשרדו בפעם החמישית או השישית, ואמרתי "ניסים הצדיק, אני חייב ללכת, ואתה עדין במחשבות. תכלס, אם אתה רוצה לתרום קרטון ביצים, אז הרגע, אם לא, תהיה לי בריא ושנה טובה". מר לוי היקר, ניסים המיליונר נשאר בשלו "אתה לא שומע מה שמדברים אתך אליהו! אני עדיין צריך לחשוב על זה. חכה לי בחוץ". ועכשיו אדון סופר, תנשום עמוק. עשיתי סיבוב פרסה, אמרתי שוב "שנה טובה". בעודי פונה אל הדלת הראשית כדי לצאת למעלית, עומדים בפתח ארבעה שוטרים חסונים, נועלים עלי את הדלת ועל כל העובדים במשרד, ופונים למשרדו של ניסים. השוטר הנמוך מביניהם ניגש לניסים שלף צו-מעצר, וללא אומר ודברים הוציא אזיקים הניח על ידיו הימנית והשמאלית של ניסים, אחר כך אזק אותו לידו, והורה לו לצאת. "אדוני אתה עצור ל-48 שעות, בעוד 48 שעות תיתן הסברים לשופט...". השוטרים גררו החוצה את ניסים ההמום, שלפתע דמה בעיני לאותו עגל אומלל שרץ לרבי יהודה הנשיא וביקש רחמים. כשהוא חלף לידי עלוב ושפוף, מבוזה ונרדף לעיני עשרות עובדיו, נפגשו עינינו לאלפית שניה. המבוכה והביזיון שניבטו מעיניו לא ניתנות לתיאור. תאמין לי, אינני יודע במה מואשם אותו ניסים, אין לי מושג אם הוא נשפט ויצא זכאי או אשם. גם לא התעניינתי בכך מעולם. רק עובדה אחת הרעידה את ליבי, בחלל האוויר שביני לבינו, באותו אלפית שניה, התעופפה לה תוכחה קטנה ששנינו הבנו אותה. "או ביצים, או אזיקים". ניסים הטיפש קיבל מן השמים הזדמנות לתרום ביצים, הזדמנות שנמשכה שעות ארוכות, אך הוא דחה אותה בשתי ידיים, אלו אותן ידיים שכעבור כמה זמן - איזו בושה - הוכנסו לאזיקים. אתה מבין אדון לוי, אני לא אוהב להפריע, אבל תסכים איתי שההפרעה הקטנה שלי יכלה להציל את הגביר השוטה הזה מביזיון גדול!

באדיבות המחבר-הרב קובי לוי הי"ו

>> ניתן לשלוח סיפורים לרב קובי לוי לפקס: 09-8820166

ר' קובי לוי שלום, קוראים לי אליהו.

תראה מר לוי, אני יהודי הכי פשוט שיש בעולם, וברוך השם שאין לי עיניים גדולות, ואני לא למדן גדול, ובעיקר לא מפריע לאף אחד. רגע, לגבי "הלא מפריע" זה לא כל כך מדויק, כי לפעמים אני כן מפריע, אבל נדבר על כך בהמשך. אני מאלה שקוראים את הסיפורים שלך, בכל מיני עלונים חביבים המפוזרים בכל מיני פינות בארץ. נו, איך אומרים, הם עושים לי טוב על הלב. למה? כי אין דבר יותר טוב בעולם מאשר ההרגשה שהקב"ה צועד אתך יד ביד, תומך בך, מתבק ומנשק אותך, מכניס לך כסף לתוך הכיס, מעיף את הווירוסים שבגופך, ובקיצור עושה הכל כדי שתהיה לך נחת. אלא מה, בסיפורים שלך הבני-אדם שהיהו בריאים, מגלים רק בסוף שהריבונות של עולם הציל אותם, למרות שהם האשימו אותו בכל מיני כישלונות שלהם, וכאילו שהוא מתעלם מהם, והם מסכנים נורא גדולים. אני, בשבילי, סיפורים כאלה הם כמו זריקת מרץ, שמוסיפים לי כוח לעשות מעשים טובים, להאמין שכל מעשה טוב הוא בעצם תרופה למכה - שבר מינן - בן אדם עלול לקבל. רגע, לא אמרתי לך שאני שיפוצניק כבר למעלה מ-20 שנה, ובחיים שלי לא הייתי שכיר. למה? כי אני לא אוהב לסמוך על בוסים שמעבירים לך משכורת בכל ראשון או עשירי בחודש. לי יש רק "בוס" אחד והוא מעביר מה שמעביר בדיוק לפי מה שמגיע לי, בהתאם לתפילות ולצדקות שאני משתדל לעשות. הנה, לא מזמן קראנו על יעקב אבינו, שחמיו, אדון לבן הארמי והרשע, אמר לו "נקבה - שכרך - עלי". במילים אחרות, ר' יעקב אבינו, תגדיר את גובה המשכורת שלך ותקבל חודשית, עד הגרוש האחרון. 20.000 או 30.000 דולר לחודש, אני לבן, משלם. נו, ויעקב הסכים? חלילה וחס. אמר לו: אדון לבן הרמאי, אני לא מוכן להישען על התזרים החודשי שלך, למרות שאתה לארג' גדול. אני סומך רק על הקב"ה שידאג שהצאן ימליט עקודים, ברודים ונקודים. מה שהקב"ה יתן לי, את זה אני מוכן לקבל. מה שאתה רוצה לתת לי, תהיה לי בריא אני לא לוקח. גם אני בן בנו של יעקב אבינו, וכך אני מתייחס לפרנסה. עד כאן הקפה ראשונה.

**הנה הקפה שניה.** אז ככה, כמו שהסברתי לך, אני לא מפריע לבני-אדם, ההיפך. אני משתדל מאד לעזור להם, לעגל להם פינות במחירים, כלומר להוריד, לעשות להם עבודות מיוחדות נוספות בלי לבקש עוד כסף ונותן יותר ממעשר לצדקה. אלא שפעמיים בשנה, אני קצת מפריע לבני אדם... **יופי ששאלת איך אני מפריע להם?** אני גבאי צדקה הכי נודניק שהכרת. יש לי רשימה של כל מיני לקוחות שלי מן העבר, מן ההווה, וגם כאלה שהכרתי על הדרך, וכל ערב פסח, וערבי ראש השנה אני עובר ממשרד למשרד, מעסק לעסק, מבית לבית ומבקש צדקה עבור אברכי הכוללים היקרים. תכלס, אני לא מתבייש לצאת עם חצי שקל או שקל, מן-אדם שרק הנברשת שלו העסק שלו שווה 50.000 דולר. תשאל למה? כי ברגע שהוא תרם את החצי שקל שלו, הוא בידיים שלי. עוד חצי שנה אני שוב נכנס אליו, אומר לו "צ'רלי, היית ענק בראש השנה, נתת בעין יפה חצי שקל, בבקשה תתרום". אם הפעם נתן תרומה חמישה או עשרה שקלים, ניצחתי. הוא הופך אצלי לתורם קבוע, וכבר היו כאלה שהתחילו ב-30 אגורות וסיימו ב-1000 או 2000 שקלים תרומה. לא יפה? אדון לוי, בנושא הזה של גבאות צדקה בחגים, אין לי שמץ של בושה מאף אחד. אם נכנסתי למשרד או למפעל, אני יוצא עם תרומה גם אם מייבשים אותי שעתיים, ומשפילים אותי, העיקר שיתנו תרומה קטנה גדולה, או אפילו כמה קופסאות שימורים או ארגז חסה. בקיצור, ערב ראש השנה האחרון, ידיד שלי מרקו האינסטלטור, היפנה אותי למשרדו של עשיר אחד, במשרד יוקרתי בתל אביב. הטיפוס הזה הוא יבואן, יצואן, מגלגל מיליונים. החלטתי להכניס אותו לסיבוב התרומות. היתה לי הרגשה טובה ממנו. הרמתי טלפון למזכירה שלו "כן,



# קול תודה

עלון ההתחזקות החודשי בענייני השבת וההודאה לבורא עולם

בס"ד גיליון מס' 71 אייר התש"פ  
נא לשמור על קדושת הגיליון



## מאמר של הודיה



## פנינים של הודיה



דוד המלך מלמד אותנו, שגם כאשר אדם נמצא בצרה הכי גדולה שיכולה להיות, תמיד עליו לחפש נקודות אור בתוך הצרה ולהודות עליהם. לכן אמר מזמור אף בשעה שברח מאבשלום בנו (גמ' ברכות ז, ב).

ננסה למצוא בעז"ה כמה נקודות אור במצב המיוחד בו נמצאים אנו כעת:

א. ר' פנחס בן יאיר ראה את חתנו ר' שמעון בר יוחאי מלא בפצעים מחמת ישיבתו במערה, הצטער עד מאוד ואמר לו "אוי לי שראיתך בכך", אמר לו רשב"י: "אשריך שראיתני בכך, שאלמלא לא ראיתני בכך - לא מצאת בי כך" (גמ' שבת לג, ב). ללמד שאין לנו מושג כמה אדם זוכה בשעת יסורים. כך היה בכל גלויות ישראל, כגון בעקבות גירוש ספרד קם הישוב המיוחד בצפת של האריז"ל, ה"בית יוסף" ועוד.

ב. כאשר המסגרות נופלות, זהו זמן מיוחד בו האדם פוגש את עצמו מול קונו. זו הזדמנות נפלאה לאדם לעשות את הדברים מתוך חיבור אמיתי מלב אוהב ומודה לבורא - ורחמנא ליבא בעי.

ג. יש שקיבלו מתנה ענקית מהקורונה, לחזור הביתה לילדים ולמשפחה. לפעמים כשעובדים כמעט ולא רואים אותם, חוזרים בלי כח בכלל, ועכשיו - יש לנו סדר יום משותף ומתוק של תפילה סיפורים ושירים, משחקים משותפים, ארוחות ביחד ועוד.

ד. הריצה אחרי המותרות, חתונות ענקיות, ועוד דברים רבים... פתאום רואים שניתן לשמוח גם עם כמות ואיכות שלא דמינו. זכינו ב"ה והשבת מורגשת בכל הארץ, מרכזי הבילוי נסגרו, וכנגד זה ארגוני התשובה מספרים שמתקיימת עכשיו הנבואה (עמוס ח) "והשלחתי רֶעֶב בָּאָרֶץ לֹא-רָעֵב לֶחֶם וְלֹא-צָמָא לְמִים כִּי אִם לִשְׁמֹעַ אֶת דְּבָרֵי ה'".

ה. עם כל הכאב, אסור לשכוח להודות על כך, שיחסית לעולם כולו, הרי אנו ממש מרגישים את אהבתו וחמלתו של הבורא עלינו כאן בארץ הקודש.

כולם מאחלים בימים אלה "שנחזור כבר לשגרה". ננסה לנסח זאת קצת אחרת: הלוואי שלא נחזור לשגרה המוכרת, זאת שניהלנו לפני המשבר, אלא נלמד את הלקחים ונחזור טובים יותר, ליום-יום אחר, נדע להעריך את הדברים השגרתיים ולהודות לה' עליהם.

## כיצד נעצור את המגיפה?

הוא מפסיק את המיתה, כי הוודיה מביאה חיים לעולם, וק"ו שעוצרת את המגיפה.

מנין שההודיה מביאה חיים?

בברכת 'מודים דרבנן' אנו אומרים "מודים אנחנו לך...כן תחיינו" - דהינו בזכות ההודיה נתן לנו חיים. בשו"ע (או"ח סימן ריט ס"א) כתוב: ארבעה צריכים להודות, וסימנך וכל "החיים" יודוך סלה: ח'בוש י'סורים, י'ם, מ'דבר. לרמוז, שההודיה מביאה חיים.



חזקיה שקם מחוליו אמר בתפילתו: "חיי הוא יודוך" (ישעיהו לח, יט, יט), מהותה של ההודיה היא חיים. וכן ח"י ימים בשנה אנו גומרים בהם את ההלל. וברכת 'מודים' היא הברכה הח"י בשמונה עשרה.

ההודיה היא חיבור ודבקות לבורא עולם כדברי רש"י על המילים "על שאנו מודים לך" - "על שנתת בלבנו להיות דבוקים בך ומודים לך" (רש"י גמ' סוטה מ, א) והדבקות בה' מביאה חיים, כדכתיב: "וְאִתְּם הִדְבַקְתֶּם בְּה' אֱלֹקֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הָיִם" (דברים ד, ד).

בתקופת האריז"ל התחילו לנהוג להודות לה' ביום ל"ג בעומר גם על תורת רשב"י שהתגלתה בעולם, על שמר הקב"ה על סתרי התורה הנפלאים והורידם לדורות האחרונים, כדי לתת להם כוח להתקדש ולהיטהר. שכן זה מהותו של היום, ספירת 'הוד שבהוד' - דהינו להודות על הזכות להודות (אוצרות יוסף).

יהי רצון שנזכה גם אנו להתחזק בימים מיוחדים אלו בהודיה ואהבה לה' ובזה בעז"ה תסור המגפה, ונזכה במהרה לגאולה השלמה ברחמים וברצון.

ביום החמישי בשבוע החמישי של ספירת העומר (הוא ל"ג בעומר) פסקו תלמידי ר' עקיבא מלמות. וזהו אחד מהטעמים ששמחים ביום זה (כמובא בשו"ע או"ח תצ"ג).

האם יש קשר מסוים בין המספר חמש להפסקת המגפה? והאם זה יכול לעזור גם לנו לעצור את המגיפה שישנה כעת בעולם?

עמד על כך ר' יוסף ענגיל (בעל הספר אטון דאורייתא) בספרו "אוצרות יוסף" דרוש ח', וכך הוא כותב:

המדרגה החמישית היא ההודיה לה', כמו שאנו רואים בפסוק בדברי הימים (א', כ"ט) בו מנוים מידותיו של הבורא ית':

"וַיְבָרֶךְ דָּוִד אֶת ה' לְעֵינָיו כֹּל הַיְּמֵים... 1. הַגְדֹּלָה, 2. וְהַגְבוּרָה, 3. וְהַתְּפָאֶרֶת, 4. וְהַנֶּחֱמָה, 5. וְהַיְיִדּוּת...". המידה החמישית היא מידת "ההוד" שאומרים חז"ל (בזוה"ק) שהיא מידת ההודיה, היינו הפן של טובו ית' שהוא במרכז רגשי ההודיה לה'.

וכן הנביא ירמיה (ל"ג, י"א) מביא חמשה "קולות", שהם חמשה גילויים של כבוד שמים שיתגלו בגאולה הקרובה.

קולות אלו מוכרים לנו היטב משמחת חתן וכלה, שגם שם, כפי שאומרים חז"ל, מתגלים מעין קולות אלו: 1. "קול ששון", 2. "קול שמחה", 3. "קול חתן", 4. "קול כלה", 5. "קול אמרים הודו את ה' צב-קות כי טוב ה' כי לעולם חסדו". הקול החמישי הוא קול ההודיה. (ראה על כך בהרחבה בחוברת 'הקול החמישי' להשיג בעמדות)

היות ול"ג בעומר, החל ביום החמישי של השבוע החמישי לספירה, הוא בבחינת המדרגה החמישית שענינה ההודיה לה', לכן

לעילוי נשמת הרב אברהם ישעיהו בן צבי הבר זצ"ל ניתן לשמוע סיפורים נפלאים מהרב זצ"ל על חשיבותה של ברכת "אשר יצר". לשמיעה: 03-6171190-121-29

## העלון מוקדש ל:

להנצחות או הקדשות: 055.6789852

רם בן ברכה לכל הישועות

מלכה בת ציפורה לנחת מכל הצאצאים

שרה בת לאה מיכלה לזווג הגון

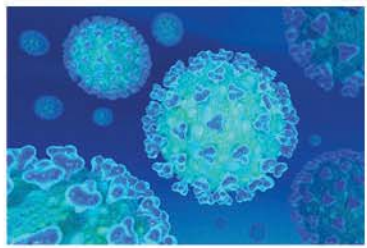


סיפורי ישועות בזכות התודה מתוך הקו "קול תודה"

**בזכות הקורונה**

בשמחה ובתודה לאבא טוב ואוהב אני ניגש לפרסם את חסדיו העצומים איתנו. לאחר פורים, שמעתי שאחד מחברי הטובים ביותר נדבק בנגיף הקורונה. התקשרתי לשוחח איתו, והחבר ענה לי, מעט חלש אך עם מצב רוח טוב. מחכה להחלים. אך אבינו שבשמיים רצה שנתקרב אליו יותר, וזכה החבר להיות שליח לכך. לאחר כמה ימים שמעתי שמצבו של חברי אינו כל כך טוב, והוא מאושפז במצב קל בבית החולים. כמובן שמייד שיתפתי את כל משפחתי בפרקי תהילים, ושוב חיכינו שיחלים. אך השם, אבא אוהב שרוצה אותנו קרובים יותר, טלטל אותנו. מצבו של חברי הלך והתדרדר ל"בינוני", "קשה", "קשה מאוד"... הוא אושפז בטיפול נמרץ מורדם ומונשם עם דלקת ריאות חריפה ל"ע". לפי הגדרת הרופאים: "קרוב למוות יותר מלחיים". ואנו התקרבונו.

תוך כדי הכנת הבית לפסח והעבודות השוטפות, מלמלנו כל המשפחה יחד, עשרות מזמורים לתודה. אמרנו שוב ושוב 'נשמת כל חי' ובין לבין תיבלנו בפרקי תפילה ובתחינה מלב רועד. פחדנו. ואז, כשהרגשתי שה' רוצה שנתקרב אף יותר, הבטחתי 10 פעמים "מזמור לתודה", "נשמת" ופרסום ב"קול תודה".



את עשרת המזמורים אמרנו יחד מיד, לא חיכינו לנס. לאחר 9 מזמורים עצרנו. דמיינתי ותיארתי בצבעים חיים כיצד אני מתקשר למשפחתי של חברי, ומספרים תודה".

לי: "כן, הוא מרגיש הרבה יותר טוב יותר. הוא השתחרר מטיפול נמרץ, וכעת מדברים על שחרור הביתה בקרוב..." השתדלתי לתאר את המצב החי ביותר עם כל האופטימיות והתקווה. ואז- אז ניגשנו לומר את המזמור העשירי החזק מכולם. המצב עדיין היה קשה. כמה ימים החבר נלחם על חייו, ואנו- בכל רגע שרק נזכרנו מלמלנו שוב ושוב מזמור לתודה. עשרות פעמים זכינו להתקרב לה. בזכות הקורונה זכינו להודות. וכעת, לאחר שהתבררנו שהחבר ב"ה יצא מכלל סכנה, ועוד יותר - מחלים ומתחזק מיום ליום - לא נותר לנו אלא לשיר שיר חדש תהילה לאלוקינו. תודה, אבא, על שזיכית אותנו להתקרב אליך כל כך. תודה על בריאותו השלמה של החבר היקר, ובתפילה שנמשיך ונתבשר הלאה בשורות טובות, שכל החולים יתרפאו במהרה, והבריאים, שתממיד בריאותם, ונזכה לרוץ כולנו לבית המקדש במהרה. ■

**התרופה היחידה - הודיה**

בערב פסח אשתי החלה להרגיש לא טוב. בתחילה אמרתי לעצמי שזה כלום. אבל כשכך עבר יום ועוד יום - פשוט התחלתי להלחץ. אני מטבעי מאוד פחדן ולחוצן, ולדאבוני גם מתיישא מאוד מהר. אשתי, שתמיד שולטת בשליטה מופתית בכל הנעשה בבית, כעת שוכבת במיטתה ללא יכולת לתפקד או לעשות מאומה. ואני, שנשארתי בודד במערכה של ערב פסח, עם כל הילדים ועם כל הבלגן, הייתי חסר סבלנות כמעט לחלוטין. דאגתי מאוד לאשתי. ניסיתי להרגיע את עצמי ולהתקשר לחברים ולמכרים על מנת שיגידו לי שזה כלום, ושהיא לא נדבקה, חלילה בנגיף - אבל כמעט כל פעם שדברתי עם מישהו לא יצא לי מזה כלום. לא שלווה ולא רוגע. לפעמים גם היו כאלה שרק הלחיצו. ניסיתי להתחבר לאמונה ולתודה אך הצלחתי ברמה נמוכה מאוד. בליל הסדר זה הגיע לשיא. הלכתי לישון בהרגשה שכל כוחותי אזלו. רמת הלחץ שלי הגיעה למצב שהרגשתי שאני אובד עצות ממש. חשתי כאילו כל האחריות רובצת עלי: על הילדים, על הבית, על בריאותה של אשתי. כל רגע בדקתי איך היא מרגישה, והייתי חסר

אונים על שאין ביכולתי לעזור לה. נכנסתי למיטתי, ומתוך המצוקה אמרתי לה: ה'... אני רוצה להאמין בך, אני רוצה להודות ולראות את הטוב, אבל לא מצליח... אין לי שום כוח להתחזק, אין לי שום כוח להרים את עצמי... ופתאום, עלה בי רעיון בבהירות: 'תבקש מה' שיתן לך אמונה...' הרי כמו שהקב"ה מכניס לי אוויר לריאות, שולט על כל גופי ועל כל העולם כולו - כך הוא יכול להכניס בי גם אמונה... 'ה', תן לי אמונה... אני רוצה להתחזק אך לא מסוגל לבד, לא מסוגל...תעזור לי להאמין, תעזור לי להודות לך...' הרגשתי בחוש איך ה' אוהב במיוחד תפילה ובקשה שכזאת. מיד במוצאי יום-טוב הראשון, הגיעה אלי בהשגחה פרטית שיחה של רב חשוב, שדיבר על תוצאותיהן הקשות של הפחד, הלחץ והדאגה. השיחה הכתה בי בעוצמה. ואז, ברחמי הרבים, החלטתי ש-זה! אני זורק את כל התיק של הפחד והדאגות לאבי שבשמיים: אני בידיים שלך ואתה תוביל אותי! מעכשיו אני לא עושה כלום חוץ מלהודות ולהאמין בך. החלטתי שאני מתחבר להודיה, ורק מודה על הטוב: על הילדים הבריאים, על האוכל, על קורת גג ועוד ועוד... ההודיה נסכה בי כוח, תקווה ושלווה. כמו כדור הרגעה.

פשוט הצלה. כמובן שהיצר הרע לא שקט, ולעתים קרובות נלחם והכניס מחשבות רעות ומפחידות, אך ה' רחם עלי ועזר לי לדבוק בהודיה ולא לוותר. יום אחד אשתי נראתה לי במצב ממש לא טוב. בהתחלה התחלתי להתבלבל ולהלחץ, אך מהר מאוד נכנסתי לחדר וסגרתי את הדלת. אמרתי 'נשמת כל חי' בהתרגשות ובתחינה - 'ה', רק לך יש את האפשרות להציל ולהושיע... אנחנו בידיים הטובות שלך...' ואז, עלתה בי החלטה נחושה: 'ה', אני מבטיח שאפרסם את שמך ב'קול תודה' ובכל דרך שרק תאפשר לי, ואספר לכולם שרק ההודיה והאמונה הן התרופה לכל מחלה...' בשבת בבוקר לא האמנתי למראה עיניי: אשתי נראתה כבן-אדם חדש. התהלכה בבית, סידרה, ניקתה, בישלה... הרגשתי שההתחזקות באמונה ובהודיה היא שרפאה אותה, אך במיוחד... אותי. אמרתי 'נשמת כל חי' בהודיה מעומק הלב, וביקשתי מה' שיעזור לי לפרסם את שמו ית' ואת כל חסדיו. יעזור ה' שתמיד נהיה מחוברים אליו חזק, תמיד נודה לו ותמיד נרגש בידיו הטובות והרחומות - כי זוהי התרופה האמיתית היחידה שמרפאת ונוסכת רוגע ושלווה. ■

**פנקס ההודיה** **החדש**  
לרשום את חסדי ה' בחוברת מרהיבה ומפוארת  
כולל מדורים ותכנים חדשים, "אשר יצר" מבואר ו"נשמת כל חי"  
**ניתן להשיג בטל': 055.6789852** או במוקדים ברחבי הארץ: 079.5420539 שלוחה 22

שמעון קריני!

הדלקת נרות: 19:06  
יציאת השבת: 20:07  
רבינו תם: 20:39  
16' אייר התש"פ



# טוב להסות בה'

683

## לפטור העולם מהדין

### אמור התש"פ

הנה הגיע היום הקדוש, יום ההילולא של רשב"י הקדוש, בעוד ניסי המגיפה בארץ הקודש לא פוסקים להתגבר מיום ליום בחסדי ה'. עד סיום כתיבת שורות אלו (ליל יום ב') מספר הנדבקים החדשים במגיפה התכווץ ל-24 בלבד! דבר זה מזכיר לנו את דברי מרן השו"ע שכתב (סי' תצג סעי' ב): "נוהגים שלא להסתפר עד לג' לעומר, שאומרים שאז פסקו מלמות". ומי יודע שמא עד יום לג' בעומר תיפסק המגיפה והנדבקים כליל ב"ה. אם תיפסק המגפה או לא, זהו רק בידי ה' לבדו, אלא מה שבטוח הוא שגדול ועצום יום זה כפי שמביא הזוהר הקדוש (שמות טו) דבר עצום ונורא במעלת רשב"י הקדוש ויום לג' בעומר ואומר: "כל העולמות מזדעזעים מרשב"י, ועליו נאמר: 'אריה שאג, מי לא ירא'.

הזוהר הקדוש מביא מעשה מדהים (השמטות ח"א ע"פ ואברהם היה יהיה): "יום אחד אחד, יצא רשב"י וראה בעיני קודשו חשכות ואפילה גדולה היורדת לעולם. פנה רשב"י לאלעזר בנו: "בא עימי ונראה מה רוצה ה' לעשות כעת בעולמו". הלכו יחדיו ומצאו מלאך גדול אחד הנראה כהר גדול, ומפיו יוצאים 30 להבות אש.



פנה רשב"י למלאך ואמר לו: "להיכן פניך מועדות? ומה עומד אתה לעשות בעולם?". "אני בדרכי להחריב את העולם כולו", השיב המלאך, "מפני שיש גזירה בשמיים להחריב את העולם, כיוון שהעולם חסר 30 צדיקים השומרים על העולם". "חזור בבקשה אל ה'", אמר לו רשב"י, "ואמור לו כי בר יוחאי נמצא בעולם". חזר מלאך המשחית אל הקב"ה ואמר לו: "בורא - עולם, יודע אתה מה אמר לי רשב"י". השיבו הקב"ה: "לך והחרב את העולם כולו ואל תשגיח ברשב"י".

ירד המלאך לעולם, וכשראהו רשב"י אמר לו: "אם לא תסתלק מכאן מיד - אגזור עליך שלא תוכל שוב לעלות למקומך בשמיים ואקשור אותך בשלשלאות בהרי החושך. אלא חזור לבורא עולם ואמור לו: אף אם אין בעולם 30 צדיקים, די לנו בזכותם של 20 צדיקים לקיום העולם. ואף אם אין 20 צדיקים - די בזכותם של 10 צדיקים להציל את העולם מחורבן. ואף אם אין עשרה צדיקים, לא ימוטו מוסדי תבל בזכות שני צדיקים - אני ובני, שנאמר: 'על פי שניים עדים יקום דבר', ואין 'דבר' אלא עולם. ואם אין שני צדיקים - ישנו צדיק אחד, ואני הוא". באותה שעה יצאה בת קול משמיים ואמרה: "אשרי חלקך רבי שמעון, שהקב"ה גזור למעלה, ואתה מבטל למטה. בוודאי עליך נאמר: 'רצון יראיו יעשה'". כותב הישפתי צדיק כי כוחו העצום של רשב"י מגיע לשיאו ביום לג' בעומר, יום ההילולא, אשר עומד רשב"י בשמיים ומבטל גזירות מעל עם ישראל ופותר אותם מן הדין.

סיפר הרב אלימלך בידרמן שליט"א: "מכיר אני, תושב קרית 'מאור חיים' בצפת שהיה עד לתאונה קשה. היה זה בערב פסח התשע"ו. בתאונה קשה ונוראה נדרס ילד כבן שלוש. הילד קיבל זעזוע מוח ואיבד את הכרתו. בבית החולים הצליחו להציל את חייו, אך התייאשו מלשקם את הנזק הנורא שנעשה במוחו וגופו. שבועיים לפני לג' בעומר, נסעו הורי הילד למירון לקבר הרשב"י והתפללו מעומקי ליבם: "אנא, רבונו של עולם, בשנה זו אמור להיות בננו בן 3 ורוצים אנו מאד לערוך לו 'חלאקה' כאן בלג' בעומר כשהוא בריא ושלם, אנא ממך תעשה לו נס גדול שילך על הרגליים ויהיה בריא". והנה, לאחר כמה ימים אירע נס ופלא, והילד חזר לתפקודו המוחי בצורה נפלאה, והחל לקום על רגליו ולחזור להיות כפי שהיה לפני התאונה, כנגד כל סיכויי הרופאים. שבועיים לאחר מכן, ביום לג' בעומר, הגיעו ההורים עם הילד כשהוא בריא לחלוטין וערכו לו חלאקה בשמחה ובעזרה".

גם אין באפשרותנו השנה להגיע למירון - נלמד את תורת הצדיק ביום זה, נדליק נרות, נתפלל בזכותו וננצל את היום הגדול הזה בו כוחו של רשב"י עצום לפטור את העולם כולו מדין המגיפה ומכל הדינים!.

**לרפואה, פרנסה והצלחה:** מ"א מיכאל וציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. ליאורה. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. רחל ובעלה וב"ב וצאצאיהם. אסתר בת מזל. משה שמואל בן זלדה. ירון שמעון בן שושנה, חן בת דליה רבקה וב"ב. אביגיל בת קאריין.

**זשב"ק:** שולמית בת איריס. יסכה בת מזל. הדר בת נחמה.

**לעילוי-גשמת:** הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה. הרב שמעון בן בחריה. מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. יחזקאל בן גורג'יי. גבריאל בן סמינה. שלום בן מנחם שמריהו. יוסף בן נג'יה. פרחת בת טובה. אהובה בת טובה. שולמית בת חתון. ברוך בן גורג'יה. יפה בת ויקטוריה. שרון שירין ספיר ספאחי בת לאה. יהודה בן יחיא גריידי סאלם. יצחק ז'אק בן שמחה. עזרא בן פרחת. מנשה בן יקוט.

רוצה הקדשה מרכזית ומיוחדת לרגל יום השנה? לאחל מזל טוב? הקדשה להצלחה בעסק או במשפט? זכות התרומה לעלון תעמוד למליץ ולזכות!

בורא עולם, מה אתה רוצה מאיתנו מכל המצב הזה? מה קורה פה?... כדי ללמוד את הסוד של הנגיף, הבה ושמעו לדבר הבה: אחד מקורבנות הציבור שעלו על גבי מזבח הקורונה, הוא – הרב משה גרינוולד זצ"ל.

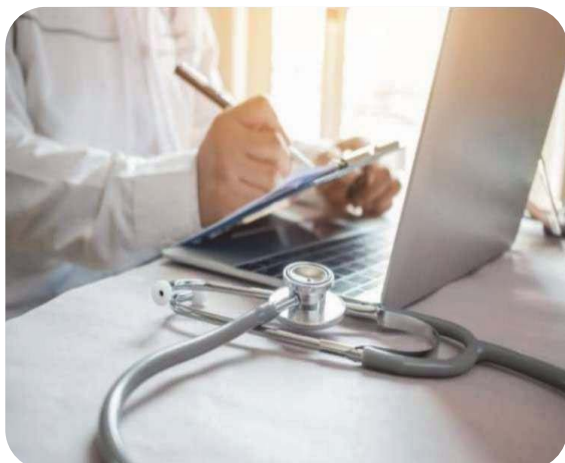
רבי משה היה חסיד אמיתי, ירא שמים ובעל חסד גדול. הוא שרד את השואה והחדיר בצאצאיו את האמונה בה' יתברך בכל מצב, אשר הוא העושה את הכל לבדו בצורה מופלאה, אשר לעיתים רבות קצר שכלנו מלהכיל. המעשה המדהים שאירע בפטירתו, הוא עדות לאמונה ששידר כל חייו, כי ה' הוא המנהל את הכל בצורה הטובה ביותר, ועל כך מספר נכדו: "כשסבא נפטר, היתה זו אבידה לכל הקהילה. היה מתאים שרבים ילוו אותו ויכבדו אותו בדרכו האחרונה, אבל בגלל מגיפת הקורונה נשארו כולם בבית. הודיעו לנו שבשעה 10:00 בבוקר תיערך ההלוויה. קבוצה קטנה הורשתה להשתתף במעמד, על מנת לכבד את סבנו היקר בדרכו האחרונה.

אמרנו כמה פרקי תהלים וקל מלא רחמים'. לא הרשו לנו להאריך. השהיה המשותפת מסכנת אותנו, ולכן מוכרחים לעשות הכל במהירות ככל האפשר. אפילו לבכות בקושי יכולים. האבלים ניגשו לארון כדי לבקש סליחה מאביהם, כנהוג, והלוויה החלה. כשהלוויה עמדה להסתיים, לקח הקברן את הארון שבו נשאו את הנפטר ונתן בו מבט חד.

"זה לא זה", הוא אמר לעצמו, ואחר כך לנו. "אני מצטער, זה לא היה אבא שלכם". "מה???", הזדעזענו כולנו. הקברן היה נבוך מהטעות הטראגית ואמר: "הוצאנו את הארון הלא נכון. ליוויתם נפטר אחר. אני הולך להחזיר את הארון וכבר מביא לכם את ארונו של אביכם".

היינו המומים. הרעיון נשמע נורא. איך יתכן שקרה דבר כזה בימינו, שיש כל כ"כ נפטרים רבים עד שהם מתערבבים ביניהם, ומתקשים למצוא

את הארון הנכון לפני הקבורה... מלבד החמצה של לווייה גדולה ומכובדת כפי שהיה ראוי לעשות לאיש שכיבד כל כך כל אדם. המלווים נכנסו למכוניות וחיו שהקברן יביא את הארון של סבי, הפעם אחרי בדיקה חוזרת ונשנית שאכן הוא הנפטר ולא אחר. הלווייה התחילה שוב, והפעם ביתר התעוררות. תהילים, קל מלא רחמים, בקשת סליחה, המצא מנוחה נכונה... בלי טעות, בלי החלפה, מנוחה נכונה כראוי לסבנו הדגול, שריד לדור דעה, שלא ביקש טובות לעצמו אפילו בדרכו האחרונה. היה לי קשה נורא עם הסיפור הזה וניסיתי לחשוב – רבנו של עולם, הרי אתה מחשב



הכל עד פרט האחרון. הרי לא מספיק שאנו בצער שסבא הגדול לא זכה להלווייה המונית ומוכבדת, אך זאת אנו מבינים, שהרי כל חייו ברח הוא מהכבוד ולא רצה זאת. אך מדוע נעשה דבר שכזה, שהחליפו את הארון של סבא בנפטר אחר?... עד שגילינו מי אותו נפטר שהביאו במקום סבא שלי, ואז התברר הכל כהשגחה מופלאה ומיוחדת במינה ועל גדלותו של סבי אף אחר מותו.

הנפטר שהוציאו במקום סבי, אותו ליוונו עם כל הלב, היה בכלל... מת מצווה. היה זה אדם גלמוד וערירי אשר נפטר בביתו בלי שאיש ידע מכך. ארבעה ימים הוא היה מוטל בבית עד שגילו אותו ללא רוח חיים. בימים כתיקונם לפני הקורונה, היו מכריזים על אדם כזה כמת מצווה, אך במצב הנוכחי, אם לא הטעות של הקברן, הוא היה מגיע לקבר ישראל בדד, ללא מלווים וללא מניין. משמים סובבו שילוו אותו בכבוד, במניין עם תהלים וקל מלא רחמים, כשכל

זה נזקף והתגלגל משמיים לזכותו סבי שעשה הכל למען השני. גם אחר מותו הוא נתן שיכבדו את השני הגלמוד על חשבוננו. ובעיקר ראינו מכאן כי גם בתקופה הקשה והמבלבלת הזו, בשמיים אין בלבולים – הכל כתוב ומסודר בצורה מופלאה, ומה שדורשים מאיתנו הוא – לעשות את המוטל עלינו ברוחניות ובגשמיות, ולגבי השאלה – מה יהיה?... מכאן ואילך אנו משליכים עצמנו לידיים של ה'.

"רבנו של עולם, איננו מבינים למה הבאת את המגיפה הזו ומה אתה רוצה מאיתנו, אך אנו נשתדל ללכת בדרכך ולתקן את אשר פגמנו, ומכאן ואילך אנו בידיך ומקבלים באהבה את הכל". "סמא דייסוריי" – התרופה לכל הצרות והייסורים שיבואו לעולם בכל דור ודור הם: "לקבלם באהבה", קובעים חז"ל. לדעת שאם זה רצונך, אשתדל לקבל זאת באהבה ולשמוח בזה. סיפר הרב משה צורן שליט"א: "היה זה לפני כ-250 שנה בליטא. באחת המשפחות המיוחסות והמכובדות בקהילה היהודית, היתה בת צדיקה ויראת שמיים, נערה מיוחדת המכותרת בכל המעלות. כולם דיברו על משפחתה החשובה אשר כולם היו תלמידי חכמים מופלגים, ראשי ישיבות ואבות בית דין, וניבאו כי בוודאי היא גם הולכת להינשא לחתן צדיק ומיוחד אשר יהיה לאחד מגדולי הדור כבני משפחתה המפוארה. גם הנערה עצמה היתה ידועה כצדקת ויראת ה' גדולה החפצה בחתן צדיק שיפאיר את עולם היהדות.

אלא, שתקופה קצרה לפני תקופת שידוכיה, אירע דבר נורא ששינה את כל התמונה... איש בליעל, הוציא עליה שם רע בדבר מסוים, אשר לא היה ולא נברא, והחל מפרסמו בכל מקום אפשרי. השמועות פרסו להן כנפיים, והכל היו המומים ומזועזעים לשמוע כיצד הבת הצדיקה מהמשפחה המפוארת נפלה לדיוטא תחתונה... – ההמשך המדהים בעמוד 4 –

כשבאים ייסורים וצרות על האדם, עליו לשפר מעשיו על מנת לעצור את הקיטרוג שהביאה למגיפה ואם אחר ששיפר את מעשיו, עדיין לא פסקו הייסורים – יקבלם באהבה וישליך עצמו אל ה', שהוא עושה את הטוב ביותר בעבורו. ודבר זה ימנע ממנו הרבה בלבולים ודאגות שווא, אלא יבטח בבורא וישמח בו בכל עת!



# העולם מבולבל

הרב דניאל אכיל

אחד מהם היה בעל העמודי אור' הקדוש, שהרביץ תורה לעדרים וחיבר חיבורים נפלאים. השני, היה בעל החוסן יהושע, שהיה גאון גדול בכל חלקי התורה, ואף 2 הבנים הנוספים שילדו היו מפארי שושלת היהדות של ליטא. "עליך הושלכתי מרחם", אומר דוד המלך שהיה גם הוא בתור ילד דחוי ומאוס כשאף אחד אינו מאמין שיצא ממנו משהו. ובא דוד המלך ללמדנו כי עבודתו של האדם בעולם היא ללכת אחרי ה' בעיניים עצומות להיכן שהוא מוביל אותי. כי אני, כאדם קטן, איני יודע את חשבונות הבורא, ואיני מביין שארבעת גדולי העולם הללו יבואו רק ע"י השידוך עם אותו עגלון. נכון, בעיני ובעיני העולם זה נראה הגרוע מכל, אך אם אני עושה את ההשתדלות מצדי, ומשמיים מוליכים אותי אחרת, עליי לקבל זאת באהבה, כי לה' המלוכה ומושל בגויים, והוא יודע שזה הדבר שהכי טוב לי.

מתי שנבין שגם הדברים שלא הולכים לנו – הם בחירתו המושלמת של הבורא יתברך, נהנה מכל רגע ונוכח לראות בישועת ה' הגדולה. לסיומו של אותו מעשה – בעל העמודי אור', בנה הגאון של אותה צדקת, היה מקבל שאלות הלכתיות מכל העולם כולו. הוא היה משיב בתשובות חריפות, כשבסוף היה חותם: "ממני, העלוב". ומדוע? לאות סימן וזכר שבזכות עליבותה של אמו, ונכונותה להשפיל עצמה ולהינשא לאדם פשוט כעוזרו של העגלון – זכה הוא להגיע לעולם ולצמוח לאחד מגדולי הדור. כי אלוקים יבקש נרדף, וחוק בטבע הוא כי ככל שהפגיעה באדם יותר גדולה וקשה – כך השכר והישועה שיראה יהיו גדולים בהתאם. אני אעשה את שלי, אך מה שיהיה – אקבל באהבה ממש גם בזמן המגיפה.

שהסכים לשמוע על שידוך שכזה. נערה מקולקלת לא תיכנס לבית, אמרו. "רבונו של עולם", יבבה הנערה הצדיקה בבכי, "הנני בידך, ואני משליכה הכל עליך, שכל זה הינך עושה לטובתי הבלעדית למרות הצער והסבל הנורא". לאחר חודשים ארוכים – שום הצעה לא התקבלה, מלבד הצעה אחת... היה זה עוזר העגלון של העיירה! שמעתם טוב? לא העגלון הפשוט, כי אף הוא לא רצה להשפיל עצמו לקבל שידוך שכזה, אלא



האדם היחיד שהיה מוכן להשתדך עימה, היה העוזר של העגלון. איזו השפלה. איזו בושה! אף אדם מכל העולם לא מוכן להשתדך עם הנערה כלילת המעלות, מלבד עוזר העגלון לבדו. הלא כל חייה היא גדלה לתפארת בבית מפואר, והוא גדל ברחוב, כעוזר לעגלון להסיע נוסעים. הנערה הסכימה להינשא לבחור, כשהיא משננת בפיה ללא סוף: "ריבונו של עולם, הנני בידך. זלעלובת נפש – תושיע במהרה! ולפחות אם לא זכיתי להינשא לבן תורה מופלג, עשה אבא יקר, שילדי יצמחו לגדולי תורה ויראה".

כן, אחיי רועיי... והקב"ה רואה הכל ולא עוזב אף יהודי, ואף "בכל צרתם – לו צר". שמע הקב"ה את תפילתה, וזכתה אותה נערה להינשא ולהביא לעולם 4 בנים גדולי עולם שזיכו את כל ישראל בתורה וקדושה.

– ההמשך המרתק מעמוד 3 – אותו איש בליעל היה כנראה שונא לאביה, הרב הגאון של הקהילה, ועל כן פירסם זאת כנקמה באביה. הוא אף אמר כי הוא מוכן להישבע שהיה עד ראייה לכך שעשתה את העבירה. הנערה ששמעה כי כל העולם נעשה כמרקחה מהשמועה המזעזעת, היתה המומה והכחישה את הדברים בכל תוקף, שהרי מה לה ולדברים מתועבים שכאלו. בצר לה, הדברים עברו מפה לאוזן, וממדינה למדינה, עד שהכל ראו בה כנערה פסולה אשר קילקלה את שם של משפחתה המפוארה.

אותה נערה, צדיקה וקדושה כמעט נשברה, אך ברגע האחרון, היא הרגיעה את עצמה ושיננה את מה שספגה בבית אביה כל השנים: "אני מאמינה באמונה שלימה, כי אין ביכולתו של אף אדם או נברא להזיק או לפגוע בי, אם לא שהבורא יתברך שלח אותו לעשות זאת. על כן, יודעת אני כי השפלה נוראה זו שהתפרסמה בכל העולם, נעשתה אך ורק משמיים ולטובתי, למרות שהוא שקר גמור שגרם לי ולמשפחתי לפגיעה נוראה ועצומה. ואם כך עשה ה' – אני מקבלת את הדין באהבה גמורה, למרות שקשה לי עם כך מאד. אמשך להתפלל שבכל זאת אזכה לחתן צדיק ובבנים צדיקים שיאירו את העולם בתורה ובמצוות".

והנה, לאחר כמה חודשים, החלה אותה נערה את פרשת השידוכין, אך אשר חששו ממנו – בא להם.

כל הבחורים החשובים והטובים לא הסכימו לשמוע את ההצעה על הנערה, עקב השם הרע שיצא עליה, ואביה הגאון של הנערה החל לחפש הצעות יותר פשוטות של בחורים מבתים טובים. אך גם שם לא היה מישוהו

לתגובות: 052-7151858  
 רחוב מעה בריל 9, ת"א, מעפ' אחיאל  
 daniel777achiel@gmail.com

העלון מוקדש לסמירה ורפואה עלימה  
 לכל עם ישראל מהמגיפה, ושנוכח לראות  
 בגאולה השלימה בקרובו

חידעה למפיצים!  
 כל המעוניין לקבל עלונים בתקופה זו,  
 יצור קשר עם מערכת העלון,  
 על מנת להיערך לכמות ההדפסה.

## ההקדשה המרכזית

העלון מוקדש לבריאות, הצלחה, פרנסה:  
 אליהו בן יונת, אבשלום בן וילט, שלמה בן אלה,  
 אלונה בת פלינה, יואב חי אברהם ב"ב וצאצאיו, ניסים  
 רוקח וב"ב. זיווג הגון: מזל בת תמר. זש"ק: חגית  
 בת תמי תמר. לידה קלה: רעות בת אסתר.  
 לעי": יוריק בן אסנת, בוריס בן ברכה, מטוב  
 בת יוכבד, אסתר אסתר בת מלכה, בכור יעקב בן  
 אסנת.

**חידה**

**מיהו האדם שאם חבל ופצע אחרים - פטור, אך אם אחרים חבלו ופצעו אותו - חייבים?**

משה - וְהַיְהוּדִי הַלֵּוִי הַזֶּה  
 משה - וְהַיְהוּדִי הַלֵּוִי הַזֶּה הוּא הַמֵּת הַזֶּה  
 וְהַיְהוּדִי הַלֵּוִי הַזֶּה הוּא הַמֵּת הַזֶּה

**דפוס אפי'**

העלון מוקדש לע"נ תמר בת מלכה ויוסף עונלב"ע בע' בתשרי תשע"ז ת.נ.צ.ב.ה.

# אמור

מהגאון רבי חיים שמואל שליט"א  
 רב ביהמ"ד 'היכל צבי' צאנז רודניק וראש ישיבת 'חיי תורה'

## מן האמור

### הסולם לקראת מתן תורה

**אנו** נמצאים בעיצומם של ימי הספירה והתורה אמרה (אמור) וספרתם לכם ממחרת השבת וכו' שבע שבתות תמימות, סופרים ארבעים ותשעה יום עד ליום המיוחל והמצופה, קבלת התורה בחג השבועות.

**מצוה** למימי יומא ומצוה למימי שבועי, צריך ספירת ימים ושבועות, יום אחר יום, בלי להפסיק אפילו יום אחד.

**צדיקים** אמרו עבודת ה' דומה כמי שעולה על גבי סולם, שלב אחר שלב, אי אפשר לעלות כמה שלבים בבת אחת, דמסתכן בנפילה, קטן שמתחיל ללכת עושים את התהליך איטי ובטוח, האבא מעמידו בסמוך לו, והקטן צועד צעד אחד לבדו ותיכף אוחזו אביו בידיו שלא יפול, למחרת צועד הקטן שני צעדים והאבא מתרחק קצת ממנו בכדי שיוכל לצעוד עוד צעד, וכך בכל יום ויום עד שלמד ללכת על רגליו כאדא האדם.

**כן** הוא בעבודת ה', צריך ללכת צעד אחר צעד בסולם העולה בית קל, ורק באופן זה הולכים נכוחה אל מול פני הקודש.

**הרה"ק** מקאצק זי"ע אמר פעם כשאדם רוצה לעלות על הסולם הרי תיכף כשעומד על המדרגה הראשונה, הוא בודק האם הוא יציב וחזק, ורק אחר כך עולה.

**משכני** אחריו נרוצה הביאני המלך חדריו, אמרו צדיקים, קודם כל משכנו אחריו, לאט לאט כדרך משיכה, ואחר כך נרוצה, ועד להביאני המלך חדריו.

**מעשה** שהיו במטפסי ההרים הגבוהים, כידוע שהמטפסים מסכנים עצמם מאוד בטיפוס על ההרים הזרועים במוקשי מוות כקוצים וסלעים וברקנים התהום נפרס מתחת וצלע ההר המחודד מלמעלה, פחד איום וסיכון עצום, והנה כשהגיעו למעלה על ההר הגדול מצאו שם ילד קטן משחק במשחקיו, נדהמו מאוד המטפסים ושאלוהו, האיך הגעת אתה הקטן למעלה ואילו אנו מתייגעים ביגיעה נוראה עד הגיענו הלום, אמר להם הקטן, אני נולדתי על ההר.

**אמרו** מושלי המשל, עיקר עבודת ה' הוא העבודה והגיעה לעלות אל הר ה' לאט ובטוח, על אותו הר הקודש אי אפשר להגיע ללא גיעה ועבודה, מלאכים אמר הרבי מקאצק יש להקב"ה די, הוא חפץ באנשי קודש.

**כך** הם ימי הספירה הנעלים, דווקא בשלב אחר שלב יום אחר יום מתקדמים ומתעלים לקראת מתן תורה.

## חצי שיעור במצוות

### חולה שהיה מונשם והבריא באמצע ימי הספירה

**הנה** לגודל דאבוינו אנו נמצאים בימי שפוט הקורונה אשר בארץ, אשר רבים חללים הפילה רח"ל, ויש בנידון שלנו ב' שאלות, א'. חולה שנלקח לבית הרפואה ביו"ט ראשון של פסח, ואמרו לו שחייבים בלילה להנשימו ולהרדימו ה"י, וזה יהיה לכמה שבועות, האם יספור ספירת העומר בברכה בלילה ראשונה, כשיודע שכמה שבועות לא יוכל לספור. ב'. שאלה שניה, האם חולה שהיה מונשם ולא ספר כלל עד אמצע ימי הספירה האם יספור בברכה כשחזר לבריותו.

**טרם** לכל הנה ידוע פלוגתת הפוסקים באם ימי הספירה נחשבים כחטיבה אחת ממש דתמימות בעיניו, או דכל יום ויום היו מצוה בפני עצמה.

**וידוע** מש"כ המנ"ח (במצוה ש"ו) בקטן שהגדיל תוך ימי הספירה דהנה לשיטת הסוברים דכל יום נחשב כמצוה בפ"ע ואין קשור יום בחבירו שפוט דקטן זה חייב בספירה מה"ת מיום שנתגדל, אולם לשיטת הסוברים כהחיון דאם לא מנה יום אחד הפסיד המנין ומשום דהוי מצוה אחת וכיון שלא מנה יום אחד בטל החשבון, א"כ בקטן שהגדיל באמצע ימי הספירה כיון שלא מנה עד יום זה בטל החשבון ממנו יעו"ש,

**וכעין** זה חשבתי דאפשר לומר בנוגע לקטן שהגדיל ביום הכיפורים אם חייב במצות תוספת יום הכיפורים בכניסת היום (עי' שו"ת חת"ס או"ח סי' קע"ב), די ש לומר רק להיפך דאם הכל נמשך מקדושה אחת התוספת ועיצומו של יום, י"ל מכיון שנתחייב בגוף יומא ובחיוביו כמו"כ נתחייב בזמן הנמשך ממנו והוא זמן התוס', ואילו אם היו חייב עצמי א"כ אין שייכות למה שנתחייב בגוף היום, אף כי מובן ופשוט די"ל בין הרך דהתם דתליא בספירה ותמימות ולכן כשנאמר דהוי מצוה אחת מתבטל החשבון אם לא ספר עד עתה או שהחסיר יום אחד.

**המשך בעמוד הבא**

השבת בודאי חייב בזה, אבל אם היו שני זמנים נפרדים, א"כ הרי בזמן דתוס' שבת עדיין היו קטן ולא בר חיובא.

### האם יצא בגדלות במצוה שעשה בקטנותו

**יודע** הדבר מה שנחלקו הפוסקים בקטן שעשה בקטנותו מעשה של מצוה, אם מועיל גם לגדלותו, כגון אם יצא ידי חובת ברכת התורה מה שבירך בבוקר כשעדיין היה קטן להלילה שהוא כבר בר חיובא דאורייתא, (וראה להלן בפירוט), יש הסוברים (ראה בספר יום תרועה וטורי אבן ר"ה כ"ח א ועוד) דאין הקטן פוטר במעשיו שעשה בקטנותו את חיובו בגדלותו, ויש הסוברים (בשו"ת משיב דבר סי"ח אור שמח סי"ה מהלכות קרבן פסח ה"ז) שיוצא ידי חובת עצמו גם במצוה שעשה לפני היותו בר מצוה, ואין להשוות קטן שבא לפטור את עצמו לקטן שבא להוציא אדם אחר ידי חובה, וכמו שכתב בשו"ת משיב דבר שם כי להוציא אחרים ידי חובה הוא מטעם זכיה ושליחות וקטן לא נעשה שליח, והביאו את דברי הרמב"ם בהלכות קרבן פסח (פ"ה ה"ז) שפסק "קטן שהגדיל בין שני פסחים חייב לעשות פסח שני ואם שחטו עליו בראשון פטור", ומפורש מדבריו, שמצוה שעשה בקטנותו כשעדיין היה פטור, מוציאתו מחיוב מצוה זו גם לאחר שהגדיל, אמנם הכסף משנה על הרמב"ם שם כתב בשם הר"י קורקוס דאין ראה מכאן מדין קרבן פסח על מצוה אחרת, שהרי יש שייכות לקטן במצות קרבן פסח הואיל והתורה ריבתה לקטן שישחטו עליו וממנים אותו על קרבן פסח, ואילו במצוות אחרות אין לו שייכות.

### קטן שהגדיל בליל שבת וקידש קודם הלילה

**האחרונים** הביאו ראייה שבר מצוה יוצא ידי חובתו במצוה שעשה בקטנותו, ממה שכתב המרדכי במסכת מגילה פ"ב, דאדם יוצא ידי חובתו בקידוש ליל שבת שקידש מבעוד יום, אף להסוברים שתוספת שבת מחול על הקודש היא רק מדרבנן, הואיל ואחר כך בא לידי חיוב היינו לידי חיוב קידוש מן התורה, הרי שהמצוה שעשה בשעה שחיובו רק מדרבנן, מוציאה אותו עצמו ידי חובה גם לאחר מכאן כשחיובו הוא מן התורה.

**בספר** אמרי בינה (ח"א או"ח סי' יא) כתב לחדש דאף לדין דק"ל דלא בעינן י"ג שנים ויום א' מעת לעת, מ"מ אם נשלם בשבת הי"ג שנים, וקידש קודם צאת הכוכבים, ודאי חייב לקדש שוב בלילה ממש, דאז חל חיובו של תורה, ואף אם תוספת שבת דאורייתא, דקבלת שבת מהני מטעם נדר, ונדרו נדר אף קודם י"ג, דמופלא סמוך לאיש דאורייתא, מ"מ לגבי קטן דאינו בר חיובא ובר עונשין אינו חייב מדאורייתא כמבואר מס' נדה (דף מו ב).

**כבר** דיברנו מזה הענין במקום אחר מה שחקרו האחרונים, אם דין ומצות תוס' שבת, היינו שהשבת נמשכת ומתארכת עד ועד בכלל לזמני התוספת שבת בכניסתו וביציאתו, רק שבזמן התוספת אין האיסור חמור כל כך, ויש בו רק עשה, או שזמן התוספת שבת הוא זמן נפרד בפני עצמו והוא חל עד השבת, וברגע כניסת השבת, נפסק ענינה ומתחיל קדושת השבת גופא, ויוצא נפקא מינה אם קטן שהגדיל בשבת חייב בתוס' שבת מן הדין (ולא רק מדין חינוך), שאם הוא המשך אחד עם

### קטן שהגדיל באמצע סעודתו

**ומאותו** ענין הגאון רבי עקיבא איגר (בהגהותיו סי' קפ"ו) הסתפק בקטן שאכל סמוך להגיעו למצוות, וכשהחשיך ונעשה גדול עדיין לא נתעכל המזון במעיו האם מחוייב מדאורייתא בברכת המזון, כיון שבזמן גדלותו עדיין לא התעכל המזון, ואם ברך קודם שהחשיך צריך לחזור ולברך ברכת המזון משהחשיך, דכשבירך בקטנותו עדיין לא היה חייב מדאורייתא, ודומה לשוטה שאכל מצה שצריך לחזור ולאכול כשנהיה בריא, או דילמא מאחר שהאכילה היתה בקטנותו פטור ונשאר בצריך עיון.

### קטן שהגדיל לגבי ברכות התורה

**וכהאי** גוונא כתב הפמ"ג (או"ח סי' מ"ז) דקטן אינו מוציא את הגדול בברכות התורה, כיון דחיוב הקטן בברכות התורה הוא מדרבנן, וחשיב לאו בר חיובא כלפי הגדול שמחוייב בברכות התורה מדאורייתא, אולם כ' הפמ"ג דלדעת הרמב"ם שחיוב ברכות התורה הוא מדרבנן, יכול קטן להוציא את הגדול ידי חובתו בברכות כיון שחובת שניהם היא מדרבנן, והקשו לשיטת הרמב"ן שחיוב ברכות התורה הוא מדאורייתא א"כ קטן ביום גדלותו בעוד שהוא קטן מחוייב בברכות רק מדרבנן מדין חינוך, ובהמשך היום לאחר שהגדיל נתחייב לברך מדאורייתא, א"כ קשה איך יכול הקטן שהגדיל ללמוד תורה בערב מכח הברכות שבירך בתחילת היום, הרי כעת חיובו הוא מדאורייתא, ואין ברכה הבאה ממחוייב מדרבנן יכולה לפטור את המחוייב בה מדאורייתא.

**ולפי** מה שידוע שיטת המרדכי דקידוש בזמן תוספת שבת מועיל גם להלילה הגם דבלילה היו חיובא דאורייתא ואילו תוס' שבת ישנם הסוברים דהוא רק דרבנן, שפיר מיושב הך דהכא דגם בעודו קטן ובירך ברכת התורה יצא ידי חובתו להלילה, ואמנם המג"א בס"י רס"ז תמה על המרדכי יעו"ש.

**בשו"ת** ארן צבי מהגאון מקוז'יקלוב זצ"ל (סי' מ"ז) כתב דלפי מה דקיי"ל או"ח (סי' מ"ז סעי' ז) דאם לא בירך ברכות התורה וקרא קריאת שמע בברכותיה יצא על ידי זה ידי חובת ברכות התורה ואין צריך לברך, כיון דברכת אהבת עולם מוזכר ענין לימוד תורה, ותן בלבנו בינה להבין ולהשכיל ללמוד וללמד לשמור ולעשות את כל דברי תלמוד תורתך, וכתב רבינו יונה ריש ברכות דהוא הדין דגם ברכת אהבת עולם של תפילת ערבית פוטרת חיוב ברכות התורה כיון דגם בה מוזכר ענין לימוד התורה, ואם כן גם הקטן הזה הרי יכול לפטור עצמו בברכת אהבת עולם דתפילת ערבית.

### קטן שהגדיל לענין מתנות עניים

**במנ"ח** (מצוה כ"א) דן בכל מתנות עניים אם היה השדה של קטן, ועבר ונטל המתנות עניים, והגדיל הקטן, ועדיין מתנות העניים תחת ידו, דבודאי מחוייב לקיים מצות עשה ולעזבם לעניים, כי תעזוב להבא משמע, והגם שלא עבר על לא תעשה מכל מקום חייב לקיים עתה

העשה, ואינו דומה למי שלקח בהיתר שאינו צריך לתת אחר כך, דלא חלה בזה המצוה כלל, אבל כאן המצוה עליו רק שקטנותו גרם לו, ולכן כשעדיין תחת ידו חייב ליתנם.

### קיים מצוה בשעת פטור האם יצא

**ונה** דבר זה כשקיים אדם מצוה בשעת פטורו האם יצא ידי חובתו, ובאדם חולה שאונס רחמנא פטריה, דנו האחרונים (ע"י חלקת יואב קמא סי' ד', ואתון דאורייתא כלל יג) באונס רחמנא פטריה בנוגע לקיום מצוה אי הכוונה שבמצבו כעת נפקע חיובו לגמרי עד שנקרא אינו בר חיובא או שנקרא מחויב בדבר רק שאין יכול לקיימו מאונסו.

**ובחקירת** האחרונים הנ"ל היא תלוי באם קיים מצוה על אף אונסו אם יצא ידי חובתו, כגון אכל מצה בליל פסח באופן שהיה חולה שיש בו סכנה, שהרופא אסר עליו לאכול מצה, האם יצא ידי חובתו. ונפק"מ דכשייצא מכלל סכנה הרי שאם לא יצא ידי חובה בשעת אונסו היא חייב לאכול עוד פעם, דאם נפקע מהחיוב אז בודאי גם לא יצא ידי חובתו, ואם לא נפקע י"ל דיצא ידי חובתו. ודיברו האחרונים למה שכתבנו לעיל האם ברכת התורה של קטן ביום של קודם הבר מצוה פוטרנו להלילה, כיון שבליילה הוא נתחייב בכל המצוות מה"ת, ואילו ביום עדיין היה פטור, וברכה בשעת פטור האם יועיל לשעת חיוב, ומה שדיבר בזה הענין במג"א בהלכות שבת (רס"ז) בנוגע לקידוש ביום בשעת תוספת שבת אם יועיל להלילה, והאם הוליד בנים בגויותו יצא ידי חובתו פרו ורבו אם נתגיירו הוא והם, דהרי הוליד בשעת פטור, ואכמ"ל.

### ספירת חלק מימי הספירה אם הוא כחצי שיעור

**וטרם** שאכלה דברי בדין שפתחנו בו בנוגע לחולה עוד רגע קט אדבר, האם כשיודע החולה שיוכל לספור רק חלק ימי הספירה האם הגדרתו כחצי שיעור במצוות, דנהגו דנו האחרונים אי אמרינן חצי שיעור במצוות דדעת המל"מ (פ"א ה"ז מחו"מ) דבעשה פחות משיעור במצוה שיש בה שיעור לא עשה ולא כלום, כגון שיש לו רק חצי כזית מצה אין שום ענין מה"ת לאכלה בליל פסח מדין חצי שיעור, ורק באיסורים ילפינן מכל חלב דין דחצי שיעור, ובשיטה זו דרכו כמה אחרונים. ובספר יהושע (פ"כ סי' כד) כתב דלכאורה יש להביא ראיה מהא דקיי"ל (סי' תקצ"ג ס"א-ב) דברכות ותקיעות שופר של ר"ה אם אינו יודע רק מקצת לא יעשה כלל, וא"כ נהי דברכות לא שייך אפשר לומר מקצת ברכות, אבל בתקיעות מדוע לא יעשה ולא יתקע התקיעות שהוא יודע, דאי נימא חצי שיעור בכל מצות עשה מחויב עכ"פ מן התורה לקיים במה שיש לו אפי' בפחות משיעור, אלא ע"כ דבמצות עשה לא מחייבין לקיים בחצי שיעור, רק שיש לדחוק ולומר דבשופר שאני דגזרו חז"ל בכה"ג משום שלא יתקן כלי שיר יעו"ש.

**וראיתי** לכמה שציינו את הרי"ט אלגזי (הלכות חלה אות כ"ב) שדן בעיסה שאין בה כשיעור חלה שיהא חייב להפריש משום חצי שיעור במצות, הרי שס"ל דגם במצות איכא חיובא דחצי שיעור, רק שזה צל"ע דשאני ממצה דהחיוב חל על הגברא ולכן גם בפחות משיעור חיובא משום חצי שיעור, אבל בחלה דחלות החיוב הוא על העיסה והרי עיסה פחות משיעור היא עיסת פטור ומה שייך לחייב מטעם חצי שיעור, והיו

דומיא דעיסת כלבים וכדומה לה (כבסי' שכ"ט ביור"ד) מהפטורים בחלה דהוי עיסת פטור, והרי יש לימוד מיוחד מהפסוק "מלחם הארץ" ולא כל לחם פרט לעיסה קטנה עי' ספרי זוטא פרשת שלח. ובכל אופן נראה דעתו דאמרינן גם במצוות חצי שיעור, ובברכ"י סי' תפ"ד גם נראה דנוטה לזה אם כי יש מקום לומר דאין כוונתו שם ממש לדין דחצי שיעור רק לכעין חצי שיעור דאם יש לו רק חצי כזית מצה יאכל רק לזכר המצוה.

**ובמנחת** חינוך (מצוה קל"ד, ב') מביא ראיה להוכיח דאין קיום בחצי מצות עשה, ממה שמובא בגמ' יומא (לט) דלחם הפנים שהיה מתחלק לכהנים לא היה בו כדי שיעור כזית לכל אחד, אלא רק כפול פחות מכזית, והצנועים היו מושכים את ידיהם ולא לוקחים מלחם הפנים, ומעתה אם נאמר שיש מצוה בחצי שיעור, מדוע הצנועים משכו את ידיהם, נהי דלא יאכלו כזית מ"מ יקיימו מצוה גם בפחות משיעור, אלא מוכח דליכא שום מצוה בעשיה חלקית.

**ובדברי** חיים בתשובותיו (או"ח סי' כ') גם פשיטא ליה דאין חיוב לאכול פחות מכזית מצה, מתרי טעמי חדא דהא חזינן באיסורים דלולא שריבתה תורה לאסור חצי שיעור (ביומא ע"ד) היה מותר, א"כ במצוות דאין לנו קרא הדרא הסברא שאין לחייבו, ועוד דעיקר סברת חזי לאיצטרופי שייך רק באיסורים ולא במצוות, דבאיסורים יקשה היאך חייבה התורה מלקות הא החצי זית הראשון אכל בהיתר והיאך יתחייב רק על האחרון הא אין כאן אלא חצי זית, ובע"כ צריך לומר דאף בתחילת האיסור יש בו איסורא מחמת זה דחזי לאיצטרופי, משא"כ במצוות דאין לנו שום הכרח מקרא דאף קודם שגמר המצוה יהיה לאכילתו שם מצוה שפיר י"ל דהחלק האחרון של הכזית הוא עושה למפרע את כל הכזית למצוה.

### חצי שיעור דאיכות

**אך** יש לומר דספירה חלקית של ימי העומר אינו ממש דין דחצי שיעור דבכל מקום אלא כעין חצי שיעור דאיכות, ודנו בזה הרבה אי יש חצי שיעור באיכות, וכגון מש"כ הברוך טעם דאיסור דריח גדרו כחצי שיעור, או מש"כ הפרמ"ג בטעם כעיקר, וכן בכמה איסורים קלושים בטעמם שכתבו האחרונים דגדרם כחצי שיעור באיכות או שכתבו ע"ז דהוא כעין חצי שיעור, ועי' פלא בקרית ספר (נדרים פ"א) דגם בהפרת אב או בעל בנערה המאורסה דמיקלש קליש לנדרה יש בו איסור תורה מדין חצי שיעור, ודוגמאות נוספות הבאנו בספרנו כללי איסור והתר. אמנם יש לומר דכל זה באיסורים אבל במצוות לא מצאנו חצי שיעור במצוות רק בחצי שיעור בכמות כהך דחצי כזית מצה, או באכילת פחות מכזית בלחם הפנים כבמנ"ח שם, או גם הדוגמא מש"כ בספר יהושע שם בחצי מהתקיעות הוי גם דוגמת חצי שיעור בכמות, אולם בחצי שיעור באיכות במצוות אפשר דלכו"ע לא אמרינן.

**ולאור** כל אלו, הנה יש להסתפק האם החולה שיודע שמנשימין אותו ולא יוכל לספור האם לא יספור בברכה הלילה הראשונה שיוכל לספור, (וצ"ע אם דומה למה שכתב בשו"ת קנאת סופרים להגרש"ק בהשמטות לשו"ת טוטו"ד סי' ל"ט), ואילו בחולה שהבריא באמצע היא תלוי בהך דקטן.

## אוצר הנשמות

### הגה"ק רבי יחזקאל סג"ל לאנדא זי"ע בעל שו"ת נודע ביהודה וצל"ח

נולד ח"י חשון שנת דע"ת, ונסתלק י"ז אייר תקנ"ג

**כבן** עשרים הי' ראש לד' בתי דינים בעירו ובשנת תק"ה היה בעיר יאמפלא ושם הרביץ תורח ברבים ונהרו אליו תלמידים גדולים ורבים מכל תפוצת ישראל, ובשנת תקי"ד נתקבל לאב"ד פראג נסתלק יום י"ז אייר בשנת תקנ"ג (מליצי אש)

**הרה"ק** מרוזין זי"ע סיפר ששמע מהרה"ק האוהב ישראל מאפטא זי"ע בשם הרה"ק מזלאסשוב זי"ע שלא ניתנה מן השמים רשות לנשמת הבעש"ט זי"ע לרדת לעוה"ז, רק אם תרד עמה עוד נשמה גבוה וקדושה מאד וגדול זה יהא ג"כ ראש הדור ודבריו יהיו נשמעים מאד, והוא יהי מתנגד לשיטת הבעש"ט ותלמידיו, והוא הוא רבינו הנודע ביהודה זי"ע, (מופה"ד עמוד ס"ב)

**גודל** הערצתו של הרה"ק הדברי חיים זי"ע לבעל הנוב"י ידוע ומפורסם ומתבלטת גם מהתוארים והמשפטים הכתובים בשו"ת דברי חיים עד שמתארו "מרן ראש האחרונים", וידוע גם חביבות לבו ונפשו שהי' להד"ח זי"ע לספר שו"ת נודע ביהודה עד שפעם אחת הי' מרן הד"ח באיזה עיר ונפשו חשקה לעיין בדרך לימודו איזה ענין בשו"ת נוב"י ולא היה בנמצא הספר בעיר ההוא, ושכרו שליח סוסו ורוכבו במהלך ג' פרסאות על הוצאותיו למען הביא אותו בשאלה,

**הוא היה אומר:** מעשה שאירע אצל רבינו זי"ע שפעם אחת הביאו שאלה לביהמ"ד באיזה טריפות עצמות והיה פלפול גדול בין הלומדים האם להכשירו או להטריפו, בא לשם א' מתלמידי הבעש"ט והסתכל על העצם ומיד פסק שהוא כשר, ושאלו מאין יודע זאת לפי רגע, ואמר שעל מאכל כשר צריך לראות השם הוי"ה ב"ה, נענה רבינו ואמר שעכשיו מובנת הגמ' שבת (קל"ח ע"ב) עתידה תורה שתשתכח מישראל, שתלך אשה עם ככר שנגע בשרץ ושאלה מה דינו, ולכאורה לאיזה צורך שתטול עמה הככר של תרומה וכי בלא ככר אינה יכולה לשאול שאלתה, אלא לפי זה מיושב כיוון שעתידיה תורה שתשתכח מישראל, יוצרך לילך לאיש אשר מכיר אם יש השם ב"ה ועל כן צריך שגם הככר יהיה שם (ועי' פרדס יוסף שמיני).

## אוצר ההלכה

### מלאכות שבת

(כללי האופה (א)

**הגדרת** מלאכת האופה הוא שמכשיר את הדבר על ידי האש, והיינו בד' אופנים, אפיה, בישול. טיגון. צליה. ולא רק בדברי מאכל או משקה, אלא גם המחמם מתכות או שעוה וכל כדומה עד שנמס, או שהקשה על ידי כח האש גוף קשה, כל אלו נכללים תחת מלאכת האופה. (רמב"ם פ"ט מהלכות שבת ובהקדמת המשנ"ב לסי' שי"ח ולכן לא יניח בנדים לחים על ההסקה (הייצוג) בשבת, כיון שהמים שבתוכו מתאדים ומתבשלים).

א. **הגם** שבדרך כלל בישול או אפיה הוא כשהקדירה נמצא על האש, מכל מקום להלכה נקטינן דגם כלי ראשון שהוסר מעל האש, דינו כמונה על האש, ולכן אסור להכניס דבר שיש בו משום בישול בקדירה זו. (שי"ח סעי' ט').

ב. **כמו** כן עירוי מכלי ראשון מבשל, בשיעור של כדי קליפה, ולכן אסור לערות מכלי ראשון על מאכל שלא נתבשל (שם ס"י), וגם עירוי מכלי שני הגם שאין מבשל, מכל מקום אסור לערות על דברי מאכל שעירוי זה יכשירם להיות ראויים לאכילה (שם ס"ד ברמ"א).

ג. **כלי** שני אפילו שאינו מבשל בדרך כלל, מכל מקום ישנם דברים שהם רכים וקלי הבישול שהם מתבשלים גם בכלי שני, ומכיון שאין אנו בקיאים מה הם קלי הבישול, לכן אסור להכניס שום מאכל שצריכים בישול לתוך כלי שני (משנ"ב סקמ"ב אמנם גם מיחזי כמבשל איכא וזה גם באינם קלי הבישול, סקל"ד). אבל משקין אינם מתבשלים בכלי שני, ולכן מותר להכניס משקה לתוך כוס מים חמים בכלי שני (עי' סעי' י"ג וראה בשו"ע הרב סעי' י"ב דכל המשקין ליכא בהן קלי הבישול, דלא כדמשמע במשנ"ב סוף סקל"ט).

ד. **כלי** ראשון הוא הכלי שעמד על האש, כלי שני הוא הכלי שבתוכו שפכו את תכולת הכלי ראשון ולא עמד על האש, ולכן מטבעו הוא מתקרר והולך,

ה. **הגדרת** בישול הוא כשהתבשיל הגיע לדרגת חום של יד סולדת בו (סעי' ד'), שלפי מידות חום זמנינו הוא לא פחות מארבעים וחמש מעלות צלזיוס (שש"כ פ"א מהגרש"ז אוירבאך זצ"ל ועי' אגרות משה ח"ד סי' ע"ד), וזה בתבשיל לח, אבל במאכל גושי ויבש, חיוב מן התורה יש כשיגיע לשליש בישול (כמאכל בן דרוסאי), אבל גם בפחות מזה הרי חצי שיעור אסור מן התורה. (פוסקים ועי' ראש יוסף שבת ל"ח ע"ב ד"ה דע), וגם כשהגיע לשיעור זה, עדיין אסור להוסיף עליו בישול עד שיתבשל כל צרכו. (סעי' ד' ועי' ביה"ל ד"ה שייך בו בישול).



# קורונה מעז יצא מתוק לקט מצחיקים



## אין לי מה להפסיד



יהודי בא לרב ושאל אותו: החלת מפתח שאישי הכינה לשבת נשרפה, זה אומר שהלכה הפרנסה? הרב ענה: מה פתאום! זה אומר שתרוויח הרבה. אבל בשחור....

## מבולבלים?

אם נתפסת בטווח של 100 מטר תגיד שאתה בהתאוררות.  
אם נתפסת בין 100 מטר ל 500 מטר, תגיד שאתה עושה ספורט (הליכה נחשבת ספורט).  
אם נתפסתם עד 3 אנשים (!) מעל 500 מטר תצקו 'ביבי תתפטר' ואז זו הפגנה.  
אם נתפסתם בכיף שלכם אמצע הפארק ואתם עד 19 איש תצקו 'אלוקים, תעזור לנו' ואז זו תפילה.

אני לא מבין בציפורים אבל אני יכול בקלות להצביע על הבעל בתמונה.



אחד אמר ששנה שעברה בשבת שאחרי פסח הוא הכין חלת מפתח, והשנה הוא נשאר רק עם החלת.



רק אפינו חלות מפתח וכבר פותחים חלק מהעסקים.. זה עובד זריז

אם אתם לא בטוחים מה ההבדל במרחקים בין מאה מטרים לחמש מאות מטרים אז זה בערך כמה שהתרחקתם עד עכשיו רק שעכשיו זה בסדר

\*מקליד כתובת בוויז\* הודעה מהשב"כ: "למה נראה לך? תעלה מיד הביתה"

הבן מתקשר לאמא: .... השב"כ: היא ישנה תנתק

שב"כ: אל תצא מהבית! אני: אבל אין לי קורונה, שב"כ: אתה גר בפתח תקווה, אין מה לעשות בחוץ

אמא: תמצא מישהי ותתחתן אני: לא רוצה שב"כ: תעשה מה שהיא אומרת אמא: תודה ד'



כשהרכב לא בשימוש

\*בקידוש\* - סברי מרנן איש שב"כ: לחיים.

מישהו יודע איך רושמים את הילדים לחינוך מיוחד?



# ובנימה רצינית אם נישמר נעצור אותה!

סמיר שוקרי חלה בקורונה  
 ונמצא בבידוד  
 להלן המסלול שעבר:  
 7:15 הולך מכאן  
 7:40 חוזר לשם  
 09:00 משם לכאן  
 10:00 הולך לשם  
 10:40 חוזר לכאן  
 12:00 משם לכאן.....

מרוב שיעמום  
 אני מתחיל  
 להבין  
 את כל  
 התלמידים  
 שלי שמסוגלים  
 לספור בלטות

טילפנתי לחבר ותיק שמזמן לא  
 דיברתי איתו. שאלתי אותו במה הוא  
 עוסק כרגע ותשובתו היתה שהוא  
 מעניק טיפול תרמו-הידראולי  
 לחומרים חרסיתיים, אלומיניום ופלדה  
 בסביבה מבוקרת.  
 מאד מאד התרשמתי מזה שבגילו הוא  
 עבר לעיסוקים חדשים ומרשימים,  
 עד שהתברר לי שהוא מדיח כלים  
 במים חמים בפיקוח של אשתו....



**הודעה חשובה מהרבנים = אפילו שזה נראה כמו שמשיח מגיע,  
 בבקשה לא תעשו מלחמת גוג ומגוג בבית !**

היא: מתי אתה בבית?  
 אני: אני כבר ברכבת, 8 בבית  
 היא: תנסה להקדים  
 אני: אין בעיה  
 \*עובר לקרון הקדמי\*

הודעה  
 מהפסיכיאטר:  
 בתקופת הבידוד  
 אתם לפעמים תדברו  
 עם קירות, כסאות  
 ועצים. זה טבעי, אין  
 מה להתקשר. צרו  
 קשר רק במקרה  
 שהם עונים לכם

רק שתדעו  
 שהחודש חשבון  
 החשמל של  
 המנורה במקרה,  
 מגיע בנפרד... 😊



דובר הטכניון: מי  
 שהצליח להבין  
 את ההנחיות  
 החדשות יכול  
 להתקבל לכל חוג  
 שירצה ללא צורך  
 בפסיכומטרי.

אתמול הפתיע  
 אותי שוטר על  
 חוף הים.. מה  
 אדוני עושה פה ?  
 אמרתי לו אני עם  
 הכלב.. ואיפה  
 כלב ? יש לי כלב  
 ים !!!  
 חכה שיצא  
 מהמיים !?!

מחותן שואל את השדכן –  
 מה הם מעלות הבחור ?  
 'אומר השדכן'  
 מקפיד להתפלל ביחידות,  
 אינו הולך למקוה,  
 אינו מעורב בין הבריות....  
 והשידוך נגמר בשעטו"מ

**עידכון ממשרד החקלאות:  
 מניין הביצים ירד ל - 8640**

**לימוד אבות ובנים  
 תינוקות של בית דבן**

**"אם העולם מתקיים אלא בהבל  
 פיהם של תינוקות של בית דבן"**

**אגרון: 052-7656075**

אנשים לא יודעים איזה חג  
 מגיע עכשיו – מסתובבים  
 עם נעלי בית כמו תשעה באב,  
 עם מסכות כמו פורים,  
 שותים מי מלח כמו פסח,  
 אוכלים פירות כמו ט"ו בשבט,  
 יושבים בחלון כמו חנוכה.....



הצעד הכי מתבקש שמשרד האוצר יכול  
 לזום עכשיו זה מענק לידה לתרנגולות

זהו סופית!!!  
 137 בלטות בסלון....  
 מחר אספור בחדרים :

שוטר עצר ברחוב אדם  
 ושאלו: לאן אתה הולך ?  
 ענה האיש: לקנות סנטימטר  
 כדי שאדע למדוד 2 מטר.



הגוזלים שלכם  
פורשים כנף  
ומתעופפים להם  
מהקן, יוצאים  
לדרך ארוכה...



## הזמנות לחתונה מדפיסים בגרפומט

מגוון גדול  
של סוגי ניירות

ניתן לקבל  
קטלוג הזמנות  
למייל

הדפסת  
200 הזמנות  
לכלה, חינם

60 אגו' להזמנה

הדפסה בשחור  
או אפור, מינימום  
1000 יחידות,  
לא כולל עיצוב

משלוחים  
לכל חלקי  
העיר

שרות  
מהיר  
במיוחד

מחירים  
נוחים  
במיוחד

כל סוגי  
ההדפסות  
וההפקות

הדפסות  
באיכות  
גבוהה